



THE ANDHRA PRADESH

Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

CONTENTS.

	PAGES.
1. Oral Answers to Questions	269—302
2. Short Notice Questions and Answers	302—306
3. Business of the House	306—307
4. Matters Under Rule 329:	
re: Fire Accident at Nandyal and Atmakur in Kurnool District	307—309
re: Hunger Strike by the Andhra Pradesh United Teachers Federation for Non-implementation of Agreement, dated 22nd February 1982	309—311
re: Non-filling up of Telugu Pandit Posts in the State	311—314
Calling Attention Matters:	
re: Waiver of Punitive Police Tax levied during 1978 to 1981 in some of the villages of Cud- dapa District	314—316
re: Action taken on Report of Justice Sreeramulu Commission	316—320
re: Closure of Single Teacher Schools	320—322
re: Allegation against the Management of Sri Ramachandra Arts and Science College, Kothagudem, Khammam District	322—324

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
PRINCIPAL OFFICERS.

Speaker:

Sri T. Satyanarayana.

Deputy Speaker:

Sri A. Bheema Reddy.

Panel of Chairmen:

1. Sri N. Venkataratnam.
2. Sri M. Padmanabham.
3. Sri Ch. V. Ramajogaiah.
4. Smt. Grandhi Madhavi.
5. Sri M. Narayana Rao.
6. Smt. M. Swarajyam.

Secretary:

Sri E. Sadasiva Reddy.

Deputy Secretary:

Sri M. Viswanadham.

Assistant Secretaries:

1. Sri A. V. G. Krishna Murthy.
2. Sri N. Pattabhirama Rao.
3. Sri C. Venkatesam.
4. Sri M. V. Subrahmanya Sastry.
5. Sri P. Satyanarayana Sastry.
6. Sri P.V.K.L.N.V. Raghava Sarri
7. Sri K. V. N. Appa Rao.
8. Sri V. V. Subrahmanyam.

Chief Reporter:

Smt. M. V. S. Jayalakshmi.

CONTENTS—(Contd.)

	Pages.
6. Matters Under Rule 329 :	
re : Purchase of Chillies by S. T. C. at maximum remunerative price ..	324—326
re : Damage of Tobacco Crop in Manugur Taluk due to hail storm ..	326—327
re : Non-payment of arrears to the Milk Producers in the State with special reference to Chittoor District ..	327—328
7. Calling Attention Matters :	
re : Stoppage of Electricity Works for wast of materials in Nalgonda District ..	228—330
re : Sanction of 30 Bedded Hospital at Vinukonda District ..	330—332
8. Papers Laid on the Table ..	332
9. Government Bill :	
Andhra Pradesh Education (Amendment) Bill, 1983 (Introduced) ..	332—333
10. Short Discussion on Drought Conditions and Scarcity of Drinking Water in the State (Discussion Contd.) ..	333—359
11. Government Resolutions :	
re : Prohibition of Defections from Political Parties by the Members of the State Legislature ..	359—367

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Tenth Day of the Second Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY.

Wednesday, the 23rd March, 1983.

The House met at Half-Past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair.)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

Fixing of Electricity Charges for Agricultural Purposes.

11—

*26-Q.—Sri G. Muddu Krishnama Naidu (Puttur):—Will the Minister for Finance and Power be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the previous Government issued a G.O. fixing Rs. 50 for one HP for one year for agricultural purposes; and

(b) if so, from when that G.O. will be implemented?

ఆర్థిక శాఖ మంత్రి (శ్రీ నాచెండ్ల భాస్కర రావు) :—

(ఎ) అవునండీ.

(బి) ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర విద్యుత్ మండలి 22-12-1982 తేదీన తన మొదటి సమావేశం (సీట్ల సమీక్ష) 3/11/8240లో ప్రతిపత్తి ఆధారంగా అనుబంధ తమ క్షేత్ర పరిధిని కోరింది.

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

(శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు :— అధ్యక్షా, స్లాబ్ సిస్టం ప్రకారం ఒక హార్స్ పవరుకు 50 రూపాయలు కలెక్ట్ చేస్తున్నారుగదా, మరి మీటరు అవసరం ఎందుకు వచ్చింది? మీటరుకు 60 రూపాయలు చార్జి చేయవలసిన అవసరం ఎందుకు వచ్చింది. మీటరు రీడింగు తీసుకోవడం లేదుగదా. అందువల్ల మీటరు తీసివేయవచ్చుగదా. దానికి మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలి.

(శ్రీ నాదేండ్ల భాస్కరరావు :— స్లాబ్ సిస్టం యింటర్డ్యూస్ చేసిన మూల వాస్తవం. దాని తరువాత అసీసర్సుకు యిన్ ప్రెక్షన్స్ యివ్వడం జరిగింది. ఈ స్లాబ్ సిస్టం ప్రకారం అగ్రికల్చరల్ పంపు సెట్స్ కు ఒక హెచ్ పి. కి సంవత్సరానికి 50 రూపాయలు కలెక్ట్ చేసే వద్దతిపి విజయభాస్కర రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా వుండగా కేబినెటు డిసీషను తీసుకొని నిర్ణయం చేసి తెలియచేశారు. అసీసర్సు కూడ దానిని వెంటనే అమలు చేయాలని జనవరి లోపల కొత్త కార్డుస్ యిన్స్టా చేయమని లాఖిదులు యివ్వడం జరిగింది. అసీసర్సు 31-3-83 వరకు కొత్త కార్డుస్ యివ్వడానికి అవకాశం యివ్వవలసిందని, ఎన్యూమరేషను లేట్ అవుతుందని చెప్పారు. ఇప్పటికి 75 పర్సంటు వరకు కొత్త కార్డుస్ యిచ్చారని మనవి చేస్తున్నాను. 4 లక్షల 95 వేల కార్డుస్ 3 లక్షల 60 వేల కార్డుస్ యిచ్చారు. పాత రేట్లు ఎక్కడైనా కలెక్ట్ చేసే యిబ్బంది వుంది. గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లు మీటరు రేటు కలెక్ట్ చేస్తే ఎప్పటినుండి అయితే యీ స్లాబ్ సిస్టం యింటర్డ్యూస్ చేయబడిందో అప్పటినుండి వచ్చిన డిఫరెన్సును వారికి పే చేసి ఎడ్జస్ట్ చేయడం జరుగుతుందని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

(శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు :— మీటరు చార్జెస్ అని నెలకు 5 రూపాయల హార్వస్ కలెక్ట్ చేస్తున్నారు. ఆ తీసివేయవచ్చుగదా. ఆ మీటరు అవసరం లేదు గదా, మీటరు చార్జెస్ సంవత్సరానికి 60 రూపాయలు అని కొత్తకార్డుస్ యిచ్చినా కలెక్ట్ చేస్తున్నారు. అది తీసివేయవచ్చుగదా.

(శ్రీ నాదేండ్ల భాస్కరరావు :— కార్డుస్ సిస్టం పైనలైజ్ అయిన తరువాత మీటరు సిస్టం అవసరం వుండకపోవచ్చు.

(శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి (నక్ కలర్) :— దీనిలో ఇంకొక చిక్కు ఉంది. పెన్షల్ గ్యారంటీ అని ఎగ్రిమెంటు యిచ్చిన వారి నుండి పెన్షల్ గ్యారంటీ వమాలు చేయమని ప్రభుత్వ ఆదేశముతో వుంది. రెండవది కనెక్టెడ్ లోడు ఎక్కువగా వుంటే కనెక్టెడ్ లోడుకు కంట్రాక్టెడ్ లోడు ఎక్కువగా వుంటే కంట్రాక్టెడ్ లోడుకు ఏది ఎక్కువ వుంటే అది తీసుకోండి అని ఒకటి వుంది. దానివల్ల ఏమి అవుతుందంటే, ఒకే ట్రాన్స్ ఫార్మర్ క్రింద ఒకే రకమైనటువంటి రైతు, మూడు హార్స్ పవరు వున్న రైతుకు ఒకరికి 150 రూపాయలు (3X50) తగులుతుంది. ఒకరికి 3X150 అంటే 450 రూపాయలు వస్తుంది. పెన్షల్ గ్యారంటీ వుందని 3X80 అంటే 240 రూపాయలు వస్తుంది. ఇట్లా వేరే వేరే రేట్లు వున్నవి. దానివల్ల రైతులు తిక్మక పడుతున్నాడు. ఎందుకంటే సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఫండుకు యీ పెన్షల్

గ్యారంటీ లేదు. గ్రామీణ విద్యుద్దీకరణ స్కీముకు ప్రభుత్వం యిచ్చే నార్మల్ ఫండ్సుకు, ఎ ఆర్ డి సి ఫండ్సుకు యీ పెషల్ గ్యారంటీ వర్తిస్తుంది. అందు కని రైతులకు చిక్కుగా వుంది. అన్నీ కలిపి హెచ్. సి. కి 50 రూపాయలు అవి మాత్రం వుండే విధంగా ఒకే విధమైనటువంటి అర్హులు వేస్తారా?

శ్రీ నాదెండ్ల భాస్కర రావు :— ఈ ఉపవత్సరం దీనికి సంబంధించింది గాక పోయినా జనరల్ గా పెషల్ గ్యారంటీ స్కీము ఎందుకు పెడుతూ వుంటారంటే, అక్కడ వయబుల్ స్కీము కాకపోతే తప్పకుండా పెషల్ గ్యారంటీ స్కీము యింటల్ డ్యూన్ చేసి రైతాంగం నుండి అయిన ఖర్చులు వారిలో వారికి డిస్ట్రీబ్యూట్ చేస్తూ వుంటారు. రేటు ఒక ప్రాంతానికి మరో ప్రాంతానికి తేడా వుంటుంది. ఏదీ ఏమై, నవ్వటికీ రాఫువరెడ్డిగారు అన్ని ప్రాంతానికి ఒకే రేటు 50 రూపాయలు చేస్తే రైతులు తికమకపడరని చెప్పారు. అనూచ ను ఆలోచిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే యిందులో పైనాన్నియల్ యింప్లికేషన్లు వున్నది. 50 రూపాయలు ఒప్పుకుంటే 80 కోట్లు సమం వచ్చిందని చెబుతున్నారు. వారు చెప్పిన సూచనలు తప్పకుండా ఆలోచన చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్.రాఘవరెడ్డి :—అన్ని ప్రాంతాలకు కాదు. ఒకే వూరిలో ఒకే బ్రాన్చు ఫార్మర్ క్రింద నాలుగురు రైతులు నాలుగు విధాల చెల్లించాలని వస్తున్నది. ఎందుకంటే ఒకాయన ఎ ఆర్ డి సి క్రింద తీసుకున్నాడు. ఆయన వేరే రేటు చెల్లించాలి. ఇంకొకాయన నార్మల్ ఫండ్సు క్రింద తీసుకున్నాడు, ఆయన వేరే రేటు చెల్లించాలి, మరొకాయన గ్రామ విద్యుద్దీకరణ క్రింద తీసుకుంటే ఆయన వేరే రేటు చెల్లించాల్సి వస్తుంది. ఒకే వూరిలో నాలుగు విధాలుగా వుండడం వల్ల బాగా లేదు. అందరికీ ఒకే రేటు వర్తించజేయుమని చెబుతున్నాను. ప్రాంతాలు అంటే ఎక్కువ నీరు వుండే ప్రాంతాలకు వేరే వేస్తున్నారు, అది వేరే సంగతి. ఒకే వూరిలో ఒక బ్రాన్చు ఫార్మర్ క్రింద నాలుగు విధాలుగా వుందని చెబుతున్నాను.

శ్రీ నాదెండ్ల భాస్కర రావు :— గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది నాకు అర్థం అయింది. ఒక బ్రాన్చు ఫార్మర్ క్రింద మూడు నాలుగు రేట్లు వున్నాయి, ఒకే విధంగా చేయాలనేది వారు చెప్పింది. తప్పకుండా ఆ సూచన ఆలోచిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జయపాల్ రెడ్డి (కల్వకుర్తి) :— ఈ ప్లాటు రేటు నిర్ణయం యింటర్ డ్యూన్ కాబడింది గాబట్టి దానిని పరోక్షంగా డిస్ట్ చేయడానికి యిన్ప్రెండెంటర్ కార్పొరేషన్ అని ఒకటి లేదా చేయాలని బోర్డు యోచిస్తున్న మాట నిజమా? రెండవది, పర్సనల్ నిర్ణయం యింటర్ డ్యూన్ కాకముందు రెండు మూడు సంవత్సరాల్లో కితం బిల్లు కలెక్షన్లు, స్టేయిక్ చేస్తున్నప్పుడు కొన్ని పంపు సెట్లు డిస్కం క్లెయిన్ చేయవలసి వుండేను, చేయలేదు, తొలగిస్తామని రైతులు బిల్లులు పంపించినప్పటికీ కూడా అవి రికార్డు కాక డ్యూన్ గా రిగిజిస్ట్రేషన్ చేయబడుతున్నది, సంపు సెట్లు అన్నీ కూడా యిప్పుడు డిస్కం క్లెయిన్ చేయవలసి

నాటి మీద సర్చార్జ్ చేయుమని, 700 రూపాయలు డ్యూన్ వుంటే రు. 400 వరకు సర్చార్జ్ వేసి వసూలు చేస్తున్న మాట నిజమా? ప్రభుత్వం డిస్కంక్షను స్ప్రింగ్ సర్చార్జ్ స్ప్రింగ్ అవుతారా? బోర్డు యిన్సిడెంటల్ చార్జెస్ లెవీ చేయడని హామీ యిస్తారా?

శ్రీ వాడెండ్ల భాస్కర రావు :— గౌరవ సభ్యులు జయపాల్ రెడ్డి గారు అడిగిన మొదటి ప్రశ్నకు సంబంధించి, ఆ విషయం నా దృష్టికి రాలేదు. రెండవది, వారు చెక్కులు పెడుతున్నారు, ఏదో స్ట్రయిక్ వున్నప్పుడు డ్యూన్ వేసి యింకా 400 రూపాయలు కలెక్ట్ చేస్తున్నారన్నారు. అలాంటి షాపులు కేసు ఏదైనా వుంటే నా దృష్టికి తీసుకు వస్తే, తమరికి గాని నాకు గాని యిస్తే రేపే ఎటెండు అవుతానని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది రాష్ట్రమంతటికి సంబంధించింది మాత్రము కాదేమో.

శ్రీ ఎన్. జయపాల్ రెడ్డి :— ఇది రాష్ట్రం మొత్తానికి సంబంధించింది. ప్రభుత్వంగా తెలంగాణ ప్రాంతానికి సంబంధించిన సమస్య. అంజయ్యగారు ముఖ్యమంత్రి గా వున్నప్పుడు, మేము ఒకసారి కరంటు లిల్లులు కట్టవద్దు అన్నాము. అగ్రిమెంటు వున్న రైతుల మీద సర్చార్జ్ మాత్రం యింపాజి చేయుమని అనాడు ముఖ్యమంత్రి గారు హామీ యిచ్చారు. దానికి భిన్నంగా డ్యూన్ మూలు చేయడమేగాకుండా సర్చార్జ్ లెవీ చేస్తున్నారు. అందుచేత సర్చార్జ్ విషయంలో స్పష్టంగా హామీ యిస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ వాడెండ్ల భాస్కర రావు :— దీనికి సంబంధించిన వ్యవహారములో ఆఫీసర్లను గౌరవసభ్యులను పిలుచుకొని నా చాంబరులో తప్పకుండా ఒక మీటింగు ఎరేంజ్ చేసి దానిని తేల్చిచేస్తాము 10, 15 రోజుల్లో అవి గౌరవ సభ్యులకు మనవి చెప్పిస్తాను.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం (గుంటూరు) :— స్లాబ్ సిస్టమ్ కు సంబంధించిన కొత్త కార్డు యింకా 25 వర్సంటు వరకు డిస్ట్రిబ్యూట్ కాలేదన్నారు. 31.3.83 వరకు టైము అడిగారన్నారు. ఈ డిస్ట్రిబ్యూషను కానుకుంటేది 25 వర్సంటు ఏదైతే వుందో అది జనరల్ గా కాలేదా, లేకపోతే ఒక డిస్ట్రిక్ కే పరిమితం అయి కాలేదా? ఇంకా ఒక వారంరోజులే టైము వుంది. నాలుగవ వంతు కార్డు వారం రోజుల్లో పూర్తి చేయగలరా? రెండవది, హనుమాన్ జంక్షను యివతల అమలు జరుగుతున్నది, అవతల వేయడం లేదు, వెన్ట్ గోదావరిలో అసలు అమలు జరగడం లేదు. కార్డు డిస్ట్రిబ్యూషను జరగవంతున అమలు జరగలేదా, లేకపోతే అక్కర్లే డి. ఇ. గారి అలసత్వం వల్ల జరగలేదా తెలియజేస్తారా?

శ్రీ వాడెండ్ల భాస్కర రావు :— స్లాబ్ రేటు సిస్టం రాష్ట్రమంతటికి పన్నయి చేయడం జరిగింది. అగ్రికల్చరల్ పంపు సెట్సుకు పన్నయిచేయడం జరిగింది. హనుమాన్ జంక్షన్ యివతల వారికి యిచ్చి అవతల వారికి యివ్వకపోవడం అంటూ జరగదు. ఎందుకు

జరిగిందో తెలుసుకుంటాను. 11 లోపల ఎరుగుతుందా అని అడిగాడు, 20 ఎరుగుతు కాట్టా సాధ్యమైనంత త్వరితగతిన 31 లోపల అవజేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. ఇప్పటికే నాకు వచ్చిన యిచ్చల్లేదను ప్రకారము 3 లక్షల 60 వేల కాట్టా పెంచ పెట్టారు. 4 లక్షల 90 వేల కార్డ్స్ లో— సాధ్యం అవుతుందని నేను భావిస్తున్నాను.

(శ్రీ కె. శ్రీనివాసరావు (టంగుటూరు) :— మంత్రులు రాష్ట్రవ్యాప్తంగా స్లాబ్ సిస్టం వర్తిస్తుందని చెప్పారు. పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో ఒక అగ్రికల్చరల్ మోటారుకు కూడా యీ స్లాబ్ సిస్టం యంతవరకు అమలు జరుగలేదు. అక్కడ వుండే ఎంక్రిప్షివీ పుద్గోగులను అడిగితే యీ స్లాబ్ సిస్టం ఉందదు. తీసివేస్తారని చెప్పడం జరుగుతుంది. పశ్చిమ జిల్లాలో స్లాబ్ సిస్టం ప్రకారం 50 రూపాయలు వసూలు చేస్తున్నారు. పశ్చిమ గోదావరిలో 50 రూపాయలు వాపున వసూలు చేయడం లేదు. ఇది జరుగదు. తీసివేస్తారు అందుకని వసూలు చేయడం లేదని పుద్గోగుస్తులు అంటున్నారు. దీనికి మంత్రులు సమాధానం చెప్పాలి.

(శ్రీ నాదెండ్ల భాస్కరరావు :— బహుశః యిది పైషలు గ్యారంటీ స్కీమ్ క్రింద కరణ అయిందేమో తెలుసుకుంటాను. ఆ సూచనను దృష్టిలో పెట్టుకొని వెంటనే పరిశీలన చేస్తాను.

(శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు (నందిగామ) :— రాష్ట్ర విద్యుత్ మండలి వారు స్లాబ్ సిస్టమ్ ను అమలుపరుస్తున్నారని మంత్రులు చెబుతున్నారు. దాని ప్రకారం వసూలు చేస్తున్నట్లు కనబడడం లేదు. నాకు తెలిసినంతవరకు రు. 0 కోట్లు బకాయి వుంది, రైతాంగం నుండి వసూలు చేయవలసి వుందంటున్నాను. అది పీఎల్ యంటరెస్టుతో కలిపి వుందా? ఒక వేళ అదే అయితే అలాంటిది రద్దు చేయాలి. ఎందుకంటే అది మాత్రమే కాదు. వసూలు చేయనటువంటి లోపం ఎంక్రిప్షివీ బోర్డుది. మా వద్దకు వచ్చి అడిగినవారు లేరు, మేము కట్టనిది లేదు. కాబట్టి మొత్తం రు. 40 కోట్లు రైతాంగమునుండి వసూలు చేయాలనే ఆలోచన వుంటే అందులో ఆప రాధం వడ్డీ ఏదైనా వేస్తే దానిని మినహాయించి వసూలు చేస్తారా.

(శ్రీ నాదెండ్ల భాస్కర రావు :— రైతుల వద్ద అవరాధపు వడ్డీ తీసుకోకుండా వుండడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

(శ్రీ కె. రాజరెడ్డి (హుజూరాబాద్) :— ఒక సంవత్సరము వరకు బిల్ కలెక్టర్లు స్ట్రయ్ చేసిన సందర్భములో రైతుల నుండి బిల్లులు వసూలు చేయలేదు. కొంత మంది రైతులు డైరెక్టుగా ఆఫీసుకు వెళ్లి కట్టి రసీదులు తీసుకున్నారు. అటు వంటిది, యిప్పుడు వారు రికార్డు చూపించకుండా వందలాది కనక్సన్సును కట్ చేశారు, రైతులు బాధపడుతున్నారు. ఆఫీసరునవద్దకు వెళ్లి పైరవీ చేసినా పరిష్కారం కావడం లేదు. మరొకటి. 100 హెచ్. పి. వుంటే 150 కి కనక్సను ఇస్తున్నారు. అందు వల్ల ఎంతో మంది రైతుల కరంటు మోటార్లు కాలిపోతున్నవి. బిల్లులు చెల్లించ లేదని డిన్ కుక్స్ చేస్తున్నారు. రైతులకు ఎన్నో విధాల భాధలు కలుగుతున్నాయి,

కనుక యీ డిస్కనక్ష్న్ చేసే పద్ధతిని కొన్ని రోజుల వరకు పాడిగించి వాటిని వారు కొన్ని మాసాల్లో కట్టే ఏర్పాటు చేయాలి. సంవత్సర పాత బకాయలు కరువు ప్రాంతాలలో ఒకేసారి కట్టాలంటే చాలా యిబ్బంది అవుతుంది. అందుకని కిస్తుల ప్రకారం కట్టే ఏర్పాటు చేయాలి. హెచ్. పి. కి మించి కనక్ష్ను యిచ్చే తప్పుడు పద్ధతిని అపుడేయు మని కోరుతున్నాను.

శ్రీ నాదెండ్ల భాస్కర రావు :— రాజరెడ్డిగారు చెప్పింది, జయసెల్ రెడ్డిగారు చెప్పింది ఒకటే. వారిని కూడ ఆ సమావేశానికి పిలిచి విషయాలు తెలుసుకుంటాను. గ్రీడ్కు లాస్ట్లో వున్నప్పుడు జనరల్గా కరంటు పవరు తగ్గుతుంది, తగ్గినప్పుడు మోటార్లు దెబ్బ తింటూ వుంటాయి. ఈ మధ్యన నేను నిజామాబాదు, అదిలా బాదు వెళ్ళినప్పుడు అక్కడి కలక్టర్లు చెప్పారు. గ్రీడ్కు లాస్ట్లో వున్న కారణంగా కరంటు తగ్గి, మోటార్లు దెబ్బ తిన్నాయి. బూస్టర్లు పంపుమని చెబుతున్నారు. రాజరెడ్డిగారికి వారి జిల్లాలో ఏదైనా యిబ్బంది వుండి గ్రీడ్కు చివర్లో వుండి యిబ్బంది కలుగుతుందేమో, ఒక బూస్టరును పంపించే ఏర్పాటు చేస్తానని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సత్యనారాయణ :— అగ్రికల్చరల్ లోడు మీద హెచ్. పి. కి 50 రూపాయలు నిర్ణయించామన్నారు. పరిశ్రమలపైన కూడ అదే విధంగా నిర్ణయించే ప్రతిపాదన ప్రభుత్వ దృష్టిలో ఉందా? స్వయం ఉపాధి పథకాలకు, చిన్నతరహా పరిశ్రమలకు ప్రభుత్వం ఋణాలు యిచ్చేటటువంటి పథకాలకు, ఏదైనా రాయితీలు కల్పించే ప్రతిపాదన వుందా?

శ్రీ నాదెండ్ల భాస్కర రావు :— ఇప్పుడు కరంటు ప్రొడ్యూస్ చేస్తున్న రేటు 56 పైసలు. ఇప్పటికే రు. 80 కోట్లు లాస్—పస్తున్నది తగ్గించి యిస్తున్నందుకు కమర్షియల్ పర్సన్కు కూడ తగ్గించి యివ్వమంటే భావ్యం కాదేమో. ప్రభుత్వం వడిపించాలిగా. ఏమైనప్పటికీ గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు విద్యార్థులు సెవరైవా పెట్టుకుంటే స్పెషల్ కేసుగా వారి గురించి ఆలోచిస్తాం అని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఎం. జె. థామస్ చౌదరి (డిచ్పల్లి) :—15 వ తేదీనాడు రైతులు బిల్లు కట్టడానికి వస్తే ఆ రోజు బిల్ కలెక్టర్లు రాకుండా శివరాత్రి ఎవేల్ చేసుకున్నందువల్ల రైతులు తిరిగివచ్చి తరువాత మళ్ళీ పోయినప్పుడు వారి మీద సర్చార్జి వేసినారు. ఆసీపర్లు లేనందువల్ల వారు కట్టలేదు. ఆ సర్చార్జిని తీసివేస్తారా?

శ్రీ నాదెండ్ల భాస్కరరావు :—ఆసీపర్ల పారపాటు జరిగి, వారు సర్చార్జి విధిస్తే, చూద్దామికి తోస్తే తప్పుకుండా వాటిని తీసివేయడం జరుగుతుందని చెప్పి వున్నది చేస్తున్నాను.

(శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి (గద్వాల) :—ఈ స్క్రీము పూర్తిగా ఇంప్లెమెంటు చేయబడలేదని మంత్రిగారి జవాబులో ఉంది. దానికి ఏదైనా టైమ్ బవుండు ప్రాగమమై పెట్టి ఈ తేదిలోపల దీనిని కంప్లీటుగా ఇంప్లెమెంటు చేస్తాము అని ఎస్యూరెన్సు ఇస్తారా? దీనితోబాటు ఇంకొక ప్రాక్టికల్ డిఫిక్ల्टి కూడా వస్తూ ఉంది. ఈ స్క్రీము ప్రకారము సంవత్సరానికి ఒక హార్స్ పవరుకి 50 రూపాయలు అని నిర్ణయం అయింది మరి ఇప్పుడు క్రొత్తగా అగ్రికల్చరల్ కనెక్షన్సు అడుగుతున్నవారిని మీటరు పెట్టుకోండి, మీటరు చార్జీ కట్టండి డిపోజిట్ కట్టండి అని అడ్డడంలో ఆర్థము ఏమి ఉంది? అటువంటి అనవసరపు ఖర్చులు రైతుల మీద మోపకుండా వారిని ఆ ఖర్చుల నుంచి తప్పించడానికి ఏమి చర్య తీసుకుంటున్నారు?

(శ్రీ నాదెండ్ల భాస్కరరావు:— ఇప్పుడు కార్డులు 31-3-83 లోపల ఆఫీసర్ల కంప్లీటు చేసేస్తామని చెప్పినారు. పూర్తిగా రాష్ట్రములో ఉన్న పంపు సెల్లకు అన్నిటికీ ఒక హార్స్ పవరుకి 50 రూపాయలు అనే స్క్రీము పూర్తిగా ఇంప్లెమెంటు కావాలి అనేది ప్రభుత్వ ఉద్దేశమని మనవి చేస్తున్నాను. మీటరు చార్జీలు మొదలైన విషయాలు మనం అంతా కూర్చుని తప్పకుండా డిస్కస్ చేద్దామని మనవి చేస్తున్నాను.

(శ్రీ ఎం. ఓకార్ (నర్సంపేట) :—ఎవరడిగితే వారినే కాకుండా అందరికీ సంబంధించిన విషయాలు కాబట్టి అన్ని పార్టీల నాయకులను లేక ప్రతినిధులనో పిలిచి ఆ మీటింగు ఏర్పాటు చేయండి. కొంతమంది 5 హార్స్ పవరు పెట్టుకున్నా ఇప్పుడు 2 హార్స్ పవరు, 3 హార్స్ పవరు మాత్రమే వాడుకుంటూ ఉన్నారు. మీరు హార్స్ పవరు ఖేసన్ మీద స్లాబ్ రేటు నిర్ణయిస్తున్నప్పుడు వారు వాస్తవంగా ఎంత హార్స్ పవరు వాడు కుంటున్నారో దానికే పడేవిధంగా వారు మార్చుకోడానికి అనుమతి ఇస్తారా?

(శ్రీ నాదెండ్ల భాస్కరరావు:—గౌరవ సభ్యులు ఓకార్ గారిని కూడ అప్పుడు పిలుస్తాము. అది కూడా ౨ సమావేశములో చూద్దాము. అందరినీ పిలుస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

(శ్రీ ఎం. వెంకటరామనాయుడు (చంద్రగిరి):—ఈ ఎలక్ట్రిసిటీ విషయం చిత్తూరు జిల్లాలో ప్రారంభించి నేను ఈ ఉద్యమాన్ని తీసుకువచ్చాను. తమిళనాడు నారాయణస్వామినాయుడు వ్యవసాయదారుల సంఘంలో ఉంటే వారిని తీసుకు వచ్చి లక్ష జనాభాతో తిరుపతిలో మహానాడు జరిపించాము. ఆ నాడు మంచి మేము ప్రభుత్వంలో ఎందరో ముఖ్యమంత్రుల దగ్గరనో నంది చేసినాము. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డులో ఎవిడెన్సు ఇచ్చినాము. ఈ 50 రూపాయలు దానిపైననే ఏర్పడింది. అందుచేత ఇప్పుడు మేము ఊరు వెళ్లేలోపల ఈ సమావేశాలు అయ్యేలోపల నవంబరు 1982 నుంచి స్లాబ్ సిస్టమ్ పెట్టారు గాని ఈ విషయం 1979 నుంచి పెండింగు ఉంది కాబట్టి దీనిని ఏదో విధంగా పూర్తి చేసి కట్టవలసిన బాకీలు పీసలు ఇంటరెస్టు లేకుండా కట్టించే ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ నాదెండ్ల భాస్కరరావు:—గౌరవ సభ్యులు పెద్దలు వెంకటరామానాయుడుగారి. కూడా ఆ మీటింగుకి పిలుస్తాము వారి ఉద్దేశాలు కూడా తెలుసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు (ఉదయగిరి):—గ్రామ పంచాయితీలలో ఉన్నటువంటి ప్రాప్రెజ్డెంట్ వాటర్ సెల్లయి, స్ట్రీటు లైట్లు ఇవి రెండు సోషల్ వెల్ఫేరు మెజర్సు. పంచాయితీకి ఏమీ ఆదాయం రాదు. కాబట్టి వీటికి కూడా స్లాబ్ సిస్టమ్ పెట్టే విషయం ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుందా? రేపు జరపబోయే సమావేశంలో ఈ విషయాన్ని చర్చ సమాంశంగా చేసి చర్చిస్తామని మంత్రులు హామీ ఇస్తారా?

శ్రీ నాదెండ్ల భాస్కరరావు:—స్ట్రీటు లైట్లకు గ్రామ పంచాయితీవారు డబ్బు పె చేయడం అనేది ఉంచడమూ తీసివేయడమూ అనేది కూడా ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది. ఆ రోజున తప్పకుండా మీ సలహాలను తీసుకుంటామని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వసంత వాగేశ్వరరావు:—భద్రాచలం పేవరు బోర్డు వారికి ప్రభుత్వ పెంట్టుబడితో ఇచ్చారు. అక్కడ కరెంటు చాలా చౌక రేటుగా ఇస్తున్నారు. అక్కడ దాదాపు 10, 15 లక్షల రూపాయలు బకాయిలు పడ్డది. ఆ డబ్బుని ఇంతవరకు ఎందుకు వసూలు చేయలేదు. బకాయిలు వెంటనే వసూలు చేస్తారా?

శ్రీ నాదెండ్ల భాస్కరరావు:—దాలా మంచి సలహా చెప్పినారు. తప్పకుండా వారు కనుక నాకు అది తెలియజేస్తే పూర్తి వివరాలు, అవి రేపు తెప్పించి ఎల్లండికి వారికి తెలియజేస్తానని మనవి చేస్తున్నాను.

Selling of Rice at Rs. Two Per K.G. to Lower Income Group.

13—

*78-Q.—Sarvasri Vasanta Nagaswara Rao (Nandigama), Y. S. Rajasekhara Reddy (Pulivendla) and D. Sambasiva Rao Chowdary (Bodhan): Will the Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state:

(a) whether there is any proposal before the Government to sell rice at Rs. 2 per K.G. to Lower Income Group people from 14th April 1983, i.e., Ugali Day; and

(b) whether any agreement has been entered into with the rice millers to sell rice at Rs. 2 per K.G. and what is the impact of such deal on the general public who do not fall within the Lower Income Group?

స మా ధా నం

పొరసరసరా కాళి మంత్ర శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్:—

(ఎ) అవునండీ.

(బి) లేదండీ.

శ్రీ వనంతు నాగేశ్వరరావు :— వాస్తవంలో ఎన్ని వేల రూపాయలు ఆదాయం లోపు వారికి ఇస్తారు? అనలు ఎన్ని రకాల కార్డులు పంచడానికి ఈ ప్రభుత్వం సిద్ధముగా ఉంది? ఏయే కార్డు వారికి ఎన్ని కిలోలచొప్పున నెలవారీగా బియ్యము ఇస్తారు? ఇవి అన్నీ ఇవ్వడానికి సరిపడగా మనం ఈవేళ మొత్తం బియ్యాన్ని సేకరించామా? వీటన్నిటిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉగాదికి ఈ కార్యక్రమం ఏర్పాటు చేయడానికి సిద్ధముగా ఉందా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్:— సంవత్సరానికి ఆరు వేలు గాని ఆరువేల కంటే తక్కువ ఆదాయం గాని పొందే వారందరికీ ఈ రెండు రూపాయల కె. జి. పథకాన్ని పంపించేటట్లు చేయాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. అలాగే వారూ వర్గాల వారికి వచ్చే రంగుల, మింగు వారికి ఎల్ల రంగుని ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ వనంతు నాగేశ్వరరావు:— మనం ప్రవేశ పెట్టే విధానం ద్వారా ఎన్ని లక్షల మంది ప్రజానీకానికి ప్రయోజనం చేకూరుతుంది? ఈ రకంగా ఎన్ని లక్షల టన్నుల బియ్యం మనం సేకరించ దలచాము? ఎన్ని లక్షల టన్నుల బియ్యాన్ని ఇప్పటి వరకు సేకరించాము?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్:— ఎన్యూమరేషన్ ప్రారంభం అయింది. ఆ లెక్కలు పూర్తి అయితే గాని ఎన్ని లక్షల మందికి సరఫరా అవుతుందని అనేది చెప్పలేము. సెంట్రల్ ఫూడుకి 15 లక్షల టన్నులు ప్రాక్యూరు చేయాలి. అందులో మనకు వది లక్షల టన్నులు అందు బాటులో ఉంటుందని అనుకుంటున్నాము.

శ్రీ ఎ. మదన్మోహన్ (సిద్దిపేట) :— దీని కొరకు ఎంత ఎమవుంటు కేటాయించినారు?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్:— ఎంత ఎమవుంటు అన్న నిర్ణయం ఇంతవరకు చేయ లేదు. సబ్సిడీఎంత ఇవ్వాలి అన్న విషయంలో మాత్రం దాదాపు రు 30 కోట్ల దాకా వీరవచ్చు అని అంచనా.

శ్రీ డి. పత్మవరాయణ (విజామాబాద్) :— బి. ప్రశ్నకు సమాధానం చెబుతూ జేర్జా అన్నారు. మరి సెంట్రల్ గిరన్న మెంటుకి మనం లెవే ఇవ్వాలి అంటే ఇంత రేషి యోలో ఫిక్సు చేయాలి అని చెప్పి బియ్యం పరిశ్రమలో ఉండే యజమానులతో ఫిక్సు అవుతుంది? మరి రాష్ట్రంలో ఈ రెండు రూపాయలు కిలో బియ్యము ఇవ్వాలి అంటే

మిల్లర్లతో ఒప్పందం లేకుండా వాళ్ళకు ఈ రేషియో ఇది అని అదేవారు లేకుండా మనం రాష్ట్రానికి బియ్యం ఎట్లా సప్లయ చేస్తాము? బోటలుగా సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకి మనం ఎఫ్. పి. ఐ. ద్వారా మనం ఎన్ని కిలోల బియ్యం ఇస్తున్నాము. రాష్ట్రానికి రెండు రూపాయలు కిలో చొప్పున ఎన్నిటన్నులు బియ్యము కావాలి? మనం మిల్లర్లకు ఏ రేషియోలో వారికి అనుమతి ఇస్తున్నాము?

శ్రీ పి. మహేంద్రవాద్:— ఇది దాదాపు 80 లక్షల కుటుంబాలకు వర్తించే ఎక్కువ. దీనికి పది లక్షల టన్నుల బియ్యము సరిపోతుందని అంచనా. 25 కిలోలవరకు ఇవ్వాలని ఉంది.

శ్రీ సిహెచ్. జోగారావు (ఎల్లవరం):— ఇది వ్యవసాయ కూలీలకు, సన్నతారు చిన్నారు రైతులకు పరిశ్రమలో పనిచేసే కార్మికులకు ఇది వర్తిస్తుంది.

శ్రీమతి గిరిధి మాధవి (విశాఖపట్టణం I):— కె.జి. రెండు రూపాయలు బియ్యము అన్నది ఆరు వేల రూపాయల ఆదాయము జేసిన్ గా తీసుకొని ఇస్తామని అన్నారు, ఈ జేసన్ రూరల్ ఏరియాలో ఉన్నవారికి కార్పొరేషన్ ఏరియాలో ఉన్నవారికి ఒకే విధంగా ఉన్నదా? కార్పొరేషన్ ఏరియాలో ఉన్నవారికి అంతకంటే ఎక్కువ ఆదాయము అన్నదానికి డిఫరెన్సు. ఏదేనా ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రభుత్వంలో అలోచన ఉన్నదా?

శ్రీ పి. మహేంద్రవాద్:— అలోచనలో ఉన్నది.

9-00 a. m శ్రీ ఎం. వెంకట్యనాయుడు (ఉదయగిరి):— ఇప్పుడు ఈ పథకాన్ని గురించి ప్రభుత్వం అలోచించింది కదా? సంవత్సరానికి యెన్ని బియ్యం కావాలని ప్రభుత్వం అంచనా వేసింది. ఎక్సాక్ట్ నెంబరు తెలియకపోవచ్చును. కాని what is the quantum of rice that is necessary for distribution?

మిస్టర్ స్పీకర్:— 10 లక్షల టన్నుల అని చెప్పేవారు.

శ్రీ ఎం. వెంకట్యనాయుడు:— నో. అది సెంట్రల్ పూల్ కోసం చేసిన దానిలో మన స్టేటు కోసం ఉంచుకున్నది. వారి ఎస్టిమేషన్ ఉండాలి కదా. ఈ రూ. 6,000 ల ఆదాయం యేదైతే ఉందో అది చాలదు. దాని వల్ల పేద ప్రజలకు ఆ విధంగా దొరికే అవకాశం లేదు దానిని సెంట్రల్ ప్రతిపాదన చేస్తారా? కిలో బియ్యం రూ. 2 ట్లా చొప్పున యిచ్చేది యే రకం పరఫరా చేస్తారో మంత్రులు తెలియ జేస్తారా?

శ్రీ పి. మహేంద్రవాద్:— రూ. 2 లకు యిచ్చే బియ్యం మామూలు తరగతి పైన్ ఇక్కడం జరుగుతుంది. నెలకు దాదాపు 96,000 టన్నుల బియ్యం విడుదల చేయ సంకల్పం కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరడం జరిగింది.

(శ్రీ సి. వెంకయ్యనాయుడు:—కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరడం కాదు. సంవత్సరానికి ఈ రూ. 6,000 లు లోపు ఆదాయం వచ్చే వారికి కావలసిన బియ్యం ఎన్ని అని ఒక రఫ్ ఎస్టిమేషన్ లేకుండా How can it formulate the Policy?

(శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్:—ఒక్కొక్క కుటుంబానికి నెలకు 25 కే.జీలు యిస్తామని చెప్పినాను.

(శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు:—ఇప్పుడు యెన్ని వేలమందికి 25 కే.జీలు చొప్పున బియ్యం యివ్వాలనుకున్నారు? రఫ్ గా యిన్నిలక్షలు, వేల టన్నుల కావాలని ఎస్టిమేట్ చేయకుండా ప్రభుత్వం ప్లాను యెట్లా వేస్తుంది?

(శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్:—దాదాపు 80 లక్షల కుటుంబాలు ఈ పరిధిలోకి రావచ్చును.

(శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు:—80 లక్షల కుటుంబాలు $\times$ 25X40 లెక్క తీసుకోవాలా?

(జవాబు లేదు)

(శ్రీ డి.కె. నమరసింహారెడ్డి:—(గద్వాల) ఇప్పుడు ఈ స్కీము ఇంట్రడ్యూస్ చేసినా వారు దానిని క్షులంక్షగా పరిశీలించి మొత్తం పిక్చర్ నభి ముందు ఉంచితే బాగుంటుంది. కాని ఇప్పుడు గౌరవనీయులయిన మంత్రిగారు అడిగిన ప్రశ్నలకు యెట్లా చెబుతున్నారంటే అంత యింత యేదో పైన చూడండి అనే దోరణిలో చెప్పినట్లు ఉంది. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం అల్పదాయ వర్గాలవారికి, ఉన్నతవర్గాల వారికి రెండు రకాల కార్డులు ఇస్తామని చెప్పినారు. ఒక్కొక్క కార్డు మీద యే రకం బియ్యం సరఫరా చేయదలచారు? ప్రభుత్వం దగ్గర ఆ వెరైటీ బియ్యం యెంత విల్వ ఉంది? ఎంత కావాని అడిగినారు? ఎన్ని రకాల బియ్యం వారి దగ్గర నిలువ ఉంది?

(శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్:— సాధారణంగా మామూలు బియ్యం సప్లయి చేయబడతాయి. కాని మామూలు బియ్యం అవసరం అయినంత మోతాదులో లేవు కనుక అవి వాలనప్పుడు ఫైన్ బియ్యం కూడా యివ్వవచ్చును.

(శ్రీ ఎన్. జయపాల్ రెడ్డి (కల్వకుర్తి): ఇప్పుడు మంత్రిగారు అందచేసిన లెక్క ప్రకారంగా 80 లక్షల కుటుంబాలకు ఈ స్కీము వర్తించబడుతున్నది. ప్రతి కుటుంబానికి 25 కే.జీలు చొప్పున...

(శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్:—అధ్యక్ష, దాదాపు 80 లక్షలు కావచ్చును అన్నారు.

శ్రీ ఎస్. జమషీర్ రెడ్డి:— ఏవయినా ఉత్పాదక సంస్థలు లేకపోతే వారి లెక్కలు పరిశీలించి అయితే సంవత్సరానికి 24 లక్షల టన్నుల బియ్యాన్ని పంపిణీ చేయవచ్చును. మిగిలిన 15 లక్షల టన్నులు దాకా ప్రాక్యూర్ మెంట్ పెట్టుకున్నారు. 5 లక్షల టన్నులు సెంట్రల్ పూల్ కు పోతుంది. పోగా మిగిలినది వారి దగ్గర పది లక్షల టన్నులు మాత్రమే. మిగిలిన 15 లక్షల టన్నులు యెక్కడ నుంచి తేవాలని ఈ ప్రభుత్వం యొక్క ఆలోచన?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్:—ముఖ్యమంత్రిగారు విన్న ఈ సభలో ఒక సవివరమైన ప్రకటన చేసినారు. ఆ ప్రకటనను అనుసరించి మిగిలిన మొత్తం భాగస్థం సేకరించడానికి వీలుపడుతుందేమో అనుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. మదనమోహన్:—అధ్యక్షా, ఈ పార్టీ మెనిఫెస్టోలో కే.జీ.బియ్యం రూ. 2 చొప్పున అందరికీ యిస్తామన్న విషయం వాస్తవమా? అయితే వారు ఈనాడు ప్రభుత్వం లోకి వచ్చిన తర్వాత మార్పుకోవడానికి కలిగిన కారణం ఏమిటి?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్:—అధ్యక్షా, బీదవారికి ఆ రేటుతో అందజేస్తాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:— ఆ బోగట్టా కరెక్టుగా ఎసెస్మెంట్ చేసి యెన్ని కుటుంబాలకు యెంత యిస్తున్నారనేది సర్క్యూలేట్ చేయండి.

Sri A. Madan Mohan: Sir, he has not answered my question. Is it a fact that in their election manifesto, they have proclaimed before the people of the State that they would supply rice at Rs. 2 per K.G., if they are kicked up into power and if there is any change in the plans what are the reasons?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్:—ఇప్పుడే మనవిచేసినాను. ఈ అల్పాధ్యాయ సర్గాలవారు యెవరయితే సంవత్సరానికి రు. 6,000 లు ఆదాయం కాని అంతకంటే తక్కువ ఆదాయం కాని కలిగిన వారు ఉన్నారో వారందరికీ యిస్తాము.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు:—ఎలక్షన్ మెనిఫెస్టోలో యిది అందరికీ వర్తించేస్తామని చెప్పినారు. హిమాయత్ నగర్ ఉప యొక్క సంధర్భంగా ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ బియ్యం పంపిణీ అందరికీ వర్తించేస్తామని ప్రకటించినారు. మూలకభూత మేము చదివినాము. వారు చదివినారా? లేదా? బియ్యం యేమో సబ్సిడీ లేదు, మిన్నెపూర్ రిజర్వ్ లేదు. ఆయన ప్లైన్డ్ అప్లై చేసినట్లు కూడా కనపడడం లేదు. అందువల్ల తమరు చెప్పినట్లు తర్వాత అయినా ఈ సామాచారాన్ని యివ్వమనండి.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్:—అధ్యక్షా, ఉగాది నుంచి అంటే ఏప్రిల్ 14 నుంచి ఈ కార్యక్రమం అమలులోనికి రాబోతోంది. నమయం ఉంది కనుక సభ్యులు వ్యక్తం చేసిన అభిప్రాయాన్ని సరిశీలిస్తాము.

Seizing of Lorries used in Smuggling of Rice at Tada, etc., Towns.

14

*129-Q.—Sri M. Omkar (Narsampet):—Will the Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Vigilance Officers of the Civil Supplies Department have seized the lorries used in Smuggling of Rice at Tada, Naidupet, Sulurpet and other towns on 29th January 1983;

(b) if so, whether the culprits were booked;

(c) whether it is also a fact that the seized lorries were brought to Hyderabad for parading them;

(d) if so, when and the expenditure incurred for bringing them to Hyderabad;

(e) whether the Government have met the expenditure; and

(f) if so, to what extent?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్:—

(ఎ) అవునండీ. లారీలను పట్టుకొన్నది 19-1-1983 తేదీన కాని 29-1-1983 తేదీన కాదు.

(బి) అవునండీ.

(సి) వినియోగదారులకు పంచే నిమిత్తం వాటిని పైదరాబాదుకు తీసుకురావడం జరిగింది. లారీలను గాని మరెవరిని గాని పెరేడు చేసేందుకు మూత్రం కాదు.

(డి) రవాణా, కూలి, గోనాసంచుల ఖర్చు క్రింద రూ. 12,211-44 లు ఖర్చయింది. నిల్వలు చెల్ల్వారు మండి 26-1-83 తేదీన తరలించగా పైదరాబాదుకు 28-1-1983 తేదీన చేరాయి.

(ఇ) ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర పవుర వరసరాల సంస్థకు నిల్వలను విక్రయించడం జరిగింది. కనుక వాటిని పైదరాబాదుకు తెచ్చేందుకు రవాణా, కూలి, సంచులకైన ఖర్చును సంస్థ భరించింది.

(ఎఫ్) రూ. 12,211-44.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:—పట్టుబడిన బియ్యం మొత్తం యెంత? అందులో ఈ మహానుభావులు యెవరు? వారి మీద తీసుకున్న చర్య యేమిటి?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్:— అధ్యక్షా, Lorry No. AAE 4779 near M.V. Check Post, while he was proceeding to Tada by Venkateswara Rice Mills (a) S.B.L. Rice Mill, Ongole—Seetharamanjaneya Rice Mills.....

(శ్రీ ఎం. ఓంకార్:—సీతారామాంజనేయ మిల్లు అంటే అది యెక్కడ?

(శ్రీ పి. మహేంద్రవాణ్:—సీతారామాంజనేయ మిల్లు, ఒంగోలు.

(శ్రీ ఎం. ఓంకార్:—ఇప్పుడు మీరు చెప్పిన ప్రకారం లారీలు 3 లేక అంతకన్నా మెక్కువ ఉన్నాయా? తర్వాత ఆ బియ్యం మొత్తం యెంత? వారి మీద తీసుకున్న చర్య యేమిటి?

(శ్రీ పి. మహేంద్రవాణ్:—ఈ నాలుగు లారీలు ఒక్కొక్క లారీలో వంద క్వంటాల్స్ కంటే ఎక్కువగా తీసుకొని వెళ్లారు. ఎసెన్షియల్ కమొడిటీస్ యాక్ట్ ప్రకారంగా ఇతర ఆర్థరుననుసరించి వీరిని చెలాన్ చేయడం జరిగింది, లారీలలో వున్న ధాన్యాన్ని జప్తు చేయడం జరిగింది.

(శ్రీ ఎ. సత్యనారాయణ (తెనాలి):—సంచలతో బియ్యం సంచలు వుంటాయి కదా లారీలోనే, వేరే సంచలు కొనవలసిన అవసరము లేదు. ట్రాన్స్పోర్టు ఖర్చు మనము పెట్టుకోవలసిన అవసరము లేనేలేదు. నాలుగు లారీలను పైదరాబాదుకు తీసుకొని వచ్చుటకు 12 వేల రూపాయలు ఖర్చు కానేకాదు. అందుకు ఏవరాలు తెలియజేస్తారా? బియ్యంతో వున్న సంచలు ఏమయినాయి?

మిష్టర్ స్పీకర్:—తరువాత చెబుతారు లెండి.

(శ్రీ ఎం. ఓంకార్:—అది దొంగ సొమ్ము, మనము పెట్టుకొన్నాము. పైదరాబాదుకు తీసుకొని వచ్చాము, అదే లారీలలో. ట్రాన్స్పోర్ట్ వగైరా ఖర్చుల క్రింద రు. 12,211.44 లు ఖర్చు కావలసిన అవసరము ఎందుకు కలిగింది? దాని రవాణ్యము ఏమిటి? బియ్యము మద్రాసుకు తీసుకొని వెళ్లేటప్పుడు బియ్యం బస్తాలతో సహా ఏ చెక్ పోస్టు దగ్గర పట్టుకొన్నారు? పట్టిన తరువాత బియ్యం బస్తాలతో ఆ లారీలను ఏ రకంగా పైదరాబాదుకు తీసుకొని వచ్చారు? అటువంటప్పుడు, ఆ దొంగ సొమ్ముకు రవాణా చార్జెస్ క్రింద రు. 12,211 ఎందుకు పెట్టవలసిన అవసరము వచ్చింది?

(శ్రీ పి. మహేంద్రవాణ్:—ఎందుకు జరిగిందో, ఎట్లా జరిగిందో విచారిస్తాను. తరువాత నిర్ణయం తీసుకొంటాను.

(శ్రీ ఎం. ఓంకార్:—మరొక నిషయం ఇప్పుడు పెట్టుకొన్న లారీలను నాయుడుపేట, తడ, ముళ్లూరుపేటకు సంబంధించిన అధికారులు పెట్టుకొన్నారు. ఎన్ని చెక్ పోస్టులను దాటిన తరువాత, ఏ చెక్ పోస్టు దగ్గర పట్టుకొన్నారు? పట్టుకొనుట వదలిపెట్టిన మొదటి చెక్ పోస్టులలోని అధికారులపై ఏమి చర్య తీసుకొన్నారు?

శ్రీ సి. మహేంద్రనాథ్:—మెయిన్ చెక్పోస్టు దగ్గర పట్టుకొన్నారు. అంతకు ముందున్న చెక్పోస్టులు ఎందుకు పదిలిపెట్టారో విచారణచేసి, తప్పకుండా బాధ్యులుగా నిర్ధారణ అయితే, తగిన చర్యలు తీసుకొంటాను.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి:—నాలుగు లారీలను ఎసెన్సియల్ కమోడిటీస్ యాక్ట్ క్రింద పట్టుకొన్నారని అన్నారు. వాటిని హైదరాబాదుకు తీసుకొనివచ్చి ఇక్కడ ఎవరి ఉత్తరువుమీద రిలీజ్ చేశారు? దానికి సంబంధించిన అధికారుల పేర్లు చెబుతారా?

శ్రీ సి. మహేంద్రనాథ్:—సాధారణంగా జాయింట్ కలెక్టరు పుత్తరువుల సనుసరించి చేస్తారు.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి:—మేమి సెన్సిటివ్ క్వశ్చన్ చేశాను. నెల్లూరు జిల్లాలో ఈ నాలుగు లారీలను పట్టుకొన్నారు. డిమాన్స్ట్రేషన్ చేయుటకంటే హైదరాబాదుకు తీసుకొని వచ్చారు. అంతే తరువాత ఇక్కడ ఏమి డిమాన్స్ట్రేట్ చేశారు? ఎవరి ఆదేశాల మీద వారిని రిలీజ్ చేశారు? వారు మంత్రిరా? అధికారుల? లేక అసధికారుల? వారి పేర్లు సెలవిస్తారా?

శ్రీ సి. మహేంద్రనాథ్:—జాయింట్ కలెక్టరు ఆదేశము మీద.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి:—నెల్లూరు జాయింట్ కలెక్టరునా? లేక హైదరాబాదు జాయింట్ కలెక్టరునా?

శ్రీ సి. మహేంద్రనాథ్:—స్పెషల్ జాయింట్ కలెక్టరు, నెల్లూరు వుంటారు.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు:—విన్న మొన్న దొంగ రవాణా చేస్తున్న లారీలను పట్టుకొన్న నమాచారము మంత్రిగారి దగ్గర వుందా? తాడ, ఆదోని ప్రాంతాలలో ఇవి జరుగుచున్నట్లు తెలిగ్రాములవల్ల తెలుస్తున్నది. వపురసరఫరాం నిఘా విభాగము ఏమి చేస్తున్నది?

మిస్టర్ స్పీకర్:—శవరేట్ క్వశ్చన్ వేయండి. రెవిన్యూ మంత్రి గారికి కాన్సిల్లో అన్సర్ చేయవలసి వుంది. కనుక ఎస్. ఎస్. క్యూ. తీసుకొంటున్నాను.

20-A—

Two hundred and fifty Houses at Kambalarayudupeta in Tekkali Constituency Buried Under Sand Deposits.

S.N.Q. No. 413-Q.—Sri A. Janardhan Rao (Tekkali):—Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether it is a fact that 250 houses at Kambalarayudupeta in Tekkali Constituency were buried under sand deposits; .

(b) whether it is also a fact that the Collector had inspected the same;

(c) the reasons why no relief is provided to the fishermen who are victims of the accident that took place long back; and

(d) whether immediate steps will be taken to provide Financial aid to them?

Sri P. Mahendranath:—(a) Two hundred and seventy-six houses of Kambalarayudupeta (village), hamlet of Amalapadu, Tekkali taluk were damaged due to cyclone in 1968 but not due to sand deposits.

(b) Yes, Sir.

(c) and (d) Relief was sanctioned in the year 1968 immediately on occurrence of the cyclone by sanctioning monetary relief of Rs. 50 to Rs. 150 to each house according to the nature of the damage besides providing food, clothing, nylon yarn for nets and granting loans for repairs to boats.

శ్రీ ఎ. జనార్దనరావు:—250 ఇండ్లు దగ్గమయ్యాయి. రు. 150 లు లోను యిచ్చే ప్రశ్న కాదు. మాకు కావలసిన మేడ మీదకు వెళ్లేసరికి అర్థగంట పైం పట్టింది. 250 ఇండ్లకు కూడా వచ్చిన నష్టము ఎన్ని లక్షలు వుంటుందో కలెక్టరు గారు గుర్తించారా? గుర్తించకపోతే కారణమేమి?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్:—ఇది చాలా కాలము క్రిందట జరిగింది. ఇప్పుడు ఏమి చేయలేని పరిస్థితి ఏర్పడింది.

శ్రీ ఎ. జనార్దనరావు:—1968 లో జరిగింది. ఇప్పటివరకు ఏమి చర్య తీసుకోలేదు. కారణమేమి?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్:—చాలా కాలమైంది. ఇక ముందు రు. 150 లు నష్ట పరిహారముతో చాలదనే భావాన్ని ప్రభుత్వము గుర్తిస్తుంది.

శ్రీ ఎ. జనార్దనరావు:—ఇక ముందు అంటే దగ్గం, అయిపోవడం కాదు జరిగిన దానికి మీరిచ్చే నష్టపరిహారమేమైనా వుందా లేదా? 250 ఇండ్లకు నష్టపరిహారం ఉన్న అక్షయంబులకో చూడారా? ఇది 1968 లో జరిగింది. అప్పుడు ఫిషర్ మెన్ కు పరిమైన నష్టపరిహారం యివ్వలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:—1968లో జరిగితే, 15 ఏండ్ల తరువాత, అదంతా ముగిసారా?

Taking over of Degree College at Pulivendla and Junior College at Simhadripuram by Government.

15—

*17-Q.—Dr. Y. S. Rajasekhara Reddy (Pulivendla), Dr. D. L. Ravendra Reddi (Mydukur) and Sri S. Palakondarayudu (Rayachoty):—Will the Minister for Education be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Private Management of Degree College of Pulivendla and Junior College of Simhadripuram has voluntarily offered to hand over the institutions to Government with nearly 50 lakhs of assets; and

(b) if so, the abnormal delay in issuing necessary orders by the Government.

The Minister for Education (Sri P. Ananda Gajapathi Raju):—

(a) No resolution has been received by the Government from the Management of Y.S.R. Reddy Degree College, Pulivendla, to hand over the College to Government. A resolution from the Management of Y.S.R. Reddy Junior College, Simhadripuram to hand over the college to Government is received. As per the report of the Deputy Director of Higher Education, these colleges have created assets worth of about Rs. 25,31,833 excluding the cost of land and buildings of the Degree College which are not assessed.

(b) While sanctioning these colleges certain conditions were stipulated by the Government. From the report of the Deputy Director of Higher Education, it is noticed that some of these conditions were not fulfilled by the managements. Unless these conditions are fulfilled Government would not be able to consider the question of taking over of these colleges as it would further increase the financial burden to the State Government. There is no delay on the part of the Government.

(శ్రీ ఎన్. రాఘవారెడ్డి(నకికల్): మంత్రిగారు తెలుగులో అన్నారు కనుక మెంబర్స్కు సప్లయ్ చేస్తే బాగుంటుంది. తెలుగులో, ఆంగ్లం ఉండాలని ఇదివరకు అధ్యక్షులవారి రూలింగ్స్ ఉన్నాయి.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—It is not that I don't know Telugu. It is only that I don't want to say something which will not be in consonance with the honour of this August House. If I make a mistake, it will reflect on the Government. Therefore to be specific, I am speaking in English.

Sri D. L. Ravindra Reddy:—The point is when you are replying in English, at least the original reply should be supplied to the Members in Telugu, so that they can follow.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—Definitely I will see that it is done.

శ్రీ డి. ఎల్. రవీంద్రరెడ్డి:— మంత్రిగారు సమాధానంలో మేనేజిమెంటు కొన్ని కండిషన్స్ ఫుల్ ఫిల్ చేయలేదని అందువల్ల కాలేజీలు హాండ్‌వర్క్ చేసుకోలేదని అన్నారు. ఆ కండిషన్స్ ఏమిటో చెబుతారా?

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—The Management does not fulfil the following conditions:—

The Bank guarantee in support of the financial stability to run the college indefinitely without Government help has not been furnished.

Out of the amount of Rs. 2 lakhs prescribed towards Corpus Fund, the management has deposited an amount of Rs. one lakh only and the balance amount of Rs. one lakh has yet to be deposited.

డా. వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి:— అక్కడ కాలేజీలకు సంబంధించిన మేనేజిమెంటు కాలేజీలు రన్ చేయడానికి కష్టపడుతున్నవి. కాలేజీలకు 50 లక్షల రూపాయలవరకూ ఎసెట్స్ ఉన్నప్పుడు రెండు లక్షల కార్పస్ ఫండులో ఒక లక్ష రూపాయలు కట్టలేదని కాలేజీ హాండ్‌వర్క్ చేసుకోలేదన్నారు. కాలేజీలవారిని బాంకు గారంటీ కూడా కావాలన్నారు. బాంకులోని కాలేజీలను టేకోవరు చేసుకోమని కాన్సిల్‌లో శేషగిరిరావుగారు అడిగితే మంత్రిగారు తీసుకుంటామన్నారు. ఇక్కడ పులివెందులలో మూతం ఎందుకు కార్పస్ ఫండు సమూలం కాలేదని తీసుకోలేదు.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—It may look seemingly simple. But colleges could be taken over. I would like to mention that if adequate financial provision is not made for these colleges, subsequently they will not be able to provide the students with adequate facilities. They always close down due to non-payment of salaries. The teaching community is affected because of the non-payment of salaries. The students are affected because they do not get proper teaching. Therefore, even though it may look seemingly simple, that a college can be taken over, it is not possible under these financial constraints. But nevertheless, I assure the Members that we will look at this problem very sympathetically and take necessary action.

డా. వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి:— మంత్రిగారు సమాధానంలో ఆ కాలేజీలు తీసుకోంటే గవర్నమెంటుకు చాలా కష్టాలున్నాయన్నారు. లెక్చరర్స్ జీతాలు యివ్వడంలో కాలేజీలకి కష్టాలు ఉన్నాయి కాబట్టి మేనేజిమెంటువారు అవినీతి లేకుండా సక్రమమైన సబ్సిడీ పడులేదు కాబట్టి గవర్నమెంటును 50 లక్షల రూపాయల ఎసెట్స్‌తో తీసుకోవాలన్నారు. ఈ కాలేజీలు మేనేజిమెంటు రన్ చేయలేక క్లోజ్ చేస్తే అక్కడ స్టాఫ్, పిల్లలకూడా బాధపడుతారు కాబట్టి గవర్నమెంటుకు యీ విషయంలో కొంత డబ్బు ఖర్చు అయినా కాలేజీలకు ఉన్న ఎసెట్స్ దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆ కాలేజీని హాండ్‌వర్క్ చేసుకోవాలనిగ కోరు తున్నాను.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—In this particular instance there are certain liabilities also. In the case of the colleges taken over by the Government, it has to bear the expenditure of Rs. 8,71,000 on salaries of teaching and non-teaching staff for 1983-84. In addition Rs. 70,000 is to be borne towards additional laboratory equipment, library, furniture and other contingent expenditure for the year 1983-84. For this expenditure the estimated annual income by way of tuition fee is only Rs. 1,63,000. Hence, the additional financial commitment on this college will be Rs. 7,78,000 per annum. Even though these liabilities are there, I assure the Members that we will look at this sympathetically.

Dr. Y. S. Rajasekhara Reddy:—Regarding liabilities it is not a fact. We have told very specifically that the Government need not take any liabilities. You take only assets. Regarding the liabilities, the management will take the responsibility.

Mr. Speaker:—Anyway he assured that.

Dr. Y. S. Rajasekhara Reddy:—He gave an impression that there are some liabilities to the college. We are not asking the Government to take any liabilities. We are only asking the Government to take the assets and the college management.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—It is not possible to take over an institution with its just assets. Its liabilities are also there. There is the liability in terms of paying the salaries to the teachers, and liability in terms of providing the facilities to the boys. All these liabilities are there. The State Government has to take all these into consideration when it decides on a particular issue.

Dr. Y. S. Rajasekhara Reddy:—Let the Minister be clear about it. He is only mentioning about the future liabilities. That is to say, that in future the Government will have to pay the salaries to the staff, etc., but not the past liabilities. Please don't take any past liabilities.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—I just read out a few minutes back. If you want me to read again, I will read out. I read out what are the present liabilities.

Mr. Speaker:—Not necessary.

Taking over of Convents and Private Schools by Government.

16—

*36-Q.—Sri A. G. Krishna (Ibrahimpattam):—Will the Minister for Education be pleased to state:

(a) whether there is any proposal before the Government to take over Convents and other Private Schools run by individuals or Christian Societies;

(b) the number of such schools proposed to be taken by the Government in twin cities;

(c) whether they are collecting donations at the time of admissions or afterwards and charging uniform school fee; and

(d) whether the Government propose to frame any rules for admissions into schools to curb donations?

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—(a) No Sir.

(b) Does not arise.

(c) The Government have prohibited collection of donations from the parents of children admitted in private schools.

(d) The Andhra Pradesh Educational Institutions (Regulation of Admission and Prohibition or Capitation Fee) Ordinance, 1983, provides that admissions into all educational institutions shall be on the basis of marks obtained in the qualifying examination or on the basis of ranking assigned in the entrance test, as prescribed under rules. Rules are being framed under this ordinance to regulate admission into all educational institutions.

శ్రీ ఎ. జి. కృష్ణ :- ఇప్పుడు హైదరాబాదులో సుజాతా హైస్కూలు, గ్రామర్ స్కూలు మిగతా కొన్ని క్రయస్తవ్య స్కూల్స్ చాలా ఉన్నాయి. అవన్నీ వెషనరీ స్కూల్స్, మంత్రిగారు క్వెషన్ లోపే ఏ. కు సమాధానం చెబుతూ యీ ప్రభుత్వం ఆ స్కూల్స్ ను తీసుకోదని అన్నారు. ఫోన్ కమనం యీ ఎడ్యుకేషన్ అయ్యే లోపల అయినా వెషనరీ స్కూల్స్ లో ప్రభుత్వం వారు డి.ఇ.ఓ. డ్వారా కె.జి. మరియు అప్పర్ కె.జి. స్కూల్స్ లో పిల్లలకు ఎడ్యుకేషన్ ఇవ్వబడే అవకాశం కలుగజేస్తా?

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—The Bill relating to capitation fee has already been passed in the Council and so, it is entered into the statute book. Definitely if there are any instances relating to collection of extra fees they may be brought to our notice and immediate action will be taken.

9-3 బి. శ్రీ ఎ.జి.కృష్ణ :- అదృష్టం, ఇప్పుడు మంత్రిగారికి, మరి ఇక్కడ ఉన్న అందరికీ కూడా తెలుసు. ఈ రోజు ఇక్కడ ఉన్న ఎం. ఏల్. ఎ. లు కూడా డబ్బు ఇచ్చి అడ్మిషన్స్ తెచ్చుకునే అవకాశం వుంది. దయచేసి మంత్రిగారు ఖచ్చితంగా డి. ఇ. ఎ. డ్వారా అడ్మిషన్స్ తీసుకోవడానికి ప్రతిపాదన ఏమైనా ఉందా? వివరాలు తెలపాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- ఇంకా ఆడిగాదు కదా.

శ్రీ ఎ. జి. కృష్ణ :- ఇట్లం కాళేదండ్రి. మంత్రి గారేమో ఇంగ్లీషులో చెబుతారు. మూడేమో అర్థం కాదు.

(శ్రీ పి. ఆనంద గణపతి రాజు:— ఇప్పుడు నేను చెప్పేది ఏమంటే వాటిని స్వాధీనం చేసుకోవడానికి ఆ కాశం ఉండదు. ఏమిటంటే అనేక కండిషన్సు నారు ఫుల్ ఫిల్ చేయాలి. చేస్తే తప్పకుండా తీసుకుంటారు. గతన పథ్యలు ఈ విషయాన్ని గమనించ వ స దిగా మనవిచేస్తున్నాను.

**Misappropriation of Lakhs of Rupees in Agricultural Department
Depot of Jangareddigudem, West Godavari District.**

17—

***45-Q.—Sri Indrasena Reddy (Malakpet):—Will the Minister for Agriculture and Co-operation be pleased to state:**

(a) whether it is a fact that rupees Ten Lakhs were misappropriated in the Agricultural Department Depot of Jangareddigudem, West Godavari district in October 1982; and

(b) if so, the action taken thereon?

వ్యవసాయ, సహకార శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. జానారెడ్డి):—

(ఎ) జంగారెడ్డి గూడెం ప్రభుత్వ అమ్మకం కేంద్రంలో విధులు స్వహా దుర్వి వియోగం జరిగినట్లు 1982, ఆక్టోబరులో కనుగొన్నారు. ప్రభుత్వానికి సంభవించిన నష్టం రూ. 8,11,611-51 లు కాని రూ 10.00 లక్షలు కాదు.

(బి) జంగారెడ్డి గూడెం అమ్మకం కేంద్రం ఇన్చార్జ్ వ్యవసాయ అధికారి శ్రీ జె. వెంకటరత్నంను 18-10-1982 నుండి సస్పెన్షను లో పుంచారు. కొవ్వూరు లోని సహాయ వ్యవసాయ డైరెక్టరు 19-10-1982 తేదీన జంగారెడ్డి గూడెం పోలీసు సబ్బిలు ఇన్చార్జ్ కు ఒక ఫిర్యాదు కూడా దాఖలు చేశారు. సంబంధించిన వ్యవసాయ అధికారిపైన పర్యవేక్షణ అధికార్లు మైన విచారణవెల్లనీ విచారణ జరిపే నిమిత్తం వ్యవసాయ శాఖ డైరెక్టరు కార్యాలయంలోని సీనియరు, జూనియరు డైరెక్టరును ప్రభుత్వం విచారణ అధికారిగా వియమించింది.

శ్రీ ఇంద్రసేనా రెడ్డి:—అధ్యక్షా, ఈ డిపో అధికారి తనపై వచ్చిన ఆరోపణలను కప్పిపుచ్చటానికి డిపోలో ఉన్న ఊకను తగలబెట్టడానికి ప్రయత్నం చేశారా? ఇది మంత్రి గారి దృష్టికి వచ్చిందా? అతని మీద కేసు పెడతారా? ఇంకా డిప్యూటీ కు పోతే మిగతా ఆఫీసర్లు కూడా ఇందులో ఇన్వోల్వ్ అయినట్లు తెలిసింది. కాబట్టి క్లుప్తంగా విచారణ జరిపి మిగతా ఆఫీసర్లను కూడా పనిన్ చేయడానికి ఆలోచన ఉందా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:—డిపోలో తగలబెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్న సమయంలో ప్రజలు రెడ్ హ్యాండ్స్ గా పట్టుకుని అక్కడికక్కడ తనికీ చేయడం, పోలీసులకు అప్ప చెప్పడం జరిగింది. విచారణ కొనసాగుతుండగానే అతనిని సస్పెండ్ చేయడం, వెంటనే ఇంకో విచారణాధికారిని చేయడం, వారు రిటైర్ కావడం వలన అంత అలసట జరిగింది.

వారం, పదిరోజుల క్రితమే ఈ ఆరోగ్య నాటు తెలియదు. పూర్తి చేసి, బాధ్యులైన వారిని క్షమించడానికి, సమగ్రంగా చూడటం కోసం చేయడం జరిగింది. ఒక వేళ ఆ ఆఫీసర్ కాక, ఇంకా ఎవరైనా ఉన్నట్లు విచారణలో తెలిస్తే తప్పనిసరిగా వారు కూడా చిక్షకు బాదులు లభిస్తారు.

(శ్రీ ఎం. వెంకయ్య నాయుడు:—ఇంత పెద్ద మొత్తంలో డబ్బు దుర్వినియోగం అయితే ఆ ఆధికారిని పదవి నుండి తొలగించడం కాక, అలాగే ప్రాంతీకంగా ప్రభుత్వం అధికారం చేపందా? చేయకపోతే కారణమేమిటి? ఇప్పుడైనా అలాగే ఒక అప్రెంటిసు గ్యాంప్ ఇంక పెద్ద మొత్తం దుర్వినియోగం కారణంగా చాలా పీరియాడిక్ స్పెషలిస్ట్ జరిగిందా? దీనితో సంబంధమున్న ఆధికారులను పెద్ద ఎత్తున పదవి విచారణ జరిపారా?)

(శ్రీ కె. జానా రెడ్డి:— అధ్యక్షా, పీరియాడిక్ స్పెషలిస్ట్ డిపార్ట్ మెంట్ లో జరుగుతున్న ఉండగా, 'మిస్ట్రీ'లో జరిగింది. అప్పుటికే ఆ ఆఫీసరు బ్రాన్సుఫర్ కావడం వల్ల ఆఫీసులో ఉండటం, ఇంకా అవకాశాలు పొయినప్పుడు, వారు సకాలంలో లేకపోవడం వలన 1, 2 సార్లు నోటీసులు ఇచ్చి వెంటనే అకస్మాత్తుగా ఆఫీసులో తనికీ వస్తున్నట్లు తెలిసి, ఆ ఆఫీసరు ఆఫీసులో రాత్రే తనికీ వెళ్ళడానికి ప్రయత్నించినట్లు తెలిసింది. పీరియాడిక్ స్పెషలిస్ట్ డిపార్ట్ మెంట్ లో బాధ్యులైన వారి మీద తీసుకొనే చర్య ఏ. సి. ఎ. యూస్ డి. డి. ప్రావర్తి ఆఫీసులో ప్రకారం నియమ నిబంధనల ప్రకారం జరుగుతున్నాయి 30 రోజులలో తీసుకు రెవ్యూ చేసి సమగ్రంగా పరిశీలన జరిపి సభ్యులకు తెలియ చేయడం జరుగుతుంది.

(శ్రీ ఎం. వెంకయ్య నాయుడు:—డిపార్టు మెంట్ లో ఎంక్వరీ జరుగుతుంది. కాని ప్రావర్తి ఆఫీసులో కేసు ప్రభుత్వం మూన్ తేసి ఉత్తర్వులు తెలుపుతాయి విచారణ పూర్తి అయి రిటరన్ అంటే ఈ రోజులే ఆఫీస్ లోకి తీసి వేరే వారిపై ఏ ఏర్పాటు చేయవచ్చు. దాని వలన తాళమేమిటి?)

(శ్రీ కె. జానా రెడ్డి:—విచారణ పూర్తి కాకుండానే పీరియాడిక్ స్పెషలిస్ట్ డిపార్ట్ మెంట్ లో జరుగుతుంది? 30 రోజులలో ఏమి చర్యలు తీసుకోవాలి?)

(శ్రీ మహమ్మద్ రజాక్ జలీ (ముజాహిదార్):—ఇంత డబ్బు దుర్వినియోగం అయితే ఇంకా పదవి నుండి తొలగించడం కాక, అలాగే ప్రాంతీకంగా ప్రభుత్వం అధికారం చేపందా? చేయకపోతే కారణమేమిటి? ఇప్పుడైనా అలాగే ఒక అప్రెంటిసు గ్యాంప్ ఇంక పెద్ద మొత్తం దుర్వినియోగం కారణంగా చాలా పీరియాడిక్ స్పెషలిస్ట్ జరిగిందా? దీనితో సంబంధమున్న ఆధికారులను పెద్ద ఎత్తున పదవి విచారణ జరిపారా?)

మిస్టర్ స్పీకర్:-ఎవరిపై అనేది తేలాలి కదండి.

శ్రీ మహమ్మద్ రజాబ్ ఆలీ:-ముందు ప్రాచీన్ స్వాధీనం చేసుకోవచ్చు కాదా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:-అధ్యక్షా, సభ్యులకు తెలుసు. ప్రభుత్వ ఉద్యోగులపై వెంట చర్య తీసుకోవడానికి రూల్స్ ఎట్లా ఉంటాయోనని. ఏమైనప్పటికీ, సుందే వారిలో చరిస్తున్నాను. అతని ఆస్తి స్వాధీనం చేసుకోవడానికి లేదా రికవరీ చేయడానికి గుండు చర్యలు తీసుకోవడానికి నేర్పాట్లన్నవి పూర్తి కాకుండా ఏ చర్య తీసుకోవాలో అది కానడం లేదని అక్కడి నుంచి సమాధానం వస్తున్నది. 15 రోజులలో ఒక ప్రతిపత్తి ఉన్నది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:-అధ్యక్షా, వాళ్లు లోలబెట్టుతున్నప్పుడు రెడ్ హ్యాండెడ్ గా పట్టుకున్నారు. లోలబెట్టుడం అనేది క్రిమినల్ చట్టం ప్రకారం నేరము. క్రిమినల్ ప్రొసీగ్యూట్ అరెస్ట్ మీద ఏమైనా లాంజి చేసారా? ఇది అన్ని ప్రతికలు చేసిన తరువాత కూడా వేయబడిన ప్రశ్న. ఇంత వ్యక్తులు ఇరికిన ఫిషరణలో తేలిన అంశాలు ఏమిటి? ముఖ్య ఎమర్జెన్సీ ప్రావిజన్ ఉన్నాయి. వాటి ప్రకారం నేరస్తుల అస్తులను గానూ కూడా, తాకట్టు పెట్టకుండా తగిన చర్యలు తీసుకోవచ్చును. ఆ జాగ్రత్తలు తీసుకున్నారా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:-అయితే ఇప్పటి వరకూ జరగలేదు. ఎప్పుడు జరిగిందో ప్రకారం ముందు ఎమర్జెన్సీ ప్రావిజన్ ప్రకారం వెంటనే తగిన చర్య తీసుకుంటామని.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:-అన్ని ధర్మాక్రమణ చేయడం ఒక భాగం. పి.సి.ఎ.రూల్స్ ప్రకారం చర్య తీసుకుంటారు. తర్వాత క్రిమినల్ ప్రొసీగ్యూట్ చేస్తారు. అది వెంటనే జరగరా చూపారు. పట్టుకున్నారు క్రిమినల్ ప్రొసీగ్యూట్ ప్రకారం అరెస్ట్ పోలీసులకు అప్పగించారా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:-పోలీసులకు అప్పగించారు.

శ్రీ బి. రామ్. షాగూషాంతి (వరంగల్):-పామనూరు పొరుగు చిన్న చిన్న చేపల్ని పోలీసు పోలీస్ తీసుకుంటున్నారని అంటున్నారని విచారణ చేయండి. ఒక ప్రభుత్వ ఉద్యోగి మరొక ప్రభుత్వ ఉద్యోగిని అదుపు చేసి అది దోంగతనమే—చిన్నవిడిగా వదిలివేసి కిచ్చుచేసి దోంగతనం చేస్తున్నారని ఎంతోమంది వ్యక్తులకు తెలుసుకొన్నారు?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:-అధ్యక్షా, వ్యక్తులను అదుపు చేయడం మేము చేస్తున్నాము. ఉద్యోగులపై విచారణ చేసుకుంటున్నాము కాని చర్య తీసుకునేందుకు ప్రభుత్వం.

కొన్ని వియమాలు, నిబంధనలున్నాయి. కొంత లెన్సి ప్రాసీజరు ఉంటుంది. త్వరగా అమలుకావడానికి తేనును వెలికి తీయడానికి కావలసిన మార్పులు చేర్పులు చేసి న్యాయం చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సంగేవరెడ్డి (సంధ్యా):—ఇట్లు దుర్వినియోగం చేసిన వ్యక్తికికాని వ్యక్తులకు శాని ఫ్లిరాస్తులుచ్చాయా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:—మాకు సమాచారం లేదు.

Smuggling of Gum to Other States.

18—

*51-Q.—Sarvasri Vasanta Nageswara Rao, Koneru Nageswara Rao (Kothagudem):—Will the Minister for Agriculture and Co-operation be pleased to state:

(a) whether it has been brought to the notice of the Government that gum, which is a major forest produce in Khammam district, is being smuggled to other States; and

(b) if so, the action taken in the matter?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :—

(ఎ) లేదంకీ.

(బి) ఈ ప్రశ్న ఉత్తరం కాదు.

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :— ఖమ్మం, నరంగిల్లా జిల్లానుంచి అటవీ సంపద అయిన జిగురు, కలవ, అనేక రకాలైన ఇతర సంపద ఇతర రాష్ట్రాలకు ప్రతి నిత్యం అక్రమంగా దొంగ రవాణా జరుగుతున్న విషయం మనకు తెలుసు. మనకు రిపోర్టులు వస్తున్నాయి. టెలిగ్రాములు వస్తున్నాయి. లేవనడం అన్వాయం, మంచి టేకు, జిగురు వంటి అటవీ సంపద ములుగు, పరకారి, వర్తన్నపేట ప్రాంతాల నుంచి ఖమ్మం జిల్లా నుంచి మహారాష్ట్ర ఇతర రాష్ట్రాలకు ఎగుమతి అవుతున్నాయి. దీనిపై ఇంక్వెస్టి జరిపిస్తారా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— అప్పడప్పుడు కొంత దొంగ రవాణా జరుగుతున్న మాట వాస్తవమే. ప్రభుత్వ దృష్టికి అప్పడప్పుడు వస్తున్న మాట వాస్తవమే, రెయిడ్స్ చేయడం, కొన్ని కేసులు పట్టుకోవడం కూడా జరుగుతున్నది. గౌరవ సభ్యులు రాష్ట్రే తరంగా జరుగుతున్నదా అనేది అడిగారు. రాష్ట్రే తరంగా జరుగుతున్న విషయం ప్రభుత్వం వద్ద సమాచారం లేదు. మన రాష్ట్రంలో జరిగే దొంగ రవాణాకు సంబంధించి అనేకమార్లు కాని సిబ్బంది రెయిడ్స్ చేసి కేసులు పెట్టారు. 1982-83 సంవత్సరంలోనే ఏడేనిమిది కేసులు పెట్టారు. రు. 154 లక్షలు, రు. 50 లక్షలు.

రు. 700 లు, రు. 200 లు, రు. 225 లు, రు. 1630 లు ఈ విధంగా పెనాల్టీలు వేసి నరుకును సీజా చేసారు. జిగురు వ్యాపారం అనేది గిరిజన కార్పొరేషను క్రింద మొనాపలిగా కొంత ఫిక్సెడ్ రేటుకు చేసేది. వారు దొంగతనాన్ని అతికట్టుకుంటే బాధ్యత ఉంది. రూల్సులో సవరణ తెచ్చి దొంగ రవాణా చేస్తే పట్టుకోడానికి వారికి అధికారాలు ఇచ్చారు. అటువీ సీబిబింది కూడా పోలికలే పట్టుకుంటారు.

శ్రీ సి. కె. సుబ్రహ్మణ్యం :— రైతులు సుదీర్ఘంగా పోరాడుతూ జరిగిన తొంది అనడం వాస్తవమేనా? గిరిజన కార్పొరేషను సుబసిడీలను అందించుట జిగురుతో కట్టిగా అడుక్కుపోయి అక్కడే చూపుంటున్నాయి. గిరిజన కార్పొరేషను రు. 5 లు ఇచ్చి ఎక్కువ డబ్బుకు రోగులు తీసుకుని బైలు రు. 50 లకు అమ్ముకుంటున్నారు అనే విషయం వాస్తవమేనా? ఈరకమైన ఎక్స్‌ప్లోయిటేషనునుంచి రక్షించడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— గిరిజన కార్పొరేషను నాకు సంబంధించింది కాదు. ఆ సమాచారం నా వద్ద ఉండడానికి లేదు.

శ్రీ సి. వి. నారాయణ రెడ్డి (మార్కాపూర్) :— అశాస్త్రీయమైన పద్ధతులలో జిగురు తీసుడం వల్ల 10-15 సంవత్సరాల్లో టింబర్ తగ్గిపోయే ప్రమాదం ఉంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— అది వేరే ప్రశ్న. ఇది ప్యూన్లకు సంబంధించింది.

శ్రీ బిహార్ భూసలిరావు (పాలేరు) :— గిరిజన కార్పొరేషను వారు తక్కువ రేట్లకు కొంటున్నారు. మంత్రి గారు చెప్పిన దానికంటే ఎక్కువగానే దొంగ రవాణా జరుగుతోంది. డిఎఫ్‌ఓ కార్యాలయంలో దొంగ జిగురు పట్టుకుని నిలవ చేసుకున్నది 12 క్వింటాలు దొంగతనం జరిగిందని ప్రచారం చేస్తున్నారు. అది కేసుగా సమారు అయినదా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— వాటి విషయం సమాచారం లేదు.

Giving of Interest Remission to the Ryots by Central Bank, Nalgonda.

19—

*131-Q.—Sri N. Raghava Reddy, Smt. M. Swarajyam (Tungathurthy), Sri M. Kishan Rao (Sectunderabad):—Will the Minister for Agriculture and Co-operation be pleased to state:

(a) the amount of interest remission given by the Central Bank, Nalgonda to the ryots under G.O. Ms. Nos. 621 and 21 of 1981 of the Food and Agriculture Department; and

(b) the total grant paid by the Government to the Central Bank towards the said remission?

101/10—4

శ్రీ కె. జనారెడ్డి :—

(ఎ) నల్గొండ నహకార కేంద్రబ్యాంకు వారు వడ్డీలో ఈ క్రింది విధంగా రెమిషన్ ఇచ్చారు.

రూపాయలు లక్షలలో

(i) ఆహార వ్యవసాయ శాఖ 5-12-80 తేదీ
ఎంఎస్. నెం. 621 జి. ఓ. 21-30

(అపరాధపు వడ్డీ మాఫీ)

(ii) ఆహార, వ్యవసాయ శాఖ 20-1-81 తేదీ
ఎంఎస్. నెం. 21 జి. ఓ. 42-36

(ముఠాలువడ్డీ మాఫీ) —————
మొత్తం 63-66 లక్షలు

(బి) ఇంతవరకు ప్రభుత్వం, ఎలాంటి గ్రాంటును చెల్లించ లేదు

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— ఆ డబ్బును బాంకుల వారు ప్రభుత్వ ఉత్తరవుల క్రింద రైతులకు ఇచ్చారు. ఒక పైన కూడా బాంకులకు ఇవ్వలేదు మరొక పది లక్షలు వడ్డీ కావచ్చు. ఇప్పుడు రిజర్వ్ బాంకు నుంచి అప్పు వస్తే దానిని రైతులకు ఇవ్వకుండా దీనిని పూడ్చుకునే పరిస్థితి ఉంది. ఇదివరకు ఇచ్చినది గ్రాంటుగానైనా చేయండి, లేదా ఎప్పుడు ఇస్తారో చెప్పండి. ఏది ఇవ్వకుండా వడ్డీ పెంచుకుంటూపోతే బాంకు నష్టపోతుంది. కనీసం వడ్డీని ఇప్పటినుంచి అయినా రద్దు చేయడానికి ప్రామిస్ చేస్తారా?

శ్రీ కె. జనారెడ్డి :— ప్రభుత్వం ఒప్పకొన్న ప్రకారం యివ్వవలసిన బాకీ గ్రాంటుగా యివ్వడం గాని, బాంకువారు మాకు చెల్లించవలసిన బాకీ నుంచి దీనిని అడ్వంట్ చేసుకొనడం గాని పరిశీలనలో పుల్లము. తొందరలో పూర్తి చేస్తాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— వడ్డీ అయిన దానికి తగలకుండా చూడకపోతే ఇంకా ఇచ్చుకుంటుంది 2 సంవత్సరాలలో 5 లక్షలు పెరిగింది. అందువల్ల వడ్డీ అయినా తగలకుండా చూస్తారా?

శ్రీ కె. జనారెడ్డి :— ప్రభుత్వం చెప్పిన విషయాన్ని అర్థము చేసుకోవచ్చు. ఒక ప్రక్క బ్యాంకుకు వడ్డీ పెరుగుతోంది. ఇవ్వవలసిన గ్రాంటు రిజర్వ్ చేయడంలేదు. బ్యాంకులోని ఫండ్స్ ని సమీక్షించి దీనిని వెలుపలికి తీర్చడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని ప్రామిస్ చేస్తాను.

Ban on Private Practice of Government Doctors.

20—

*88-Q.—Dr. Y. S. Rajasekhara Reddy, Sri Koneru Nageswara Rao:—Will the Minister for Medical and Health be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to ban the private practice of Government Doctors; and

(b) if so, the measures taken to implement it?

ఆరోగ్య వైద్య శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎన్. రామసునిరెడ్డి) :—

(ఎ) అవునుండీ.

(బి) ఈ ప్రతిపాదన పరిశీలనలో ఉన్నందుకే.

డా. వై. ఎన్. రాజశేఖరరెడ్డి :— గత 50 రోజులనుంచి 8 పార్టీ ప్రెస్‌తో దీనిగురించి మాట్లాడడం జరిగింది. ప్రైవేటు ప్రాక్టీసును నిషేధిస్తున్నామనే ఆలోచన వుందంటున్నారు. కనీసం దానికి ఒక పార్కులాను ఇవార్స్ చేశారా? చేసివుంటే వాన్ ప్రాక్టీసింగ్ అలెవెన్స్ ఏమైనా డాక్టర్లకు యివ్వాలనే ఆలోచన వుందా? 10, 12 సంవత్సరాలక్రితము ఇదేవిధంగా ప్రైవేటు ప్రాక్టీసును రద్దు చేసి ప్రభుత్వం ఫెయిల్ అయి పురం అనుమలించారు. ఆరోజున ఫెయిల్ కావడానికి కారణమేమిటి? ఇంజనీరింగ్ డిపార్టుమెంటులో ట్రాన్స్‌ఫర్ వేసినట్లు, వతి 2 సంవత్సరాలకు డాక్టర్లను కూడా ట్రాన్స్‌ఫర్ చేసి ఉద్దేశ్యము వుందా?

శ్రీ ఎన్. రామసునిరెడ్డి :— గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు 1968 లో బ్యాన్ చేసి 1970 లో లిఫ్ట్ చేశారు. మరల 1977 లో కాబినెట్ సబ్ కమిటీ ఆలోచించి ఎందుకో అమలుచేయలేదు. ఏవిధంగా చేస్తే బాగుంటుందనేది సమగ్రముగా ఆలోచించి అమలుచేయాలను కొంటున్నాము. మామూలు జి. ఓ. ట్రాన్స్‌ఫర్స్ గురించి వుంది. 3 సంవత్సరాలకు ఒకసారి ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయాలని వుంది. గత ప్రభుత్వములో అట్లా చేయలేదు. ఒకడమిక్ ఇయర్ మధ్యలో వున్నాము. తరువాత పరిశీలన చేస్తాము.

డా. వై. ఎన్. రాజశేఖరరెడ్డి :— ఇంజనీరింగ్ డిపార్టుమెంటులో 2 సంవత్సరాల కొకసారి ట్రాన్స్‌ఫర్ చేస్తున్నారు. 2 సంవత్సరాల కొకసారి ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయడం వల్ల ప్రాక్టీస్ చేసుకోవాలనే ఉత్సాహము తగ్గిపోతుంది. ఇంకా ఎన్ని రోజులలో పరిశీలన పూర్తి అవుతుంది.

శ్రీ ఎన్. రామసునిరెడ్డి :— వీలైనంత త్వరలో పరిశీలించి నిర్ణయం చేస్తాము.

శ్రీమతి కె. ప్రభావతిమ్మ (రాజంపేట) :— ప్రైవేటు ప్రాక్టీసును బ్యాన్ చేసి నపుడు డాక్టర్స్ పై కొర్టుకు వెళ్లడం జరిగిందా? కొత్త డెసిషన్ ఏమిటి? ఆ డెసిషన్ దృష్ట్యా బ్యాన్‌ని అమలుచేయడంలో వున్న కష్టాన్ని ఆలోచించి బ్యాన్‌ని అమలు చేయకుండా వుండే ఆలోచన చేస్తారా?

శ్రీ ఎస్. తమిళిరెడ్డి :— 'హైకోర్టుల పెళ్లదు జరిగిన... కోర్టు దాని లక్షణాలను చూడండి.

శ్రీమతి కె. ప్రభావతిమ్మ :— ఎమర్జెన్సీ కేసులు, ప్రండ్రస్, రిలేటివ్స్ కి ఫీల్డ్ పోస్ట్ చేయబడుతున్న అని తీర్పు ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ రిలేటివ్స్ కి ఏదైనా డాక్టర్లు ఎంపిక చేసినా అడ్డంకులు పరిస్థితి ఉంది. ఆ దృష్ట్యా అని అనుమతిస్తున్న కమిషన్ బ్యాన్ పెట్టకుండా, ఫండ్రస్ కి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ ఎస్. రామమనిరెడ్డి :— హైకోర్టు కీర్తి ఇవ్వండి.

"for relations and friends or any other person on humanitarian ground, where the permission is given free".

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి (మధిర) :— హైకోర్టు ప్రాక్టీసు బ్యాన్ చేయాలనే దానిపై నిర్ణయం జరిగిందా? జరిగితే అది మంత్రానికి నిర్ణయమా? లేక ప్రభుత్వ నిర్ణయమా?

శ్రీ ఎస్. రామమనిరెడ్డి :— బ్యాన్ చేయాలనేది గవర్నమెంటు డిషిషన్ తీసుకుంటుంది.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— డాక్టర్లు ఫుల్ టైమ్ గవర్నమెంటు ఎంప్లాయిన్ గా పరిగణించబడతారా లేక పార్ట్ టైమ్ ఎంప్లాయిన్ గా పరిగణించబడతారా? ఇంజనీర్లు, షుధ్యలో వెళ్లి నారి స్వంత పనులు చూసుకొనవచ్చు. వేలాదిమంది నిరుద్యోగి. డాక్టర్లు పున్న విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చినదా? పరిశీలనను వెంటనే పూర్తి చేసి హైకోర్టు ప్రాక్టీసును నిషేధించటానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ ఎస్. రామమనిరెడ్డి :— గవర్నమెంటు డాక్టర్లు ఫుల్ టైమ్ ఎంప్లాయిన్. ప్రతిపాదన వీల్డెనంతత్వరలో తెలియజేస్తాము.

శ్రీ జి. ప్రకాశరావు (పెద్దపల్లి) :— హైకోర్టు ప్రాక్టీసు చేసే డాక్టర్లు కొంతమంది ముఖ్యమంత్రిగారికి, ఆరోగ్యశాఖమంత్రిగారికి రిప్రజెంటే చేసినమాట వాస్తవమా?

శ్రీ ఎస్. రామమనిరెడ్డి :— అటువంటి రిప్రజెంటేషన్ ఏమీ రాలేదు, బ్యాన్ చేయాలనే రిప్రజెంటేషన్ చాల నమ్మనీయ.

శ్రీ ఎం. టంకర్ :— హైకోర్టు ప్రాక్టీసు బ్యాన్ చేయడం కేయోరాజ్యములో ఏర్పాటుచేసిన తన లక్ష్యముగా పెట్టుకొని చేయవలసివుంటుంది. పరిశీలన ఎంతలోగా పూర్తి చేస్తారు? అనేకమంది ప్రభుత్వ డాక్టర్లు ప్రభుత్వ ఉద్యోగంలో నమోదయి

ఇక్కడ పనిచేయుటండా విదేశాలకు వెళ్లారు. లలాంటివి కొన్ని పెందల స్థానాలు ఖాళీ వున్నాయి. వారి ఉద్యోగాలను కొన్నిచేసి ఇక్కడున్న డాక్టర్లతో భర్తీ చేస్తామని గత ప్రభుత్వం ఒక మాట యిచ్చినది. ఆ మాటను మీరు వింటేబుచ్చుకొందారా?

శ్రీ ఎన్. రామమనిరెడ్డి :— దీనిని లబ్ధిలోన పెందల గ్రార్తి చేసి స్థలం తీసుకొంటాము. డాక్టర్లు అబ్జాక్ట్ వెళ్లిన విషయం పరిశీలనలో వుంది. కొంత చర్య తీసుకొన్నాము. కొన్ని నోటీసులు యిచ్చాము. కొన్ని కేసులలో నోటీసులు యిస్తున్నాము. గవర్నమెంటుద్వారా పంపినవారికి ఫలానా డైములోపల రావలసి నోటీసు యిచ్చాము. ఆ విషయంలో చర్య తీసుకొంటున్నామని.

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్ (మహబూబ్ నగర్) :— ఇంజెక్షన్ ఇవ్వడమే ప్రైవేటు ప్రాక్టీసుక్రిందకు వస్తుందా? లేక ప్రీస్క్రిప్షన్ యిచ్చి డాక్టర్స్ 10, 15 రూపాయలు తీసుకొంటారు. ప్రీస్క్రిప్షన్ వ్రాసి యిస్తేనే ప్రైవేటు ప్రాక్టీస్ క్రిందకు వస్తుందా?

శ్రీ ఎన్. రామమనిరెడ్డి :— సమగ్రముగా ఆలోచించి నిర్ణయం తీసుకొంటాము.

శ్రీ డి. వీరయ్య చౌదరి (హన్మారు) :— ఒక చోట మూడు సంవత్సరాలకు 10-00 a.m. మించి డాక్టర్లను వుంచము అని మంత్రిగారు చెప్పారు కొన్ని హాస్పిటల్స్ లో ఎది వదిలేసు సంవత్సరానుండి డాక్టర్లు పని చేస్తున్నారు. కొన్ని హాస్పిటల్స్ లో డాక్టర్లు ప్రీస్క్రిప్షన్ వ్రాసి మందులు బయట కొనుక్కో మంటున్నారు కొన్ని హాస్పిటల్స్ లో మందులు లేవన్న విషయం మంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చిందా?

శ్రీ ఎన్. రామమనిరెడ్డి :— 3 సంవత్సరాలకు మించి వుంచకూడదని నిర్ణయం తీసుకున్నామని చెప్పాను. ఎక్కువ కొలం వుంటున్నవారి విషయం పరిశీలిస్తాను. అవసరమైన మందులు కొనుక్కోటానికి వారికి అధికారం వుంది. మందులు లేకుండా ఇకమందు వుండవని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. జి. కృష్ణ :— విదేశాలలో వున్న డాక్టర్లకు నోటీసు ఇచ్చాము. వారిపై చర్యలు తీసుకుంటున్నామని మంత్రిగారు చెప్పారు అలా వున్న డాక్టర్లు పేర్లు ఏమిటి? అలా వున్న వారి సంఖ్య ఎంత?

శ్రీ ఎన్. రామమనిరెడ్డి :— దాదాపు 300 మంది డాక్టర్లు వున్నారు.

L.A. Q's. Postponed from 17-3-1983.

Sanction of Third Medical Officers in P.H.Cs.

55—

*127—SRI M. Omkar:—Will the Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) number of posts of 3rd Medical Officers sanctioned in Primary Health Centres in 1982;

(b) number of them allotted for Indian Medicine Department;

(c) whether all the posts were filled in; and

(d) if not, the reasons therefor?

శ్రీ ఎస్. రామమనిరెడ్డి :—

(ఎ) 1982-83 సంవత్సరంలో 148 ఎయిర్ డివీజన్ల ఎంపిలను మంజూరు చేశారు

(బి) ఏవీ లేవు.

(సి, డి) పబ్లిక్ వర్క్స్ కమిషన్ అన్ని పదవులకు అభ్యర్థులను ఎంపిక చేసి నచ్చటకీ, అందులో కేవలం 93 మంది మాత్రమే ఉన్న గమలో చేరారు. 55 మంది చేరలేక పోయారు.

శ్రీ ఎం. ఓంకర్ :— దీని విషయంలో ప్రభుత్వం ఇదివరకు ఒక పాలసీని ప్రకటించింది. ఆ పాలసీని అమలు జరిపలేకపోతున్నారు. చెల్లెళ్ళు ఉన్నారని అని చెబుతున్నారు. నాకు కేరళాలోకి కొరత మేమిటి? ఫిల్మ్ చేసుకోవడానికి డబ్బు లేకపోవడం కొరతమా? గంత డబ్బు ఎలాగో చేశారు? బడ్జెట్ లో డబ్బు ఉన్న అయినా వాత లాస్ట్ అవుతున్నది. అలా జరిగిందా చూస్తావా?

శ్రీ ఎస్. రామమనిరెడ్డి :— 93 మంది చేరిన తరువాత కోర్టు నిర్ణయం ప్రకారం అది ఆవివేయవలసివచ్చింది. ఇండియన్ మెడిసిన్ డాక్టర్స్ విషయంలో some difficulties have come in appointing the third Doctor in the Indian Medicine. అయితే ఆ డాక్టర్లను పిలిచి మాట్లాడవలసిందిగా డైరెక్టరుకు ఆదేశించడం జరిగింది. వారితో సమావేశం ఏర్పాటు చేస్తానని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకర్ :— మీదగ్గర వున్న సమాచారం ప్రకారం ఎంతమంది ఇండియన్ మెడిసిన్ డిగ్రీ పొంది వున్నారు? ఎంతమందికి మీ పాలసీ ప్రకారం డిప్లొమా ఇవ్వబడుతున్నది? ఇంకా ఎంతమందికి కల్పించవలసివుంది?

శ్రీ ఎస్. రాఘవమూర్తిరాజు :— ఆ లిస్ట్ నావద్ద లేదు. ఇప్పటికి 35 మంది ఇండియన్ మెడిసిన్ డాక్టర్లు ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలలో పని చేస్తున్నారు. నలుగురు సెంచుపెట్టి టీఎంజీ పెడ్ వచ్చారు. ప్రస్తుతం 39 మంది ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలలో పని చేస్తున్నారు.

ప్రశ్న :- సర్వో కమిషన్ సెలెక్ట్ చేసిన వారిని ఎవరూ
 ఎక్కడ ఉన్నా తీర్పు ఇచ్చింది. ఆ సంగతి మంత్రులారితో తెలుసా? వారిని ఎన్ని
 ఎక్కడ ఉన్నా చూడటం చేశారు?

ప్ర. ఎస్. రామమనిరెడ్డి :— లది మా దృష్టి కి వచ్చింది. వెంటనే ఆర్డర్స్ జారీ చెయ్యవలసిందని అధికారులకు ఆదేశాలు ఇచ్చాము.

14 ఎం. ఓంకార్ :— ఇప్పటికి మమారు ఇండియన్ మెడిసిన్ చదివిన డాక్టర్లు 2000 మంది నిరుద్యోగులుగా వున్నారు. వారు గాక ప్రతి సంవత్సరం 335 మంది యూరపుతున్నారు. ఇంత పెద్ద సంఖ్యలో వారు వున్నప్పుడు త్వరిత గతిని వారిని ఎడ్జార్ప్ చేయటానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు? వారిని కూడా ఎల్లో సతీ మెడిసిన్ వారికి మాదిరిగా అవకాశాలు కల్పించాలని చాలా కాలం నుండి కోరుతున్నారు. దాని గురించి ఏమి చర్య తీసుకున్నారు?

శ్రీ ఎన్. రామమణిరెడ్డి :— రూరల్ ఏరియాలో ఆరోగ్య సర్వీసులను మెరుగు పరచాలని, ఇంటి నుండి నీరు ప్రాప్తిపొందాలని ఆ ఉద్దేశ్యంతో పనిన్నా. 1. దక్షిణగిరి పట్టణం లోని అడెజాలు చివ్వడం జరిగింది. ఇంకా 13 తెరవాని అచోట ఇవ్వబడుతున్నాయి. ఆయుర్వేదం కాలాని వోరుకున్న చోట్ల ఆయుర్వేదం ద్వారాను, ప్యాంసెల్ చేస్తా ను మనం చేస్తున్నాను.

శ్రీ.సి. హెచ్. జోగరావు (ఎల్లవరం) :— 13 డిప్యూటీరిజు తెలుస్తున్నాం అని అంటున్నాను. ఏజెన్సీ రియూలతో మందులు లేవని చెబుతున్నారు. వల్లిక్ హెల్త్ సెంటర్ లో ఎందుకీ లేక డాక్టర్లు పని లేక ఖాళీగా కూర్చుంటున్నారు. ఎందుకీ పందులు స్పెషియల్ చేయవలసింద?

శ్రీనివాస రామ. చిరార్థి :— పండుల కొరత లేకుండా చూస్తామని మనవి చేస్తున్నాను

ప్ర. ఎం. ఎంకార్ :- జాతి చేసిన ఆర్డర్లో హోమియోపతికి సంబంధించి పాస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్ కాలేజీలు ఓపెన్ చేయాలని వుంది. ఆ కోర్సు ప్రారంభించారా లేకపోతే ఇన్ టెక్ నా చేసారా?

శ్రీమదే. రామచంద్రాద్వైతము. ఆ సమాధానం నా వద్ద లేదు. భట్టవాళి వ్రాసిన
పేస్తాను.

Family Welfare Programmes in the State.

56—

*182—Sri D. Sambasiva Rao Chowdary (Bodhan):—Will the Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) whether the State Government have received any instructions from the Central Government to make the Family Welfare Programme an integral part of health care as the survival rate of new born children would influence people's decision to plan small family;

(b) if so, the extra-expenditure involved in the said scheme; and

(c) the way in which the said extra-expenditure proposed to be met by the State Government?

శ్రీ ఎన్. రామమనిరెడ్డి :—

(ఎ) కుటుంబ సంక్షేమ కార్యక్రమం ప్రారంభమైనప్పటినుండి ఆరోగ్య రక్షణలో ఒక అంతర్భాగంగా వున్నది. ఆరోగ్యరక్షణ, వైద్య పదుపాయం, కుటుంబ సంక్షేమం, పోషికాహారం, ప్రసూతి శిశు ఆరోగ్యం వంటి పలు సేవల సముదాయాన్ని సమగ్ర అభివృద్ధి కార్యక్రమంలో అంతర్గత భాగంగా అందజేయడమే దీని లక్ష్యం.

(బి) ఇది ఉత్పన్నం కాదు.

(సి) ఇది ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ సాంబశివరావు చౌదరి :— ఫ్యామిలి ప్లానింగ్ కార్యక్రమాలు రాష్ట్ర స్థాయిలో చేపడుతున్నారా? ప్రభుత్వోద్యోగులకు రెండు ఇంక్రిమెంట్లు ఇస్తున్నారు. గ్రామ స్థాయిలో 100, 70, 30 రూపాయలవి ఇస్తున్నారు. ఈ వ్యత్యాసం ఎందుకు చూపుతున్నారు? ఫ్యామిలి ప్లానింగ్ అవరేషన్ లో చనిపోయిన వారికి ఎంత నష్టవరిహారం ఇస్తున్నారు? ఫ్యామిలి ప్లానింగ్ కార్యక్రమాన్ని ప్రభుత్వం ప్రోత్సహించడం లేదనే వదంతి వినిపిస్తున్నది. అది ఎంతవరకు నిజం?

శ్రీ ఎన్. రామమనిరెడ్డి :— కుటుంబ నియంత్రణ కార్యక్రమంలో మన రాష్ట్రం టార్గెట్ కంటే ఎక్కువగానే చేరుతున్నది. ఫిబ్రవరి నెలకే మనము 87.58 వర్మంటు టార్గెట్ ఎచీవ్ చేశాము. కుటుంబ నియంత్రణను ప్రోత్సహిస్తున్నామని మనవిచేస్తున్నాము. ప్రభుత్వోద్యోగులకు ఇంక్రిమెంట్లు ఇస్తున్నాము. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వేసెక్స్ మికి 70 రూపాయలు, ట్యూబైక్స్ మికి 70 రూపాయలు, డ్రగ్స్ అండ్ డిస్పెన్సరీకు పదిహేను రూపాయలు, డయిట్ కు పది రూపాయలు, ట్రాన్స్ పోర్టుకు పదిహేను రూపాయలు, మోటోవేటర్స్ ఫీ కి పది రూపాయలు ఇలా ఇస్తున్నాము.

శ్రీమతి ఎన్. రాజకుమారి (నత్తెనపల్లి) :- అధ్యక్షా, నేను కూడా కుటుంబ వియంత్రణ ఆపరేషను చేయించుకున్నాను. ఉద్యోగములు కుటుంబ వియంత్రణ ఆపరేషను చేయించుకుంటే ఒక ఇంక్రిమెంటు నుంచి రెండు ఇంక్రిమెంటు వరకు ఇస్తున్నారు. వారికి 50 రు. ల నుంచి 110 రు. ల వరకు ఉంది. దురదృష్టవశాత్తు చదువులేనటువంటి వారికి, వ్యవసాయం చేసుకునే వారికి ఇటువంటి బెనిఫిట్లు లేవు. చదువున్నవారికి ఇంత డబ్బు ఎందుకు ఇస్తున్నారు? కూలిచేసుకొని బ్రిటికేవారికి, వ్యవసాయ-దారులకు నష్టపడి పనిచేసుకునేవారు కుటుంబవియంత్రణ ఆపరేషను చేయించుకుంటే మూడు మాసాలు నుంచి ఆహారం తీసుకోవాలి, విశ్రాంతి తీసుకోవాలి, అటువంటి వారికి డబ్బు ఇవ్వకుండా ఆఫీసులలో కూర్చోని విశ్రాంతి తీసుకునే ఉద్యోగస్తులకు ఎందుకు ఈ సదుపాయం కుగజేస్తున్నారు? ఇది చాలా అన్యాయం. అందువేల వారికి ఈ సదుపాయాన్ని తీసివేయాలి లేకపోతే ఆ పేదవారికికూడా ఈ సదుపాయాన్ని కలుగజేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రామముని రెడ్డి :- ఈ విషయం గురించి నాకు చాలా రీవజం అవుతున్నది. ఈ విషయం ప్రభుత్వం పరిశీలించి తరువాత నిర్ణయం తెలియజేస్తుంది.

శ్రీ బి. నాగభూషణ శర్మ (నరసరావుపేట) :- అధ్యక్షా, ఈ ప్లాస్టిక్ ప్లాస్టిక్ స్కీముకు ఫండ్లు చాలా ఇస్తున్నాయి. మన రాష్ట్రం అన్ని రాష్ట్రాలకు ఆదర్శప్రాయంగా ఉండాలని ఆమోదించుకున్నాము. ఈ డబ్బును ఎకావమీ నేయడానికి ఒక చట్టం తీసుకొని 'రాచలసిన అవసరం' ఉండి, ఈ విధంగా రాష్ట్రదాయాన్ని కాపాడుకోవాలి. ఇద్దరు, ముగ్గురు కన్నా ఎక్కువ మంది ఉండకూడదని చట్టం చేస్తే ఈ ఖర్చులు తక్కువ అవుతాయి. ఈ విధంగా చట్టం తీసుకొని వచ్చి మన రాష్ట్రం ఆదర్శప్రాయంగా ఉండేటట్లు చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రామముని రెడ్డి :- ప్లాస్టిక్ ప్లాస్టిక్ స్కీముకు పన్నెండు లక్షల స్కీము క్రింద వస్తున్నది. ఇప్పుడు గౌరవనీయులు చెప్పిన ప్రతిపాదన గురించి ఆలోచిస్తాము.

శ్రీ ఎన్. కాశిరెడ్డి (కవిగిరి) :- చదువుకున్న వారికి కుటుంబ వియంత్రణ యొక్క పరిజ్ఞానం ఉంటుంది. అందుచేత వ్యవసాయదారులను, చదువుకోనటువంటి వారిని ప్రోత్సహించడానికి బెనిఫిట్లు కలుగజేయాలి కాని ఉద్యోగస్తులు ప్లాస్టిక్ ప్లాస్టిక్ స్కీము చేయించుకుంటే ఇంక్రిమెంటు ఇవ్వడమేమిటి? వారు చేయించుకున్నప్పటి నుంచి రిటైర్ అయ్యేవరకు వారిమీద ఎన్ని వేల రూపాయలు చెల్లించవలసి ఉంటుందో అకసారి అలాగే ఉంటుంది. ఉద్యోగస్తులకు ఈ విధంగా కొన్ని వేల రూపాయలు ఇచ్చే బదులు చదువుకోనటువంటి వారిని, వ్యవసాయదారులను, వ్యవసాయ కూలీలను, పేద వారిని ఆ డబ్బుతో ప్రోత్సహించవచ్చు కదా?

శ్రీ ఎన్. రామముని రెడ్డి :- గౌరవనీయులు మార్గదర్శన చేశారు. ఆలోచిస్తాము. మనవి చేస్తున్నాను.

పేజీ 23rd March, 1983.

Short Notice Questions and Answers.

(శ్రీ డి. సాంబశివరావు చౌదరి :- ఈ ఫ్యామిలీ ప్లానింగు ఆపరేషన్సు చేయించు కున్న వారిలో ఒకరికి ఎక్కువ, ఒకరికి తక్కువ ఇవ్వడమనేది లేకుండా చూడాలి. ఈ ఈ ఆపరేషన్సులో చనిపోయిన వారికి నష్టపరిహారం ఎంత ఇస్తున్నారు? లేకపోతే ఎప్పటిలోగా ఇస్తారు?

(శ్రీ ఎన్. రామముని రెడ్డి :- ఆపరేషన్సు టైములో చనిపోతే నష్టపరిహారం ఎంత ఇస్తున్నారని గౌరవపథ్యులు అడిగారు. ఇప్పుడు ఆ వివరాలు నా దగ్గర లేవు. తరువాత గౌరవపథ్యునికి తెలియజేస్తాను.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

20-B—

Non-Payment of Salaries to Workers of the Antargaon Spinning Mills in Karimnagar District.

S.N.Q. No. 414-M—Sarvasri K. Mrutyunjayam (Karimnagar), Indrasena Reddy and C. Janga Reddy (Shyampet):—Will the Minister for Labour be pleased to state:

(a) whether it is a fact that salaries have not been paid for 9 months to the Workers of the Antargaon Spinning Mills in Karimnagar district;

(b) whether it has not come to the notice of the Government even after their agitation from the last Sankranti till the end of February;

(c) whether it is a fact that their salaries have not been paid even though they have been attending to their duties since past 20 days, and entering into an agreement with the management; and

(d) whether steps will be taken to see that their salaries are paid immediately?

కార్యక, ఉపాధి కల్పన శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎం. రామచంద్రారావు) :-

(ఎ) అవునండీ. అడ్వాన్సులు చెల్లించారు.

(బి) అవునండీ. పండ్లల్లో జరుగుతున్న విషయమును గురించి ప్రభుత్వానికి తెలుసు. వేతన బకాయిల చెల్లింపు నిమిత్తం చర్యలు తీసుకుంటున్నారు.

(సి) ఫిబ్రవరిలో ఎటువంటి ఒప్పందం చేసుకోవడం జరగలేదు. అయినప్పటికీ, 1983 మార్చి, మే నెలల మధ్య వేతన బకాయిలు చెల్లించాలనే మేరకు యాజమాన్యం పనివారి మధ్యన సుఫలకంగా మాత్రమే అవగాహన క్లిరిఫైడ్.

(డి) అవునండీ.

శ్రీ కె. మృత్యుంజయం :- అధ్యక్షా, దాదాపు 9 మాసాలనుంచి వారికి జీతాలు రావడం లేదు. వారికి అడ్వాన్సులు చెల్లించడమనేది ఏమిటి? జీతాలు ఎందుకు ఇవ్వడం లేదు?

* శ్రీ ఎం. రామచంద్ర రావు :- వారికి జీతాల రూపంలో చెల్లించడంలేదు. జీతాలకు సరిపోయేటంత డబ్బు వారికి అడ్వాన్సు రూపంగా 9 మాసాలనుంచి ఇస్తున్నారు. యూనియన్ వారు, మేనేజిమెంటువారు కలసి ఇటువంటి నిర్ణయానికి వచ్చిన తరువాత ఈ విధంగా ఇస్తున్నారు.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :- అడ్వాన్సు ఇస్తే మరల రీపేమెంటు చేయాలి. పని చేసిన దానికి జీతం ఇవ్వాలి కాని అడ్వాన్సు ఏమిటి? మేనేజిమెంటువారు జీతాలు ఇవ్వడం లేదు కనుక జీతాలు ఇచ్చే ఏర్పాటు చేయండి. అడ్వాన్సు రీపేమెంటు చేయకుండా పర్మనెంటుగా ఇస్తున్నారా?

* శ్రీ ఎం. రామచంద్ర రావు :- అడ్వాన్సులు తిరిగి చెల్లించవలసిన పని లేదు. పూర్తి జీతాలు ఇస్తే కొన్ని ఇబ్బందులు వస్తున్నాయని ఆ రకంగా ఇవ్వడం జరిగింది. అడ్వాన్సు పోగా మిగిలిన వ్యత్యాసాలన్నింటిని జమచేసి మార్చి, మే నెలల మధ్య మొత్తం పేమెంటు చేయడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకున్నది.

శ్రీ ఇంద్ర సేనారెడ్డి :- పూర్తి జీతాలు ఇవ్వడంలో ఇబ్బందులు వస్తున్నాయని మంత్రులు అన్నారు. ఆ ఇబ్బందులేమిటి?

* శ్రీ ఎం. రామచంద్ర రావు :- ఆ ప్రిన్సిపిల్స్ మిల్లు నష్టంలో నడుస్తున్నాయి, దానికి తగిన విధులు కొవాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సెంట్రల్ గవర్నమెంటును కోరడం జరిగింది. సెంట్రల్ గవర్నమెంటువారు మొన్ననే మంజూరు ఇచ్చారు. అయితే వారికి జీతంగా ఇస్తే ఇన్వీట్ మొదలైన బెనఫిట్స్ కోసం మనం చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. అందుచేత వారికి అడ్వాన్సు రూపంలో ఇంతవరకు ఇచ్చారు. మార్చి, మే నెలల మధ్య అడ్వాన్సు పోగా మిగిలిన జీతం వారికి ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకున్నది. వారికి ఇన్వీట్, ప్రోవిడెంటు ఫండు-అన్ని జమ కడతాము.

శ్రీ బి. నాగభూషణ రావు :- ఈ మిల్లలను ప్రభుత్వం నడుపుతున్నది. దీని మీద ఒక ఎగ్రిమెంటు కూడా చేశారు. వేతనాలు నవరించి కార్మికులకు వేతనాలు ఇవ్వాలని ఒక జి. ఓ. పాస్ చేసిన తరువాత అవేతనాలు ఇవ్వకుండా అడ్వాన్సుల రూపంలో ఇస్తున్నామని చెప్పడం జరుగుతున్నది. ఈ పాడు ప్రిన్సిపిల్స్ మిల్లు నడుపుతున్నా కాని ప్రిన్సిపిల్స్ మిల్లు నడపడం లేదు. ఆ కార్మికులకు జీతాలు లేవు. వారు చేసిన జి. ఓ. ను ఎందుకు ఇన్ఫిమెంటు చేయడం లేదు. కార్మికులకు వేతనాలు ఇవ్వాలని లేబరు డిపార్టుమెంటువారు జి. ఓ. ఇష్యూ చేసారు. ఒకవేళ మారు నడపలేని పరిస్థితుల్లో ఉంటే దానిని ఎన్ టి సి వారికి హ్యాండ్ ఓవర్ చేస్తారా? ఘనకు చేతకాకుండా కేంద్ర ప్రభుత్వం నడపడానికి సిద్ధంగా ఉంది. కనుక వారికి హ్యాండ్ ఓవర్ చేస్తారా?

* శ్రీ ఎం. రామచంద్రరావు :- పేమెంటు యాక్టు క్రింద వారికి పూర్తి పాటు ఉభయకపోవడంవల్ల 27-2-1983వ తేది: సరీంగర్ ఫ్యాక్టరీ ఇన్స్పెక్షన్ గారు మేనేజిమెంటుకు నోటీసు ఇవ్వడం కూడా జరిగింది వారిపై చర్య తీసుకోని ప్రాసిక్యూట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అయినా అట్టి నోటీసుపై ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకోవాలి కనుక అగి ఉంది. ఒక వేళ ప్రభుత్వం వారికి మంజూరు ఇస్తే చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

(శ్రీ పి. జంగారెడ్డి :- ఈ ప్రభుత్వం అక్కడి సమస్యలను పరిష్కరించడానికి ఆలోచన చేస్తుందా? ఈ పిన్పింగు మిల్లు గురించి గత 5 సంవత్సరాలనుంచి ప్రతి సంవత్సరం ఆసెంబ్లీలో వస్తున్నది. వారు అడ్వాన్సు రూ.ంలో ఇస్తామని అంటున్నారు. లేబరుకు ఉన్న టెనిటీస్ వున్న ఇవ్వకుండా ప్రీమెంటు చేస్తూ అడ్వాన్సు పేమెంటు ఇస్తున్నారు. గవర్నమెంటు మిల్సులో ఈ విధంగా చేస్తే ఇంకేమనుకోవాలి. అందుచేత అడ్వాన్సు పేమెంటు అవకుండా జీతాల రూపంలో ఇవ్వడానికి సాల్వేషన్ ఆలోచిస్తారా?

* శ్రీ ఎం. రామచంద్ర రావు :- ఇటువంటి ఇబ్బందులు కలుగకుండా మే నెలా ఖరీదు పూర్తి జీతాలు చెల్లిస్తామని ముందేచేస్తున్నాను.

(శ్రీ కె. మృత్యుంజయం :- నవ్వలతో నడవడంవల్ల జీతాలు ఇవ్వడం లేదని చెప్పడం జరిగింది. 1979 లో దానికి లాభం వచ్చింది. 1980 లో లాభం వచ్చింది. ఇప్పుడు నష్టం రావడానికి కారణం ఏమిటి? దీనికి మేనేజిమెంటూ, అధికారులూ ఎవరు అని గమనించాలి. అక్కడ ఒక కార్మికునికి జీతం లేకపోతే ఏవిధంగా బ్రతకగలుగుతాడో ఆలోచించండి. నష్టం రావడానికి ఎవరు బాధ్యులో ఆలోచించడానికి ఒక కమిటీని నేస్తారా? దీనిని బాగా నడిపించడానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా క్రొత్త పథకం ఆలోచిస్తున్నదా?

* శ్రీ ఎం. రామచంద్ర రావు :- వారికి జీతాలు ఇవ్వడానికి చర్య తీసుకోవడం గురించి ఇదివరకే చెప్పాను. తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటాము.

Denial of Membership to 106 Tribals by the President,
Tribal Arrack Co-operative Society, Kasipet.
20-C—

S.N.Q. No. 414-Q.—**Sri. G. Prakash Rao (Poddapalli):**—Will the Minister for Excise be pleased to state;

(a) whether it is a fact that the President, Tribal Arrack Co-operative Society, Kasipet, Luxettipet taluk, Adilabad district has denied membership for 106 Tribals;

(b) whether it is also fact that even though the Superintendent of Excise, Adilabad has enquired into the matter and found these 106 members as genuine, a fresh enquiry has been ordered for delaying the matter;

(c) whether it is also a fact that the Government has received a complaint about the high handed behaviour of the President of the Society; and

(d) if so, the action taken by the Government in this regard; if not, the reasons for not admitting the Tribals in the Co-operative Society?

అబ్కారీ శాఖమంత్రి (శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి):—

- (ఎ) కాశీపేటలోని ఆదివాసీ సారా సహకార సంఘం అధ్యక్షుడు వారిని సంఘ సభ్యులుగా చేర్చుకోవడానికి సమ్మతించలేదని తనకు అర్థమై అందాయని ఆదిలాబాదులోని అబ్కారీ సూపరింటెండెంట్ తెలియ జేశారు.
- (ఇ) నిజమువదంతి. సభ్యులందరినీ చేర్చుకోవడానికి ఆదిలాబాదులోని అబ్కారీ సూపరింటెండెంట్ చేసిన ఉత్తర్వుపై కాశీపేటలోని ఆదివాసీ సారా సహకారసంఘం అధ్యక్షులు ప్రభుత్వానికి రివిజను పిటిషను దాఖలు చేసారు. దానిలో విస్తయించవలసిన విషయాలు చాల ఉన్నాయని, ప్రతి వ్యక్తిసభ్యుడు కావడానికి అర్హత కలిగి యున్నాడా కాదా అని పరిశీలించి, అర్హతగల దరఖాస్తుదారులను సంఘ సభ్యులుగా అనుమతిస్తూ మరల ఉత్తర్వు చేయవలసినదని ఆదిలాబాదులోని అబ్కారీ సూపరింటెండెంట్ కు ఆదేశాలు జారీచేస్తూ ఆ కేసును వెనుకకు పంపించి ప్రభుత్వం 8-2-1983 వ తేదీ ౫0 రెవెన్యూ (టి) శాఖ జి. ఓ. ఆర్. టి. నెం. 171లో తుది ఉత్తర్వులు చేసినది.
- (సి) అవునండీ.
- (డి) ప్రభుత్వం రివిజను పిటిషను అంతిమంగా పరిష్కరించినందున ఈ విషయం గురించి ఆదిలాబాదులోని అబ్కారీ సూపరింటెండెంట్ ప్రభుత్వం సంప్రదించవలసినదని పిటిషనర్లకు సలహా ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ పి. ప్రకాశరావు:—అధ్యక్షా, కాశీపేటలోని ఆదివాసీ సారా సహకార సభ్యులందరినీ బ్రయిలుస్తున్న చేర్చుకోవడానికి సూపరింటెండెంట్ అగ్రగణ్యతతో చేయలేదని మంత్రిగారు చెప్పారు. 20-9-1982 వ తేదీన వారు చికమోడు చేయడం జరిగింది.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:—నేను రికమెండు చేయలేదని చెప్పలేదు. దానిపై ప్రభుత్వానికి రివిజను పిటిషను ఫైల్ చేస్తే వాటిని పరిశీలించి తుది నిర్ణయం తీసుకోవడా రిటర్న్ చేసామని చెప్పాను.

శ్రీ జి. ప్రకాశరావు:—ఈ 100 మందిని చేర్చుకోవాలని సూపరింటెండెంట్ అర్హత వేయడం జరిగింది. గత ప్రభుత్వంలోని ఎక్స్ యిజు మినిస్టరు శ్రీ బి. బాబూ కృష్ణం దాఖలు చేస్తే ఇవ్వారు మరల ఎంక్వయిరీ చేయాలని అన్నాడు. తెలియజేసి!

ఈ మంత్రిగారి దగ్గరకు పైలు వచ్చినప్పుడు ఈ మంత్రిగారు మళ్ళీ ఆర్డర్ వేసారు. ఆ ట్రయిబల్ సాపైటికి నెలకు లక్ష రూపాయలు అదాయం వస్తుంది. ఈ ప్రాసీడింగుకు అక్టోబరు నుంచి ఇప్పటివరకు అంటే 6 మాసాలు ఆలస్యం అయింది. 6 మాసాల ఆలస్యంవల్ల అక్కడి భూస్వాముల 6 లక్షలు సంపాదించుకున్నారు. ఆ ఆలస్యం కావడానికి ఈ మంత్రిగారే కారణమని మనవిచేస్తున్నాను. ఆ భూస్వాము ఈ మంత్రిగారికి ఒక లక్ష రూపాయలు ఇచ్చారు.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:—గౌరవసభ్యుల ఆరోపణ సమంజసమైనది కాదు. విధంగా ఆరోపణలు చేస్తే సభా మర్యాదగా ఉండదని మనవిచేస్తున్నాను. ఆ ఆరోపణ: గౌరవసభ్యుడు రుజువు చేయగలిగితే నా శాసనసభ సభ్యత్వాన్ని వదులుకొనడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. ఒకవేళ గౌరవసభ్యుడు దానిని రుజువు చేయలేకపోతే తన శాసనసభ్యత్వాన్ని వదులుకొనడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారా? దీనిపైన హవుస్ కమిటీని అప్పాయింట్ చేసినా నాకు అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ జి. ప్రకాశరావు:—నేను రుజువు చేస్తాను, లేకపోతే నా సభ్యత్వాన్ని వదలకొనడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను.

(ఇంటరవ్యూ)

BUSINESS OF THE HOUSE.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్:—అధ్యక్షా, ఈ రోజున అన్ని ఉపాధ్యాయ సంఘాల తరపున వేలాది మంది ఉపాధ్యాయులు ఈవేళ మిమ్ములను, రెజిస్ట్రేటివ్ కౌన్సిలర్ లోని చైర్మన్ గారిని కలుసుకొనాలని అనుకుంటున్నారు. వారి రాయబార వర్గాలవారు వచ్చి వారికి విన్నవించుకోదలచుకున్నారు. ఈ సందర్భంలో ఆ ఫాక్ట్ అధ్యక్షులు, కార్యదర్శుల సంతకాలతో ఉన్నటువంటి మెమోరాండాల మీకు పంపిస్తున్నాను. వారి 10 డిమాండ్లు ఉన్నాయి, అవి చాలా సింపుల్ డిమాండ్లు. (1) వదలి విరమణ వయసు 55 సంవత్సరాలకు పెంచాలి, (2) రద్దు చేసిన ఫండమెంటల్ రూలు 2 ను పునరుద్ధరించాలి, (3) 10, 15 సంవత్సరాలకు స్పెషల్ గ్రేడు ప్రమోషన్లు స్కేల్ను ఫాక్ట్ తో ప్రభుత్వం అంగీకరించిన మేరకు ఉత్తర్వులు జారీ చేయాలి, (4) జిల్లాలు కలిగిన రెండవ గ్రేడు పండితులకు మొదటి గ్రేడు స్కేలు వెంటనే అమలు చేయాలి, (5) పంచాయితీ రాజ్ టీచర్లకు ప్రావిన్షియల్ లెవెల్ ను రూల్స్, ప్రమోషన్ రూల్స్ వెంటనే జారీచేయాలి, (6) డైరెక్టు పేమెంటు ఉపాధ్యాయులకు వక్రమంగా జీతాలు చెల్లింపు ఫాక్ట్ ప్రతినిధుల నూచన మేరకు మార్పులు చేయాలి, (7), అభ్యుదయ పాఠశాలలను వెంటనే రద్దు చేయాలి. (8) ప్రముఖ సంస్థలన్నింటినీ ముఖ్యమంత్రి హామీ మీద స్వాధీనం చేసు

కోవారి, (9) ఉపాధ్యాయుల భాళిలను నింపడం, ఎడిషనల్ సెక్షన్సులో పోస్టుల నియామకం, ఏకోపాధ్యాయ పాటశాలలను బహుఉపాధ్యాయ పాటశాలలుగా మార్చుటకు త్వరితగతినీ చర్యలు తీసుకొనడం, (10) ఎన్ జి ఓ లకు అంగీకరించిన కామన్ డీమాండ్స్ను ఉపాధ్యాయులకు వర్తింపజేయడం. ఈ కోరికలు గల పత్రమును మీకు సమర్పిస్తున్నాను.

(మెమోరాండములను స్పీకరుగారికి అందజేయడమైనది)

శ్రీ ఎన్. వెంకయ్యనాయుడు:—శాసన మండలిలో దీనిపైన మంత్రిగారు ప్రకటన చేస్తున్నారని అంటున్నారు. శాసనసభలో రేపు ఒక ప్రకటన చేసేటట్లు విద్యా మంత్రి గారు ఆలోచిస్తే బాగుంటుంది. ఈ సభకు కూడా తెలియాలి మంత్రిగారు తీసుకున్న చర్యలేమిటో. రేపు ప్రకటన చేసేట్లు మీరు విద్యాశాఖ మంత్రిగారిని ఆదేశించండి.

మిస్టరు స్పీకరు :—మంచిది.

MATTERS UNDER RULE 329.

re: Fire Accident at Nandyal and Atmakur in Kurnool District.

శ్రీ పి. మహేంద్ర నాథ్:—అధ్యక్షా, 5-3-1983న నంద్యాలలోని తిరుపతి వెంకటేశ్వర కాటన్ మిల్స్ లో ఒక అగ్ని ప్రమాదం సంభవించింది. ఐదుగురు కార్మికులు మరణించారు. ఇద్దరు గాయపడ్డారు. ఒక లక్ష విలువగల ప్రయివేటు ఆస్తి నష్టం అయినట్లు అంచనా వేయబడింది. మరణించిన వారి కుటుంబాలకు, గాయపడినవారికి ఎక్స్ గ్రేషియా చెల్లించడానికి కాటన్ మిల్స్ యాజమాన్యంవారు చర్యలు రీసకొంటున్నారు. 10-3-1983 న అత్యున్నతంలో ఒక అగ్ని ప్రమాదం జరిగింది. వాకిట్టలోని 11వ వార్డులో 231 నివాస గుడిసెలు, 20 గడ్డివాములు, 14 నివాసేతమైన గుడిసెలు అగ్ని ప్రమాదానికి గురి అయినాయి. ఈ ప్రమాదంలో 6 లక్షల ప్రయివేటు ఆస్తి నష్టం ఉన్నట్లు అంచనా వేయబడింది. నష్టపోయినవారికి ఒక్కొక్కరికి 150 రు.లు చొప్పున మొత్తం 30,650 రు.లు ఆర్థికసహాయం మంజూరు చేయడం జరిగింది. 16-3-1983న అత్యున్నతంలో మరొక అగ్ని ప్రమాదం జరిగింది. 119 నివాస గుడిసెలు తగలబడ్డాయి. ఒక పక్కా భవనంలోని కొంత మేరకు దెబ్బతిన్నాయి. ప్రయివేటు ఆస్తి 2 లక్షల 35 వేల నష్టం అయినదని అంచనా. నష్టపోయిన వారికి

(Mr. Deputy Speaker in the Chair.)

ఒక్కొక్కరికి 150 రు.లు చొప్పున 17,850 రు.లు ఆర్థిక సహాయం అందజేయడం జరిగింది. 17-3-1983న అత్యున్నతంలో మరొక అగ్ని ప్రమాదం సంభవించింది. దానిలో 68 నివాస గుడిసెలు తగలబడ్డాయి. 76,800 రు.ల ప్రయివేటు ఆస్తి నష్టం అయినట్లు అంచనా వేసారు. 10,200 రు.లు ఆర్థిక సహాయం పంపిణీ చేయడం జరిగింది. అగ్ని ప్రమాదాలు దోమిలు విద్రోహక చర్యల ఫలితంగా జరిగినట్లు అనుకుంటుంటే అన్ని మునిసిపాలిటీలలో నివాసగుడిసెలను భీమా చేసే పథకం ఒక్కొక్కటి 18-5-81న ప్రవేశ పెట్టారు. రాష్ట్రంలోని అన్ని గ్రామాల్లో భీమా

308 23rd March, 1983.

Matters Under Rule 329:
re: Fire Accident at Mandyal and
Atmakur in Kurnool District.

కార్యదేక్షకు ఈ పథకాలను పరిపజేయాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. ఆదిత్య శాఖలు - అనగా పంచాయతీ రాజ్ శాఖ, గృహ నిర్మాణ, మునిసిపల్ పరిపాలనా పట్టణ అభివృద్ధి శాఖలు ఈ పనిని చూస్తున్నాయి. ఇక ముందు అగ్ని ప్రమాదాలు జరిగే కుండా చూసే విమిత్తమును ప్రభుత్వం ఈ క్రింది చర్యలు తీసుకోవాలని నిర్ణయించింది. అగ్ని ప్రమాదాల వల్ల నష్టపడిన వారికి క్రొత్తగా నిర్మించే ఇళ్ల కోసము సామ్యుషనులో ఉంచిన సామాగ్రిని పరధరా చేయడం అగ్ని ప్రమాదాల వల్ల నష్టపడిన వారికి ప్రాధాన్యత ప్రాతిపదికపై కంట్రోలు రేటు చొప్పున నిర్మాణ సామాగ్రి మొదలైన వాటిని కేటాయించడం, పెద్ద అగ్ని ప్రమాదాలలో నష్టపడిన పెద్దాల్లా కులాలు, పెద్దాల్లా తెగలు ఇతర బలహీనవర్గాల వారి కోసం ఇళ్ల స్థలాలు ఇతర వసుధామాల కార్యక్రమం క్రింద ఇళ్ల నిర్మించడం.

10-30 a. m. శ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి (కర్నూలు) :—అధ్యక్షా, మంత్రివర్గులు చెప్పినట్లు నంద్యాల పట్టణంలో గౌర అగ్ని ప్రమాదం జరిగింది. అందులో నలుగురు ఆడవారు ఇద్దరు మగవారు చనిపోవడం కూడా జరిగింది. కాని మంత్రివర్గులు కాటర్మిల్లు యజమానులే వారికి కాంపెన్సేషను ఇస్తారని అంటున్నారు. కాని ప్రభుత్వం పరముగా వారికి ఏమైనా సహాయం వేస్తారా? అంతేకాకుండా ఆత్మకూరు పట్టణంలో ఒక వారములో మూడు సార్లు అగ్ని ప్రమాదం జరిగడం దాదాపు పది లక్షలు నష్టము జరిగడం అంతేకాకుండా 20 గడ్డివాములు ఒక గేదె ఒక అవుడూడ చనిపోవడం కూడా జరిగింది. కాబట్టి వారు నిరాశ్రయులు అయినారు. కాబట్టి వారికి సత్కరం ఏదైనా ఆశ్రయం కల్పించడానికి ప్రభుత్వం ఏదైనా ప్రయత్నం చేసిందా? ఒక వారములో మూడు సార్లు గౌర అగ్ని ప్రమాదం జరిగింది కాబట్టి తదుపరి ఏమీ జరిగకుండా ఏదైనా కార్యక్రమం చేడతారా? అగ్నిమాపక దళమువారి అశర్థ వల్ల జరిగిందా? ఒక వారములో మూడుసార్లు జరిగింది కాబట్టి కొన్ని కారణాల మంత్రివర్గులు తెలియజేయాలని మునిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడే మనవి చేసాను. బలహీన వర్గాలు హరిజనులు, గిరిజనులు ఉన్నట్లయితే వారికి ఇళ్ల కట్టించే కార్యక్రమాన్ని చేపట్టాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది.

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి :— చనిపోయిన వారికి ప్రభుత్వం ఏమైనా సహాయం చేస్తుందా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :—ఎక్స్ గ్రేషియా, కాంపెన్సేషను వారు ఇస్తారు.

శ్రీ మహేంద్రనాథ్ (నంద్యాల) :—నంద్యాల నయోజక వర్గంలో ఆ ఫైర్ రిక్విజిట్లు టెంకటేశ్వర జిన్నాంగు ఫ్యాక్టరీలో జరిగింది. అప్పుడు ముగ్గురు స్త్రీలు ఉన్నారు. వీరిని చనిపోయారు. కాని వాతకింకవరకు ఎక్స్ గ్రేషియాగాని ఇంకెవరినీ ఇంకెవరినీ ఇవ్వలేదు. ఒక స్త్రీ నంద్యాల హాస్పిటల్లో ఉన్నది. ఒక పురుషుడు కేర్నూరు హాస్పిటల్లో ఉన్నాడు. వీరికి కూడా చికిత్స విజితం ఇంతవరకు ప్రాథమిక చికిత్స ఇవ్వలేదు. అవలంబ ప్రమాతము 'పీకి'యెటర్గా జరిగిందా లేక

Matters Under Rule 329:
re: Hunger Strike by the Andhra Pradesh United Teachers Federation for Non-implementation of Agreement, dated 22nd February 1982.

23rd March, 1983. 309

యాజమాన్యం వారు జాగ్రత్త తీసుకోవందుకల్గి జరిగిందా? ఆ విషయాలు సుగ్రతి గారు చెప్పలేదు. ఆ కొట్టాలు చాల వికారితంగా కనిపిస్తున్నాయి. ఏరో ఎంపీలకు రిశిఫ్ 120 రూపాయలు చొప్పున మాత్రమే ఇస్తారు. అది చాల చక్క. సీనియర్ 500 రూపాయలకు దానిని పెంచే స్థితిలో ప్రభుత్వం ఉన్నదానిని ఎంపీలగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :—ఈ రోజే జిల్లాంధ్యులలో హోమల్ మాట్లాడి ఆ యాజమాన్యం వారు ఎందుకు ఇంతవరకు ఎక్స్ ప్రెషియా చెల్లించలేదు? కమిషన్ వంటి కాబుండా సభ్యులు శలవిచ్చినట్లు ఈ 150 రూపాయలు నాలుగు లక్ష ప్రతి ఒకరుదాని 500 ఇచ్చే ప్రాతినిధికమని పరిశీలించమని వారు ఏదైతే చెప్పారో దానిని ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను.

డా. వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి :—అవ్యక్త, నంద్యాల ప్యాష్టరీ ఇన్స్టిట్యూట్ లక్షలు చేసే దూది కాలిపోవడం జరిగింది. ప్రాణ సప్తము కూడా జరిగింది. దాని తరువాత కాంప్లెహెన్సివ్గా ఎంక్వయరీ పూర్తి అయి, ఆ ఎంక్వయరీ ఇన్స్పెక్టర్లు వారు వచ్చి క్లెయిమ్స్ వారు వాళ్ళ వచ్చి వాళ్ళంతా చూసిన రిపోర్టు అవ్యక్త లేబరుకి ఎవరైతే చచ్చిపోయారో వారి కుటుంబాలకు యాజమాన్యం కూడా ఇంత డబ్బు ఇస్తామని చెప్పడం జరిగింది. దానికి లేబరు కూడా ఒప్పుకోవడం జరిగింది. కాని ఉన్నట్టుండి రెండు రోజుల క్రితం నూపరింటెండెంట్ ఆ ఫోటో అప్పీల్ వేళ్ళ జరుగుతున్న ఫ్యాక్టరీని మళ్ళీ మూసేయడం జరిగింది. ఈ ఫ్యాక్టరీ నడవ కుండా పోతే దాదాపు 30 లక్షల రూపాయలు ఈ ఫ్యాక్టరీ డైరెక్టు వాడుకున్నది. ఆ దూది అమ్మో, తరువాతనే డబ్బు ఇచ్చే పరిస్థితి ఉంది అక్కడ. ఈ ఫ్యాక్టరీని ఉన్నట్టుండి గ్రే. పి. గారు రెండు రోజుల క్రితం వెళ్ళి దీనిని మళ్ళీ మూసే మనవి అన్నారు. దీనికి కారణం ఏమిటి? మళ్ళీ ఫ్యాక్టరీ తెరిపించే దాని ఎల్లెనంత త్వరగా చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— అవ్యక్త, కనుక్కుందాను.

re: Hunger Strike by the Andhra Pradesh United Teachers Federation for Non-implementation of Agreement, dated 22nd February 1982.

శ్రీమతి కె. ప్రమాన (సర్వేనగర్) :—అవ్యక్త, ఆ డ్రెజిడేట్ యునైటెడ్ టీచర్స్ ఫెడరేషన్, హైదరాబాదు విభాగం వారు ముఖ్యంగా స్ట్రీటు 28-3-1982 ఏప్రిల్ 10 మంత్రితో జరిపినటువంటి ఒడంబడికను అమలు చేయడం లేదు అనేటు వంటి ఉద్దేశంతోనే మిస్ మేనేజిమెంటు చేస్తున్నటువంటి స్కూలును ప్రభుత్వం వెంటనే స్వాధీనం చేసుకోవలనే కోరికతో నిరాహార దీక్షను జరుపుతూ ఉన్నారు. అందులో ముఖ్యంగా ఇంతకుముందు మంత్రిగారితో అయిదేంజంటి ఒప్పందం ప్రకారం పిటిలో ఉన్నటువంటి 9 స్కూళ్ళని 9 స్కూళ్ళలో కూడా ప్రథమ స్టాఫ్ లో ఒక్కొక్క మూడు స్కూళ్ళ మిస్ ఆజిమెంటు ఉంటుందని చెప్పి ఆపివారులు ధృవీకరించినందుకల్గి వెబ్సైట్ లు నేనే తీసుకోవాల్సి ఉంటుంది.

ఉన్నారు. అంతేకాకుండా నా నియోజక వర్గంలోనే ఇప్పుడు స్త్రీలకు ఉన్నటువంటి టాగూరు మ్యూజిక్ స్కూలులో కూడా అక్కడ స్త్రీలకు మెటర్నిటీ లీప్ కూడా ఇవ్వకుండా డెలివరీ అయిపోవడం వలన రోజునే వెంటనే స్కూలుకి రమ్మనను చెప్పిన వాళ్ళకు సంబంధించినటువంటి పోలికలు ఉంటున్నాయి లేక పేరు గాని పి. డి. ఎమెంటు గాని ఇవ్వకుండా 30 వేల రూపాయలు అక్కడ పేజీమెంటు వారు స్వాధీనం చేయడం జరిగింది. వారు ఎన్ని విజ్ఞప్తులను ప్రభుత్వానికి సమర్పించుకున్నప్పటికీ కూడా ప్రభుత్వము ఏమాత్రము చర్యలు తీసుకోలేదు. ఎక్కడైతే ఏ స్కూలులో అయితే మేనేజిమెంటు అక్రమంగా ఉండగా వారు దీనివేసిన టీచర్లు మరల తిరిగి పెట్టుకోమని డి. యి. ఓ అడమిండ్లలో ఉన్న కూడా ఆ స్కూలు యాజమాన్యం వారు వారిని తీసుకోవడానికి అంగీకరించడం లేదు. వారిని వెంటనే అంగీకరించేటట్లు చేసేందుకు ఏ కార్యక్రమాన్ని విద్యార్థి మంత్రిగారు చేయబోతున్నారు. స్త్రీలకు మేటర్నిటీ లీపులో ఈ ప్రవేశం మేనేజిమెంటు స్కూలులో జరుగుతున్నటువంటి అన్యాయాన్ని అరికట్టి వారి కఠినమైన పనుల కోరికను అమలు చేయడానికి ఏ చర్య తీసుకోబోతున్నారు, ఎక్కడ ఉన్నా వారు దీక్ష రాత్కాలికంగా ఏదో ఒక ఒప్పందం ప్రకారం పిలిపించి అప్పుడే సంతకమాత్రాన ఈ సమస్య పరిష్కారం కావడంలేదని గుర్తుంచుకొని శాశ్వతంగా ఈ స్కూల్లో జరుగుతున్నటువంటి అక్రమ చర్యలను వివరించడం కోసం ఏదైనా చర్యలు తీసుకోబోతున్నారో విద్యమంత్రిగారు శలవివ్వాలి.

శ్రీ పి. ఆనంద గజపతిరాజు:—అధ్యక్షా, నేను ఈ యూనియన్ స్త్రీలకు చేసిన పేంటుకి వెళ్ళాను. 18-3-1983 న ఆ టీచర్లు, స్త్రీలకు మావి వేయమని రిక్వెస్టు చేశాను. మాతో శ్రీ మాజిక్యరాయగారు, రామిరెడ్డిగారు ఎం. ఎల్. పి.లు కూడా వచ్చారు. Based on the detailed discussion it was decided to appoint Special Officers to Railway Colony High School, Railway Porters Primary School, Ramanjaneya Upper Primary School and Nehru Memorial High School. It was decided to take action to accord permission for New Modern High School, New Gabriel High School. It was also decided to examine and issue orders regarding admission of posts left over in S.V.C. High School, Malakpet, Hyderabad. A meeting was held on 28th August 1982. It was decided to examine these issues relating to these aid schools. In this connection I would like to mention that these representatives came and met me in my Chambers and definitely we will take necessary steps to see that their problems are solved.

కుమారి కె. ప్రమాణ:—దీనిలో టాగూర్ మ్యూజిక్ స్కూలును చేర్చడం జరగదు. అక్కడే అక్రమ విధానాలు జరుగుతున్నాయి. ఇంతకుముందు కూడా చెప్పాను. స్త్రీలకు మెటర్నిటీ లీపు శాంక్షను చేయని సంఘటన కూడా అక్కడ జరిగింది కనుక దానినిగూర్చి ధీ చర్య తీసుకుంటున్నారు?

Matters Under Rule 329:
re: Non-filling up of Telugu Pandit posts in the State.

23rd March, 1983. 311

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—Regarding Tagore New Era School, I would like to mention that about eight schools are brought to our notice and definitely what we are looking for is to better the conditions of education, to see that the teachers' interests are not adversely affected, to see that the interest of the students are not adversely affected. In this connection we will take all the necessary steps. I want to assure the Hon'ble Members that we will take all the necessary steps.

re: Non-filling up of Telugu Pandit posts in the State.

(శ్రీ ఎం. వెంకయ్య నాయుడు:—ఇప్పుడు యీ తెలుగు పండితులు యెవరైనా ఉన్నారో వారి పోస్టులు సుమారు 2204కు పైగా శాంక్షన్ అయి ఫింప్ కాకుండా ఖాళీగా ఉన్నాయి. ఈ రాష్ట్రంలో కొన్ని వేల మంది తెలుగు పండితులు ఉత్తీర్ణులయి నిరుద్యోగులుగా ఉండి రోడ్డు మీద తిరుగుతున్నారు కనుక ఈ ఖాళీలను యెప్పుడు పూర్తి చేస్తారు? ఆ తర్వాత ఈ తెలుగు భాషా పండితుల పోస్టులు చాలక పోతే వారిని పెకందరిగేడు టీచర్స్ గా కూడా తీసుకొనే విషయాన్ని ప్రభుత్వం పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను. మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పిన తర్వాత యింకా యేమైనా అనుమానం ఉంటే అడుగుతాను.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—The information is being gathered about the vacancies and definitely it is the intention of this Government to encourage Telugu. The intention of the Government is to see that a thrust is given in the education of Telugu and therefore we will take necessary steps to see that these vacancies are filled up.

Sri M. Venkaiah Naidu:—The information was already furnished to this House previously saying that there were 2,440 vacancies throughout Andhra Pradesh as on 1981. Now we are in 1983. It might have further gone up. So, the information is there. Now the Government must act upon and see all these vacancies are filled up before the next academic year commences. Will the Minister give an assurance like that?

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—We will try our level best to see that these vacancies are filled up.

(శ్రీ సి. జంగారెడ్డి (శ్యాంపేట):—అసలు చట్టానికిగారే డిగ్రీ యెచ్చి పోస్టులు ఉన్నాయి అనేది యిన్ఫర్మేషన్ లేదు. ఎన్ని వేకన్సీలు ఉన్నాయో వాటిని ఫింప్ చేయడానికి టీచర్స్ ఉన్నారు. ఐ ఎక్ ఫ్రైట్ మై లేవెల్ అంటే అర్థం కావడం లేదు. దాదాపు 2,000 పోస్టులు ఉన్నాయి. తెలుగు పండితులు లేని కారణంగా ఆప్టర్ ప్రయిమరీ స్కూలులో తెలుగు చెప్పే హక్కుతో లేదు. తెలుగు పండితులు ఉంటే కాని వారికి చదువురాదు. ఈ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత తెలుగు భాషకు ప్రాముఖ్యం యిస్తామని చెప్పినారు. అక్కడ, పోస్టులు అవన్నీ పూర్తిగా భారతీయ ఫిలస్ఫీ చేయమని అజ్ఞానం జారీచేస్తున్నది చాట్టమిగిలే.

I will try my level best to fill up the vacancies. What is this, Sir? He will direct the Directorate of School Education, Zilla Parishad to fill up all the vacancies within one month. ఆ వింగ్ ఎక్స్టెండ్ చేసి వచ్చునుకదా. ఖాళీలు ఉన్నాయి, చదవడానికి పిల్లలు ఉన్నారు. ఒక్కొక్కరినీ ఉన్నాడు. అందువల్ల ఫలానా తారీఖులోపని ఫిల్స్ చేయాలని ఆర్డర్స్ చేసి వారి సంచి కొన్ని డెన్సియల్ రిపోర్టు తెప్పించుకొని చెప్పాలి. లేకపోతే ప్రయోజనంలేదు.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—There is a procedure to be adopted in regard to appointing teachers. At various levels various procedures are there and they will take sometime. I will assure the Members that we will take steps keeping in view the financial position.

శ్రీ పి. జంగారెడ్డి:—ఇప్పుడు ఖాళీలు పూర్తి చేయడానికి బేస్ ఉంది. జిల్లా పరిషత్తులు అయితే పి. ఎన్. సి., డి. ఇ. ఓ. కంట్రోలులో అయితే ఎంప్లాయిమెంటుకు వస్తారు. ప్రయివేటు మేనేజ్మెంట్ అయితే వారి కమిటీ వారు చేస్తారు. మేము అడిగేదిమిటంటే మిదగ్గర ఉన్న పోస్టులు అన్నీ ఫిల్ చేయవద్దు అని మీరు అనడంవల్ల వారు వాటిని ఫిల్ చేయడంలేదు. అందువల్ల మీరు బేస్ లిస్ట్ చేసి, మీ లెక్క ప్రకారం ఉన్న పోస్టులన్ని ప్రాసీజరు ప్రకారంగా వెంటనే పూర్తి చేయాలని వారికి ఆర్డరు యిష్యూ చేయండి.

(సమాధానం లేదు.)

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు:—మనము అసెంబ్లీలో 329 క్రిందయేదో నా ఒక మోషన్ పెడుతున్నామంటే We expect the Department to gather the necessary information and pass it on to the Minister. It is unfortunate that the relevant and necessary information is not given to the Minister in this regard. Even in 1981 the information was given to the House that there was 2,440 vacancies of Telugu Pandits. Now the Minister says he has no information and he is trying to collect the information. What is this? Moreover the Minister says he will try his best to see that the vacancies are filled up. There is no question of trying.

Mr. Deputy Speaker:—Have you got information in respect of 2,444 vacancies?

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—The vacancies existed in 1981. Now we are in 1983. The vacancies would have naturally increased. If this information is sought by the Member I will provide the information. Regarding the vacancies I have no objection. Regarding the appointment of Telugu Pandits, let me mention that we have a financial commitment and in view of that we will definitely look into the plea of the Member very sympathetically.

Sri M. Venkaiah Naidu:—We don't need anybody's sympathy. The Government in its wisdom has sanctioned 2,440 Telugu Pandits Posts. Having sanctioned the posts what is the fun of not-filling them

513
re Non-filling up of Telugu Pan-
di. posts in the State.

March 1983. 329

in time, and keeping them vacant since four years. I am not asked for any extra posts. ఇప్పుడు మేము క్రొత్తగా పోస్టులు అధిగత ప్లేవాన్సింగ్ కమిటీమెంటు బడ్జెట్టు నియంత్రణ అనుకూలంగా అనుమతి ఇచ్చింది. These are the posts sanctioned by the very department itself and all these things are done with the consent of Finance Department only.

మిస్టర్ స్పీకర్:—వారు పానబుల్ ప్లేస్ తీసుకోవాని చెప్పారు.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు:—ఈ మాట భవనం వెంకట్రామరెడ్డిగారు దగ్గర నుంచి ప్రతి విద్యార్థునికీ చెబుతూ ఉంటే మేము వింటూ కూర్చున్నాము. వారిని సాధారణ విషయాలపైన అత్యున్నత యిమ్మనియం అడగండి. వారి దృష్టికి వచ్చుచున్నది సరిశీలిస్తాము, చేస్తానని చెప్పాలి. ఇక్కడ విషయం అది కాదు. ఈ పోస్టులను ప్రభుత్వం యంతకు నుండే శాంక్షన్ చేసింది. శాంక్షన్ చేసిన పోస్టులు పూర్తిచేయకుండా పానుభూతితో సరిశీలిస్తామని, ఆల్ పానబుల్ ప్లేస్ తీసుకుంటామంటే I cannot be an allow it. నేను అనేదేమిటంటే ఆర్థికశాఖనుండిగారు యిక్కడే ఉన్నారు. పోస్టు శాంక్షన్ అయినప్పుడే ఈ ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉండాలి. In fact there was a demand for only 10,000 posts in the state. Only 2,444 posts are sanctioned. Even the posts sanctioned are not filled up. మేము అధిగత దానికి మంత్రిగారు సానుభూతి చూపించి Will he see up a deadline for filling up the posts?

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—I do agree with them that there is a continuity in Government. I do agree that when sanctioned it should be done. Let me mention that we came into power only 2½ months ago. You must give up some time to regularise certain procedures. In this connection I would like to mention that we will fill up these vacancies when possible keeping in view the financial constraints of the State.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి:—మంత్రిగారు డబ్బులు లేవు అంటారు. డబ్బులు లేకపోతే ఎవరూ? ప్లేవాన్స్ డిపార్టుమెంటు కంకరెన్స్ యిచ్చిన తర్వాత మీరు పోస్టులు మంజూరుచేసి, కూడా వాటిని ఫిల్ చేయవద్దు అంటే అర్థం చేసుకోండి?

Mr. Deputy Speaker:—They will do as for the availability of funds.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి:—గవర్నమెంటు పోస్టులు శాంక్షన్ చేసినవే డబ్బులు లేక అవి కేన్సిల్ చేస్తారా? Without funds why they have sanctioned?

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—We will definitely consider this matter.

Sri M. Venkaiah Naidu:—As the Minister said that, that it is only 2½ months since they have come to Government I request the Minister to see that at least by the commencement of the academic year these posts are filled. I am only asking about sanctioned posts.

314 23rd March, 1983.

Calling Attention Matters:
re: Waiver of Punitive Police Tax
levied during 1978 to 1981 in
some of the villages of Cud-
dapah District.

తెలుగు దేశం ప్రభుత్వములో తెలుగు బి. పి. ఎడి. ఎం. ఎ. గ్రాంటి గుర్తింపు కాంగ్రెసు పార్టీలో పెట్టినట్లుగాకుండా, నూడాలని తెలుగుదేశం మంత్రిగారిని కోరుకున్నాను.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—We will consider this issue.

CALLING ATTENTION MATTERS.

re: Waiver of Punitive Police Tax levied during 1978 to 1981 in some of the villages of Cuddapah District.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:— కడప జిల్లాలోని కోమనూతల గ్రామం, మచ్చుమర్రి, రేమాడ గ్రామాలలో కతలు వున్నందువల్ల, దండనాత్మక పోలీసు దళాన్ని వుంచడానికి వరుసగా 64-1-79 వ తేదీ ప్రధాన పరిపాలన శాఖ ఎం. ఎన్. నెం. 38 జి.బి. 21-8-79 వ తేదీ ప్రధాన పరిపాలన ఎం. ఎన్. నెం. 589 జి. బి. తేది 20-8-79 వ తేది, ప్రధానపరిపాలనా శాఖ ఎం. ఎన్. నెం. 597 జి. బి. లో ఉత్తరువులు జారీ చేశారు దరిమిలా ఈ దళాన్ని రేమాడ గ్రామం నుండి, కోమనూతల గ్రామం నుండి 3-9-78 వ తేది లగాయతు 4-6-82 లగా పుతూ ఉపసంహరించారు. మచ్చుమర్రి గ్రామంలో ఇప్పటికి కలెక్టరూ, పరిస్థితి ఉభయంగా వున్నందువల్ల, ఆ గ్రామంలో దండనాత్మక పోలీసు దళం ఇప్పటికి కూడా కొనసాగుచున్నది. రేమాడ, కోమనూతల గ్రామాలల ఆనాన్ని ఎక్కడైనా ఎక్కడైనా కారణం, దండనాత్మక పోలీసు దళం ఉన్నందున కోమనూతల ఆ గ్రామంలో ఆయా మురాలకు చెందిన కొంతమంది 1982, ఫిబ్రవరిలోనూ, 1982, ఆగస్టులోనూ, నవంబరు చేసు ఎన్నారూ. అప్పటి విద్యాశాఖ మంత్రి అయిన ఎ. ఎన్. రాజగోపాల్ గారు కూడా 1-10-82 వ తేదీన డి. బి. లేఖలో, ఆ మూడు గ్రామాల్లో వరుసగా అనావున్న పరిస్థితులు నెలకొని వున్నందువల్ల, ఆ గ్రామాలలో వుంచిన దండనాత్మక పోలీసుకు ఆయ్యే వ్యయము తాలూకు, వన్నును రద్దు చేయవలసిందిగా కోరినారు. దీనిని పురస్కరించుకొని కడప కలెక్టరు రిమార్కులు వ్రాస్తూ, దండనాత్మక వన్నుకు రద్దు చేసే విషయం గురించి సిఫారసు చేయలేదు. కలెక్టరు సిఫారసు దృష్ట్యా, ఆ ఆభ్యర్థనలను ప్రభుత్వము పరిశీలన చేసింది. దండనాత్మక పోలీసు దళానికి ఆయ్యే వ్యయాన్ని చెల్లించవలసిన గ్రామస్తుల నుండి ఆ మొత్తం మూలు చేయవలసి వుంది. ఈ లోగా ఆ మొత్తాన్ని ప్రభుత్వమే భరించినందువల్ల, దాన్ని మూలుచేయకపోతే, అందుమూలంగా అవాంఛనీయ పరిణామాలు ఉత్పన్నముకావచ్చు.

(మిస్టర్ స్పీకర్ ఇవ్ ది చైర్)

ఇక ఆ గ్రామాలలోని మురాలారులు కూడా ఇదేవిధమైన ఆభ్యర్థనలు చేసేదానికి దారితీసే అవకాశాలు వున్నందువల్ల, ఈ ప్రభుత్వము ఈ వన్నును రద్దు చేయటానికి వ్యతిరేకంగానే నిర్ణయించింది. కోమనూతల, మచ్చుమర్రి గ్రామాలనుండి ఇంతవరకు వరుసగా వన్నులు చేయవలసింది రూ. 1,80,000, రూ. 49,635, రూ. 1,39,959

Calling Attention Matters :
re: Waiver of Punitive Police Tax
levied during 1978 to 1981 in
some of the villages of Cud-
daph District.

23rd March, 1983. 315

మొత్తాలకు గాను, మచ్చుమర్రి గ్రామ ముతాదారుల నుండి ఇంతవరకు రు.28,830 లు మాత్రమే వసూలు చేశారు. ఈ మాసములో నవ్వచ్చంద మూలు నిమిత్తం సంబంధించిన మొత్తము నుండి, తహశీల్దారు కూడా కోమనూతల గ్రామాలను సందర్శించారు. ఈ విషయంతో ఏ విధమైన బలవంతమైన చర్యలు ఇంతవరకు తీసుకోవబడలేదు.

డా. వై. ఎన్. రాజశేఖర రెడ్డి :- కక్షలున్న గ్రామాలలో ప్యూనిటివ్ పోలీసులు వేయడం, దానికయే ఇరుగును ఆ గ్రామ ప్రజల నుండి మూలు చేస్తే వారు మరల మరల కక్షలకు పోరనే ఉద్దేశముతో చేశారు. మచ్చుమర్రి గ్రామంలో ప్యూనిటివ్ పోలీసును వేసిన తరువాత కూడా కక్షలు కొనసాగుతున్నాయి. కామనూరులో పోలీసును వేస్తే, ఆ గ్రామస్తులు అంతకుముందే రాజీఅయ్యారు. అంతకుముందున్న కక్షలను దృష్టిలో పెట్టుకొని రాజీ అయిన తరువాత కూడా ప్యూనిటివ్ పోలీసును వేశారు. లోగడ వారు, మేము రాజీ అయినాము, ప్యూనిటివ్ పోలీసును విత్ డ్రా చేయండిని అంటే, ఆ తదుపరి రెండు సంవత్సరాలకు విత్ డ్రా చేశారు. ఈ ప్యూనిటివ్ పోలీసు అనవసరమని, వేయకూడదని నేను అనటం లేదు. ఇప్పుడున్న కరువు పరిస్థితుల దృష్ట్యా ఆ గ్రామస్తులకు అవసరము లేకున్నాకూడా ప్యూనిటివ్ పోలీసును వేశారు. ఐదు సంవత్సరాలుగా అక్కడ కరువు విలయతాండవం చేస్తున్నది. కట్టే పరిస్థితిలో లేరు. కొందరు ఆ గ్రామాల నుండి వెళ్లిపోయారు. కొందరు అధికారులు ఆ గ్రామాలకు వెళ్లి జప్తుచేస్తామని అంటున్నారు. గొర్రెలు, ఎద్దులు, ఆవులు, గింజలు ఏవి కనబడితే వాటిని తీసుకొని పోయే పరిస్థితి ఏర్పడడంవల్ల, అక్కడ పరిస్థితి భయంకరంగా వుంది. పోలీసులు, రెవిన్యూ అధికారులంటేనే ప్రజలు పారిపోతున్నారు. ప్యూనిటివ్ టాక్స్ ను రద్దుచేస్తే ఇది ప్రెసిడెంట్ అవుతుందని, కక్షలు ఎక్కువ అయితాయని ముఖ్య మంత్రి గారు అనుకొంటే, నాకు అభ్యంతరం లేదు. కనీసం ప్యూనిటివ్ టాక్స్ ను వెయివ్ చేయకపోతే కూడా ఫరవాలేదు. కాని ఐదు సంవత్సరాలు వారికి కరువు పరిస్థితుల దృష్ట్యా మారు టోరియం ఇస్తే, ఐదు సంవత్సరాల తరువాత నాళ్ళ కంతులు కట్టే పరిస్థితికి వస్తారు. అప్పుడు వాళ్ళ పే చేయుటకు ఒప్పందం లేదు. అంతవరకు దీన్ని కన్సిడర్ చేయండి.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :- ప్యూనిటివ్ టాక్స్ అనేది కట్టలేని వారినుండి మూలు చేయాలనేది లేదు, కట్టకలిగిన వారినుండి లెవీ వసూలు చేస్తారు. గ్రామాలలో వున్నవారి చేతుల్లోనే పేదలంటి, వాయి చెప్పిస్తున్నాగా నడుస్తూ వుంటారు. కాబట్టి ఇటువంటి బోర్డర్స్ కాండ్షన్లు ఏర్పడినప్పుడు ఎవరయితే ఆ లెవీని భరించగలరో వారి రిస్క్ తయారు చేయడం, వారినే కట్టించి చెప్పగం. జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు చెప్పేట్లుగా, వారి పరిస్థితిని గమనించి, ఏదోమైనా కరువు వుందో, ఏవిధంగా వారు కట్టలేని విధంగా వున్నారో పరిశీలించేసి చర్య తీసుకొంటామని మనవి చేస్తున్నాను.

డా. వై. ఎన్. రాజశేఖర రెడ్డి :- దానిని గురించి ఇదివరకే రిపోర్టు వచ్చింది. ముఖ్య మంత్రి గారు పూర్తిగా ఫయినల్ స్థితి చదివారు. ఇప్పుడున్న పరిస్థితులలో ముఖ్య మంత్రి గారు చెప్పినట్లుగా కేవలము వున్నవారంటే లాండెడ్ ప్రావర్టీని బట్టి, మిగిలిన ప్రావర్టీని బట్టి ఎవరెవరు ఎంతెంత కట్టాలో నిర్ణయించబడుతోంది. ప్రావర్టీగా అసలు ల్యాండ్ లేనివారి నుండి తీసుకోరు. ల్యాండ్ వున్నప్పటికీ కూడా వారు పట్టా

Calling Attention Matters :
re: Action taken on the Report of
Justice Sreeramulu Commis-
sion.

రాల నుండి ఏ మాత్రం రిటర్న్స్ లేక, ఫుల్ పీరింగ్ లిమిట్ కు టాప్ లో ఉన్నవారి దగ్గరనుండి కూడా ఏమాత్రం కట్టే అవకాశము లేదు. వారి నుండి టాక్స్ వసూలు చేయాలంటే, ఏమీ లేనప్పుడు, గింజలు గాని, గేదెలు గాని, బర్రెలు గాని తీసుకొని పోతున్నారు. వియబుల్ లేకపోయినా కనీసం ఐదు సంవత్సరాలు ప్రభుత్వం మారుటో రియం వేయమని అడుగుతున్నాను. ఎందుకు అడుగుతున్నారంటే మరల పరిశీలన చేస్తామనేది లేదు. పరిశీలన అయిపోయింది. కలెక్టరు నుండి రిపోర్టు వచ్చింది. కలెక్టరు రిపోర్టులో ఏమందంటే కరువు పరిస్థితులు ఒప్పుకుంటూనే ఇదొక ప్రెసిడెంట్ అవుతుంది, మిగిలిన గ్రామాలలో కక్షలకు దారి అవుతుందని అంటున్నారు. ఇంత కంటే ఎక్కువ పరిశీలన అవసరము లేదు. ఆ గ్రామస్తులపైన దారు ఫుంటే కనీసము 5 సంవత్సరాలకు మారుటో రియం ప్రకటించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— ఇది పరిస్థితులను అదుపులో పెట్టడానికి తీసుకొన్న చర్య. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా అక్కడ వారి పరిస్థితులను గమనించి చేస్తామని హామీ చేస్తున్నాను.

డా. వై. ఎన్. రాజశేఖర రెడ్డి :— ప్రస్తుతము వారిపై ఉన్న ప్రెజర్ ను అప్పు చేస్తారా? పరిశీలన చేయటానికి టైం కావాలని అంటున్నారు. వారిపై ప్రెజర్ లేకుండా చేయండి. రెవిన్యూ అధికారులను, పోలీసులను చూడగానే గ్రామస్తులు పరిసోతున్నారు. కనీసము అదయినా చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— వారి మీద వత్తిడి తెచ్చే ప్రసక్తి లేదు. ఇప్పుడు ఏ మాత్రం వత్తిడి లేనడం లేదు. వారు చెప్పిన ఏష్యూలను గమనిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

re: Action taken on the Report of Justice Sreeramulu
Commission.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—In pursuance of the resolution taken at the Emergency Syndicate Meeting of the Osmania University held on 13th November 1978, the Vice-Chancellor, Osmania University appointed Justice P. Sriramulu, retired High Court Judge as One Man Commission in December 1978 to review the working of the various Departments of the Osmania University relating to Academic, Administrative, Financial and allied matters. The One Man Commission submitted its report to the Osmania University on 31st May 1979.

2. The report of Justice Sriramulu Commission, has been categorised in two parts, namely :—

- (i) Individual grievances; and
- (ii) Review of working of the various Departments;

Regarding item (i) Justice Sriramulu Commission considered 28 individual petitions and made recommendations. These recommendations were also considered by the University Syndicate Sub-Committee. Out of 28 recommendations the One Man Commission, had not made

Calling Attention Matters :
re: Action taken on the Report of
Justice Sreeramulu Commis-
sion.

23rd March, 1983. 317

specific recommendations in respect of 17 cases on the ground that some of these cases won't fall within the jurisdiction of the Commission and in some cases the petitioners did not appear before the Commission and in some cases the individuals had not fulfilled the requirements. In respect of 8 cases, orders were issued and one case is under consideration of the University. Out of the remaining 2 cases, one case pertains to Kakatiya University and one case is before the Court.

Under item (ii), the One Man Commission made 22 recommendations out of which the Osmania University accepted and implemented 17 recommendations, 3 recommendations were rejected and 2 are under consideration of the University.

3. The State Government have not issued instructions to the Osmania University, not to make available to the public the report of Justice Sreeramulu Commission.

4. Since the One Man Commission had suggested for detailed probe into some individual cases, the Osmania University themselves considered and decided that it is not desirable to make public the report as any premature revelation might hurt the persons concerned without any established proof.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— ఇప్పుడు మంత్రులు, ఎలిగేషన్స్ వచ్చాయి అంటున్నారు. ఆ ఎలిగేషన్స్ యూనివర్సిటీలో ఎవరిమీద అయితే ఉన్నాయో వాళ్ళు నిందితులైన వారికి ఏ రకమైన ఎడ్మినిస్ట్రేషన్, ఎడమిక్ వర్క్స్ యివ్వకుండా ఉండడానికి యా మంత్రులు హామీ ఇస్తారా? ఇప్పుడు ఎవరిమీద అయితే ఎలిగేషన్స్ ఉన్నాయో వారిమీద యూనివర్సిటీ అధికారులకు అనుకూలంగా ఉన్నవారికి ప్రమోషన్స్ ఇస్తున్నారు. వ్యతిరేకంగా ఉన్నవారిని బెదిరించడం జరుగుతోంది. శ్రీరాములు కమిషన్ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత దానిమీద అక్కడ వారు స్పష్టం చేస్తే మేం కోర్టుకు పోతే యూనివర్సిటీకి వ్యతిరేకంగా జడ్జిమెంటు ఇచ్చారు. అది వాదగ్గ కాపీ ఉంది. శ్రీరాములు కమిషన్ రిపోర్టుకు వ్యతిరేకంగా ఉన్నవారిమీద యూనివర్సిటీవారు యాక్షన్ తీసుకోకుండా వారికి అనుకూలంగా చేస్తున్నారు కాబట్టి ఆ కమిషన్ రిపోర్టు హావుస్ ముందు ఉంచాలని కోరుతున్నాను. అక్కడ ఆపీర్చుమీద ఇమిడియట్ గా యాక్షన్ తీ కోవాలి.

Sri P. Ananda Charjapati Raja :— Mr. Speaker, Sir, as I mentioned earlier it is not desirable to make public the report as certain revelations would prejudice and hurt the persons without established truth. That is why I submit that the report will be placed later in the House and secondly action will definitely be taken on those who have misused their position.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— శ్రీరాములు కమిషన్ రిపోర్టును హావుస్ ముందు స్పీస్ చేయవలసిందిగా మంత్రులని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— తరువాత చేస్తామని మంత్రులు చెబుతున్నారు.

23rd March, 1983.

Calling Attention Matters.

re: Action taken on the Report of
Justice Sreeramulu Commission.

Sri C. Janga Reddy:—When we have appointed an Enquiry Commission and the Commission has dealt with the allegations against the Professors, what is the harm in placing the report? గవర్నమెంటు వారు కమిషన్ చేసారు. వారు యిచ్చిన రిపోర్టు మీద యాక్షన్ తీసుకోవాలి. ఆ కమిషన్ రిపోర్టు ఎక్కో స్టేజీకొక్క జడ్జిని చేసింది. కొంతమందిపైన ఎలిగేషన్స్ పెట్టి తప్పుడు జన సేవవారిమీద యాక్షన్ తీసుకోవాలి, రెండవది కమిషన్ వారు యిచ్చిన రిపోర్టు మీద యివ్వడానికి తప్పు ఏమి ఉంది. అందులో చరమం ఏమి ఉంది?

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—Sir, I am reiterating what I mentioned earlier. Any premature revelation of facts might hurt the persons concerned without established truth. When there is no proof, a premature revelation might hurt the persons concerned.

Sri D. K. Samarasimha Reddy:—It is a very important topic and issue relating to Osmania University. యునివర్సిటీలో ఎంక్వయిరీ చేయడానికి జస్టిస్ శ్రీరాములు కమిషన్ ను ఏర్పాటు చేసారు. Because the Government smelt a rat in the Osmania University they wanted a Judicial Commission to go into the whole matter. Its proceedings are not in camera. It was an open enquiry by Mr. Justice Sreeramulu. It is surprising that things like premature revelation are raised. When once a judgment is given and a report submitted, it is a public report.

Mr. Speaker:—It is a preliminary report.

Sri D. K. Samara Simha Reddy:—It is not a preliminary report.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—I will again reiterate what I said earlier. In the event that certain facts are brought it might hurt the persons without any established truth.

Mr. Speaker:—Government made a statement. What is there? It is a general matter. You cannot expect an answer which you want from him. You have brought a particular matter and you have given notice of it to Government. That is the scope of Rule 74.

Sri D. K. Samara Simha Reddy:—He wants to take shelter that it is a preliminary report. Is there any final report from the Commission or is it the final report.

Mr. Speaker:—What is the scope of a motion under Rule 74?

Sri D. K. Samara Simha Reddy:—Suppose the Minister makes a wrong statement; are we to swallow it?

Mr. Speaker:—Other forums are open.

శ్రీ పి. జంగారెడ్డి:—మేము అనేదేముంటే కమిషన్ రిపోర్టు వచ్చితే దానిని ఎటువంటి బయటపెట్ట కూడదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- అది బయటపెడితే కొందరికి నష్టం జరుగుతుంది అని గారు అంటున్నారు.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :- ఎవరుమీద అయితే కమిషన్ వారు రిపోర్టు యిచ్చిన వారి మనసు బాధపడుతుందని మంత్రులు అంటున్నారు. ఆ కమిషన్ రిపోర్టు మీద యు. జి. సి. వారు యాక్షన్ తీసుకోవాలి. కమిషన్ వారు ఒకసారి ఎంక్వయిరీ చేసి తప్పుచేసినట్లు చెప్పిన మీదట యింకా నిరూపణ ఏమిటి? ప్లాట్ ఫాలోలో, సుప్రీమ్ కోర్టులో యూనివర్సిటీకి వ్యతిరేకంగా జడ్జిమెంటు కూడా వచ్చింది.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :—I just like to bring to your notice that I am not saying that we are not going to reveal the information. Later we are going to give. What I am trying to say is that in the event of particular revelations are made here it might prejudice certain considerations and secondly without an established truth, how can we do it?

Sri C. Janga Reddy :—The Minister is also protecting the wrong-doers.

Mr. Speaker :—You wanted to bring to the notice of the Government certain facts; he gave an answer; you cannot compel him to give a particular answer.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహా రెడ్డి :- ఇంతకు ముందు కూడా హౌస్ లో కొన్ని ప్రీసిడెంట్స్ ఉన్నాయి. నాగార్జునసాగర్ పేరిటోల్టరాంట్ డిస్ కల్ విషయంలో కూడా గొడుగులు జరిగినప్పుడు జస్టిస్ కున్యస్వామి కమిషన్ ఏర్పాటు చేశారు. ఆ రిపోర్టును హౌస్ లో పెట్టారు. అధికారుల మీద చర్యలు తీసుకున్నారు. ఆ రోజు మైన కమిషన్ రిపోర్టును బైట పెట్టడం వలన వచ్చే ఇబ్బంది ఏమిటి?

శ్రీ ఇంద్రసేనారెడ్డి :- స్టూడెంట్స్ ప్రాబ్లమ్స్ కోసం వచ్చాము. వారి ప్రాబ్లమ్స్ ను పరిష్కరించడంలో జాప్యమేమిటి?

మిస్టర్ స్పీకర్ :- రిపోర్టును బైట పెడితే ప్రాబ్లమ్ ఆగిపోతుందా?

శ్రీ ఇంద్రసేనారెడ్డి :- తప్పకుండా

మిస్టర్ స్పీకర్ :- సరే, చూదాము. అటువంటి వాస్తవ విషయాలను బైటపడనివ్వండి.

Sri D. K. Samara Simha Reddy :—This is a burning issue for the entire Telangana students. కమిషన్ ఎంక్వయిరీ ఇరిగిన తరువాత రిపోర్టును బైట పెడితే వచ్చే కష్టమేమిటి?

మిస్టర్ స్పీకర్ :- మంత్రులారేదో కష్టమందని అంటున్నారు.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహా రెడ్డి :- దానిలో కష్టమేమిటండీ. We have to ask the Government to place it.

Mr. Speaker :—You cannot demand.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహా రెడ్డి :- మేము ఎందుకోండి ఇక్కడ ఉన్నాము.

320 23rd March, 1983.

Calling Attention Matters:
re: Closure of Single Teacher Schools.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— సభావ్యవహారంకు భంగం కలిగిస్తే, బాగుండదు. You can not demand.

Sri M. Venkaiah Naidu:—If there is anything confidential in the affairs of the State, the Minister can seek protection under the regulation of the rule and one can understand it. The Speaker is present, the House is there, everybody is there. If there is any objection to disclose to the House immediately, he can call the members and furnish information.

Mr. Speaker:—That I can ask him.

(శ్రీ ఆహమ్మద్ షరీఫ్ (వరిగి) :— నాకొక క్లెయిమ్ అవుర్ కావాలి. రిపోర్టు ఇలా రోజులు పెండింగులో ఉంటే ఈ లోగా చార్జెస్ ఫ్రేమ్ అయిన వారికి ప్రమోషన్లు రావచ్చును. కాబట్టి ఎన్ని రోజులు వదులుంది? ఫోలో అప్ ఆక్షన్ ఎన్ని రోజులలో తీసుకుంటారు?

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—Definitely we will furnish the details in your Chambers to the concerned Members who are interested. I have no personal interest in the matter. I am trying to say that it is not desirable to make public any report leading to premature revelations that might hurt the persons without any established truth. Under the eye of Law nobody should be prejudiced.

(శ్రీ ఆహమ్మద్ షరీఫ్ :— ఫోలో అప్ ఆక్షన్ ఎన్ని రోజులలో తీసుకుంటారు చెప్పవలసింది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఫోలో అప్ ఆక్షన్ గురించి చెప్పండి.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—As soon as possible we will take follow-up action and I will apprise the members.

(శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి గారు కొన్ని కాగితాలు సభలో విసిరేశారు.)

(శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు (అవనిగడ్డ) :— కానన సభలో కాగితాలు విసిరే ఆచారం ఉంది. రూలింగ్ ఇవ్వాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— సభా సంప్రదాయం కాదు కానీ సభ్యులేదో ఆవేశంతో వేశారు. వీరియనగా తీసుకోరాదు.

re: Closure of Single Teacher Schools.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—Consequent on the reduction of retirement age of teachers from 58 to 55 years with effect from 8th February 1983, orders had been issued in G.O. Ms. No. 99, Education, dated 23rd February 1983 to the effect that all the Single Teacher Schools should remain closed from 28th February 1983 and re-opened only for 1983-84. Later on Government reviewed the matter and decided that under no circumstances should any school be closed down.

Calling Attention Matters :
re: Closure of Single Teacher
Schools.

23rd March, 1983. 321

February 1983 instructed the District Educational Officers/District Development Officers to make arrangements for deputation of teachers from neary-by schools to see that the Single Teacher Schools function and the closure of the schools is to be avoided.

2. It is understood that most of the Single Teacher Schools are manned by teachers who are below 55 years of age. Further the schools are being closed for their summer vacation from 10th April 1983. There is no dislocation of academic work. Further the District Educational Officers have also been instructed to include only the portions covered for the annual examinations and thus the students were not put to any hardship.

3. Recruitment of teachers will be completed before the schools reopen in June 1983.

శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు (మంధని) :— అధ్యక్షా, ఈ ఉపాధ్యక్షులు పదివేల విద్యార్థుల కొరతగా నా ప్రాంతంలో మంత్రేన నియోజక వర్గంలో ఏకోపాధ్యాయ పాఠశాలలో ర్ ర్ సంవత్సరాలు పూర్తి అయిన వారు లేరని అన్నారు. కాని 15 మంది రిటైర్ అయినారు. వారిని రిటైర్ కమ్యూనస్పర్డు పరీక్షలు మొదలైనాయి. 4, 5 తరగతులకు పరీక్షలు మొదలయినాయి. ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాట్లు జరగలేదు. రిటైర్ అయిన వారి పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. వేరే ఏర్పాట్లు జరగకుండా ఉండడం వలన, 15, 20 జిల్లా పరిషత్ పాఠశాలలు మూసివేశారు.

At that point of time examinations were fast approaching and parents were worried. Therefore, the retirement was not well-advised without substitute arrangement.

సబ్ కమిషనరీ ఏర్పాట్లను ఏమైనా చేసి ఉంటే కొంత ఏమైనా బాగా ఉండేది. వారికి చదువు లేదు. పరీక్షలు కాలేదు. జరిగినవి కూడ సరిగా లేవు. పోస్టులకు వేస్తూన్నా అన్నారు. కాని తెలుగు పండిట్ పోస్టులు కూడా అట్లాగే ఉన్నాయి. పంచాయతీ సమితులలో 20-30 వరకు టీచర్లు లేకుండా పాఠశాలలున్నాయి. ఏకోపాధ్యాయ పాఠశాలల్లోను మిగతా పాఠశాలల్లోను పరిస్థితి అదే విధంగా ఉంది. తొందరగా తీసుకోకపోవడం ప్రభుత్వం తప్పు.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :—According to the reports received so far from 18 districts, 1,000 teachers have retired in Single Teacher Schools, but I assure the Hon. Member that the recruitment of teachers will be completed before June 1983.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— ఫిబ్రవరి 28 నాడు రిటైర్లైనారు. పంతులు పెడితేనే కదా ఏకోపాధ్యాయ పాఠశాల ఉండేది. పంతులు తేకపోతే బడే లేదు. ఈ మూడు మాసాలువారికి బడే ఉండదు. వెంటనే నాలుగైదు మంది ఉన్న చోట మంచి వేయవచ్చు. అటువంటి ఏర్పాట్లు జరగాలి. మూడు నెలలు స్కూలు లేకపోతే మిడ్-డే మిషన్లు ఏర్పాటు కొవాలి, వారు చదువు ఏమి కొవాలి? వారి ఎకడమిక్ ఇయర్ ఫరాఫ్ అయిపోయిందా? ఇలా?

322 23rd March, 1983.

Calling Attention Matters:
re: Allegations against the Management of Sri Ramachandra Arts and Science College, Kothagudem, Khammam District.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—The Commissioner of School Education instructed the D.E.Os. and District Development Officers to make arrangements for the deputation of teachers from nearby schools and to see that the Single Teacher Schools function and that the closure of the Single Teacher Schools should be avoided. I also assure the Hon. Member that dislocation will not occur in 1983-84 academic year.

re: Allegations against the Management of Sri Ramachandra Arts and Science College, Kothagudem, Khammam District.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:—On a representation, dated 19th January 1983 given by Sri K. Nageswara Rao, M.L.A., alleging certain allegations against the Management of Sri Ramachandra Arts and Science College, Kothagudem in Khammam district, Government have deputed the in-charge Regional Joint Director of Higher Education, Warangal to enquire into the matter and submit a report. The Enquiry Officer proceeded to Kothagudem on 2nd February 1983, conducted the enquiry and submitted his report to the Director of Higher Education on 23rd February 1983.

The Enquiry Officer has stated that all the complaints by the M.L.A., the staff and students when considered in detail, contain the following allegations:—

1. Lack of Physical Facilities.
2. Misuse of funds given by the Singareni Collieries Company, U.G.C., Telangana Regional Committee.
3. Improper maintenance of service conditions.
4. Misuse of special fee funds, maintenance grants, etc.
5. Collection of Rs. 5,000 for getting the salaries and arrears of pay of staff in time.
6. Indulgence of abusive language, humiliating treatment and withholding of payment of salaries of two staff members without any valid reasons.
7. Utilisation of services of some staff members for running a coaching centre and menial staff at the house of the Secretary.
8. Removal of staff members.

The Enquiry Officer has reported that relevant records were not made available to him as a result of which there is a benefit of doubt in most of the cases. The Enquiry Officer has stated that:—

The Principal who was also given a questionnaire has stated that the information asked for in the questionnaire pertains to the management. Hence the responsibility to answer it is shifted to the management. He had handed over to the Enquiry Officer only such files he had with him. Since the teaching and non-teaching staff includ-

Calling Attention Matters :
re. Allegations against the Ma-
nagement of Sri Ramachandra
Arts and Science College, Kotha-
gudem, Khammam District.

23rd March, 1983. 323

ing the students were on strike and the atmosphere was surcharged with unacademic and political considerations, he observed that he would be in a position to produce the files after normalcy is restored. Therefore it is construed as a denial of information asked for in the questionnaire. The old and present students' union office bearers had kept a night long vigil and produced some burnt records pertaining to the College. It is also alleged that the Superintendent of the College had entered the college premises in the early hours of 19th February 1983 and taken away the files of the college in Auto when there was none in the College except the Watchman who too confirmed the allegation in this regard. This is said to have been done with the knowledge of the Principal.

Several Student Leaders (Old and Present) Members of Bar Association, Medical Practitioners, Collieries Employees Unions, Lorry Owners' Association and a number of other persons including a Freedom Fighter aged 80 years have stated that the present Secretary-cum-Correspondent is a person endowed with maneuverability. The poor members of faculty and student community are no match for his caloulated efforts. He very often indulges in abusive language and humiliating treatment, which has generated enormous amount of contempt among the public against him. It is virtually a single man's rule.

Based on the enquiry report, the Secretary-cum-Correspondent of the College was directed by the Director of Higher Education, who is the competent authority, on 27th February 1983 to show cause within 15 days from the date of receipt of the proceedings as to why the management shall not be suspended and Special Officer appointed under the Andhra Pradesh Education Act, 1982 for the various irregularities committed by the management. On perusal of the reply submitted by the Secretary-cum-Correspondent in his letter, dated 10th March 1983, the Director of Higher Education and the competent authority has issued orders on 19th March 1983 suspending the management of Sri Ramachandra Arts and Science College, Kothagudem and appointing Sri V. Jagannadha Rao, Principal, Government Degree College, Bhadrachalam as a Special Officer to manage this college.

శ్రీ కె. నాగేశ్వరరావు (కొత్తగూడెం) :— అక్కడ సమ్మె జరుగుతోంది. స్పెషల్ ఆఫీసును వేసారు. ఇన్ని ఆరోపణలు మేనేజిమెంటు మీద వచ్చిన తరువాత ప్రభుత్వం ఎందుకు టెక్నోవర్ చేసుకోకుండా ఉన్నదిగాని అడుగుతున్నాను.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :—Once the rules are framed under the Act we will take over.

Dr. Y. S. Raja Sekhara Reddy :—Hon'ble Minister said that when once the rules are framed under the Andhra Pradesh Education Act, 1982, the College can be taken over. But in his reply he mentioned that the management was suspended and Special Officer was appointed for this particular college. This was done as per the Comprehensive Education Act.

బూత్స్ ప్రైవేట్ చేయకపోయినప్పటికీ వర్టిక్యులర్ నోసేటివి బట్టి కావలసిన మేరకు రూల్స్ ప్రైవేట్ చేసుకుని మేనేజిమెంటుకు సస్పెండ్ చేసి పెప్షర్ ఆఫీసరుని వేసుకున్నారు. అంత మేరకే చేసుకున్న రూల్స్ ఒకటి రెండు రోజుల్లో అయ్యేవి. అదేవిధంగా టెక్సోన్ చేయడానికి సంబంధించి ఒకటి రెండు రోజుల్లో బూత్స్ చేసుకుని, మొత్తం రూల్స్ తో కలిపి చాలా డిలే అవుతుంది కనుక ఆ మేరకే రూల్స్ చేసుకుని, చర్చ సీనుకోవచ్చును. ఆ విధంగా చేస్తారా?

Sri P Ananda Gajapathi Raju —I do agree with the member that rules have to be framed even in regard to take over and that will be done as soon as possible.

శ్రీ బి. హెచ్. భూపతిరావు (పాల్):— మంత్రి గారు చెప్పింది యధార్థమే. మరొక విషయం మంత్రిగారి దృష్టికి తేవాలి. రెండు పార్లు ఒకటిగా విచారణలో మేనేజిమెంటు వారు చెప్పే పైల్లు ఇవ్వలేదు. కొన్ని లెక్కలు బైట పడతాయనీ కొన్ని పైల్లు కాల్చి వేరారు 1968 నుంచి ఇప్పటి వరకు యజ్ఞి వారు ఇచ్చిన ఫండ్లు లక్షల రూపాయలు అధికారులు బాగా తినివేశారు. పింగరేణి యాజమాన్యం వచ్చిన 120 లక్షల రూపాయల నుంచి వసూలు చేసినది 30 వేలు -- వీటికి విచారణ జరిగింది. యువ పార్టీల రద్దీల రూపాయల విషయం మాయి చేయడానికి వీలుగా మేనేజిమెంటు వారు రెండు పార్లు జరిగి విచారణలో రాకుండా కొంత రికార్డు కాల్చివేశారు. మిగిలిన రికార్డులైనా చెప్పించడం దుర్వినియోగమైన లక్షల రూపాయలు రికవర్ చేయడానికి అవకాశం ఉందా?

Sri P Ananda Gajapathi Raju —The further allegations made by the Hon. Member will definitely be considered and looked into.

11-30 a m శ్రీ బి. హెచ్. భూపతిరావు : - సమాచారమును అందించారా కారణమువల్ల మేనేజిమెంటు పిప్పర్లను సమస్యలు వేశారు. కొంఠుంది లెక్కలను తినివేశారు. ఇప్పుడు పెప్షర్ అఫీసరు వారు వలదవ్వరా మేనేజిమెంటు తో ఎవరి ఉద్దేశ్యముకు ఉద్యోగాలు ఇవ్వించి వేయబడ్డాయి .

Sri P Ananda Gajapathi Raju —Further allegations made by the Hon'ble Member will be looked into. If the Member would like to bring some more facts, we will definitely receive them and they will be looked into.

MATTERS UNDER RULE 329.

re: Purchase of chillies by S T C at minimum remunerative price due to fall in price for the last three months in the market

శ్రీ పి. ఇంగారెడ్డి :— అధ్యక్షా, వడ్డ విషయంలోగాని, ప్రత్తి విషయంలో గాని చిల్లీ విషయంలోగాని సిట్టుబాటు ధర లేదు కాబట్టి ప్రభుత్వమే వీటిని కొనాలని కోరుతున్నాను. చిల్లీ కొరతగా మిగిలిపోయింది మిర్చి వరంగల్లు, గుంటూరులో ప్రధాన ప్లాంట్ వాణిజ్యం వంటివి మార్కెటులో కియ్టాలు 300, 350 కి మించి అడిగి దిక్కు

లేదు. రైతు తన భార్యపిల్లలందరినీ పెట్టి, కేరళం మందులు, జీతగాళ్లు, కూలీలు నాట్లు వేసినప్పటినుంచి ఖర్చు లెక్కవేస్తే ఎకరానికి 4000 రూపాయలు వస్తుంది. ఏవరేజీన 6 క్వంటాల్ మిర్చి వండుతుంది. క్వంటాల్ రు. 350/0 వాపున వేసుకొంటే రు. 2100లు వస్తుంది. ఖర్చు 4 వేలు అవుతుంది పాగాకును కొనడానికి కేంద్రప్రభుత్వం పిద్దపడింది మిర్చి వండించే రైతులకు పెట్టుబడి కూడా తావి పరిస్థితివుంది. క్వంటాలు రు. 2000లు అయినా వస్తే ఎకరానికి రు. 1000లు మిగులుతుంది. కొనుగోలుదారులు రు. 350లకు దించివేశారు. కాని మనకు బజారులో కిలో రు. 12లకు తగ్గదు. వారు పడితే మిర్చి బాజా పడుతుంది. గోదాన్స్ కట్టిస్తున్నాం. వేర్హాపుసింగ్ కార్పొరేషన్ గోదాన్స్ పున్నాయి అంటున్నారు. రాష్ట్రప్రభుత్వం ఎస్. టి. సి. వుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం స్వయంగా కాని రైతులను ఆదుకోకపోతే చాలా కష్టమవుతుంది. ఏటానువారంలో 3 సార్లవరకు క్రితం ఎండ్రివ్, త్రాగి చనిపోయాడు. న్యవసాయదారులకు అనుకూలంగా కుకగాం కట్టుకొన్నాము. వారికి ఏమైనా చేస్తామనే ఆశతో ఆశ్రిత ముఖ్యమంత్రి గారు వెలిబుచ్చారు. తనకు మార్గము అన్వేషించుకుందా ఏదోతోచిన స్టేటుమెంటు యివ్వడం కాకుండా కాంక్రీట్ గా ఏమైవాచేయాలి. కేంద్రము ఏదైనా తప్పుంచుకొనే పరిస్థితి కాకుండా ఎస్. టి. సి. ద్వారా క్వంటాలు రు. 8000లకు వేసే ఏర్పాటు చేయాలి లేకపోతే రైతులు వర్తమానముయితో తాము

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— గత కాలముంచి ఎన్నడూ కూడ యిక్కడ ఎంటుకు పున్నట్లుగా మినిమమ్ సపోర్ట్ ప్రైస్ కేంద్రప్రభుత్వం కాని, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గాని నిర్ణయించే సమస్యయే లేదు ఎస్. టి. సి. ద్వారా కాని, మిగతా సంస్థలద్వారా కాని కొనుగోలు చేసిన పరిస్థితి లేదు. మిర్చికి ఎక్కువ అవకాశం లేదు. ఎక్కువతి చేసే అవకాశం లేకపోవడంవల్ల రాష్ట్రప్రభుత్వం ఎంటువే ఎస్. టి. సి. ద్వారా కొనుగోలు చేసే పరిస్థితి లేదు. మార్కెట్ కే కాని, మార్కెటింగ్ సొసైటీలు లేక ఫహాదా పట్టాలు కాని ఈ సరుకును పెట్టుకోని అప్పు యిచ్చే ఏర్పాటు చేయడం ప్రభుత్వ పరిధిలో వుంది. దానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— గత సంవత్సరం కంటే ఇప్పుడు పంట తగ్గిపోయింది. వడ్లు, చెరుకు, పొగాకు గురించి ఆలోచించినట్లుగానే మిర్చి విషయంలో కూడ కట్టుదిట్టమైన చర్యలను తీసుకొని ధరను ప్రికరించటానికి ప్రయత్నం చేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— మిర్చి ఎక్కువతి సరుకు కాదు, పంట ఎక్కువగా పున్నప్పుడు యిబ్బంది వుంటుంది. మనోరాష్ట్ర తిమ్మ ఉత్తర్ ప్రదేశ్, పంజాబు, హర్యానాలో తక్కువ కారం తింటారు. విదేశాలలో కూడా మిర్చి తినే సమస్యయే లేదు శ్రీలంక అప్పుడప్పుడు తీసుకొంటుంది. మార్కెట్లో అన్నీలు చేస్తూ ఈ పంట విస్తరించి తగ్గించాలనే ఆలోచన వుంది. దానికి రాష్ట్ర రైతుమండలిని ఏర్పాటుచేసి పై చర్యలను తీసుకొనడం జరుగుతుంది. ఇంకొక ప్రక్క హవాజా సర్కారు సరుకును పెట్టుకోని అప్పులు యిచ్చే ఏర్పాటు చేయడమూ, కొనుగోలు చేయడమూ అనేది ప్రభుత్వ పరిధిలో వుంది.

(శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— మిర్చి ఎగుమతి చేసే సరుకు కాదు అన్నారని మంత్రి గారు. పెద్ద ఎత్తున పాకిస్తానుకు ఎగుమతి అవుతున్నది. శ్రీలంకకు ఎగుమతి అవుతున్నది. అహోర పదార్థము గానే కాకుండా రంగుల పరిశ్రమలో కూడ ఉపయోగించడం జరుగుతుంది ధర పడిపోవడంతో రైతులు నష్టపోతున్నారు. వ్యవసాయోత్పత్తుల విషయంలో వచ్చిపట్లుగానే దీని విషయంలో కూడ ఆందోళన వస్తుంది. కనుక వీరికి కూడ గిట్టుబాటు ధర వచ్చేవిధంగా చర్యలు తీసుకోవలసి వుంటుంది.

(శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు కొద్దిగా ఎగుమతి వున్న మాట వాస్తవం. ఎక్కువ మొత్తములో ఎగుమతి లేదనే మాట తప్ప కొద్దిగా వుంది. అన్ని వ్యవసాయోత్పత్తుల మాదిరి దీనివిషయంలో కూడ ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకోవాలి.

re: Damage to Tobacco Crop in Manugur Taluk due to Hail Storm.

(శ్రీ మహమ్మద్ రజాబ్ లి(సుజాతానగర్):—అధ్యక్షా, ఏభయి రోజుల క్రితం ఖమ్మం జిల్లా మణుగూరు తాలూకాలో పెను తుఫాను, వడగండల వర్షం రావడం వల్ల వేయి పదిహేనువందల ఎకరాలలో పొగాకు ఆకురాలిపోయి కేవలం కాడలు మాత్రమే మిగిలాయి. అంతేగాక అరవై డబ్బయి గుడిసెలు కూడా కూలిపోయాయి. ఎర్రానికి 3,4 వేల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి పండించిన చిరువాత, పంపి చితికి పచ్చి నమయానికి ఈ తుఫాను వల్ల పంట అంతా నష్ట పడటం జరిగింది. కలెక్టరుగారికి ఈ విషయం చెప్పకుంటే వారు వచ్చి స్వయంగా చూసి ఇది వాస్తవం అని ఒప్పుకున్నారు. పోయిన పంట పొగాకు కాస్తో కూస్తో మిగిలింది బెళ్ళగా కట్టుకున్నారు. కాని ప్రభుత్వం ఇచ్చిన ఆదేశాలను ఎవరూ పాటించడం లేదు. ఏ కంపెనీ వారు కొనటానికి ముందుకు రావడం లేదు. ఇప్పటికే ఎండలు బాగా ఎక్కువ అయ్యాయి, ఇప్పుడు మంత్రిగారిని కలుసుకొని తమ ఇబ్బందులను తెలుసుకోవడానికి ముప్పుయి నలభయిమంది రైతులు ఇక్కడకు వచ్చి వారిని కలుసుకున్నారు. కాని మంత్రిగారి సమాధానం ఆశాజనకంగా కన్పించలేదు. బయ్యారం, జానాపేట లలో కొనుగోలు కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేసి అక్కడ కొనుగోలు జరిగేందుకు ప్రయత్నాలు చేయాలి. వేల రూపాయలు స్వపడిన వారికి లిఫ్ట్ కలుగుచేయాలని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ బి. పెన్. భూపతిరావు.—అధ్యక్షా, ఇటీవల ముఖ్యమంత్రిగారు ఖమ్మం జిల్లాకు వచ్చినప్పుడు అక్కడ రైతాంగం వారితో తమ ఇబ్బందులను కష్టాలను చెప్పి కోవడం జరిగింది. వెంటనే ఎన్. టి. సి. ద్వారా కొనుగోలు జరిగకపోతే పొగాకు కలర్ పోయి పూర్తిగా నష్టపోతామని అని చెప్పడం జరిగింది. క్వింటాల్కు ఏడు సుండి తొమ్మిది వందల వరకూ ఇవ్వవచ్చు, కొంత వరైటి 1100 నుండి 1300 రూపాయలవరకూ ఇవ్వవచ్చు. కాని అక్కడ బ్రాంచిలు పెట్టలేదు. జానాపేట లో కేంద్రం ఏర్పాటు చేయాలి. అంతేగాక ఎల్. టి. ఎస్. బి. కోవరేటిక్ సొసైటీలు ద్వారా అవ్వలు తీసుకుని వున్నారని కనుక ఈ కష్ట కాలంలో వారు తీసుకున్న అవ్వలను సమాలు చేయకుండా వాయిదా వేయాలని కోరుతున్నాను.

Matters Under Rule 329:
re: Non-payment of Arrears to
the Milk Producers in the State
with Special Reference to
Chittoor District.

23rd March, 1983. 327

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:—అధ్యక్షా, సభ్యులు చెప్పినట్లు తుపాను వచ్చిన మాట వస్తేనే కొనుగోలు కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేయటానికి, పాగాకు పరిస్థితిని చక్కవరచటానికి ప్రభుత్వం గత కొద్ది రోజులుగా తీవ్ర ప్రయత్నం చేస్తూవుంది. వెంటనే కొనుగోలు కేంద్రాలు ఏర్పాటుచేయటానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటుంది. ఇక అప్పులు వాయిదా వేసే విషయంలో కోపరేటివ్ చట్టంలోని నిబంధనల ప్రకారం ఆనావారి పద్ధతి ప్రకారం ఆరు ఆణాలు, ఆరు అణాల లోపు పంటలు నష్టపడితే, అలా వారు సర్టిఫికేట్స్ ప్రాడ్యూస్ చేస్తే తప్పనిసరిగా మాఫీచేయటానికి, లేక కన్వర్షన్ కు పీలు వుంటుంది, ఇప్పటివరకూ సర్టిఫికేట్స్ బ్యాంకు వారికి అందచేయలేదు. బయ్యారం జానాంపేట, సింగిరెడ్డిపల్లి ప్రాంతాల కు సంబంధించి దెబ్బతిన్నట్లు కలెక్టరు గారి రిపోర్టు అందింది. మూడు గ్రామాలలో బాగా పికింగ్ పూర్తి అయినట్లు అందింది. చట్టం ప్రకారం ఆరు అణాల పంట లోపు పంట పోయినా సభ్యులు చెప్పిన దానిని బట్టి కూడా చట్టంలోని నిబంధనలు వర్తించకపోయినా కొంతకాలం పాటు వాయిదా వేసే విషయాన్ని ఆలోచిస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. పాచ్. భూపతి రావు:—వెంటనే కొనుగోలు చేయకపోతే నష్టం వస్తుంది. ప్రైవేటు కంపెనీలు కొనడం లేదు. వారు పాగాకు బాగా లేదని ధర బాగా తగ్గించి ఇస్తే తీసుకుంటామంటున్నారు. రైతులు వేరే గత్యంతరం లేక ఏ రేటుకైనా సరే అమ్మి కుంటున్నారు. పికింగ్ అంటే పాల ఆకు మాత్రమే కొనుగోలున్నారు. దానికి డబ్బు రాదు. మంత్రిగారు వెంటనే ఎప్పుడు కొనుగోలు కేంద్రాలు తెరుస్తారో, ఏమి చర్యలు తీసుకొంటారో తెలియచేయాలి.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:—నిబంధన ప్రకారం ఆరు అణాల లోపు పంట పోతే వాయిదా వేస్తారు. ఇక కొనుగోలు విషయంలో కొద్దిరోజుల క్రిందటే తీసుకున్న చర్యలు గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు. రైతుల సంక్షేమం కోసం వారికి నాయ్యం జరిపించటానికి ప్రయత్నం చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ రజాబ్ అలి:—జానాంపేటలో కాని, బయ్యారంలో కాని కేంద్రం తెరిస్తే చాలావరకూ సహాయం దొరుకుతుంది. కనీసం వెంటనే జానాంపేటలో అయినా కేంద్రం తెరుస్తారా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:—సభ్యులు చేసిన సూచనను ఆలోచిస్తాము.

re: Non-payment of Arrears to the Milk Producers in the
State with Special Reference to Chittoor District.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:—అధ్యక్షా, ప్రతి 15 రోజులకు ఒకసారి పాలు పుట్టబడితే దారులకు డబ్బు చెల్లించవలసి వుంది. 28 ఫిబ్రవరి వరకు మొత్తం డ్రావ్లం అంతటా చెల్లించి వున్నాము. కాని ఒక చిత్తూరు జిల్లా ఏరియాలో మదనపల్లి ప్రాంతములో 4 లక్షల 80 వేల రూపాయలు బాకీ వడి వున్నాము. పెడరేషనులో చాలా స్టాక్కు మిగిలిపోయి నిధుడల గాకుండా వుండి పోయిన పరిస్థితి వుంది. క్వార్టర్ తక్కువగా వున్న పరిస్థితి

తులలో-15 వ తేది నుండి 20 వ తేదీనకు సాధారణంగా చెల్లిస్తూ వుంటారు-యివాళ
23 వ తేదీ-ఇక వారం రోజుల్లో మొత్తం చెల్లించడానికి తీవ్రమైన ప్రయత్నాలు
చేస్తున్నాము.

CALLING ATTENTION MATTERS.

re: Stoppage of Electricity Works for want of Materials in
Nalgonda District.

శ్రీ నాదెండ్ల భాస్కరరావు:-అధ్యక్షా, గ్రామీణ విద్యుద్దీకరణ వళకం క్రింద 1982
83 సంవత్సరంలో నల్గొండ జిల్లాలో 40 గ్రామాలకు విద్యుత్ సరఫరా చేయాలని కార్య-
క్రమం రూపొందించడం జరిగింది. ఇంతే కాకుండా వ్యవసాయ సర్వీసులు 4,500 తో
సహా మొత్తం 12,500 సర్వీసులకు విద్యుత్ విడుదలచేయాలని కార్యక్రమం వేసు-
కోవడం జరిగింది.

2. జిల్లాలో విద్యుద్దీకరణ చేయదలచిన 40 గ్రామాలకు కార్యక్రమం మేరకు
1983 ఫిబ్రవరికి విద్యుత్ ఇవ్వడం పూర్తి అయింది. కార్యక్రమం ప్రకారం 1983
ఫిబ్రవరి వరకు 12,500 సర్వీసులకు సరఫరా చేయాలని తలపెట్టబడగా 3,181
వ్యవసాయ సర్వీసులతో సహా 13,979 సర్వీసులకు విద్యుత్ సరఫరా చేయడం జరిగింది.
జిల్లాలో వ్యవసాయ సర్వీసులు ఇవ్వడానికి అవసరమైన బ్రాన్స్ సార్క్యుల్లతో సహా కొరవడిన
అన్ని పరికరాలను ఈ పని సీజను అంటే మే 1983 లోనూ సమకూర్చడం
జరుగుతుంది.

3. నల్గొండ జిల్లాలో వ్యవసాయ సర్వీసులకు ఎక్కువ గిరాకీ ఉన్నప్పటికీ అన్ని
వసులు ఒకే సమయంలో చేపట్టడం వీలుకాదు. ఎందువల్లనంటే గ్రామీణ విద్యు-
ద్దీకరణ సంస్థ నిధులనుకాలికంగా విడుదల చేస్తున్నందున ఇది వీలుపడదు. గ్రామీణ
విద్యుద్దీకరణ సంస్థ నిధులతో 1983 వరకు మంజూరు చేసిన వసులు మంజూరు అనే
ప్రకారం ప్రాధాన్యతా ప్రాతిపదికపై 2 నుండి 4 సంవత్సరాల కాలంలో దశలవారిగా
చేపట్టడం జరుగుతుంది.

4. పరికరాలు నెల నెలా దశలవారిగా సరఫరా చేస్తున్నారు. పరికరాల సరఫరా
మీద అంతలు వివరేవు. జిల్లాకు కేటాయించిన బడ్జెటును దృష్టిలో వుంచుకొని
1982-83 వసూల కార్యక్రమం ప్రకారం పరికరాలు కేటాయిస్తున్నారు. సామాన్య
లేనందువల్ల వసులు నిలిపివేయడం జరగలేదు.

5. అయితే, ఉన్నట్టే బడ్జెట్టు కేటాయింపులతో సంవత్సర కార్యక్రమం ప్రకారం
సంపుటేట్లు వున్న వ్యవసాయ సర్వీసులకు ఎక్కువ సంఖ్యలో విద్యుత్ సరఫరా విడుదల
చేసే విధంగా జాగ్రత్తగా చూస్తున్నది కేటాయింపు వలసినదిగా ఖమ్మం నూనెరింటెండింగు
ఇంజనీరు (అనుబంధం) ను ఆదేశించడమయిందని

శ్రీ కె. నరసింహారెడ్డి (భువనగిరి):-అధ్యక్షా, నల్గొండ జిల్లాలో మెటేరియల్
సర్వీస్ లేదు అంటూనే గ్రామీణ విద్యుద్దీకరణ కార్యక్రమాలకు గాలుగు సంవత్సరాలు
నడకుతుందని మంత్రులు నెలవిచ్చారు. అసలు మంజూరు చేసే వర్క్కు ఆర్డరు

తీసుకొని సగం పని అయిన తరువాత మెటీరియల్ దొరకడం లేదు అంటున్నారు. 23 నాడు రామన్నపేటలో ఎలక్ట్రిసిటీ ఎడ్యుకేషన్ విూటింగు జరిగింది. వేము తీర్థానం కూడా చేసాము. జిల్లా యంజనీరు పాల్గొన్నారు. ఇప్పటికే సాంక్షను అయిన వర్క్కు పూర్తి చేయాలంటే యిప్పటి మెటీరియల్ ప్రకారం సోతే మూడు సంవత్సరాలు పట్టవచ్చని వారు చెప్పారు. కొత్తగా తీసుకునే కార్యాక్రమం కాదు. తీసుకున్న వాటికి సంబంధించి చెబుతున్నాను. 1979 లో రెజిస్ట్రేటరుకు రెండు గ్రామాలు యిచ్చారు. ఆ రెండు గ్రామాలు కూడా పూర్తి చేయబడ లేదు. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు వారు ఎట్లా వ్యాయం చేస్తారో ఏ విధంగా ఆలోచిస్తున్నారో తెలియడం లేదు. సగం ఖర్చు పెట్టి ఆపుజేశారు. పోల్స్, కండక్టర్లు లేవు అని అనడంతో ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డుకు రైతులు నష్టం పుట్టినది. మా నల్లగొండ జిల్లా రైతులు సైజా. కు స్వయంశ్రేణిగా చాలా తీవ్రముగా పోరాటం చేసినవారు. అంత పోరాటం చేసిన మా రైతులు ఎలక్ట్రిసిటీబోర్డు వారిని చూస్తే పెద్ద సింహంను చూచినట్లు బెదిరిపోయే పరిస్థితి వుంది. సాంక్షను అయిన తరువాత మూడు నాలుగు సంవత్సరానికి కూడా వర్క్కు పూర్తి కావడం లేదు. మంత్రిగారిని కోరేడంటే, యీ సంవత్సరం సాంక్షను అయినవాటిని యీ సంవత్సరమే పూర్తి చేయండి. ఎలక్ట్రిసిటీ అంటే మీ డిపివేషమరో 43 గ్రామాలను ఎలక్ట్రిఫై చేశామంటే, ట్రాన్స్మిటర్లకు వేసి ఒక బల్బును వేస్తారు. 1972 లో సాంక్షను అయిన బావులకు యంతవరకు కరెంటు యివ్వని పరిస్థితి వుంది. రైతులు ఎంత దుస్థితిలో ఉన్నారో గమనించాలి. రామన్నపేట తాలూకాలో మల్కాపురం, తూ.పాన్పేట సంగం, ఎక్కట్లపల్లి, రెడ్డిపాకలాంటి చోట్ల ట్రాన్స్మిటర్లకు లేక అగ్రికల్చరల్ సర్వీసెస్కు రిలీజ్ కావడం లేదు. తూ.పాన్పేటలో 1981 లో సాంక్షను అయి 82 మే లో, భవనం వెంకట్రాం గారు యిసుగురేషను చేస్తే 40 బావులలో 18 బావులకు సర్వీసెస్ రిలీజ్ చేశారు. రైతులు ఏ విధంగా యిబ్బంది పడుతున్నారో అలోచించండి. నల్లగొండ జిల్లా మొట్ట ప్రాంతము. దానికితోడు వుద్యోగులలో అవినీతిని ప్రోత్సహించినట్లు అవుతుంది గాబట్టి యిప్పటివరకు పున్నవాటికి, సగము పని చేసినవాటికి కావలసిన పోల్స్ గాని వైరు గాని ట్రాన్స్మిటర్ల గాని యిప్పించి పూర్తి చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఈ సంవత్సరం వర్క్కు సాంక్షను అయితే ఈ సంవత్సరమే పూర్తి కావాలి. డబ్బు పున్నా మెటీరియల్ పున్నా క్రుత్రిమంగా షార్ట్ అనడం, నల్ల రైతులకు అవ్యాయం చేయడం జరుగుతుంది. అందుకుని మెటీరియల్ సప్లయ చేసి యీ సంవత్సరం మొత్తం వర్క్కు పూర్తి చేయాలని మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. మన గ్రామాలు పెరిగిపోతున్నవి. కొత్త కాలనీస్ వస్తున్నవి, గ్రామాల్లో కొత్త సర్పంచులు, వస్తున్నారు. వీధి, దీపాలకు ఎక్స్టెన్షన్కు అడిగితే బడ్జెటు లేని పరిస్థితి వుంది. గ్రామాలు, యిదివరకంటే కంటే, రెండింతలు పెరిగిపోయినవి. ఎన్. సి. బి. సి. లకు కొత్త కాలనీసు ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. నాటి కొరకు నిధుల కేటాయింపు జరుగడం లేదు. చాలా తక్కువ

డబ్బు వుండడం వల్ల స్ట్రీటు లైట్సుకు గాని యిండ్లకు కరంటు యివ్వడం గాని జరగడం లేదు. 5 యిండ్లవారు కలిసి అడిగితే యిస్తామన్నారు. కాని 5వ యిండ్లవారు అడిగినా యివ్వడం లేదు. వారు దరఖాస్తులు పెట్టుకుంటే డబ్బు లేదంటున్నారు. వీరి దీపాల కొరకు ఇండ్ల కవెక్స్ కు కొరకు ఎక్కువ డబ్బు కేటాయించాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఇది అందరికీ సంబంధించిన విషయము. ఈ సంవత్సరము వర్కు ఆర్డరు తీసుకున్నప్పుడు యీ సంవత్సరమే పూర్తి చేస్తామని హామీ యిస్తే తప్ప రైతులకు మోక్షము వుండదని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ వాడేండ్ల భాస్కర రావు :- అధ్యక్షా, నల్లగొండ జిల్లాకు 3 కోట్ల 5 లక్షలు బడ్జెటు వుంది. బడ్జెటు కేటాయింపు ప్రకారము వస్తువులు కొనుగోనిన మెటీరియల్ అందించడం జరుగుతుంది. ఇంతకుముందు మనవి చేసినట్లు 171 ట్రాన్స్ ఫార్మర్స్ సప్లయ చేయడం జరిగింది. ఆ జిల్లాలో ఎక్కువ వత్తిడి వుంది. ఎక్కువ మంది రైతులు అడుగుతున్నారు. ఈ 171 ట్రాన్స్ ఫార్మర్సు 82-83 సంవత్సరములో వంపించాము. రకరకాల స్కీములు ఏ స్టేజీలో వున్నవో వాటిని పూర్తి చేయడానికి ప్రభుత్వం కృషి చేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను.

(శ్రీ కె. నరసింహారెడ్డి :- ఎక్స్ పాన్స్ ఆఫ్ స్ట్రీట్ లైన్సుకు బడ్జెటు ప్రావిజన్ చేయాలని అన్నాము. అది చెప్పలేదు. దానికి కేటాయిస్తామని హామీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ఖమ్మం నిజామాబాద్ జిల్లాలకన్నా అగ్రికల్చరల్ కంజంక్షన్ ఒత్తిడి ఇక్కడ ఎక్కువ ఉంది. దానికి ఎక్కువ కేటాయించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

(శ్రీ వాడేండ్ల భాస్కర రావు :- గౌరవసభ్యులు మాచవ తప్పకుండా ఆలోచన చేస్తాము.

re: Sanction of 30 bedded hospital to Vinukonda, Guntur District.

వైద్య ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎన్. రామమని రెడ్డి) :- వినుకొండ ప్రభుత్వ ఆసుపత్రి రి వడకలతో వున్నది.

2. ఆ ఆసుపత్రి స్థాయిని పెంచడానికి అదనపువనతి ఏర్పాటు చేయాలి. ప్రస్తుతం నిధుల కొరత వున్నందున ఆసుపత్రి స్థాయిని పెంచే అవకాశం లేదు. నిధులు లభ్యమైనప్పుడు ఈ పథకం చేపట్టడం జరుగుతుంది.

(శ్రీ జి. వెంకటేశ్వర రావు (వినుకొండ) :- అధ్యక్షా, వినుకొండ హాస్పిటలు అనేది 3 జిల్లాలకు పెంటరులో ఉంది. గుంటూరు జిల్లా వివర భాగము, ప్రకాశం జిల్లాలోని వివర భాగం, కర్నూలు జిల్లాలోని చివర భాగము, నెల్లూరు జిల్లాలోని ప్రాంతం దానికి దగ్గరలో వుంటాయి. వినుకొండలో దాదాపు 35 వేలమంది ప్రజలు ఉన్నారు. శ్రీ భవనం వెంకటాంగారు ముఖ్య మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు అక్కడకు

స్వయంగా వచ్చి విరాహార దీక్ష చేస్తున్న శిబిరంలోని వారికి హామి యిచ్చి వెంటనే శాంక్షను చేస్తామని చెప్పారు. ఇప్పుడు అది ప్రభుత్వం దృష్టిలో ఉందా? ఇప్పుడు వెంటనే కాకపోయినా తరువాత అయినా 30 బెడెడ్ హాస్పిటల్ చేయడానికి వాగ్దానం చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రామమూని రెడ్డి :— ఇంతకుముందు ఆ ప్రపోజల్ను కాని, ఆ శాంక్షను ఆర్డర్స్ కాని లేవు. ఇప్పుడు ప్రభులు చెప్పారు. దానిని పరిశీలిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. వెంకటేశ్వరరావు :— ఎది పాదిలి, దర్శి, అద్దంకి, గురుజాల, ఈవూరు తాలూకాలన్నింటికీ కేంద్రంగా ఉంది. కాబట్టి ఇప్పుడైనా 30 బెడెడ్ హాస్పిటలు చేయడానికి ఆలోచన ఉందా, లేదా?

శ్రీ ఎన్. రామమూని రెడ్డి :— ఎర్రగొండపాలెంలో 30 బెడెడ్ హాస్పిటలు ఉంది. అద్దంకిలో 5 బెడెడ్ హాస్పిటలు ఉంది. దర్శిలో 5 బెడెడ్ హాస్పిటలు ఉంది. వినుకొండ తాలూకాలోని ఈవూరులో 30 బెడెడ్ సిపాచ్స్ ఉంది. దానికి ఎక్స్రే, లేడ్ ఆపరేషను థియేటరు అన్ని ఉన్నాయి. ఒక మేల్ డాక్టరు, ఒక ఫిమేల్ డాక్టరు అక్కడ వని చేస్తున్నారు. అయినా వినుకొండ గురించి ప్రభులు చెప్పిన మేరకు పరిశీలిస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. వెంకటేశ్వర రావు :— వినుకొండ తాలూకా 80 గ్రామాలకు సంబంధించిన తాలూకా, ఆ వినుకొండ పట్టణంలో 30 వేలమంది ప్రజలు ఉన్నారు. అక్కడ 30 బెడెడ్ హాస్పిటలు చాలా అవసరం. ప్రక్కన దర్శి, పాదిలి ఉన్నాయి. అక్కడ కూడా పెద్ద హాస్పిటల్స్ లేవు. అందుచేత దానికి తగు చర్య తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రామమూని రెడ్డి :— పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ సి. పాచ్. రామకృష్ణ రెడ్డి (పాణ్యం) :— అధ్యక్షా, ఫిబ్రవరి 25న లేదిన ముఖ్య మంత్రి గారు కర్నూలు పట్టణానికి వచ్చిన సందర్భంగా కర్నూలు జనరల్ హాస్పిటలు విషయమై క్షుణ్ణంగా అక్కడున్నటువంటి అధ్యక్ష పరిస్థితులను గురించి చెప్పాము. ఇటీవల నెడ్యూ ఆరోగ్యశాల మంత్రి గారు కూడా ఆ హాస్పిటలును సందర్శించడం జరిగింది. అక్కడ ఎన్నో సంతకరాల క్రిందట ఎమర్జెన్సీ అనారోగ్యం ఉన్న వారితో కనప్రకృతి చేసి దానికి కావలసిన ఎక్స్రేమెంటు ఇచ్చారు. కాని దానిని ఇంతవరకు ఉపయోగించడం లేదు. ఆర్థిపీషియల్ లింబ్ పెంటరు కూడా ఉంది ఆ కర్నూలు జనరల్ హాస్పిటలులో. అది కూడా ఇంతవరకు పని చేయడం లేదు.

మిస్టరు స్పీకరు :— అది ఈ ప్రశ్నకు సంబంధం లేదు. వేరే ప్రశ్న వేయండి.

శ్రీ సి. పాచ్. రామకృష్ణ రెడ్డి :— మంత్రిగారికి ఆ విషయం తెలుసు. ఆ హాస్పిటల్ను సందర్శించారు. ఒక విషయం వారి దృష్టికి తీసుకొని వస్తాను. అక్కడ డయాలసిస్ స్టాంట్లు కూడా శాంక్షను చేపారు. అది కూడా పర్క్ చేయడం లేదు. అక్కడ లాబ్లో బ్లడ్, యూరిన్ టెస్టు చేస్తే అన్ని రోగాలవారికి ఒకటే రిజల్టు

వస్తున్నాయి. మంత్రీగారు ఈ అధ్యవన్న పరిస్థితుల గురించి ఆలోచించి వాటిని రూపుమాపాలని మనవిచేస్తున్నాను. రాయలసీమ నాలుగు జిల్లాలకు ప్రాణదానమైన కర్నూలు జనరల్ హాస్పిటలును తీర్చిదిద్దవలసిన అవసరం ఉంది. రాష్ట్రంలోనే కాకుండా భారతదేశంలోనే ఒక మహాన్నతమైన వైద్య కేంద్రంగా పేరు ప్రఖ్యాతులు గడించడానికి అవకాశం ఉంది. అక్కడ మంచి నైపుణ్యం ఉన్న డాక్టర్లు ఉన్నారు. కానీ అచ్చటి పరిస్థితులు దీవావల్లో ఉన్నాయి. అందుచేత మంచి పేరు ప్రఖ్యాతులు చెప్పుకొనడానికి అక్కడ వనతులు కల్పించాలని, ఆ హాస్పిటల్‌ను మంచి మార్గంలో నడిపించడానికి తగు చర్యలా తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

(శ్రీ ఎన్. రామమని రెడ్డి :— నేను ఇదివరకు రెండు సార్లు కర్నూలు హాస్పిటలును సందర్శించడం జరిగింది. అక్కడున్నటువంటి పరిస్థితులు స్థానిక ప్రజలు చెప్పారు. వాటిని పరిశీలించి త్వరలో చగు సౌకర్యాలు ఏర్పాటు చేస్తామని గౌరవసభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

PAPERS LAID ON THE TABLE.

re: Interim Report of the Official Language Commission.

Sri Y. Ramakrishnuadu:—Sir, with your permission, on behalf of the Minister for Education, I lay on the Table, a copy of the Interim Report submitted by the Official Language Commission under sub-section (3) of section 5 of the Andhra Pradesh Official Language Act, 1966.

re: Notification on inclusion of 'Mishra Dhatu, Nigam Limited Industry' under Industrial Disputes Act, 1947.

Sri S. Rama Muni Reddy:—Sir, with your permission on behalf of the Minister for Labour, I beg to lay on the Table, a copy of the notification issued in G.O. Ms. No. 47, LEN & TE., dated 10th February 1983 wherein the 'Mishra Dhatu, Nigam Limited Industry' is included in the First Schedule to the Industrial Disputes Act, 1947, as required under sub-section (3) of section 40 of the said Act.

Mr. Speaker:—Papers laid on the Table.

GOVERNMENT BILL.

THE ANDHRA PRADESH EDUCATION (AMENDMENT)

BILL, 1983.

Sri M. Venkaiah Naidu:—On a Point of Order, Sir, the Education Minister is not here. No other Minister can move that Bill.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మువ్ చేయడానికి ఫరవాలేదు.

(శ్రీ ఎన్. వెంకట్రావు నాయుడు :— అది మంచి సాంప్రదాయం కాదు. ఎవరైనా మువ్ చేయవచ్చు కదా అంటే రిప్లయ్ ఎవరైనా ఇవ్వవచ్చు కదా. సార్లమెంటులో రూల్స్‌ను ఇచ్చి ఉన్నారు. The Bill must be moved by the concerned Minister only. కావాలని అర్జీలు చూడండి. దీనిని రేవట్టికి నాయుడా చేయండి. రేపు కన్ఫరెండు మినిస్టరున్నా మువ్ చేయవచ్చు.

మొదటి స్పీకర్ :— ఆ మిషన్ మున్ చెయ్యాలని రెడు.

Sri S. Jaipal Reddy.—Sir, the point raised by Mr. Naidu is alright—but we are not insisting that the ruling on the Point of Order right at the moment but kindly see that these things do not recur. Under the Rule, the Bill has to be moved by the concerned Minister. You may kindly look into it afterwards and you may also kindly direct the Minister to conform to this practice henceforward.

Sri M. Venkaiah Naidu.—Sir, According to Rule No. 96—

“Any member in-charge of a Bill desiring to introduce a Bill shall obtain the leave of the House to introduce a Bill”.

Mr. Speaker.—Alright—then I will postpone the Bill.

Sri S. Jaipal Reddy.—Sir, we are not asking for postponement of the Bill. We request you to see that these Rules may be adhered to in future.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— నేను కూడా పక్కయ్య నాయుండుగారికి విజ్ఞప్తి చేసేది ఏమిటంటే, ఇప్పుడు ఇందులో ఉన్న బలహీనతల నత్తి మూడం ఎన ధర్మం. అట్లా రూలుని పాటించేటట్లుగా మీరు ఇంకా ముందు అయినా జాగ్రత్తగా మార్గదర్శనం అవసరం ఉన్నది. కానీ ఇప్పుడు బిల్లును మూలం ఇంవర్ట్మెంట్ చెయ్యవద్దంటే, దీనికి గౌరవ సభ్యులు కూడా అభ్యంతరం చెప్పటం అనుకుంటున్నాను. దీనిని ఆంక్షం, దీనిని పోస్టువన్ చేయకండి.

Mr. Speaker —Yes. The Minister may move the Bill now.

Sri Y. Ramakrishnudu —Sir, with the permission of the Chair, on behalf of the Education Minister, I beg to move for leave to introduce “the Andhra Pradesh Education (Amendment) Bill, 1983”.

Mr. Speaker :—Motion moved. The question is.

“that leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Education (Amendment) Bill, 1983.”

Motion was carried and the Bill was introduced.

Mr. Speaker.—Now let us take the remaining discussion of yesterday on drought. Sri K. Lakshma Reddy to start the discussion.

DISCUSSION ON DROUGHT CONDITION AND SCARCITY OF DRINKING WATER IN THE STATE (Continued).

శ్రీ కె. లక్ష్మారెడ్డి (చేవేళ్ళ) :— అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వం పని తీరు చూస్తుంటే ఇది వారికి పెట్టింగు పీరియడ్. నిజంగా వారు మంచినిల్లు ఇచ్చి ఈనమ్మరు లో ప్రజలను ఆదుకుంటే వారు ఐదు సంవత్సరాలు ఉంటారని అనుకోవచ్చుగాని they have totally failed. Even now they have no plans. ఒక రంగారెడ్డి జిల్లా లో అధ్యక్షా, కనీసం 500 బోయ్స్ అనురం ఉంటే ఇంటికి ఎటువంటి నీటి పాదన

గాని ఆలోచన గాని లేదు. కలెక్టరుగారు బడ్జెట్ లేదు అని చెబుతున్నారు రప్ప ఎటువంటి ఆలోచనలు, ఏమీ లేవు. పోతే బోర్ వెల్లు, ఎన్ని బోర్లు వేస్తారో నిజంగా క్లియర్ కట్ గా చెప్పడం లేదు. ఇప్పుడు ఏప్రిల్, మే, జూన్ మాసాలలో చాలా గడ్డు పరిస్థితి ఏర్పడనున్నది. ప్రభుత్వ రిగ్గు ఒక్కటి కూడా ఏని చెయడం లేదు. పాని వేసిన బోరువెల్లు కూడా రిపేరు చేయడానికి మెకానిక్కు లేరు. ఒక్క మెకానిక్ లేడు వారు సమితిలో అప్రాయింటు చేసుకోడానికి రోజుకి రి రూపాయలు చొప్పున ఇస్తామని అంటున్నారు. ఏ సమితిలోను కూడా మెకానిక్ లేడు. ఈ ప్రభుత్వం దారి చూస్తుంటే విజంగా మంచి స్కెళ్ల సమస్య రోజు రోజుకి మించి పోతోంది. మా జిల్లాలో ఇప్పటి వరకు మంచినీళ్ల కొరకు లక్షల రూపాయలు మాత్రం ఈ గ్రాండ్ ప్రభుత్వం మంజూరు చేసింది. పై సలు మాత్రం ఇక ముందు అసలు లేవు. ప్రొటెక్టెడ్ నాలుగు నల్లలు స్క్రీము గురించి కొన్ని గ్రామాలలో మంజూరు అయినాయి. దానికి 20 వర్సంటు సబ్సిడీ కట్టమంటున్నారు. గ్రామ పంచాయతీలో డబ్బు లేదు. ఇటువంటి స్క్రీముకి డబ్బులేని పంచాయతీలకు ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకుంటుందో వారు స్పష్టంగా చెప్ప లేదు. కాబట్టి ఈ స్క్రీము శాంక్షను అయి కూడా ఏమీ రావడం లేదు. డ్రపుటు ఫండ్లు కూడా సరిగా లేవు. కాబట్టి ఈ డ్రపుటు విషయంలో మా జిల్లాలో చాలా ఇబ్బందికరంగా ఉంది. దీని విషయం ప్రభుత్వం కాస్త స్పష్టంగా చెప్పాలి. డ్రాఫ్టు సండ్లు ఎన్ని రిలిజ్ చేస్తారు డ్రపుటు ఫండ్లు క్రింద ఏ యే స్క్రీము టేకప్ చేయాలి రోడ్డు వర్క్సు గాని పోని డీవెలింగ్ ఆఫ్ వెల్లు గాని ఏ పనికి కూడా డబ్బు లేదని ఇచ్చి తంగా చెబుతున్నారని ఘోషిస్తున్నారు. మన రెవెన్యూ మంత్రిగారేమో డబ్బు కెటాయించాము, డబ్బు ఉందని చెబుతున్నారు కాని జిల్లాలో అడిగితే డబ్బు లేదు. కలెక్టరు గారు లెత్తి చెబుతున్నారు డబ్బు వస్తేగాని పనులు చేసే పరిస్థితిలో లేము అని చెబుతున్నారు. ఇటువంటి పరిస్థితు క్లయిర్ చేస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ పిరిమిస్తున్నాను.

(శ్రీ కె. రామనాథారెడ్డి (నల్లమడ) :— అధ్యక్షా, నిరంతరం క్షామ వీడితే ప్రాంతమైన అనంతపురం జిల్లానుంచి మాట్లాడడానికి మీరు ఇప్పటికైనా అవకాశం ఇవ్వారు. నిజంగా ఈ డ్రోటు వివాద మాట్లాడే అవకాశం అందరి సభ్యుల కంటే జనంతపురం, చిత్తూరు జిల్లా సభ్యులకు ఎక్కువ ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. కారణం ఏమిటంటే అనంతపురం, చిత్తూరు ఈ రెండు జిల్లాలలో కరువు చాలా విపరీతంగా ఉంది. కర్నూలు, కడప రెండు జిల్లాలలో కాస్త కె. సి. కెనాల్ అయినా ఉంది. అయినా ఎక్కువలకు ఇచ్చినది అయినా ఈ అవకాశం ఇచ్చిన దానికి ధన్యవాదాలు చెబుతున్నాను. నభ ద్విష్టికి ఒక విషయం తీసుకురాదలచుకున్నాను. అందరూ కూడా అనావృష్టి, డ్రోటు అని అంటున్నారు. ఈ అనావృష్టికి క్షామానికి పెద్ద భేదం ఉంది. ఎప్పుడో ఒక కూరి ఐదేళ్లకి, వదేళ్లకి కొంచెం వర్షాభావ పరిస్థితి ఏర్పడినప్పుడు ఆ ప్రాంతంలో ఒక సంవత్సరము వంటలు వండక పోయినప్పుడు దానిని డ్రోటు అని అనడం సమంజసముగా ఉండదు. అటువంటి ప్రాంతాన్ని ప్రతి సంవత్సరం లేక రెండేళ్లకి ఒకతూర

బాధ పడే ప్రాంతంతో ఈ క్వేట్ చేయడం సరిసమానంగా చేయడం సరికాదు. ఈ రెండూ జిల్లాలలో అసంతృప్తం జిల్లాలో ముఖ్యంగా నీటివనరులు చాల తక్కువ ఉన్నాయి. ఎప్పుడూ కూడా వర్షపాతము చాల తక్కువ. సేద్యము లాంటి అయిన భూమి కూడా చాల తక్కువ. నీటివనరులు చాల తక్కువగా ఉన్నదానివల్ల ఈ ప్రాంతంలో ఉన్న రైతులు పడే బాధ వర్ధనాతితం. ఇతర ప్రాంతాలకంటే ఈ ప్రాంతం చూసినప్పుడు అనేకమంది ప్రజలు దాదాపు కొన్ని లక్షల మంది జిల్లా వదిలిపెట్టి సుదూర ప్రాంతాలకు వలస పోతూ ఉన్నారు. రైతుకి పని చేయడానికి ఏమీ లేదు. దాదాపు 55 వేల బావులు ఉన్నాయి. చాల బావులలో గడ్డి మొలిచింది. కొన్ని బావులలో చెట్లు కూడా మొలిచాయి. లన్ని బావులు కూడా సూర్యిగా ఎండిపోయాయి. అటువంటి వివత్సర పరిస్థితిలో ఉన్న ఈ ప్రాంతాన్ని ఇతర ప్రాంతాలతో సమానంగా చూడకుండా దీనికి ప్రత్యేకంగా కేటాయింపులు వ్యవహరిస్తే అసలం ఉంది. గత 35 సంవత్సరాల కాలంగా పాఠంలో 23 రూపు ఈ ప్రాంతంలో చ్చామం సంభవించింది. ఆల్ ఇండియా లెవెల్లో కూడా ఈ ప్రాంతానికి ఉన్న నాలుగు జిల్లాలు చాల కరువు ప్రాంతాలని అందులో అనంతపురం జిల్లా ఒక ప్రాంతంగా లెక్క వేశారు. అటువంటి ప్రాంతాలకు ఈ 35 సంవత్సరాలుగా కాంగ్రెస్ వారి పాలనలో కేటాయింపులు సక్రమంగా జరగలేదు కనీసం అనంతపురం జిల్లాలో పార్లమెంట్ బేసిన్ తీసుకుంటే 4 మంది 5 శాతం ఉంటుంది ఇరిగేషన్ పైస గాని లేక ఏడువచ్చి పైస గాని నీటివనరులు ఏర్పాటు చేయడానికి ఇండస్ట్రీస్ వెలకొల్పడానికి గాని 5 శాతం కాదు కదా ఒక పెర్సంటు ఖర్చు పెట్టలేదు. 35 ఏళ్ల లెక్కలు తీయండి. ఒక్క పెర్సంటు కూడా ఖర్చు పెట్టలేదు. 1 వర్సంటు కంటే యెక్కువ పెట్ట లేదు. ఈ సంవత్సరం ఖర్చు 1983-84కు కేటాయించిన సొమ్ము కంటే అతి తక్కువగా ఖర్చు పెట్టినారని సభకు తెలియజేస్తున్నాను. 1982-83లో ఎలోకేషన్ కడప, ఏర్పాటు, అనంతపురం, చిత్తూరు కు రూ. 7 కోట్లు 51 లక్షలు ఖర్చు అయింది. రూ. 47 కోట్లలో లెక్కవేస్తే యీ ప్రాంతానికి దాదాపు రూ. 9 కోట్లు దావాలి. ఈ నిరంతర కరువు పీడిత ప్రాంతానికి కొంత వెయిటేజీ ఇచ్చి యింకా రూ. 2, 3 కోట్లు ఖర్చుపెట్ట కుండా అతి తక్కువ మొత్తం ఖర్చు పెట్టి గత ప్రభుత్వం యెంత అవ్యాయం చేసింది ? కాని యీ ప్రభుత్వం కాలంలో అయినా దీనిని సరిదిద్దుతారని ఆశిస్తున్నాను. ఈ క్షామ నివారణకు రెండు రకాల చర్యలు ఉన్నాయి. ఒకటి తాత్కాలిక నివారణ చర్య. రెండు శాశ్వత క్షామ నివారణచర్య. ఈ తాత్కాలిక క్షామ నివారణ పథకం క్రింద అనేక యిరిగేషన్ పనులు చేపట్టడానికి ఆవకాశాలు ఉన్నాయి. విజయనగర రాజాల్ కాలంలో అనేకమైన ఊట చెరువులు నిర్మించినారు. నా నియోజక వర్గంలో నల్లమడలో ఊట చెరువులు ఉన్నాయి. ఈ 200 చెరువులు లెగిపోయినాయి. ఈ ఊట చెరువులు గానుచేస్తే ప్రతి డ్రాఫ్ట్ అఫ్ వాటర్ పద్ధతియోగం కావడానికి ఆవకాశం ఉంది. ఈ తగిపోయిన ఊట చెరువుల వనిని చేపట్టాల్సి కోరుతున్నాను. తరువాత అనేకమయిన

చెరువులు ఉన్నాయి. ఆ చెరువులు పూడిక పూడి పోయిపోయి నీరు పడడానికి లేకుండా చాల తక్కువ నీరు వస్తోంది. కనుక ఆ చెరువులలో పూడిక తీయించి వాటిని లోతు చేయించే కార్యక్రమాన్ని చేపట్టాలని కోరుతున్నాను. ఉదహరణకు చెబుతున్నాను. కదిరి గ్రామములో మూడున్నర లక్షల నుండి ఉన్నారు. వీరిలో కనీసం ఒక లక్ష నుండి కూడా వల్ల బ్రతికే వారు ఉంటారు. వారికి ఉపాధి కల్పించాలంటే ప్రభుత్వం రోజుకు రూ. 4, 5 లక్షలు ఖర్చు పెట్టవలసి వస్తుంది. ఈ 4, 5 లక్షలు ఖర్చు పెట్టడం అంటే నెలకు రూ. 1, 2 కోట్లు ఒక కదిరి తాలూకాకే కావలసి వస్తుంది. ఇంత పెద్ద మొత్తం ఒక్క తాలూకాకే వెచ్చించవలసి అవసరం ఉంటే కూడా ప్రభుత్వం యితర తాలూకాలతో సమానంగా యీ జిల్లాకు నిధులు కేటాయించడం యీ ప్రాంతానికి చాల అన్యాయం చేసినట్లు అవుతుంది. అందువల్ల కేంద్ర ప్రభుత్వంతో మన ప్రభుత్వం మాట్లాడి యీ డౌటు రిలీఫ్ కోసం ఫేమిన్ వర్క్స్ వెంటనే మొదలు పెట్టాలి. వర్మనెంటు రిలీఫ్ క్రింద యీ ప్రాంతంలో ఉన్న వనర్లు చాలా తక్కువ కాబట్టి యింతకు మించు చెప్పిన యీ 55 బావులలో చాలా వాటిలో నీళ్లు లేవు. ఈ 55 రెండు బావులు ప్రభుత్వం తన స్వంత ఖర్చుతో రియూటిలైజ్ చేసి దగ్గర నుంచి ఎకరానికి రూ. 50 లు చెప్పుని మాత్రమే వసూలు చేయాలి. ఎట్లా సాధ్యం అంటే తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు కాని, నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు కాని యే ప్రాజెక్టు అయినా కాని తీసుకోండి. ప్రభుత్వానికి ఎకరంకు నీరు సప్లయ్ చేయడానికి రూ. 8,000 నుంచి 14,000 వరకు ఖర్చు అవుతుంది. దీనికి రిట్రన్ వచ్చేది యేమిటంటే రూ. 40, 50 టెటర్ మెంట్ పొగు రూ. 100 లోపు వస్తుంది. అదే రూ. 100 లు మేము యిస్తాము. మా దగ్గర నిధులు లేవు. మీరు ఆనకట్టలు కట్టలేదు. కాబట్టి అనంతపురం జిల్లాలో 55 బావులలో ప్రతి బావిలోను రిగ్ వేస్తే రూ. 5,000 వరకు ఖర్చు అవుతుంది. ఒక బావి వల్ల దాదాపు 3, 4 ఎకరములకు నీరు పారడానికి అవకాశం ఉంటుంది. దీనివల్ల ప్రభుత్వానికి కొంత ఆదాయం వస్తుంది. రైతు లాభ పడతాడు అందువల్ల యీ వెల్ ప్రాజెక్టు చేపట్టడం గురించి ఆలోచన చేయాలి. తర్వాత యీ ప్రాంతానికి నీరు రావాలంటే మైసూరు నుంచి రావాలి. శ్రీబాగ్ ఒడంబడిక ప్రకారం కృష్ణా జలాలు రాయలసీమకు రెండవ వాటా వుంది. అనంతపురం జిల్లాలో దక్షిణ ప్రాంతాలు అయిన కదిరి, పెనుకొండ, హిందూపూర్, మడకపేర కళ్యాణదుర్గం యీ తాలూకాలకు కృష్ణా జలాలు వల్ల ఉపయోగం లేదు. ఒక మనవి యేమిటంటే కృష్ణా జలాలు రాయలసీమకు రావలసిన వాటాలో ఒక 10 టి. ఎం. సి. నీరు తీసుకొని లక్కవరం దగ్గర ఒక ప్రాజెక్టు కట్టాలని కోరుతున్నాను. ఆ ప్రాజెక్టు నుంచి 10 టి. ఎం. సి. తీసుకొని యీ రాయలసీమలోని అనంతపురం జిల్లాలోని దక్షిణ తాలూకాలకు యివ్వడానికి యేర్పాటు చేయాలి. ఆ యేర్పాట్లు చేస్తే యీ ప్రాంతాలకు కనీసం 1 లక్ష, 2 లక్షలు ఎకరాలు పొగు కావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఈ ప్రతిపాదనను మన ప్రభుత్వం ఆలోచన చేసి కర్ణాటక ప్రభుత్వంతో ఆలోచించి వెంటనే దీనిని చేపట్టాలని కోరుతున్నాను. ఆ లక్కవరం ప్రాజెక్టులో నుంచి వచ్చే కాలువలు కదిరి, హిందూపూర్, మడకపేర బార్డర్ కు వస్తున్నాయి. కాబట్టి ఆ కాలువలు

కాస్త లోతు చేసి నీరు రావడానికి డిజైన్ చేయాలని అందుకు తగిన ప్రతిపాదన
"ర్లాటక ప్రభుత్వంతో ఒప్పందం కుదుర్చుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఈ నిరంధా
కరువు ప్రాంతాలు ఆదుకోవాలంటే ఇండస్ట్రిల్ జేషన్ వాలా అవసరం. అన్ని ఫ్యాక్టరీల
హైదరాబాదులోను, విజయవాడలోను, విశాఖపట్టణంలోను నిర్మిస్తున్నారు. కాని
కరువు కాటకాలకు అలవాలమైన యీ ప్రాంతంలో యేటువంటి ఫ్యాక్టరీల నిర్మించడం
లేదు. అక్కడ కాటన్, మల్బరీ మొదలైన సిడిసరుకులు దొరుకుతాయి. టేటువంటి
ముడిసరుకులు ఉన్న చోట ఒక ఫ్యాక్టరీ అయినా పెట్టి యీ ప్రాంత ప్రజలను ఆదు
కోవాలని కోరుతూ రాయలసీమ ప్రజలను యీ విధంగా అలవత్వంతో చూడకుండా
కరువు పనులు వెంటనే చేపట్టాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ ఎం. ఎల్. రెడ్డి (బద్రాచలం) :- ఈ కరువు సరిస్థితిపై ఇరుగుటున్న
సందర్భంలో దీనికి కాళ్ళతో పరిష్కారం కావాలి. అట్లాగే సుంపాడు రెండవ దశ
శ్రీశ్రీలం పూర్తి కావాలి. మంచి కృష్ణా నది నీరు తెంపడానికా, రాయలసీమ ప్రాంత
లను తీసుకొనివాలి. అట్లాగే పోలవరం, యిచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టు నిర్మించడం జరగాలి.
రూ. 15,000 ఆదాయం వచ్చేటటువంటి గ్రామ పంచాయితీలకు డింట్రిబ్యూషన్
పద్ధతి మాఫీ చేయాలి. సమగ్రమైన మంచినీటి సమస్య పూర్తి కావాలి. అట్లాగే
గిరిజన ప్రాంతాలలో యేజిన్ ప్రాంతాలు చూసినప్పుడు ఉదాహరణకు వా నియోజన
వర్గంలో భద్రాచలం ప్రాంతంలో గత నెల 20న తారీఖున వేసు వర్షపాతం
సందర్భంలో అక్కడ ప్రజాసేవకం మంచి నీరుకోసం ఎదురుచూస్తున్నారు. ఈ
ప్రభుత్వం రాష్ట్రం మొత్తం మీద మంచినీరు సమస్యను తీరుస్తామని చెబు- న్నాట.
కాని యంతకు ముందు ఉన్న ప్రభుత్వం కూడా ప్రతి సంవత్సరం మంచినీటి సమస్య
తీర్చినామని చెప్పినారు. కాని తీర్చలేకపోయినారు. ఈ సందర్భంలో మీరు కేటా
యించిన డబ్బు . ఎందుచేతనంటే మొత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మంచినీటి సమస్య ఉంది.
తీవ్రంగా ఉంది. అందుకే యెక్కువ నిధులు కేటాయించాలి. ఉదాహరణకు వా నియో
జనవర్గంలో గుంటలలో నీరు త్రాగినటువంటి గిరిజనులను యెంలో మంచిని చూసినాను.
వారు ఆ నీళ్లు ద్రాగి అనేక రోగాలతో బాధ పడినప్పుడు డి.ఎస్.ఎస్. వారికి మలేరియా
ఎటాక్ అయి బాధపడుతున్న సందర్భం చూసినాను. కనుక వారికి మంచినీళ్లు యివ్వాలి.
ఇది వరకు అక్కడ చిగులు వేరారు. ఆ రిగులు చెడిపోయి వాటిని బాగుచే- దిక్కు
లేని పరిస్థితులు ఉన్నాయి. అట్లాగే కొన్ని బావులు ఉన్నాయి, అవి శిథిలమయి
నాయి. వాటికి రిపేర్లు కూడా లేవు, వాటిని రిపైర్ చేయించి మంచినీటి సమస్యను
సమగ్రంగా తీర్చాలి. గిరిజన ప్రాంతాలలో అనుప్రతులు ఉండవు. అనారోగ్యంగా
ఉన్నటువంటి ప్రజాసేవానికి సరియైనటువంటి శిక్షర్యం కావాలంటే, భద్రాచలంలో ఒక
అనుప్రతి ఉంది. అక్కడ ఐ. టి. ఐ. ఫండ్సు నుంచి కేటాయించి ఖర్చుపెడు
తున్నారు. ప్రస్తుతం అక్కడ రోగాలు వచ్చిన వారికి చీట్ ప్రాసెస్ చేస్తే వారు ఆ
మందులు కొనుక్కోలేని స్థితిలో ఉన్నారు. అటు బూర్గంపాడు తాలూకా, వెంకటా
పురం తాలూకా, భద్రాచలం డివిజన్ మొత్తం ఆ యేరియాలో ఉన్న జనం ఆ అనుప్రతికి

వచ్చే అవకాశం ఉంది. అటువంటి నిరుపేదలకు వైద్య సౌకర్యం కొరకు ఆ ఆసుపత్రిని మెరుగుపరచవలసిన అవసరం ఉంది. నేను జూనిన ప్రాంతాలలో చాలా చెరువులు శిథిలావస్థలో వున్నాయి. కొన్నిటికి గండ్లు పడినాయి. నీటి వనరులు పనికివచ్చే కొండ వాగులున్నాయి, కాలుషలున్నాయి. నీటికి రిజర్వాయర్స్ ఏర్పరచనట్లయితే, ఈ నీటిని సేద్యపు నీటికి వాడుకోవచ్చు, తద్వారా కొండ ప్రాంతపు ప్రజలకు మేలు జరిగే అవకాశముంది. గోదావరికి దగ్గరలో వున్న గ్రామాలు కొన్ని వున్నాయి. శబరి, పాన్నవరం, గ్రామాల్లో లక్కడ ఇప్పటికీ నీరు కొంటున్నారంటే, గోదావరి దగ్గర వున్నప్పటికీ ఈ దుర్భర పరిస్థితి కొనసాగుచున్నదంటే ఇది సిగ్గు చేటుని నేను మనవి చేస్తున్నాను. దీనిని సమగ్రంగా పరిశీలించేసి అక్కడి వారికి నీటి సౌకర్యం కల్పించాలని నునవి చేస్తున్నాను. గిరిజన ప్రాంతాల్లో వున్న ప్రజలు బాధపడుతున్న పరిస్థితిని నేను చూచి వచ్చాను. వర్షాలురేక పంటలులేక, అక్కడి గిరిజనులకు తిండిలేక మౌనపోతున్నారు. పంటలు పండని గిరిజనుల మండి బాధలకు అప్పులను ఎవరూ చేయటాన్ని మాని వేయాలి. 10-12 సంవత్సరాల నుండి వాళ్లు అప్పులు తీర్చలేని పరిస్థితిలో వున్నారు. వాళ్లు యివ్వవలసిన అప్పులను మాఫీ చేయవలసిందిగా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. ప్రకాశ్ జెయిన్ (అదోని) :- అధ్యక్షా, అనావుష్టి కారణాన ద్రాగటానికి మంచి నీరు లేక చాలా ప్రాంతాలలో పరిస్థితి తీవ్రంగా వున్నట్లు గౌరవపూర్వక సభ దృష్టికి తెచ్చారు. రాయలసీమ, తెలంగాణా ప్రాంతాలలో ఈ పరిస్థితి ఎక్కువగా వుంది. శాస్త్రజ్ఞులు రాయలసీమ ఎడారి ప్రాంతంగా మారుతుందని చెబుతున్నారు. ప్రభుత్వము దానిపైన చర్యలు గైకొని, ఎ. పి. ఎస్. ఐ. డి. సి. ద్వారా గొట్టాలు బావులను ఏర్పరచి, సన్నకారు రైతులకు వ్యవసాయపు నీటి పారుదల సౌకర్యం కల్పించి, ఎత్తిపోతల పథకాలు చేపట్టాలి, చెరువుల మరమ్మత్తులు త్వరలో ప్రారంభించాలని మనవి చేస్తున్నాను. వా వియోజకవర్గములో తుంగభద్రా నది ఒడ్డున వున్నగాని, అక్కడ త్రాగడానికి మంచినీరు లేదు. బ్లాకిన్ వాటర్ నస్తున్నది. తుంగభద్ర నదికి ప్రాంతానికి లూక్ కట్టినట్లయితే త్రాగుటానికి అవకాశము ఏర్పడుతుంది. 35 సంవత్సరాలయినప్పటికీ, కొన్ని గ్రామాలలోని ప్రజలు కొండలపైన నివసిస్తున్నారు. అటువంటి ప్రజలకు క్రింద నివసించేవానికి ఇండ్ల స్థలాలు యిప్పించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఇరిగేషన్లో మైన్ ఇరిగేషన్లో రోడ్ నిర్మాణము కూడా చేపట్టాలి. కర్లాటక ప్రాంతానికి దగ్గరగా వున్న ప్రజలు కర్లాటక ప్రాంతానికి పలస పోతున్నారు. అటువంటి వారికి ఏదో ఒక పనికల్పించి వారిని ఆదుకోవాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఈ అవకాశమిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ జి. మల్లేస్ (అపీఫాబాద్) :- అధ్యక్షా, మర రాష్ట్రములో తీవ్రమైన ఆరి వృషి, అనావుష్టివల్ల తరచు కరువు ఏర్పడుతున్నది. ఈ వ్యవస్థాపరమైన కరువు ఒకటి వుంది. ఏమైనప్పటికీ, ఈ కరువు వల్ల మన రాష్ట్రములో మన ప్రభుత్వ తెక్నాల ప్రకారం మమారు 60 పర్సెంటు ప్రజలు దారిద్ర్య రేఖకు దిగువనే వున్నారు. మన బడ్జెటులో ఈ దారిద్ర్య రేఖకు తగ్గట్టుగా ఎలాంటి చర్యలు లేకపోయినా, అంటే ఫీని దారిద్ర్య రేఖకు పైకి తీసుకురావాలని బడ్జెటులో సరియైన ప్రావిజన్ లేకపోయినప్ప

టికి, కనీసం కరువు ప్రాంతంలోనేనా అక్కడ ఎరిడ్జెన్సీ లాగానా చెప్పాలి. పరిశీలన ఫెసిలిటేట్ ఎగ్రెరా కరువు నివారణకు సంబంధించిన రిపోర్టులు చేస్తుంటే ఆలోచన చేయాలని ఎన్నో చెప్తున్నాం. ఎంతైనా రోజుల్లో భయంకరమైన బాధ జిల్లా, ఇది ఎంత తరలినా వున్నట్లు. ఎవరైనా బర్లలలో వుండి అక్కడ పరిస్థితి చాలా తీవ్రంగా వుంది. కరువు నివారణ పనులు చేపట్టాలని లక్కడి ప్రజలు దాదాపు 2-3 నెలల ముండి 3-4 గ్రామాలలో ఆందోళన చేస్తున్నారు. ఇప్పుడే ఇట్లా వుంటే, వేసవి కాలములో ఇంకా ఎట్లా వుంటుందో ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయాలి. నా నియోజక వర్గంలో వానరా, సిరుపూరు, అనసాబాదు రాయకాలలో సిరులేని కొన్ని గ్రామాలు ప్రాంతాలలో పరిస్థితి చాలా అధ్వాన్నంగా వుంటుంది. ఎక్కువకు మేర లేదు, నీరు లేదు. పశువుల కావడం 3-4 మైళ్ళ దూరం వెళ్ళి నీరు త్రాగించు కొని వస్తున్నారు. ఏనుగులకు పండి ఎద్దులకు అలాంటిగా బిక్కుబిక్కుపోతున్నాయి గడ్డి లేక. ప్రభుత్వం పశుగ్రామాలకు వెళ్ళి ప్రామాణిక యివ్వాలి. నీటి సౌకర్యం లేని ఇలాంటి గ్రామాలు ఎన్నో వున్నాయో అర్థం కావాలి. గ్రామాలలోని తీవ్ర తమబట్టి వాటికి ప్రయోగించి యిచ్చి, ప్రయత్నం వెంటనే త్రాగునీటి సౌకర్యం కలుగజేయాలని కోరుతున్నాను. వాని ప్రస్తుతం పలుకుబడి ఎక్కి వ్యక్తులకు సంబంధించిన ప్రాంతాలలో బావులు అధ్వాన్నంగా నీ, బోర్ వెల్స్ వేయడం గాని ప్రస్తుతం సాగుచున్నది. దీనిని సాగనీయకూడదని మనవి చెప్తున్నాను. ఈనాటికి ఎన్నో గ్రామాలలో వారిజనులు నీరు వున్నా ఆ నీటి దగ్గరకు పోయి లావాం చెడు. వాళ్ళ నీటిని అదుక్కుపి తీసుకోవలసిన దుర్భర పరిస్థితి ఏర్పడడం దురదృష్టకరం. ఎంతైనా అది సాగుచున్నది. వారిజన రాడంలో నీటికి సంబంధించిన బావులు గాని, బోర్స్ గాన వేసేదానికి రాష్ట్రంలో ఏమూల వున్నప్పటికీ, వాటిని వెంటనే అధ్వాన్నం చేసే అవకాశం ఉంది. మా జిల్లాలో ప్రభుత్వపు రిగ్గులు మూడు మార్తల వున్నాయి. ఈ రిగ్గులు ప్రయివేటు వ్యక్తులకు కాంట్రాక్టుకు యివ్వడంపట్ల అక్కడక్కడ వారు వేస్తున్నారు. వారిమీద కొన్ని ఆరోపణలున్నాయి. ఎందరైనా లోపలకు పోయినా, 300-400 గజాలు పోయినట్లు వ్రాసుకొని పెద్ద మొత్తంలో బిల్లులు డ్రా చేస్తున్నారు. ప్రజలను మోసం చేస్తున్నారు. బెల్లంపల్లె పారిశ్రామిక పట్టణంలో, సింగరేణికి సంబంధించిన మేనేజి మెంటు వారు బొగ్గు ఉత్పత్తి కోసము కార్మికులను పీడిస్తారు. అక్కడి కార్మికులకు త్రాగునీటి సౌకర్యం లేదు. అడవాళ్ళ వారానికి రెండుమూడు సార్లు ఆందోళన చేయవలసిందే. నీటికి కష్టాలకు గురవుతున్నారు ముఖ్యంగా అడవాళ్ళు. కనుక అనేక వాళ్ళకు నీటి సౌకర్యం వెంటనే కలుగజేయవలెనని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు మా ప్రాంతంలోని గ్రామాలలో ఫలసాయం లేనిచోట కరువు నివారణ చర్యలు సత్వరమే తీసుకోవాలి. సిరిపూర్ మొదలైన తాలూకాలలో భార్యా బిడ్డలను తీసుకొని మూట ముల్లే కట్టుకొని ఫ్యాక్టరీలవైపు కుటుంబాలకు కుటుంబాలు వలస పోతున్నారు. రైతులు పంటలు లేక దివాళా తీస్తున్నారు. వ్యవసాయ కార్మికులు గ్రామాలు వదిలేసి పోయే పరిస్థితి ఉంది. అందువల్ల గ్రామాలలో ఈ పనికి ఆహారం పథకం ద్వారా చెరువులు, బావులు త్రవ్వించి, రోడ్లు వేయించే కార్యక్రమాలు ఎక్కువ

చేసి వ్యవసాయకూలీలు వలన వెళ్లకుండా చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉంది. ముఖ్యంగా మా ప్రాంతంలోని మూడు తాలూకాల విషయంలోతగు శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుచూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

12-30 p.

శ్రీ కె. వివేకనంద (గోపాలపురం) :- అధ్యక్షా, ఈ అనావృష్టికరమైన ప్రాంతాల విషయంలో చర్యలు తీసుకోవడానికి ఈనాడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం గ్రాంటులు మంజూరు చేయడం జరిగింది. ఆ విధంగా మా పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాకు 2 కోట్ల రూపాయలు గ్రాంటులు మంజూరు చేసారు. కాని ఆ 2 కోట్ల రూపాయలు సరిపోదు. మా పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో మా ప్రాంతాలు చాలా అవ్లండు ఏరియంగా ఉండి అనావృష్టి ప్రాంతంగా మారిపోయింది. ఆ విషయం ఈ ప్రభుత్వం గుర్తించింది ఇప్పుడు అక్కడ 5 సంవత్సరాలనుంచి వర్షాలు లేకుండా అక్కడ ఉన్న రైతులు ధాన్యం పండించుకోవడానికి వీలు లేకపోయింది ఇక మంచినీటి విషయం వేరే చెప్పనక్కరలేదు కొవ్వూరు తాలూకాలో కొంత ప్రాంతం, భీమడోబు, గోపాలపురం తాలూకాలు అనావృష్టికి గురి అయినాయి. ఇక పోలవరం తాలూకా లోని పూర్తి భాగం అనావృష్టికి గురి అయింది. అందువల్ల ఈ తాలూకావల్లో ఎక్కువ మొత్తం ఖర్చుపెట్టి మంచినీటి పథకాలు అమలుపరచాలి. ఇంతకుముందు ప్రతిపాది కూడా ఉన్న బావులు పూడి పోతున్నవి త్రవ్వడం జరుగుతోంది. మంచినీటికొరకు రిగ్లతో బోర్ వెల్స్ వేయడం వంటివి స్వీమ్స్ చేపట్టడం జరుగుతోంది. గోపాలపురం తాలూకాలో వేగుల్ల గూడెం గొడ్డుగూడెం 6 కి. మీటర్లు నర్సేచేసినా నీరు వడలేదు అయినా మరొక ప్రయోగించి నర్సే చేయించి రిగ్లు వేసి నీరు పంపుచేసే ప్రయత్నం చేయాలి. మా గోపాలపురంలోని పరిస్థితులు చాలా అధ్వాన్నంగా ఉన్నాయి. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం యిచ్చే గ్రాంటులు కూడా సక్రమంగా వినియోగించాలంటే ప్రత్యేకమైన ఏర్పాట్లు జరగాలి గోపాలపురం తాలూకాలో పావాడ కాలనీ మీద 20 సంవత్సరాల క్రిందట ఒక రిజర్వాయరు కట్టడానికి అప్పటి మంత్రి శ్రీ పి. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు ప్లాండ్డెడ్ స్టాప్ వేశారు. ఆ రిజర్వాయరు నిర్మాణం యింకా మొదలు పెట్టలేదు. దాని నిర్మాణం చేస్తే అక్కడ ఉన్న పోలవరం గోపాలపురం గ్రామాలకు ఆ నీరు ఉపయోగపడుతుంది. కొంతమంది స్వార్థపరుల పనులవల్ల అది నిర్మింపబడలేదు. అందువల్ల చాలా కుటుంబాలు నష్టపడుతున్నాయి కొవ్వూరు తాలూకాలో చాగల్లు, వండగి గ్రామాలలో వర్షకాలం వచ్చేసరికి రాళ్లమడుగు కలువడంవల్ల నీటి మగ్గు ఏర్పడి రావులపల్లి మొదలైన గ్రామాలు చాలా మురి పోతున్నాయి. అటువంటి చోట్ల రిజర్వాయరు నిర్మాణం నీరులేని చేస్తే ప్రాంతాలకు రు అందించవచ్చును. ఇప్పుడు గోపాలపురంలో రిజర్వాయరు 20 సంవత్సరాల క్రిందట కడితే అది 90 లక్షల రూపాయలతో పూర్తి అయ్యేది. కాని యిప్పుడ దానికి ఎస్టిమేటు 4 కోట్లు రూపాయలు కావాలి. దీనికి లాండు ఎక్స్‌జిజిషన్ చేయ నక్కరలేదు. అక్కడ ఉన్నదంతా ప్రభుత్వ భూమి. అంతేకాకుండా రిజర్వాయరు కట్టడానికి అక్కడ ఉన్న ప్రకృతి వనరులు కూడా చాలా ఉపయోగపడతాయి. అందు వల్ల ఆ రిజర్వాయరు నిర్మాణం చేస్తే ఈ కరువు ప్రాంతాలను అభివృద్ధి చేయదాని

ఎంతో దోహదం చేసినట్లు అవుతుందని ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత చింతలపూడి, తమ్మిలేరు రిజర్వాయరు నిర్మాణం జరిగింది. అయితే ఆ రిజర్వాయరు నుంచి లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ ద్వారా నీరు అందించాలి. దీనిని సత్యరం చేబడితేనే ఈ కరువు నివారించడానికి ఈ తమ్మిలేరు రిజర్వాయరు ఉపయోగపడుతుంది. ఇప్పుడు నిర్మాణంలో ఉన్నవాటిని మన ప్రభుత్వం అత్యంత శ్రద్ధ తీసుకొని పూర్తి చేస్తే చింతలపూడి తాలూకాలో కొంతభాగాన్ని కరువుబారిమండి తప్పించవచ్చును. ఇప్పుడు గోపాలపురం తాలూకాలో పోలవరం తాలూకాలకు ఉపయోగపడే ఈ ఎర్ర కాంవ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం జరుగుతోంది. ఇది పూర్తి చేస్తే లక్ష్మవరం, పోలవరం, భీమ డోలు ప్రాంతాలు ఈ ఎర్రకాంవ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం ద్వారా కరువు నివారణ ఒరుగు తుంది. ఇప్పుడు ఈ తాలూకారలోని పంచాయతీ సమితుల ఆదాయము చాలా తక్కువగా ఉండి మోటార్లు గవర్నమెంటువారు యిచ్చినా కరెంటుకు డబ్బు కట్టలేని పరిస్థితిలో ఉన్నాయి. వీధి దీపాలు కూడా ఈ పంచాయతీ సమితుల వారు భరించలేకపోతున్నారు. ఒక్కొక్క పంచాయతీలో 7 గ్రామాలు ఉన్నాయి. ఆ ఏడు గ్రామాలలో ఏడు మోటార్లు బిగిస్తే పంచాయతీలు కరెంటు కట్టడానికి ఏ విధంగా భరించగలుగుతారు? అందువల్ల పంచాయతీలకు నీటి పథకాలకుగాను రాయితీలు యిచ్చి ఆదుకోవాలి. అంతే కాకుండా మోటారు కాలిపోతే బాగుచేసే పరిస్థితిలో కూడా ఈ పంచాయతీలు లేవు కొవ్వారు తాలూకాలో ఉన్న వల్లంట్ల, లక్ష్మీపురం గ్రామాలలో రిగ్లు వేసారు కాని అవి సరిగా పనిచేయడంలేదు.

ఈ రిగ్లు పనిచేయడం లేదు. కనుక ఆ గ్రామస్తులు చాలా బాధ పడుతున్నారు. హెండ్ పంప్స్ వేళారు. మా చుట్టు ప్రక్క గ్రామాలలో 15 వేల రూపాయలతో హెండ్ పంప్స్ వేస్తుంటే మూడు తాలూకాలకు ఒక మెకానిక్ ను వేళారు. అందువలన అవి బాగు చేయడానికి మూడు వెలలు పడుతుంది. చెడిపోతే వెంటనే బాగు చేసే వారు లేరు. కనుక తగినంత మందిని మెకానిక్స్ ను వియమిస్తే పోండుపండ్స్ యొక్క ఉపయోగం కనపడుతుంది కానీ లేకపోతే ఉపయోగంలేదు. పని చేయక పోతే గ్రామస్తులు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. గోపాలపురం తాలూకాలో రిజర్వాయర్ నిర్మించాలని కోరుతున్నాను. తమ్మిలేరు రిజర్వాయర్ నుంచి లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ పని తొందరగా పూర్తి చేస్తే, కరువు నివారణ జరుగ గలదని తెలియజేస్తున్నాను.

(శ్రీ టి. ఎన్. శ్రీనివాసరెడ్డి (తంజళ్లపల్లి) :— అధ్యక్షా, 3 4 సంవత్సరాలుగా సరిగ్గా వర్షాలు లేనందు వల్ల రాష్ట్రంలో అనావృష్టి పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఇది రాయల సీమలో భయంకరంగా ఉంది. అందుకోసం ప్రభుత్వం ఎటువంటి సహకార చర్యలు చేపట్టలేదు. అందు వల్ల చాలామంది గ్రామ ప్రజలు వలస పోతున్నారు. ప్రభుత్వం వెంటనే చర్య తీసుకొని మైనర్ ఇరిగేషన్లు పనులు, చెరువులు, ట్యాంకులు, క్రొత్త రోడ్ల నిర్మాణం వంటి పనులు చేపట్టి రైతులకు కూలి కల్పించాలి. రాయలసీమలో రైతు సేద్యపు నీటి కోసం వర్షం పైనే ఆధార పడుతున్నాడు. కనుక ఇరిగేషన్ డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషన్ వారు లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీము, బోర్ వెల్స్ మొదలైన పనులకు రాయలసీమలో ఎక్కువగా దృష్టికి కేంద్రీకరించి,

రైతులకు నీటి వసతి కల్పించాలని కోరుతున్నాను. చిత్తూరులో వశువుల గడ్డి కూడా లేని పరిస్థితి వచ్చింది. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వారు రెండు సంవత్సరాల క్రింద రైతులకు ఇతర ప్రదేశాలనుంచి గడ్డిని ఉచితంగా రవాణా చేశారు. నీరు ఉన్న ప్రదేశాలలో ట్యాంకులు కట్టి వశువులకు ఉచితంగా గడ్డి ఇచ్చారు. ఈ ప్రభుత్వం కూడా ఈ అవకాశాన్ని కల్పించాలి. రాయలసీమలో మంచినీటి సమస్య ఎక్కువగా ఉంది. గౌరవనీయ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రశ్నోత్తరాల సమయంలో 100 మంది జనాభా కలిగిన చోట, ఏ అవకాశం లేనిచోట బోర్ వెల్స్ వేస్తామని అన్నారు. ఇది కార్యరూపం దాల్చేటట్లు చూడాలని కోరుతూ నాకీ అవకాశం ఇచ్చి నందుకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ పెంపు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ ఎం. కృష్ణారెడ్డి (జడ్చెర్ల):-అధ్యక్షా, కొంతకాలంగా అతివృష్టి, అనావృష్టి కారణంగా మన రాష్ట్రం కరువు కాటకాలకు లోను అవుతుంది. అతివృష్టికి కారణాలు చెప్పలేకపోయినా, అనావృష్టికి మాత్రం మత్స్య సంపద తరిగిపోవడమే ముఖ్య కారణం కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం యొక్క పాపాల ఫలితమే ఈ కరువు అని నేను భావిస్తున్నాను. వారి ప్రభుత్వం మారినా, కరువు నివారణ బాధ్యత తెలుగు దేశం ప్రభుత్వంపై పడిందని మనని చేస్తున్నాను. కానీ ఈ కరువు ఈ సంవత్సరమే చాలా భయంకరంగా ఉంది. రైతులను, ఎన్నో రకాలుగా అదుకోవాలి. మంచినీటి సమస్య చాలా ఎక్కువగా ఉంది. దానిని నివారించాలి. అంతేకాకుండా వశువులకు మేత కూడా లేదు. మనుషులకే కాక, వశువులకు కూడా మంచినీటి ఎద్దడి ఏర్పడింది. రైతులకు ఋణభారం చాలా ఎక్కువగా ఉంది. సంవత్సరం తరువాత సంవత్సరం మన రాష్ట్రం కరువుకు లోను అవుతోంది. ఇటువంటి సమయంలో రైతులను అదుకుని, వారికి ఋణ భారం తగ్గించాలి. ఆ ప్రయత్నం చేయకుండా క్రొత్త అప్పులు ఇస్తామని అంటున్నారు. రైతులు ఇవరధ వడ్డీ కట్టలేని పరిస్థితిలో ఉన్నారు. బ్యాంకులలో అప్పు పెరిగిపోయింది. కనుక రైతులకు ఋణ భారం తగ్గించే విధానం చూడాలి. కార్మికులకు ఉపాధి కల్పించాలి. మహిళాబోనగర్ జిల్లా వైశాల్యంలో చాలా పెద్దది. వెనుకబడిన ప్రాంతము. ఇక్కడి పాలమూరు లేబరుకు చాలా ప్రాముఖ్యం ఉంది. రాష్ట్రంలోనే కాక, దేశంలోనే దీనికి ప్రాముఖ్యం ఉంది. ఇట్టి వెనుకబడిన ప్రాంతం విషయంలో జాగ్రత్త తీసుకోవాలి. ఇది వరకు 97 వేల హెక్టార్లలో పాడి విస్తీర్ణంలో ఉండగా ఇప్పుడు కేవలం 45 వేల హెక్టార్లకు మాత్రమే వేయబడింది. రబీలో 22 వేల హెక్టార్ల మాత్రమే సాగుచేయబడింది. మరి ఈ వంట కూడా చేతికి వస్తుందా అనే భయం చాలా ఉంది. వాటర్ లెవల్ తగ్గిపోయింది. ప్రభుత్వం నిబ్బరంగా ఉండి, ప్రజలకు ధైర్యం ఇస్తూ, కరువును ఎదుర్కొంటే, తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం ముందు రావడానికి నాంది అవుతుంది. ఇది ప్రభుత్వానికి ఎంట్రెన్స్ పరీక్ష కాబోంది. దీనికి తట్టుకుంటే ముందు ముందు విజయం కలుగుతుంది. సాధ్యమైనంత త్వరగా కరువు నివారణ చర్యలను తీసుకోవాలని కోరుతూ పెంపు తీసుకుంటున్నాను.

ప్రతి ప్రాంతానికి:- అధ్యక్షా, ఈ యొక్క సీటి పరిస్థితి గురించి ఇంతకు ముందు కూడా సభ్యులు సూచించారు. చర్చలు చేశారు. మంత్రిగారితో సమావేశం అయ్యియు పైదరాబాదు సీటిలో వాటర్ సప్లయి డెవలప్ చేయడానికి ఒక ఎం. ఎల్ కు 25, 31 బోర్స్ ఇస్తామని చెప్పారు. కానీ అవి సరిపోవు. కరువు ప్రాంతాల్లో 250 మందికి ఒక బోర్ వేస్తున్నారు. అటువంటిది 930 లక్షల జనాభా ఉన్న పైదరాబాదు సీటిలో కేవలం 950 బోర్స్ మాత్రమే ఇవ్వారు. వాటర్ ఉంది, ట్యాప్స్ ఉన్నాయి కాని అంటున్నారు. కానీ సక్రమంగా సప్లయి కావడం లేదు ట్యాంకర్లు సప్లయి చేస్తామని అన్నారు కానీ వాటిలో $1/4$ వాటర్ తో వస్తున్నాయి. పూర్తిగా నీరు లేకుండా ఉంటే ఎం. ఎల్. ఎ. గారు తీసుకో రాదని చెప్పారు అని ప్రజలు అంటే ఉన్నదే తీసుకుంటే తీసుకోండి లేకపోతే లేదు అని అవి కూడా ఇవ్వకుండా వెనక్కి తీసుకుపోయారు. ఇది మూరారాంబగ్ లో జరిగింది. గడ్డన్నారంలోని ఆంధ్రాబ్యాంకు కాలనీలో దించెక 50 పైసలు ఇచ్చి నీరు కొంటున్నారు. హయత్ నగర్ లో 530 బోర్స్ వెల్స్ ఉంటే వాటిలో సగం కూడా పని చేయడం లేదు. మెకానిక్ కోసం ఆర్. డబ్ల్యు ఎస్. కు వెడితే వారు ప్రావిజన్ లేదు అంటున్నారు. కలెక్టరు ప్రావిజన్ ఉంది అంటున్నారు. క్లియర్ గా బి. డి. ఎ. కు అదేకాలనిచ్చి, ప్రయత్నం మెకానిక్స్ ను, డైలీ వేజ్స్ మీద ఏర్పాట్లు చేసేట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను. బోర్స్ సరిగా సప్లయి చేయడం లేదు. ప్రతి బోర్ కు రు. 200/- ఇస్తున్నామని చెబుతున్నారే కానీ, పరిగ్గా 1 00 . m. ఇవ్వడం లేదు మంత్రిగారు ఈ విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. వాటర్ విషయంలో కలెక్టర్లకు పూర్తి అధికారాలు ఇచ్చామని చెబుతున్నారు కానీ పైదరాబాదు కలెక్టరుకు ఆ రకమైన అధికారాలు లేవు. పైదరాబాదు కలెక్టరు అధికారాల తగ్గించి ఉన్నాయి. ప్రత్యేకంగా వాటర్ బోర్డు ఉంది. కనుక అధికారాలు రేపు అవసరపు. గడ్డన్నారం గ్రామ పంచాయతీకి సంబంధించినంత వరకు అటు ఇటుకాకుండా, అడ మగ కాకుండా, రంగారెడ్డి జిల్లాలోను పైదరాబాదు జిల్లాలోనులేని పరిస్థితిగా ఉంది. పైదరాబాదు కలెక్టరుకు ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ అధికారాలున్నాయి కానీ డెవలప్ మెంటు విషయాలకు రంగారెడ్డి జిల్లా కలెక్టరు స్టాఫ్ మీద ఆధారపడవలసి ఉంది. అందువల్ల సరైన నిర్ణయం తీసుకోలేకుండా ఉన్నారు. అవసరమైన బోర్స్ వేయడానికి క్లియర్ ఇన్స్ట్రక్షన్స్ ఇవ్వాలని మంత్రిగారికి తెలియచేస్తున్నాను. పైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్పొరేషనుకు రెండు కోట్లు శాంక్షను చేస్తామని రిపోర్టులో ఉంది. ఇది దేనికొరకు? కనీసం 40-50 బోర్స్ అయినా ఇవ్వండి అంటే నిర్ణయం తీసుకోలేకుండా ఉన్నారు. రెండు కోట్లు దేనికి ఖర్చు చేయదలచినారో మాకు తెలియదు పైదరాబాదు పట్టణంలో 90 బోర్స్ అన్నారు. తరువాత 300 అన్నారు అంటే ఒక్కక్క శాసన సభ్యునికి 20-30 అవుతాయి. మిగతా చోట్ల 250 మందికి ఒక బోర్ ఇచ్చినా పైదరాబాదు పట్టణంలో 2000 మందికైనా ఒక బోర్ వేయాలని తెలియచేస్తున్నాను. బావులు లోతు చేయడానికి నీరు లేని బావులలో బోర్ వెల్స్ వేయడానికి 50 లక్షలు కేటాయించాము అన్నారు. ఇదెక్కడ నీరి

... అన్ని కేషన్లు పెట్టుకున్న వాటి కు డా శాంక్షన్స్ రాలేను. ఎండా కాలం అయిపోయిన తరువాత, రెండవ పంట అయిన తరువాత శాంక్షన్స్ అయితే ఎప్పుడు పంట పండించుకుంటారు? రెండవ పంట పొట్టల మీద ఉన్నప్పుడు నీరు అవసరం అవసరమైన తరువాత చెప్పినప్పటికీ ప్రయోజనం లేదు. 50 :క్షలను పెంచి రైతు లకు పంటలకు నీరు అందేట్లు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఏ దిక్కులేని వారికి జనవరి నెలాఖరు నుండి మార్చి నెలాఖరు వరకు నెలకు రు. 80 లు చొప్పున ఇస్తామన్నారు ఇంతవరకు ఆ రకమైనది ఎక్కడా ఇవ్వలేదని మీ ద్వారా వారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాను. ఇచ్చేది త్వరగా ఇవ్వండి మార్చి నెల అనికాకుండా వసూలు దొరకడానికి అనుకూలమైన పరిస్థితులు వచ్చేవరకు ఎక్స్టెండ్ చేస్తూ త్వరగా వచ్చేట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను డ్రాట్ ఏరియాలుగా డిక్లెర్ చేసిన చోట అప్పులు వసూలు చేయకుండా ఇన్స్ట్రక్షన్స్ ఇస్తాం అన్నారు. బాట సింగరం వెళ్ళినప్పుడు అక్కడకు అప్పులు వసూలు చేయడానికి వెళ్ళిన అధికారుల జేపులో నేను తిరిగి వచ్చాను. అప్పులు వసూలు చేయకుండా ఇన్స్ట్రక్షన్స్ ఇచ్చారు కదా అంటే మా రీజనల్ ఆఫీసుకు ఇంకా ఇన్స్ట్రక్షన్స్ రాలేదు అన్నారు. మంత్రిగారు త్వరగా ఇన్స్ట్రక్షన్స్ అందేట్లు చేయాలని కోరుతున్నాను. స్కూలు టీచర్లను ఎక్కువ చేస్తామని అన్నారు. ఇంతవరకు ఇన్స్ట్రక్షన్స్ రాలేదు. పైదరాబాదు పట్టణంలో నీటి సమస్య గురించి ఇంతవరకు చాలా సార్లు చెప్పాను కాని ఇంతవరకు ఇంప్రూవ్ కాలేదని చెబుతున్నాను. 22 తారీఖున రాత్రి ఒకటిన్నర అడుగుల నీరు వచ్చింది 24-25 అడుగులు రావడానికి బదులుగా, వాటర్ ఎవరికి ఇవ్వలేను కనుక వదలడం లేదని సెక్షన్ ఆఫీసరు అన్నాడు. మీరు వాటర్ వస్తుందని చెబుతున్నారు. రావడం లేదని రోజు నానద్దకు వచ్చి చెబుతున్నారు. విద్యార్థులు వచ్చి మేము చదువుకోవాలా అక్కర లేదా మేము పరీక్షలకు వ్రాయవద్దా నీళ్ళ కొరకు కామకోడమే సరిపోతున్నది అని మొరపెట్టు కుంటున్నారు. కరువు నివారణ చర్యలతోబాటు పైదరాబాదు పట్టణంలో నీటి ఎద్దడి తగ్గించే చర్యలు తీసుకోవడానికి సత్వర చర్యలు తీసుకోవాని కోరుతున్నాను.

శ్రీ రంగనాయకులు (హిందుపూర్) :- అధ్యక్షా, కరువు పరిస్థితులు గురించి నీటి ఎద్దడి గురించి ఈ సభలో ఎంతో మంది చర్చించారు. రామలసీమ, తెలంగాణా ప్రాంతాలలో ఈ సమస్యలు తీవ్ర రూపంలో ఉన్నాయి. ఈ ప్రాంతాలలో కొన్ని నీటి పారుదల కొంతవరకు కలిగి ఉండి స్వల్పమైన వర్షపాతం కలిగిన ప్రాంతాలుగా ఉన్నాయి మరికొన్ని నీటి పారుదల పాకర్యం లేకుండా కరువు ప్రాంతంగా ఉన్నవి కొన్ని ఉన్నాయి. రామలసీమ ప్రాంతంలో అనంతపురం జిల్లా, అనంతపురం జిల్లాలో దక్షిణ తాలూకాల్లోని హిందూపురం, మడకసెర, పెనుగొండ, కదిరి, కల్యాణదుర్గ ప్రాంతాలు ఎటువంటి నీటి అధారం లేనివి. ఆ ప్రాంతాలలో 25 లక్షల జనాభా ఉన్నారు. కాంగ్రెసు వారి పరిస్థితులలో 25 సంవత్సరాలుగా కోరుతూవే ఉన్నాము ఇంజనీర్లు చెప్పే దాని ప్రకారం, అక్కడ వాటర్ టెబిల్ వడిపోయింది. మరొక 30-40 సంవత్సరాలలో ఈ ప్రాంతం ఎడారి ప్రాంతం అయే అవకాశం ఉంది. ఈ ప్రాంతవాసులైనవారు పొరుగు

రాష్ట్రమైన కర్నాటక రాష్ట్రానికి పోకుండా చూడాలని కోరుతూ ప్రభుత్వం వారిని అర్థించాము. త ప్రభుత్వాలు ఈ ప్రాంత వాసులను గురించి ఏమీ చేయలేదు. ఈ ప్రభుత్వం ఏమీ చేయలేదు. చుట్టూ ఉన్న రాష్ట్రాలకు మైన ఎద్దతితో కాకుండా శాశ్వతమైన నీటి పారుదల సౌకర్యం కలిగించే ఒక్కటో చేసి వ్యవసాయ రంగంలో రైతుల ఆదాకోవాలని కోరుతున్నాను. ఆ ప్రాంతాలకు కృష్ణ తుంగభద్ర నదీ జలాలు ఏలే లవడం లేదు. ఆ ప్రాంతాలు మిగాతా ప్రాంతం అంటే ఎత్తులో ఉన్నాయి ఒకే ఒక పద్ధతి కందు. కర్నాటక రాష్ట్రం వైపు నుంచి నీటి పారుదల సౌకర్యం చేసుకోవాలని ఉంటుంది. కర్నాటక రాష్ట్రానికి కృష్ణ జలం నుంచి కొన్ని టిఎంసీల నీరు ఇచ్చి కర్నాటకలో సమద్రంలోనికి పోతున్న వేస్ట్ ఫ్లోయింగ్ నదులు న్నాయి కనుక అటువంటి వాటిని లంఠపురం జిల్లాలోని దక్షిణ తాలూకాలోని మల్లంగి తడవరా ఆ ప్రాంతంలో నీటి పారుదల సౌకర్యం పెంచాలని కోరుతున్నాను. బ్రదావతి, నేత్రావతి నదులు కర్నాటకలో వేస్ట్ ఫ్లోయింగ్ రివర్స్ కనుక కర్నాటక ప్రభుత్వాన్ని సంప్రదించి వాగా సముద్రంలోకి నీటిని అనంతపురం దక్షిణ తాలూకాలోని మల్లంగి తడవరా లని కోరుతున్నాను. ఈ విధంగా మల్లంగి నాడు ఈ వాటర్ టెబిల్ పడిపోయిన డ్రాట్ ప్రాంతమైన అనంతపురం దక్షిణ తాలూకాలో సస్యశ్యామలం అవుతాయి. కొంత ఎక్కువ భర్తీ లయినప్పటికీ ఈ విషయం పరిశీలించి అమలు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఎన్ని సంవత్సరాలుగా చేస్తున్నప్పటికీ తాత్కాలిక చర్యలే జరుగుతున్నాయి. మార్చి ఏప్రిల్ నెలల్లో ప్రారంభిస్తారు. కొట్లు ఇచ్చామంటారు. తాత్కాలికంగా ఎవో మెజర్స్ తీసుకుంటారు. నేను చెప్పిన పద్ధతిని అనుసరిస్తే తప్ప వాటర్ టెబిల్ పడిపోయి, మరే రకంగాను నదీ జలాలు మల్లించడానికి వీలు లేని, ఈ ప్రాంతాలకు కరువు పరిస్థితులు పోవు, నీటి సౌకర్యం రాదు. కర్నాటక రాష్ట్రంతో ఈ విషయమై సంప్రదించుకు చేపి ఎస్ ఫ్లోయింగ్ రివర్స్ కర్నాటకలో ఉన్న వాటిని ముగించి సహాయం చేయాలని కోరుతూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. అప్పలనాయుడు (పరవాడ):— అధికారి, విశాఖపట్నం జిల్లాలో నాకు తెలిసినంతవరకు గత 12 సంవత్సరాల నుంచి వర్షాభావమువల్ల అనావృష్టికి గురవుతున్నది. పరవాడ నియోజకవర్గాన్ని కరువు ప్రాంతముగా ప్రకటించడం జరుగుతోంది. గత ప్రభుత్వము కాలములో కరువు ప్రాంతముగా ప్రకటించినప్పటికీ సహాయక చర్యలు ఏ మూత్రము జరగలేదు. మా పరవాడ నియోజకవర్గములో డిసెంబరు నెలనుంచి మంచినీటి ఎద్దడి వుంది. పశువులకు మేత లేదు. అమ్మితే కొనేవారు కూడ లేక రైతులు వానాయిబ్బందులు పడుతున్నారు. రాజకీయ కక్షలవల్ల గత ప్రభుత్వ కాలములో కొన్ని గ్రామాలలో ఒక్క బోర్ వేయని పరిస్థితి వుంది. అక్కడ 135 గ్రామాలు, 230 పేవ్ లెట్స్ వున్నాయి. ఈ మధ్య అన్ని గ్రామాలను తిరిగివచ్చు కొన్ని గ్రామాలలో ఒక్క బోర్ కూడ లేని పరిస్థితి తెలిసింది. వ్యవసాయానికి ఉపయోగించే బావులనుంచి 3 మైళ్ళ దూరము పోయి నీరు తెచ్చుకొనే పరిస్థితి వుంది. ఇదివరకు అధికారములో వున్న ప్రభుత్వ పెద్దలకు మాపైన వున్న కక్షకొద్ది ఒక్క బోర్ కూడ శాంక్షన్ చేయలేదు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారములోకి వచ్చింది. ఎంతో ఆశపడుతున్నాను.

బోర్ వెల్స్ ఏర్పాటు చేయాలని చాలమంది కోరడం జరిగింది. 7.5 ప్రభుత్వం రు. 35 కోట్లు మంజూరు చేసినా, ఈ ప్రభుత్వం 60 కోట్లు మంజూరు చేసినా పని ఏమీ జరుగుతుందనేది చూడాలి. రాజకీయాలకు అతీతముగా చేయడం మంచిది. సక్రమమార్గములో జరిపించే ఏర్పాటు చేయాలి. జిల్లా పరిషత్తు సమావేశాలలో ఈ విషయాన్ని ప్రస్తావించినప్పటికీ నేటివరకు చర్య తీసుకొనలేదు. బోర్స్ కొన్ని చోట్ల వేశారు. బోర్స్ వేసి 6 మాసాలైనా వాటికి పాడ్స్ బిగించకుండా వదిలిపెట్టారు. జిల్లా పరిషత్తు సమావేశములో కలెక్టరు యితర అధికారుల దృష్టికి తీసుకువచ్చినప్పటికీ ఈ రోజువరకు చర్య తీసుకొనలేదు. కమక వెంటనే ప్రభుత్వం తగిన ఆదేశాలు జారీ చేసి పనులు జరిగే విధంగా చూడాలి. బలిసిపాలెం సబ్బరం తాలూకాలో వుంది. బోర్ రిపేర్ చేయాలని చెప్పి సంవత్సరమైనా చేయలేదు. బల్లపూడిలో రిపేరు చేయలేదు. ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించి స్థానిక సభ్యుల సలహాలు తీసుకొని వెంటనే పనులు జరిగే ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ కె. సుబ్రహ్మణ్యం (కరీం గర్):— అధ్యక్షా, అనావృష్టి సహాయక కార్యక్రమాలకు సంబంధించిన పుస్తకాన్ని చూస్తే కరీంనగర్ జిల్లాలో మేటవల్లి తాలూకా తప్ప మిగతా ప్రాంతమంతా సస్యశ్యామలంగా వున్నట్లు తెలుస్తున్నది. ఈ తప్పుడు రిపోర్టులను ఎవరు పంపించారో తెలియదు. 2 నెలల క్రితము కలెక్టరుగారిని అడిగితే కరీంనగర్ జిల్లాలో 5, 6 తాలూకాలను కరువు ప్రాంతాలుగా ప్రకటిస్తూ ప్రగుల్కానికి పంపామని చెప్పారు, జిల్లా గెజిట్లో ప్రకటించారు. కలెక్టరుగారు పంపిన 5, 6 తాలూకాల విషయం ఎక్కడకు పోయినదో తెలియదు. కరువు ప్రాంతముగా ప్రకటించినచోట సహాయక కార్యక్రమాలకు నిధులు మంజూరు చేయాలనే ఆలోచన వున్నప్పుడు మిగతా తాలూకాలను కూడ దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. కలెక్టరు వివేదిక ఆధారముగా కరువు ప్రాంతాలుగా ప్రకటించవలసిన అవసరం వుంది. లేకపోతే కరీంనగర్ జిల్లాలో కరువు సహాయక కార్యక్రమాల క్రింద ఏమీ సహాయం చేసే అవకాశం కల్గదు. కరీంనగర్, సిరిసిల్లా, పెద్దవల్లి, వేములవాడ, హుజూరాబాదు పరిగా నాకు జ్ఞాపకం లేదు. కలెక్టరు వివేదిక ఆధారముగా కరువు ప్రాంతాలుగా ప్రకటించి కరువు పనులు ప్రారంభించవలసిన అవసరం వుంది. మంచిసీటి సమస్యపైన చాల మంది మాట్లాడారు. 100 మంది పున్నచోటనో లేక 250 మంది పున్నచోటనో ఒక బోర్వెల్ వేయాలనే ప్రతిపాదన వున్నట్లు వింటున్నాము. 2, 3 నెలల క్రితము కొన్ని బోర్వెల్స్ వేయడానికి సమితి అధ్యక్షులచేత ప్రతిపాదించబడినవి, ఎన్నికల కాలములో మేము తిరుగుతూ ఏ గ్రామములో బోర్ అవసరం వుంది అనేది చూశాము. ఎన్నికల తరువాత కొన్ని ప్రాంతాలను చెబితే సమితి ద్వారా కొన్ని ప్రాంతాల గురించి ప్రతిపాదన వచ్చింది. అక్కడే వేయిస్తామని చెప్పడం జరిగింది. 100 మంది పున్నచోట బోర్వెల్ వేసే ప్రతిపాదన వుంటే సమితి అధ్యక్షులు, శాసనసభ్యులు చెప్పారు అవి శాకుంధ అధికారులే అంచనా వేసి బోర్స్ వేయించ వలసిన అవసరం వుంది,

250 మంది వుండే చోట వేసినా సరే అధికారులే ఎక్కడ అవసరం వుంది. ఎక్కడ అవసరం లేదు అనేది పరిశీలించి వేయవలసిన అవసరం వుంది కరువు ప్రాంతాలలో వున్న ఆర్. డబ్ల్యు అండ్ పి. ఆర్ స్కీములు ఎక్కడ నడుస్తున్నవి. గంభీరంగా పేటలో ప్రాడెక్షన్ వాటర్ సప్లయ స్కీమును ప్రవేశ పెట్టారు. అక్కడ మోటారు చెడిపోతే రెండు నెలల వరకు మంచివీరు లేక ప్రజలు నానా ఇబ్బందులు పడుతుంటే వారి బాధలు చూడలేక సర్పంచ్ హైదరాబాద్, కరీంనగర్ లో కాలక్షేపం చేశారు. కాగితాలు ఇ.ఇ. నుండి, ఎస్. ఇ. ఎస్. ఇ నుండి సి.ఇ.కి తిరుగుతున్నాయి తప్ప పని మాత్రం జరగలేదు. ప్రజలకు ముఖ్యపనరమైన మంచి నీటి సమస్యలను పరిష్కరించటానికి రెండు మూడు నెలలకు పైగా సమయం తీసుకొంటూ వుంటే ఏమనుకోవాలి? ఏడబ్బియుడి. స్కీములు మూడు సంవత్సరాల క్రిందట మంజూరు అయి, ఫండ్స్ రిలీజ్ అయి పని ప్రారంభమైన కూడా ఇంతవరకూ పూర్తి కాలేదు. కంట్రాక్టర్లు సరిగా పని చేయడం లేదని అంటున్నారు. కంట్రాక్టర్లు సరిగా పని చేయక పోతే ఇంజనీర్లు ఏమి చేస్తున్నారని అడుగుతున్నాను. వేరే కంట్రాక్టర్లకు ఇచ్చి పని చేయించి కేటాయించిన నిధులను త్వరగా ఖర్చు పెట్టించి పనులు పూర్తి చేయించాలని మనవి చేస్తున్నాను. కరీంనగర్ జిల్లాలో ఇంతకుముందు కలెక్టరుగారు పంపించిన తాలూకాలను దృష్టిలో వుంచుకొని వెంటనే నోటిఫైడ్ ఏరియాస్ గా ప్రకటించ వలసిన అవసరం వుందని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

(శ్రీ ఇ.వి. గోపాలరాజు(నగరి):— ఆధ్వర్యం, మా చిత్తూరు జిల్లా పరిషత్ నుండి పట్టనరులు కాని పెద్దజలాశయాలు కాని లేని జిల్లా, ఆ జిల్లా గత మూడు సంవత్సరాలుగా వర్షాలు లేక బీభత్స పరిస్థితులు ఏర్పడి కరువును ఎదుర్కొంటున్నది. అక్కడ వశుగ్రామం లేక ఎశుగ్రామం అ. మౌనోడం జరుగుతున్నది. మద్రాసులోని రాజీవేలు స్టాల్ టెర్వాపున్ తు పంపిస్తున్నారు. కనుక ఆ జిల్లాకు వెంటనే ఫాడర్ సప్లయ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పటికే చేపట్టిన స్కీల్ ఓవర్ వర్క్, మైసర్ ఇరిగేషన్ వర్క్, పూర్తి చేయించాలని కోరుతున్నాను. కృష్ణా జిల్లాలో మాకు రావలసిన క్లోటాను వెంటనే మాకు మల్లించాలని కూడా కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం ఆర్ డబ్ల్యు, పి ఆర్ స్కీములను కంపౌండి ఒక టి. వో. ఇన్స్టాల్ చేసింది. ఆర్.డబ్ల్యులో పని చేసే ఉద్యోగులు లోకడ పని చేయడానికి ఇష్టం లేదని చెబుతున్నారు. వారికి పనులు సరిగా లేవని, నూపర్ వైజా చేయటానికి వెహికల్స్ లేవని అంటున్నారు. ఆ రెండింటి వెంటనే కలిపి ప్రజలకు వెంటనే సహాయ కార్యక్రమాలు అందించాలని కోరుతున్నాను. కొన్నిచోట్లా బోర్ వెల్స్ కు ఎలక్ట్రిసిటీ సప్లయమెంటు వల కన్సెప్ట్ ఇవ్వడం లేదు. స్కీల్ ఫార్మర్స్, మార్జిన్ ఫార్మర్స్ ఎలక్ట్రిసిటీ లేక చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. వెంటనే బోర్ వెల్స్ కు కనెక్షన్ ఇవ్వటానికి చర్యలు తీసుకోవాని మనవి చేస్తున్నాను. మాది తమిళనాడు రాష్ట్రానికి ఆరుకోటి వున్న నియోజకవర్గం. దంపుడు బియ్యం అడుకోటానికి వడ్లు తీసుకు వెళ్లటానికి కూడా మాకు అనుమతి ఇవ్వడం లేదు. కూలి చేసుకోవారు ఎలాంటి ఒక ఆరముఖు

తీసుకువెడుతూవుంటారు కనుక అక్కడి రైన్ మిల్స్ కు తీసుకు వెళ్లటానికి పరిస్థితులు ఇన్నాటి కరుతున్నాయి. ప్రభుత్వం వెంటనే ఈ చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ డి. వీరయ్య చౌదరి (పామ్మూరు):— అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో ఏర్పడ్డ కరువు పరిస్థితి గురించి సభ్యులంతా తమ అందోళనను వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం ఇందుకు కావలసిన చర్యలు యుద్ధ ప్రాతిపదికపై వెంటనే తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. కాలువల చివర వున్న భూములకు, చెరువులపై ఆధారపడిన భూములకు నీటిని అందచేయాలి. ఈనాడు రైలు లిండానికి 100కి లోని పరిస్థితిలో వున్నాడు. భూగర్భజలాన్ని పైకి తీసుకువచ్చే మార్గాలు అలోచించి తక్షణ చర్యలు తీసుకోవాలి. రిగ్స్ ద్వారా, బోరింగ్ వెల్స్ ద్వారా, ఓపెన్ వెల్స్ ద్వారా మంచినీటి సమస్యను వెంటనే తీర్చాలని కోరుతున్నాను. చెడిపోయిన వాటిని వెంటనే రిపేరు చేయించాలని కూడా కోరుతున్నాను. అందుకు అవసరమైతే పాంకేటిక సిబ్బందిని ఇతర డిపార్టుమెంటులకైనా తీసుకుని మరమ్మత్తు కార్యక్రమం వెంటనే చేపట్టాలని మనవిచేస్తున్నాను. కొన్ని గ్రామాలలో చెరువులు పూర్తిగా ఎండిపోయాయి. ఆ గ్రామాలకు మంచినీటిని సప్లయ్ చేయడానికి ప్రభుత్వం వత్సరచర్యలు తీసుకోవాలి. తినడానికి తిండి లేక చాలా మంది ఇతర ప్రాంతాలకు వలసపోతున్నారు. దానిని నిరోధించడానికి ప్రభుత్వం వెంటనే కరువుసమయం చేపట్టి వారికి ఉపాధి కల్పించాలని కోరుతున్నాను. పశుగ్రాసం లేని గ్రామాలకు వెంటనే పశుగ్రాసం పంపే ఏర్పాట్లు చేయాలని కోరుతున్నాను. కరువు ఏర్పడి పుష్కల తాల్పాలిక చర్యలు తీసుకోవడం గాక తరచు కరువుకు గురిఅయ్యే ప్రాంతాలలో శాశ్వత కరువు నివారణ పనులు చేపట్టాలి. ఇందుకు స్రవ్యేకంగా ఒక సెల్ ను ఏర్పాటు చేయాలి. కరువు ప్రాంతాలలో రైతులు చెల్లించవలసిన జూయిలను వాయిదా వేయాలని, వారికి కావసిన ఎత్తైనలు, ఎరువులు సప్లయ్ చేయాలని, రైతుకు అవసరమైన కార్యక్రమాలు చేపట్టాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ ఎన్. సంజీవ్ రెడ్డి (ఆర్కూరు):— అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో వున్న 1-30 p. m. వంటి కరువు పరిస్థితుల గురించి రెండు రోజులుగా అన్ని పార్టీల గౌరవ సభ్యులు ఒకే అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తపరుస్తూ వచ్చారు. ఈ రాష్ట్రంలో కరువు పరిస్థితులు గౌరంగా వున్నవి. దాని వల్ల రేపు రాబోయే మాసంలో కరువు రాక్షసి వికృతరూపము ధరించి మనందరిని దహించి వేస్తుందనే అందోళనవుంది. ప్రభుత్వం యిప్పుడు యిచ్చిన సమాచారాన్ని బట్టి 20 జిల్లాలో 173 తాలూకాల్లో కరువు పరిస్థితి వుంది. కాని 173 తాలూకాల్లోనే గాకుండా రాష్ట్రంలో యింకా బకెంట్ పై చేయని కరువుకు గురైన ఫిర్కాలు, ప్రాంతాలు అనేకము వున్నవి. ఎవరిని తప్పవట్టడం లేదు. రేస్ గేజెన్ తాలూకా కేంద్రాల్లో వుండడం వల్ల స్కాట్టర్డ్ రేన్స్ వల్ల వాటిని కొలవడములో పొరుపాలు జరగడం, ఫిర్కావారిగా నిర్ణయించక పోవడం వల్ల అనేక ఫిర్కాలు నిరక్షణం

చేయడం జరిగింది. ఇలాంటి పరిస్థితులను ఎదుర్కొనడంలో మన ప్రభుత్వం యిచ్చిన సమాచారమును బట్టి 32 లక్షల మంది వ్యవసాయ కార్మికులు దీనికి గురిఅయ్యారని, 53 లక్షల మెట్రీక్ టన్నుల ధాన్యం నష్టపోయామని చెప్పడం జరిగింది. ఇలాంటి పరిస్థితి ముందు ఎన్నడు ఏర్పడ లేదు. ఈ పరిస్థితి దృష్ట్యా కేంద్రప్రభుత్వం రు. 65 కోట్లు మంజూరు ఇస్తే 30 కోట్లు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది రు. 35 కోట్లు వరకు ఫ్రీక్ చేయడం జరిగింది. ఇప్పడున్న ఎరిస్థితులను తట్టుకోవడానికి ఈ నిధులను ఖర్చు చేసి కరువుకు గురిఅయిన కార్మికులను రక్షించవలసిన అవసరం వుందని మనవి చేస్తున్నాను. పోతే ప్రత్యేకంగా హైదరాబాదు నగరము తీసుకొంటే నగరవాసులు దీనిని ఎడిచి పెట్టి వెళ్లిపోయే ప్రమాదం ఏర్పడింది. ఎందుకంటే ఉస్మాన్ సాగర్ లో హిమాచల్ సా ర్ లో యంజీరా నదిలో నీటి మట్టం తగ్గిపోయింది. ఎండిపోయే ప్రమాదం వుంది శ్రీశైలం నుండి నీరు తీసుకువచ్చి హైదరాబాదు మన గ్రామానికి, మహబూబ్ నగరము కు అందించాలని పథకం ప్రభుత్వం ముందు వుంది. అది త్వరగా చేస్తే ఈ మహానగరములో నీటి ఎద్దడికి శాశ్వత పరిష్కారం అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. మంచి నీటి సౌకర్యం శాశ్వతంగా పరిష్కారం చేయడానికి మాస్టరు ప్లానును తయారుచేయాలని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. అంతేగాకుండా మూలిగే నక్కపైని రాటిపండు వడినట్లు ఒక నక్క కరువు పరిస్థితులు వుంటే మరొక నక్క విద్యుచ్ఛక్తి కొరత వుంది. హైదరాబాదులో కూడ మనం చూస్తున్నాం. 60 ఏండ్లు మూడుసార్లు లయిక విద్యుచ్ఛక్తికి అంతరాయం కలుగుతుంది. గ్రామాల్లో వ్యవసాయదారుల పరిస్థితి చెప్పడానికి అది గాకుండా వుంది. అనేక గ్రామాల్లో కరంటు పెంపుపెట్టు కాలిపోతున్నవి. నడవలేని పరిస్థితి వుంది. చేనంగి ఎంపిఎం అవకాశం లేకుండా పోయింది. శాసన పథలో విద్యుచ్ఛక్తి మంత్రిగారు ఎక్స్ ప్రెజెంట్ విద్యుచ్ఛక్తి సరిగా రడవడం లేదో అక్కడ బూస్టర్లును యిస్తామని ప్రకటించారు. మంత్రి గారికి సరైన సమాచారం లేదనిపిస్తుంది. ఇంప్రూమెంటు చేయ దానికి డిపార్టుమెంట్ అవుతాయి, సబ్ స్ట్రక్షన్ లో అవి పెట్టడానికి వీలుంటుంది. అది ఎక్స్ ప్రెజెంట్ రో వోల్టేజీ వుంటుందో అక్కడ అన్ని బూస్టర్లు పెట్టడానికి అవకాశం లేదు. విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డు వద్ద కావలసినన్ని బూస్టర్లు లేవు. వాటిని ఇన్స్టాలంట్ అట మాసాలు పడుతుంది. అందుకని రో వోల్టేజీ పున్న చోట్ల ఎంప్రమంకు తగ్గించి ఎక్కడెక్కడి నుండి అయితే సబ్స్ట్రక్షన్ వీరికి అందించగలగానో అక్కడి నుండి మల్లించి అందించాలని కోరుతున్నాను. ఈనాడు నీటి ఎద్దడిని గ్రామాల్లో తీర్చడానికి ప్రభుత్వం బోర్ వెల్ నే పే తాత్కాలిక అంకె కల్పిస్తున్నది. అయితే ఈ బాధ్యతను అంతా కూడ కలెక్టర్లును యివ్వడం జరిగింది. జిల్లా పరిపాలనలో కలెక్టరు ఎంత బాధ్యత వహించవలసి వుంటుందో అన్ని కార్యక్రమాలు వుంటాయో తమకు తెలుసు. ఈ కరువు నివారణ

పరిస్థితులను వారికి అన్వయించి బోరింగ్ వేసే కార్యక్రమం కూడా వారి వద్దనే వుండడం వల్ల ఎంత త్వరగా చేయాలో అంత త్వరగా చేయలేక పోతున్నారని అందుకని ఆర్. డి. ఓ. ను స్థానిక శాసనసభ్యుడిని, సమితి అధ్యక్షుడిని వేసి ఒక కమిటీ ఏర్పాటు చేసివారి ద్వారా ఈ కార్యక్రమం చేపడితే బాగుంటుంది. యిక కరువు ప్రాంతాలలో నీటి ఎద్దడి వున్న చోట, సమస్య గ్రామాల చరిత్ర వుంది. ఏ గ్రామానికీ వెళ్ళినా, ఎక్కడ బోర్ వెల్ కావాలన్నా, ప్రాటెక్టెడ్ వాటరు సప్లయ స్కీము కావాలన్నా, నీటి ఎద్దడి దృష్ట్యా, సమస్య గ్రామముగా వున్నప్పుడు మొదటి దిన్నెలో, రెండవ దిన్నెలో మూడవ దిన్నెలో తీసుకోవడానికి నీటి లెదని చెబుతున్నారు. ప్రభుత్వం ముందు వున్న వధకము ప్రకారము వారి క్రైటీరియా ప్రకారము 8 మీటర్ల లోతున నీళ్లు వడే గ్రామాలు సమస్య గ్రామాలుగా తీసుకోవాలన్నాము. ఒక మైలు దూరము నుండి నీళ్లు తెచ్చుకునే సమస్య గ్రామం వుంది. 15 మీటర్లు త్రవ్విన మంచి నీరు గాకుండా ఉప్పు నీరు వడిన సమస్య గ్రామంగా వుంటుంది. ఇందులో ఏ ఒక్క దానిని క్రైటీరియాగా తీసున్నప్పటికీ అనేక గ్రామాలు సమస్య గ్రామాలుగా వస్తాయి, మన రాష్ట్రంలో, అందుకే, వ్రతి రెండు సంవత్సరాలకు కరువు పరిస్థితులను ఎదుర్కొంటున్నాము. కాబట్టి భవిష్యత్తులో ఈ మంచి నీటి సమస్యను ఎదుర్కోడానికి శాశ్వత పరిష్కారము కొరకు రక్షిత మంచి నీటి వధకాలను తీసుకొని సమస్య గ్రామాలను మరొకసారి పర్యే చేయించి ఏ గ్రామం అయితే నిజంగా సమస్య గ్రామంగా వుందో, ఏ గ్రామములో అయితే నీటి ఎద్దడి వుందో ఆ సమస్య గ్రామములో రక్షిత నీటి వధకము కల్పించాలి. కరువు పరిస్థితులన్న గ్రామాలకు ఈ నాడు కరువు నిధులను వెచ్చించి, అవి మురిగిపోకుండా చూడవలసిన అవసరం వుంది. ఏ ఏ తాలూకాల్లో కరువు పరిస్థితులు వున్నవో ప్రభుత్వం ముందు వున్న పథక ప్రకారం కొన్ని తాలూకాల్లో రెండు మూడు రక్షిత నీటివధకాలు వున్నవి. ప్రజా విరాళాలు లేకుండా ఈ వధకాలను మంజూరు చేస్తే బాగుంటుంది. మన ప్రాటెక్టెడ్ వాటర్ సప్లయ స్కీము చేసుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ప్రజా విరాళం లేకుండా ఆ విధంగా చేయాలని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. నా నియోజక వర్గంలోని 3 వధకాలు ఈ రోజున ప్రభుత్వం పరిశీలనలో ఉన్నాయి. మంత్రులు దయతో వాటిని మంజూరు చేశారు. పడినెల, దొనికెల, అన్నాజిపేట అనే మూడు గ్రామాలలో ఈ వధకాలు ఉన్నాయి. వాటికి ప్రజా విరాళం లేకుండా మంజూరు చేస్తే ప్రజల శాశ్వతంగా పరిష్కారం అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. తమరు నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు అభినందనలు తెలియజేస్తూ నెలపు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రంగస్వామి నాయుడు (కుప్పం): అధ్యక్షా, ఇంతవరకు మాట్లాడిన గౌరవవ్యూహం తను తమ నియోజక వర్గాలలోని ప్రజలు ఎదుర్కొంటున్న కరువు కాటకాల గురించి చెప్పారు. పదీజలాలు లేని చిత్తూరు, ఆనంతపురం జిల్లాలలోని ప్రజలు ఇప్పటికే సగంమంది గ్రామాలనుంచి బెంగుళూరు, మద్రాసు మొదలైన

చోట్లకు వసులకోసం పోయారు. ముఖ్యంగా నా నియోజక వర్గంలో ఇప్పటికే 80% ప్రజలు బైటకు వెళ్ళిపోయారు. అక్కడ మంచి నీటి సమస్య కాకుండా అహారపదార్థాలకు కూడా కష్టంగా ఉంది. వారికి ఉపాధికల్పన కలుగజేసి ప్రభుత్వం సబ్సిడీపైన ఇచ్చే బియ్యం అందజేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఆ ప్రాంతంలో ఏ పరిస్థితులలోను సబ్సిడీ జలాలు వినియోగం కావు కనుక సర్కులేషను ట్యాంక్కు వసతి కలుగజేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఆ ప్రాంతంలో పరిశ్రమలు నెలకొల్పితే ఆ ప్రాంతం బాగు పడుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇంతకు ముందు ఎంతో మంది ప్రతిపక్ష పథులు మాన్యుయూరిమర్మించారు కాని ఆ సమస్య పరిష్కార మార్గం మాత్రం చెప్పలేదు. ఆ విధంగా విమర్శలు చేయడం మంచిది కాదని మనవిచేస్తున్నాను. వెనుకబడిన చిన్నారు డిజిటల్ ప్రజల సమస్యలను పరిష్కరించడానికి ప్రత్యేకమైన సదుపాయాలను మంజూరు చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఎక్కడైతే కరువు పరిస్థితులు ఎక్కువ ఉన్నాయో అక్కడ తాళకా వైజా కాని ఫిర్కానైజా కాని ఎక్కువ నిధులు కేటాయించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంతవరకు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం ప్రజలకు కలుగజేసిన సమస్యలను పరిష్కరించడానికి మనం కంకణ బద్ధులం కావాలని మనవిచేస్తూ తమరు వాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు అభినందనలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీమతి కె. ప్రమాన (సనత్ నగర్): అధ్యక్షా, హైదరాబాద్, సికింద్రాబాద్ జంటనగరాలలో రోజురోజుకు మంచి నీటి సమస్య తీవ్రమవుతున్నది. రోజుకు అలంగట కన్నా మించి వివిధ ప్రాంతాలలో నీరు ఇవ్వడానికి పీల్చర్లదని వాటరు వర్క్సు యాజమాన్యంవారు చెబుతున్నారు. సమస్య పూరిత గ్రామాల్లో ప్రతి 250 మంది జనాభాకు ఒక బోరు వెల్ ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. అదే ధరకం పిటీలో ఎందుకు పెట్టకూడదు? గండిపేట చెరువులో కాని మంజీరలో కాని హిమయత్ సాగర్లో కాని రోజు రోజుకు వాటర్ లెవల్ తగ్గుతున్నది ముఖ్యంగా మంజీరావాటరును పరిశీలిస్తే ఇనుక పరిమాణం ఎక్కువగా ఉండి నీటి పరిమాణం తగ్గుతున్నదని చెబుతున్నారు. ఇదే పరిస్థితి కొనసాగితే ఈ ప్రాంతంలో నివసించే వ్యక్తులంతా ఈ జంట నగరాలను వదలి పెట్టి వెళ్ళవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. కనుక ఈ సమస్యను వెంటనే నివారించడానికి ఏ పథకం వేయాలో ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. ఇంతకుముందు వాటరువర్క్సుకు సంబంధించిన నిపుణుల సంఘం వారు నివేదిక సమర్పించారు. ఆ నివేదికను అమలు చేస్తే త్వరగా ఈ సమస్యను పరిష్కరించవచ్చును. అందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రపంచ బ్యాంకునుంచి 200 కోట్ల రూపాయలు ఋణం అడిగితే ఈ సమస్యను శాశ్వతంగా పరిష్కరించడానికి పీల్చుతుంది. పిటీలో ఉన్న కాచిగూడ ప్రాంతంలో కాని సాత నగరంలో కాని వేమ నివసిస్తున్న సనత్ నగర్ ప్రాంతంలో కాని వాటరు రావడము లేదు. వేమ ఉంటున్న ఇంటిలో నిన్న 10 నిమిషాలు కూడా నీరు రాలేదు. ఇటువంటి సమయంలో ఎంతోమంది నివసిస్తున్న ఈ నగరం గురించి ఎందుకు క్రద్దపడవారు. ఈ నగరంలో ఉన్నటువంటి ఈ సమస్యను నివారించడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ సమస్యను పరిష్కరించకపోతే ఈనాడు మద్రాసు

నగరం ఎటువంటి సమస్యను ఎదుర్కొంటున్నదో అటువంటి సమస్యనే ఎవరి కూడా ఎదుర్కొనదని వస్తుంది. కనుక ఈ నీటి సమస్యను స్వరగా పరిశ్రమించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్:—అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో గత కొన్ని సంవత్సరాల నుంచి రైతువనాలు మనంను, మన ప్రజలను కరుణించడంవల్ల ఈ గుర్తు పరిస్థితి ఏర్పడిన మాట వాస్తవం. ఈ కరువు పరిస్థితివల్ల ఈనాడు మన రైతులకు, ఇతర బీద ప్రజలు ఎదుర్కొంటున్న ఇబ్బందుల గురించి గౌరవనీయులు ఏ ఆందోళన వ్యక్తంచేసారో దానితో ఈ ప్రభుత్వం పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నది. సభ్యులు ఒక విషయం చెప్పారు. మీరు ఖర్చు పెట్టవలసిన నిధులు కావలసినంత సర్వరంగా ఎందుకు ఖర్చు పెట్టలేక పోయారని అన్నారు. మీరు ఎంత ఖర్చు పెట్టారు? ఇంకా ఎంత ఖర్చు పెట్టాలోన ఉంది, కేంద్రాన్ని కావలసిన నిధులు ఎందుకు అడగలేదు—ఇటువంటి ప్రశ్నలు వచ్చి ఉన్నావని వ్యక్తంచేసారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎప్పుడో ఈ పరిస్థితులను లంచా వేసి 263 కోట్ల రూపాయలు ఇస్తే ఈ పరిస్థితిని అధిగమించడానికి, ఇబ్బందుల నివారించడానికి వీలౌతుందని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరడం జరిగింది. వారు వాగ్ అధ్యయన బృందాన్ని పంపించి పరిశీలించిన తరువాత రు. 68 కోట్ల 77 లక్షలు మాత్రమే వారు కేటాయించడం జరిగింది. ఆ డబ్బు కేటాయించిన తక్షణమే ఇక్కడ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ యంత్రాంగం తరలి చేయవలసిన కార్యక్రమమంతా చేపట్టడం జరిగింది. ఇప్పటి వరకు దాదాపు 56 కోట్ల రూపాయలు ఈ కరువు పనులకు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. దీనికి సంబంధించిన సమగ్రమైన నివేదిక సభ్యులందరికీ అందజేస్తామని కొంచెము డబ్బు మాత్రం మిగిలింది. అది మార్చి ఈ నెలాఖరుకు ఖర్చు చేయడానికి ప్రభుత్వం ఆదేశాలు ఇచ్చింది. ఆయా జిల్లాల్లో ఏ మేరకు ఖర్చు చేసారో ఆ ఇప్పగింపును అందుబాటులో లేదు. ఈ డబ్బు వారం రోజులలో ఎలాగ ఖర్చు పెడతారని గౌరవ సభ్యులు అన్నారు. దానికి వారు సందేహించవలసిన అవసరంలేదు. ఇప్పటికే చాలావరకు అయిపోయి ఉంటుంది. అందువల్ల నేను ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. శాశ్వతంగా ఈ కరువును నివారించడానికి ఏమైనా మార్గాలు ఉన్నాయోమో అన్వేషించాలని కొందరు సభ్యులు చెప్పారు. రాయలసీమకు కృష్ణ నీటిని తరలించడానికి చేబట్టవలసిన కార్యక్రమాల గురించి మరికొంతమంది సభ్యులు చెప్పారు. అట్లాగే మహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు కృష్ణ నీటిని అందజేసే విషయం గురించి చెప్పారు. వాగార్జునసాగర్ కుడి ఎడమ కొలువను బాగు చేసే విషయాలను అవి అన్ని సభ్యులు చెప్పారు. అవి అన్నీ ఒక ప్రణాళికా బద్ధముగా ఇదివరకే ఈ కార్యక్రమాలు చేబట్టడం జరిగింది. కరువు నిధులలో నుంచి కూడా ఈ మేజరు ఇరిగేషనుకి మైనరు ఇరిగేషనుకి మధ్య తేడా ఇరిగేషనుకి నిధులు కేటాయించడం జరిగింది. అందువల్ల నేను మనవి చేస్తున్నది ప్రభుత్వం శక్తివంతమైన లేకుండా చేయవలసిన కృషి అంతా చేస్తూ ఉంది. అయితే ఈ కరువు నివారణ గురించి మన శాస్త్రవేత్తలు చెబుతున్నది రాష్ట్రమంతా అడవులు తగ్గినందువల్ల వృక్ష జాలం నశించి పోయిన్నందువల్ల కరువు కాటకాలు ఎక్కువ కావడానికి అవకాశాలు ఉన్నాయని వారు చెబుతున్నారు. వారితో బాటు మన ఋషులు

[illegible]

సంచారం కోసం 100 కి.మీ. (గ్రీ. కె. రామచంద్రారావు) :- అధ్యక్షా, విన్న
ఈ రోజు చానుంది చంద్రా రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి మంచి నీటి సమస్యను
గురించి చాలా విలువైన సమాచారాన్ని నివారణ మార్గాలు కూడా చానుంది నూచించారు.
అయితే మంచి నీటి సమస్య గురించి ఏ తీవ్రత అయితే పథ్యలు వ్యక్తపరిచినా
వాటి అన్నింటికీ ప్రతిపత్తి ఉన్నట్లు ఉంది. నీటిని సరైనంగా వినియోగం చేయడం
కోసం పట్టుబట్టిన వ్యూహాలు ఉన్నాయి. అసలు మంచి నీటి సమస్య కోసం
భారత మొత్తం గానీ, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గానీ, పేటి మంచినీటి కులంబం ప్రభుత్వం
కృతనిశ్చయంగా ఉంది. మొత్తం మంచినీటి రాష్ట్రంలో రెవెన్యూ గ్రామాలు పేష్టెట్లు
కలిపి మొత్తం 59,071 ఉన్నాయి. గ్రామాలు 27,221 పేష్టెట్లు 32,755.
నీటిని 1950-51 నుంచి ఎంచుకుంటూ వర్షానికి చెందిన జరిగింది. దీనిలో
1972 వ సంవత్సరములోను 1982 వ సంవత్సరములోను కేంద్ర ప్రభుత్వం
మొక్క అదేశానుసారంగా ఎక్కడైతే చాలా తీవ్రమైన నీటి ఎద్దడి ఉందో వాటిని సమస్య
గ్రామాలుగా గుర్తించడం జరిగింది. 1972 లో 6,133 గ్రామాలు, 1980 లో
10,136 గ్రామాలు మొత్తం 12,269 గ్రామాలు సమస్య గ్రామాలుగా గుర్తించ
బడ్డాయి. నీటిలో ఇప్పటికే అలా 1980 అక్టోబర్ 4063, జనవరి 93కి 4,019
గ్రామాలు మొత్తం 3000 చిల్లర గ్రామాలకు నీటివసతి కల్పించడం జరిగింది. ఇంకా
3,887 సమస్య గ్రామాలు మాత్రం మిగిలి ఉన్నాయి. దీనిలో ఇప్పటివరకు ఈ
జనవరి నుంచి దాదాపు 50,60 ప్రాజెక్ట్ వారు స్కీములు కట్టిన వేయబడ్డాయి. అవి
కాకుండా బోరువెల్స్ అవి వేయడం జరిగింది. ఈ కరువు కార్యక్రమాలు చేపట్టడానికి గాను
3, 4 విధాలైన నిధులను ప్రభుత్వం ఉపయోగిస్తున్నది. ప్రతి సంవత్సరం ప్లాను ఫండ్లు
లోనుంచి సమస్య గ్రామాలలో కార్యక్రమాలు చేపట్టి ఎక్కడైతే అత్యవసరమున్నదో
అక్కడ బోరువెల్లు వేయడం, మిని ప్రాజెక్ట్ వారు స్కీములు ద్వారా నీటివసతి

కల్పించాలని చూస్తున్నాము. సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకి సంబంధించిన అగ్రికల్చరల్ డూరల్ ప్రోగ్రాము ద్వారా మిగతా గ్రామాలలో చేయడానికి నిధులు తీసుకోవడం జరిగింది. నెదర్లాండు స్కీములో 11.55 కోట్లు రూపాయలతో 171 గ్రామాలకు మంచినీటి వరఫరా జరుగుతుంది. దీనిక్రింద ఇప్పటికి వది గ్రామాలకు నీళ్ళు ఇస్తున్నాము. ఈ సెప్టెంబరుకి మొత్తం గ్రామాలకు నీళ్ళు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఈ మంచి నీటి సమస్య క్రింద ఇప్పటివరకు దాదాపు 150 కోట్లు రూపాయలు ఖర్చుపెట్టడం జరిగింది. 5 వ ప్లాను ఆశురుకి 50 కోట్లు తరువాత 1982-83 ఆఖరికి రు 56.14 కోట్లు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. దీనినిబట్టి స్థూలంగా ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలు అర్థమవుతాయి. దీనికి ఆయన ఫిజికల్ ఎనివ్ మెంటు ఏమిటని సభ్యులు అడిగినప్పుడు సమాధానంగా 1982-83 సంవత్సరానికి ప్లాను ఫండ్సు మంచి 9,981 బోరు వెల్స్ వేయబడ్డాయి. 200 ఓపెన్ వెల్స్ వేయబడ్డాయి. 1982-83లో డ్రౌటు ఫండ్సు మంచి లక్షలవరంగా నీటి ఎద్దడి ఉన్న ప్రాంతాలలో 9508 బోరు వెల్స్ వేయబడ్డాయి. అదికాకుండా 1,228 గ్రామాలలో రిపేర్స్ టేకప్ చేయబడ్డాయి. లక్షలు ఖర్చు పెట్టిన తరువాత మధ్యలో అగిపోయిన వాటికి కొద్దిగా డబ్బు ఖర్చుపెడితే జరిగే వాటిని ఆగ్ మెంటేషన్ ఆఫ్ ప్రాటెక్టెడ్ వాటరు సప్లయ స్కీము క్రింద 70 స్కీములు టేకప్ చేయబడ్డాయి. పని పూర్తి కావస్తున్నది. ఈ మాదిరిగా మన స్టేటులో ఇప్పటికి 67,669 బోరు వెల్స్ వేయడం జరిగింది. ప్రాటెక్టెడ్ వాటర్ సప్లయ స్కీములు 2,020 కంప్లీట్ చేయడం జరిగింది. డిపెనింగ్ ఆఫ్ వెల్స్ గురించి ఛైపాల్ రెడ్డిగారు చెప్పారు. వాటిని చేయడం జరుగుతున్నదని మనవి చేస్తున్నాము. దానికి కూడా రు 1.70 కోట్లు డబ్బు ఇవ్వడం జరిగింది. ఆగ్ మెంటేషన్ స్కీములు ఇప్పటికే 300 చిల్లర టేకప్ చేయడం జరిగింది. అది ప్రోగ్రెస్ లో ఉంది. రాబోయే సమూహంలో నీటి ఎద్దడిని ఎదుర్కోడానికి ఇప్పుడు బడ్జెట్ లో రు 30 కోట్లు ప్లాన్ ఫండులో ఏలా కేషను తీసుకోవడం జరిగింది. ఇకపోతే స్పెషల్ ఎసిస్టెన్సు ప్రోగ్రాము క్రింద రు 5.25 కోట్లు డబ్బు తీసుకోవడం జరిగింది. ప్రభుత్వం మంచినీటి కరువు తీర్చడానికి కృత నిశ్చయంతో ఉందని గతములో ఉన్న నారప్ప కాకుండా 250 పావులెషను సమస్య కాకుండా వంద జనాభా ఉన్నా సరే నీటి వసతికి ప్రాధాన్యత ఇచ్చి మంచి నీటి కొరత తీర్చాలని ప్రభుత్వం కృత నిశ్చయంతో ఉంది. ఈ డబ్బు సరిపోదు. ఇంకా ఏ మాదిరిగా డబ్బు సమకూర్చుకుని చేయాలని ఉంది. బోరు వెల్స్ మెకానిక్సు 639 మంది అన్ని సమితులలో ఎంప్లాయిమెంటులో ఉన్నారు. అది కాకుండా 45 మొబైల్ యూనిట్లు ఇప్పటికే పనిచేస్తున్నాయి. ఆయితే ఇంకా ప్రతి సమితిలో డెయిలీజింగ్ మెకానిక్సుని అప్లాయింట్లు చేయడానికి వంచాయతీలకు అధికారం ఇవ్వాలని చాలమంది సభ్యులు మాత్రం చేశారు.

అది ప్రభుత్వం తప్పకుండా పరిష్కరిస్తుంది. ఎప్పటికయినా కాని వేసవి 2-00 p. m. వంపులు పని చేయించాలనేది ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యం తప్ప ఉబ్బు వృధా అయి పంపు వేసి ఉంటే కూడా అది ఉపయోగంలోకి రాకపోతే వాటిని వేసిన ఉద్దేశ్యం నెరవేరదు కాబట్టి ఆ సూచనలతో ప్రభుత్వం యోచిస్తుంది. అయితే వంపులలో కంట్రీబ్యూషన్ ద్వారా అక్కడ మెకానిక్స్ పెట్టుకోవడానికి ఆస్కారమా? లేకపోతే డెయిలీ వేజిస్ మీదనా? సమితి పీపుల్ వారిని యంతవరకు ఉపయోగించుకోవడం యివన్నీ ప్రభుత్వం పరిశీలించి తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటుందని, ఈ మంచినీటి ఎద్దడి విషయంలో యెటువంటి అశ్రద్ధ జరగదని తమ ద్వారా సభకు హామీని యివ్వు పెంచు తీసుకుంటున్నాను.

న్యాయ మరియు మున్సిపల్ పరిపాలన శాఖ మంత్రి (శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు):—
అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో గత సంవత్సరంలో వర్షాలు లేని కారణంగా మనకు కొంతవరకు నీటి కొరత ఉన్నట్లు వచ్చిన సమాచారం కొంతవరకు నిజం. With regard to the water scarcity, we have got information that not all municipalities are having water scarcity—some of the municipalities are having water scarcity. సామర్లకోట, మార్కాపురం, కావలి, చిత్తూరు, తిరుపతి మదనపల్లి, రాయదుర్గం, కదిరి, సిద్దిపేట, జనగాం ఈ మున్సిపాలిటీలకు మాత్రమే నీటి కొరత ఉన్నట్లు, తరువాత జంట నగరాలలో కూడా నీటి కొరత ఉన్నట్లుగా యిన్ఫర్మేషన్ వచ్చింది. ఈ నీటి కొరతను నిర్మూలించాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ ప్రభుత్వం యెప్పటికప్పుడు తగిన చర్య తీసుకుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంకా ముందే ఈ నీటికొరత గురించి కేంద్రప్రభుత్వానికి రూ. 6 కోట్లు సహాయం కావాలని ప్రపోజల్ పెట్టడం జరిగింది. అదేవిధంగా స్టేటు గవర్నమెంటు కూడా ఈ నీటి కొరతను ఎదుర్కోడానికి రూ. 165 లక్షలు విడుదల చేయడం జరిగింది. దీనికి సోర్స్ లేనిచోట్ల బావులు త్రవ్వించాలని ఆదేశాలు వెల్లివాయి. రిసెర్చ్ లో ఉన్న బావులు యేవైనా ఉంటే వాటిని వెంటనే బాగుచేయించాలని అఫీషియల్ గా ఆదేశాలు యివ్వడం జరిగింది. నేను సూచించిన మున్సిపాలిటీస్ లో నీటి కొరత ఉన్న కారణంగా వీటిని రూ. 34.5 లక్షలు రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. ఎక్కడయితే ఎక్కువ పల్లాలు ఉన్నాయో అక్కడ ఈ బావులు పడని చోట ఈ ట్యాంక్ ద్వారా సప్లయ చేయాలని ఆదేశాలు యివ్వడం జరిగింది. అదేవిధంగా ఈ ఆదేశాలు యిచ్చిన ప్రకారంగా ఈ వర్క్ అంతా ఎగ్జిక్యూషన్ లో ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇకపోతే మన జంటనగరాలకు హిమయత్ సాగర్, మంజీరా రిసర్, ఉస్మాన్ సాగర్ 5: మూడు సోర్సెస్ తో మంజీరా రిసర్ మినహాయించి మిగిలిన రెండు సోర్సెస్ కొంత లెవెల్ తగ్గడం విషయం నిజం. ఈ సోర్సెస్ పంపింగ్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ రెండు చోట్ల పంపింగ్ ఎలైంట్ మెంట్ చేయడం జరిగింది. పంపింగ్ ఎలైంట్ మెంట్ చేసి ఆ యేరియన్ కు తప్పకుండా ఈ నీటిని పరఫరా చేసి పద్దతిని అమలుజరుపుతామని మనవిచేస్తున్నాను. అదేవిధంగా మంజీరా దగ్గర ప్రస్తుతం అంత లెవెల్ తగ్గలేదు, అగడ్త వరకు సప్లయ అవుతుందని యిన్ఫ

రేషన్ అందిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ జంట నగరాలలో నీటి కొరతను ఎదుర్కొని విషయంపై టైలెండ్ ప్రదేశాలకు టాంకర్స్ ద్వారా నష్టం చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో యంత్రం నుండి 15 టాంకర్స్ ఉంటే, 6 టాంకర్స్ కొనడం జరిగింది. అదే విధంగా యంత్రం 10 టాంకర్స్ షార్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యం ప్రభుత్వానికి ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ టాంకర్స్ ద్వారా సరిగా నష్టం కావడంలేదని కొంతమంది సభ్యులు చేసిన సూచన ప్రకారం ప్రజలకు సక్రమంగా నీరు అందాలని సిమెంటు టాంక్స్ కూడా కట్టడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. అంతే కాకుండా అన్ని ప్రదేశాలకు ఒకేసారి నీరు యివ్వడం వల్ల ప్రెషర్ యే ప్రదేశంలో కూడా సరిగా రావడం లేదు. అందువల్ల కొంతమంది మన శాసన సభ్యులు యిచ్చిన సూచన ప్రామాణికంగా రోజూ ఒకసారి యేరియాకైజ్ గా యిచ్చే పద్ధతిని ప్రవేశపెడితే బాగుంటుందని ఆలోచన జరిగింది. అదేవిధంగా రోజూ ఒక గంట చొప్పున యేరియా కైజ్ ప్రవేశ పెడితే యిచ్చిన ఒక యేరియాకు అయినా ప్రెషర్ బాగుంటుందని, నష్టం బాగా జరుగుతుందనే ఉద్దేశ్యంతో యా స్టేషన్ తిసుకోవడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పటికే జంటనగరాలలో 100 బోర్స్ త్రవ్వించడం జరిగిందని, అదేవిధంగా 100 బోర్స్ రిపైర్స్ ఉన్నాయని తెలియ వచ్చింది. రిపైర్స్ ఉన్న వాటిని ప్రస్తుతం రిపైర్ చేయించాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఆ వర్క్ వేడు ఎగ్జిక్యూషన్ లో ఉందని సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా ఈ నీటికొరతను ఎదుర్కొనేందుకు 300 బోర్స్ అదనంగా త్రవ్వించాలనే దృక్పథం ఈ ప్రభుత్వానికి ఉందని తెలియజేస్తూ పెంపు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ కె. నర్సింహారెడ్డి :— ఇప్పుడు ఋతు సమనాలు ఫెయిల్ అయినా మని అందరూ అంటున్నాను. ఇప్పుడు యేదైతే ఈ రెయిన్ గేజిన్ ద్వారా కాంట్ చేస్తున్నారో పోయిన సమావేశంలో రెవిన్యూ మినిస్టరుగారు ప్రతి రెవిన్యూ ఫిర్కాకు రెయిన్ గేజ్ పెడతామని చెప్పి పెట్టలేదు. ఋతు సమనాలు ఫెయిల్ అయినా మని మీకు తెలుసు. ఒకే యేరియాలో ఒకే విధంగా వర్షం పడడం లేదని వారే ఒప్పుకుంటున్నారు. అటువంటప్పుడు ఈ పరిస్థితి పరిశీలించవలసిన అవసరం ఉందని గతంలో రెవిన్యూ మినిస్టరుగారు అన్నారు. దానిని అమలు పరుస్తారా? రెండవది మా భువనగిరి పట్టణానికి సామిర్ పేట నది నుంచి నీరు తీసుకుంటారు. మూడంపల్లి వద్ద నుంచి బావులు ఉన్నాయి. ఆ సామిర్ పేట వాగులో యిసుక తీయడం వల్ల ఆ బావులు ఫెయిల్ అవుతున్నాయి. ఆ నుంచినీటి బావులకు యొక్కడ నుంచి అయితే నష్టం అవుతుందో ఆ సామిర్ పేట వాగులో భువనగిరి తాలూకాలో మూడంపల్లి గ్రామం వద్ద ఆ బావులకు ఒక కిలోమీటరు పైన యిసుక తీయకుండా ప్రభుత్వం వారు యేదైనా ఆలోచించి చేస్తే భువనగిరి పట్టణానికి నుంచినీటి ససతి యేర్పడుతుంది. అది వెంటనే చేయాలి. రెండవది, మున్సిపల్ మినిస్టరుగారికి మనవిచేసేదేమిటంటే మా జిల్లాలో భువనగిరి, సూర్యాపేట, నల్గొండ లా మూడు మున్సిపాలిటీలు నీటి కొరతతో ఉన్నాయి. కానీ వారు ఆ మూడు మున్సిపాలిటీలు నీటి కొరతతో ఉన్నట్లు చెప్పలేదు. ఇప్పటికే నల్గొండలో స్కూల్స్ బండ్ చేసి 3 వ లాగ్ రున గంటముందే బండ్ చేయాలనే

అలోచనలో ఉన్నారు. అదేవిధంగా భువనగిరిలో, మార్కాపేటలో కూడా పూర్తిగా బండ్ చేసే పరిస్థితి ఉంది. ఆ మున్సిపాలిటీలకు మంచినీటి సమస్యను తీరుస్తామని మంత్రిగారు హామీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :—వ్రతి రెవిన్యూ సర్కిల్ కు ఒక రెయిన్ గేజ్ పెట్టాలని అన్నారు. ఆ వాగు దగ్గర యిసుక తీయకుండా చర్య తీసుకోమన్నారు. ఈ రెండు విషయాలు పరిశీలిస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. నర్సింహారెడ్డి :—మా జిల్లాలో భువనగిరి, నల్గొండ, మార్కాపేట, ఈ మూడు మున్సిపాలిటీలలో తీవ్రమైన మంచినీటి పద్ధతి ఉంది. వారు రిపార్టు రాలేదని అంటున్నారు. వారు పరిశీలించి వాటి ఫీల్డ్ యే చర్య తీసుకుంటారు?

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :—సభ్యులు చేసిన సూచనను తప్పకుండా ఆలోచించి ప్రభుత్వం వెంటనే చర్యతీసుకుంటుందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. సంతోష్ రెడ్డి :—కరువు పరిస్థితి ఎదుర్కొంటున్న తాలూకాలలో రక్షిత మంచినీటి వధాళాలు ఏవయితే మంజూరు అయి, ప్రభుత్వము ముందున్నాయో వాటికి ప్రజా విరాళాలు లేకుండా టేకున్ చేయటానికి మంత్రి గారు ప్రభుత్విస్తారా?

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :—అసలు లేకుండా అనేది కాదు కాని, కొంత ఎస్ హెచ్ చేసి, నాలుగు వేలు జనాభా లోపలవున్నచో కంట్రీబ్యూషన్ లేకుండా జరుగుచున్నది. నాలుగు వేల మండి ఇంకా ఎంతవరకు సైకి పెంచుతామనేది పునరాలోచనలో వుంది. అదికాకపోతే ఇన్ స్టాల్ మెంటు మీద యివ్వాలని అలోచనలో వుంది. కరువు ప్రాంతమనేది కాకుండా, మొత్తము రాష్ట్రము యావత్తు వర్షంప జేయాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వము ముందుంది. నిర్ణయం కాగానే సభకు తెలుపుతాను.

శ్రీ ఎన్. సంతోష్ రెడ్డి :—కనీసం 50 పర్సెంటు మినహాయించే స్కీములున్నాయి. దయచేసి 50 పర్సెంటు అయినా మాఫీ చేయటానికి చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ కె. రామచంద్ర రావు :—పరిశీలన చేస్తాము.

శ్రీ డి. కె. నమరసింహారెడ్డి :—ఈ తీవ్రమయిన సమస్యపై చురుకుగా ముగ్గురు మంత్రులు జవాబు చెప్పారు. ఒక మంత్రిగారు ధర్మోపదేశ మిచ్చారు. యింకో మంత్రిగారు మంత్రోపదేశ మిచ్చారు, యింకో మంత్రిగారు తంత్రోపదేశ మిచ్చారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీ కున్న ధర్మ సందేహమేమిటి?

శ్రీ డి. కె. నమర సింహారెడ్డి :—ఈ ముగ్గురు అమాత్యులరులు రెయిజ్ చేసిన సాయింట్స్ పైన, మొదటి అమాత్య వరుణకు మిత్రులు సంతోషరెడ్డి గారు చక్కని సలహా ఇచ్చారు. దానివిషయమై వారేమీ చెప్పలేదు. వ్రతి చిన్న చిన్న విషయానికి పోయి, గ్రామాల్లో ఏర్పడిన పరిస్థితులపై స్థానిక శాసన సభ్యులుగాని, సమితి అధ్యక్షులుగాని, తక్షణమే ప్రజలకు రిలీఫు ఇవ్వాలని అన్నప్పుడు, కలెక్టరు దగ్గరకుపోయి మంజూరు తీసుకోవాలంటే చాలా యిబ్బంది అవుతుంది. అదికాకుండా, ఎల్. డి. బి. ను సమితి ప్రసాదెంటును, ఎం. ఎల్. ఎ. సుబ్బెట్టి ఒక కమిటీని చేసి, వారి డిప్యూటీ రో

కొంత ఎమోంట్ పెడితే బాగుంటుందని చక్కని సెలవు ఇచ్చారు. దీని విషయంలో వారేమి చెబుతారు? రెండవ అమాత్యవరులు ప్రతి కలెక్టరుకు ఇక్కడ నుండి ఓరల్ గా డింకింగ్ వాటర్ విషయంలో బోర్లెస్, పల్లెస్ గ్రామాలలోనే బోర్స్ వేయాలని ఆదేశాలిచ్చినట్లు మాకు అధికారులద్వారా తెలిసింది. ఆ ఆదేశాలను పునఃసంహరించుకొని, వాస్తవంగా ఎక్కడెక్కడయితే గ్రామాలలో వాటర్ స్కేంపిటీ వుందో అక్కడ బోర్ వున్నా, వెల్ వున్నా, నీరు లేకపోతే ఖచ్చితంగా ఒక బోర్ ను గాని వెల్ ను గాని డిస్ చేయడానికి గాను తక్షణమే కమిటీకి ఆదేశాలిస్తారా? మూడవది, సిటీ విషయంలో కుమారి ప్రమాన గారు ఒక సలహా ఇచ్చారు. కృష్ణా జలాలను సిటీకి తీసుకొని రావలెనని అన్నారు. దీనికి సంబంధించి ఇదివరకే ఈ స్క్రీము క్రింద క్రిష్ణా జలాలను సిటీకి యిచ్చే విషయం ప్రభుత్వము ముందుంది. ప్రపంచ బ్యాంక్ నుండి లోను తీసుకొని, నీరు యిచ్చే విషయంలో ఏమి చర్య తీసుకొంటారో తెలిపాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :- డివిజన్ లెవెల్ లో, ఆర్. డి. బి. ను, ఎం. ఎల్. సి. ని ప్రతి బిల్డింగ్ కున్నీ కలిపి ఒక కమిటీని వేసి ఈ కార్యక్రమానికి త్వరితగతినీ మంజూరు తీసుకొని రావటానికి అవకాశము కల్పించేందుకు, వారు చెప్పింది చాలా చక్కటి సలహాగా తీసుకొని ఆలోచన చేస్తాము. రెండవది వారు ఏదైతే చెప్పారో ప్రాబ్లమాటిక్, వాన్ ప్రాబ్లమాటిక్ విలేజెస్ పేరుతో ఏవో నిధులు యివ్వకూడదని ఆదేశాలిచ్చినట్లు వారంటున్నారు. వారు దాన్ని సరిగ్గా అర్థము చేసుకొన్నట్లు లేదు. ప్రాబ్లమాటిక్, వాన్ ప్రాబ్లమాటిక్ అని ఏమీ వ్యత్యాసము లేదు. ప్రాబ్లమాటిక్ గ్రామాలకు త్వరలో నిధులు సమకూర్చాము. వాన్ ప్రాబ్లమాటిక్ గ్రామాలకు మాత్రం ఇప్పుడు కరువు నిధుల నుండి యిస్తున్నాము. కనుక ప్రాబ్లమాటిక్ గ్రామాల లిస్టు చేయడమైనా మిగతా గ్రామాలను నిర్లక్ష్యము చేయడం జరగదు. అన్ని గ్రామాలకు కావలసిన నిధులు యివ్వడం జరగుతుంది.

శ్రీ డి. కె. సమర సింహారెడ్డి :- నేను ఒకటి అడిగితే మంత్రి గారు మరొకటి జవాబు చెప్పారు. రెండవ ప్రశ్న సంచాయితి రాజ్ మంత్రిగారికి సంబంధించినది. కాని వారు చెప్పలేదు.

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :- అవలే లేనిచోట ప్రాధాన్యత యివ్వాలని అన్నాము. అవసరమున్నచోట వెయ్యి కూడదని ఏక్కడా ఆదేశాలు లేవు. ఎక్కడయితే బోర్లెస్, వెల్లెస్ గ్రామాలున్నాయో, అక్కడ ప్రయారిటీ యివ్వాలని చెప్పాము.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :- కృష్ణా జలాలను హైదరాబాదు సిటీకి తీసుకొని వచ్చే విషయంలో, ప్రపంచ బ్యాంక్ లోను సాధించిన తరువాత ఏమి చర్య తీసుకొంటారు?

శ్రీ వై. రామకృష్ణడు :- అది ఇంకా పరిశీలనలో వుంది.

శ్రీ కె. మృత్యుంజయం :- కలెక్టరు గారు ఇంతకు ముందు పంపిన లిస్ట్ ప్రకారం అన్ని గుర్తించబడాలని అడిగాను. దానిని గురించి చెప్పలేదు. సి. డబ్ల్యు. ఎస్. స్కీము రూ. లక్ష 20 వేలకు మంజూరు చేశారు. అయితే రూ. 50 వేలు హాటన్ యివ్వాలని మరల ఆర్డరు పంపారట. వాటన్నిటికీ లక్ష 20 వేలు

Government Resolution:
re: Prohibition of Defections from
Political Parties by the Mem-
bers of the State Legislature.

Mr. Speaker:—Resolution moved. Now discussion.

Sri M. Venkaiah Naidu:—Sir, as per Rule 79, the Resolution shall be clearly and precisely expressed.

Mr. Speaker:—It is only a recommendation.

Sri M. Venkaiah Naidu:—As to what?

Mr. Speaker:—See Rule 78. "A resolution may be in the form of a declaration of opinion or recommendation or may be in the form so as to record either approval or disapproval by the Assembly of an act or policy of Government or convey a message or commend, urge or request an action or call attention to a matter or situation for reconsideration by Government or in such other form as the Speaker may consider appropriate." So, it is in the form of a recommendation.

Sri M. Venkaiah Naidu:—It must be specific, under Rule 79 (1).

Mr. Speaker:—It is admitted. It is in the proper form. So, let us discuss.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహ రెడ్డి :— అధ్యక్షా, నేడు రూల్ 78 క్రింద మూన్ చేయబడిన ఈ తీర్మానం ఏ సరిస్థితులలో ప్రవేశపెట్టబడినా కూడా, దీని ఉద్దేశం మంచిది కాబట్టి ఈ తీర్మానాన్ని నేను వ్యాధయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను. కానీ ఒక విషయం ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వం చేయవలసిన చట్టము. ఇంతకు ముందు జనతా పార్టీ దేశం మొత్తం మీద అధికారంలో ఉన్న సందర్భంలో కూడా, ఇటువంటి చట్టాన్ని చేయడానికి ప్రారంభ దశలో కొంత చర్చ తీసుకుని, తదుపరి రాజ్యాంగం లోని ఆర్టికల్ 19 లో ఉన్న ఇబ్బందులను దృష్టిలో పెట్టుకుని, కారణాలయితే చెప్పలేదు కానీ, అప్పటికి మానుకోవడం జరిగింది. నేడు ఈ చట్టం తేలాలని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ, మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అఫిషియల్ రిజల్యూషన్ చేయడం సంతోషమైనదే. కానీ మిత్రులు వెంకయ్య నాయుడు గారు చెప్పినట్లు, ఈ రిజల్యూషన్ స్పెసిఫిక్ గా ఉండాలి. కేంద్ర ప్రభుత్వంపై మిగతా రాష్ట్రాల నుండి కూడా ఈ రకమైన చట్టానికి రావడానికి మనం ప్రయత్నం చేయాలి. అంతేకాక ఈ చట్టం ఇంత క్వాంటిటీ తీసుకురావాలని కూడా వత్తిడి తెచ్చే ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను. మిగతా రాష్ట్రాలనుంచి కూడా మద్దతు పొంది, అక్కడ కూడా ఇటువంటి చట్టాన్ని చేయిస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తూ, ఈ ఉద్దేశం వల్ల మా పార్టీ సంపూర్ణ ఏకాభిప్రాయంతో ఉందని ప్రకటిస్తూ, సెలవు తీసు కుంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్య నాయుడు :— అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ తీర్మానాన్ని ప్రభుత్వం తరపున ప్రవేశ పెట్టారు. దీని ఉద్దేశాలు మంచివే. దాని సరళి అనుమానం లేదు. కానీ ఇది ఆలోచన ఏమిటి? ప్రభుత్వం ఆలోచన ఏమిటి? ముఖ్యమంత్రి గారు వివరించాలి. చివరాలు లేకుండా మేమేమి చర్చించాలి?

శ్రీ ఎం. వెంకయ్య నాయుడు :— సవరణ తెస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ ఎం. ఓకార్ :— చర్చ ప్రారంభం అయిన తరువాత ఈ సభ్యుడు ఉత్పన్నం కాదు. దయచేసి మాట్లాడే వారికి అవకాశం ఇవ్వండి.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్య నాయుడు : — మామూలుగా ఒక తీర్మానాన్ని ప్రవేశ పెట్టేటప్పుడు, దాని ఉద్దేశాలు లక్ష్యాలు, ప్రభుత్వ ఆలోచన, ఏ విధంగా ఉన్నదీ అనేది తెలిపి, తీర్మానాన్ని అంగీకరించమని, ప్రతిపాదించమని, తీర్మాన ప్రతిపాదకులు చెప్పడం సాంప్రదాయం. మరి అందరికీ తెలుసు అనుకుంటున్నారా? లేకపోతే ప్రభుత్వం వద్ద లేవా అనే విషయం నాకు తెలీదు. కానీ దీని వల్ల, పెద్దగా ప్రయోజనం లేదని తెలిసినా, మా పార్టీ దీనిని బలపరుస్తోంది. ఎందుకంటే, రాజకీయ పార్టీలు ఈ సిద్ధాంత పరంగా కాక, అవకాశవాదానికి, తాత్కాలిక ప్రయోజనాలకు ఏర్పడినవే కానీ ప్రజల వద్దకు వెళ్ళి, ఈ పక్షం యొక్క సిద్ధాంతాల్లో ఏకీభవిస్తున్నారని లేదా వ్యతిరేకిస్తున్నారని. ఈ సిద్ధాంతాలు మంచిని కావు కనుక వ్యతిరేకిస్తున్నామని అని వారి అభిమతం పొందడం లేదు. విధాన సభకు లేదా విధాన సరిషత్తుకు లేదా లోక్ సభకు ప్రజల అభిమతంతో వచ్చి, ఆయా సిద్ధాంతాలను విస్మరించి, నిన్నటి వరకూ ఏ పక్షానైతే విమర్శించారో అదే పక్షంలో చేరే సంప్రదాయం మంచిది కాదు. అసలు దీని వల్ల ప్రజాస్వామ్య విధానం యొక్క పునాదే కదిలిపోయే అవకాశం ఉంది. ఏ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చినా ఒకటే, జరిగే ప్రయోజనం ఏమీ లేదు అనే అభిప్రాయం ప్రజలకు వస్తే, అది ప్రజాస్వామ్యానికే ప్రమాదం. ఈ తీర్మానం వలన ఫిరాయింపులు బ్యాన్ కావు. దీనిని అంగీకరించి, పార్లమెంటు చట్టం చేస్తుందనే నమ్మకం నాకు లేదు. ఏ పార్టీకి చిత్తశుద్ధి లేదు. అలోచన లేదు, జనతా పార్టీ ఈ విషయంలో చట్టాన్ని తెచ్చి, పార్లమెంటులో పెట్టింది. కానీ ఏ రాజకీయ, వ్యక్తిగత కారణాల వల్లనో, ఆ రోజున వ్యతిరేకించడం జరిగింది. ఆ బిల్లు ఆగిపోయింది. ఆ విషయం అందరికీ తెలుసు. అయినప్పటికీ మేము బలపరుస్తున్నాము అంటే ఇది రాజకీయ పార్టీలలో సిద్ధాంత పరమైన పార్టీ ఫిరాయింపులకు వ్యతిరేకంగా ఉంటుందనో లేదా ప్రజాభిప్రాయ సాధనకు ఉపకరణంగా ఉపయోగిస్తుందనో, దీని వల్ల ఏదో మంచి మార్పు వస్తుందనో మా ఉద్దేశం కాదు. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన ఈ తీర్మానం వల్ల వాళ్ళకు ఏదో చిత్తశుద్ధి ఉందనే నమ్మకం నాకు లేదు. కారణమేమంటే రామారావు గారు ఎలక్షన్ల సందర్భంలో ఈ పార్టీ ఫిరాయింపుల గురించి మాట్లాడుతూ ఇది ఒక అంటురోగమని, జాడ్యమని అనవ్వించుకున్నారు. దీనిని వారు చాలా వ్యతిరేకించారు. కానీ అధికారంలోకి వచ్చి ఆరునెలలు కూడా కాకుండానే ఇతర పార్టీల వ్యక్తులను వారి పార్టీలోకి చేర్చుకున్నారు. దానికి వారు ఎలక్టెడ్ సీట్లకు రాజీనామా ఇచ్చిన వారిని మాత్రమే చేర్చుకున్నామని అవచచ్చును. కానినోల్ మెంబర్లు ఎలక్టెడ్ కాదని కూడా వారు చెప్పవచ్చును. ఇది ఎట్లా ఉండంటే భజన్ లాల్ తన బృందంతో జనతా పార్టీనుండి కాంగ్రెసు పార్టీకి మారివచ్చాడు, వారిని కారణమడిగితే, కొందరు రీటయిల్ గా చేరారు, మేము ఒత్ సేల్ గా చేరాము, అని వారన్నారు. ఆ రకంగా వుంది. మరి రాజకీయాల్లో

స్థాపితమైన చెప్పిన ముఖ్యమంత్రిగారు, ఈ రోజు అధికారంలోకి రాగానే చేసే వారి చర్య చాలా అసంతృప్తిని కలిగిస్తుంది. కొంతమందికి బాధ కలుగవచ్చు. ఈ రోజు నిధాన పరిషత్తు సభ్యులను తమ పార్టీలోకి స్వాగతం చెప్పింది. ఎన్నవరకు విమర్శించి, ఈ రోజు ఈ రకంగా చేయడమేమిటి? ముఖ్యమంత్రిగారి ఎవరైతే యితర పార్టీల ద్వారా ఎన్నిక అవుతారో వారు ఆయా పార్టీలకు ర నామా చేసినప్పుడు మాత్రమే తెలుగుదేశం పార్టీలోకి చేర్చుకుంటామని అనవచ్చు. లేకపోతే ఎం. ఎల్. సి. లయితే ఇండిపెండెంట్ గా కంటిమూసా అవుతారు. త పార్టీని బలపరుస్తారు అని ముఖ్యమంత్రిగారు అనవచ్చును. ఒక ప్రక్క వీటి వారికి ప్రకటనలు చేస్తున్నే ఉన్నారు. మరొక ప్రక్క కాన్సిలు చేర్మన్ గారి వ్రాసారు ఈ ఆరు మందిని తెలుగుదేశం పార్టీలో చేర్చుకుంటున్నాం కనుక వ పార్టీ తరపున సీట్లు కేటాయించాలని ఈ విషయం గుర్తు చేస్తున్నాను ఎందుకంటే దీని ఎల్లా జస్టిఫై చేస్తారు? కందుల శివానంద రెడ్డి గారూ కాంగ్రెసు పార్టీ టికెట్టు ఎన్నికల కమిటీ ఆదేశం మేరకు లోకల్ బాక్సిన్ నుంచి ఎన్నికైనారు. కాని మండలిలో కాంగ్రెసు పార్టీలో సభ్యులుగా ఉన్నారు. వారిప్పుడు కాంగ్రెసు పార్టీ నుంచి రా నామా ఇచ్చారు, ఇప్పుడు తెలుగు దేశంలో చేరారు. కాంగ్రెసు పార్టీలో ఏదైనా దేశ వ్యాప్తం చీలిక వచ్చి అటువంటి చీలికకు ఇది సహజమైన పరిణామమైతే మేమి అర్థం చేసుకోగలం కాంగ్రెసు పార్టీకి పూర్తిగా విరుద్ధమైన భావాలు కలిగిన తెలుగుదేశం పార్టీ కాంగ్రెసు పార్టీలోని రాజకీయ బానిసత్వానికి అధికారనియంతృత్వానికి వ్యతిరేకం నిలిచి గెలిచిన తెలుగు దేశం పార్టీలోనికి ఆ వ్యక్తిని ఏ విధంగా చేర్చుకున్నాడ ముఖ్యమంత్రి గారే పెలవివాసి. కృష్ణమూర్తి రాజు గారు ఇండిపెండెంటుగా గె చారు కాంగ్రెసు పార్టీ టికెట్టు దొరక్క. కాంగ్రెసులో చేరినట్లు కొన్నింటి వ టించారు. కాంగ్రెసు అధికారంలోనుండి దిగిపోగానే మరల తెలుగు దేశంలో చేరినట్లు ప్రకటించారు. ఈ ప్రకటనను మీరు ఆమోదించారు. ఇండిపెండెంటుగా కొడ రోజులున్నారు కదా అనవచ్చు. ఇటువంటి అవకాశం వస్తే చాలా మంది రా నామా ఇచ్చి ఒకరోజు ఇండిపెండెంటుగా ఉండి మరునాడు మీలో చేరుతారు. అధికారంలో ఉండే పార్టీలోనికి పోయి చేరే జబ్బు ఇది. శివాలయంలోనికి ఎవరూ పోరు, ఎన్నికల యంత్రానికి పోతారు. ఎవరూ అంత ఆమాయకంగా లేరు. అధికార వ్యక్తుల వ సింధుకు వెడుతున్నారంటే ఏదో ప్రయోజనాలను ఆశించే అనేది గుర్తుంచుకోవాలి మీ మీద మీ సిద్ధాంతాల మీద ప్రేమతో వచ్చాడ అనేది ఆలోచించుకోవాలి. గంగ రెడ్డి గారు కాంగ్రెసు పార్టీ తరపున ఎన్నికైనారు. రాజ్య సభ సభ్యుడు సత నారాయణ గారు లోక్ దళ్ పార్టీ నుంచి ఎన్నికై వెళ్లారు. లోక్ దళ్ పార్టీ ఇక్కడ లేకపోయినా ఇంకా దేశ వ్యాప్తంగా వనిచేస్తున్నది. ఆ పార్టీ కొనసాగుతున్నప్పటి తెలుగు దేశంలో చేరాలని ప్రకటన. ఇవన్నీ చూచిన తరువాత ఇప్పుడు పార్టీల నుండి ఫిరాయింపులు మంచివి కొవని కొవన సభ ద్వారా తీర్మానం చేయించాలని ప్రయత్నం చేయడం ప్రజలను మభ్యపెట్టడానికి కాక మరేమిటి? ప్రజలు ఏమి తెలియని వారే అనుకుంటున్నారా? మీరు చెప్పిందే వేదమని అనుకుంటావని బాని

స్వచ్ఛా? దీనిపై ప్రభుత్వ పక్షం స్పష్టంగా సమాధానం చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. రాష్ట్రంలోని ప్రజలు, ప్రతికలు, తెలుగు దేశం పార్టీ అధికారములోనికి రావడానికి ప్రోత్సహించిన ప్రతికలు మొట్టమొదటి ఫిరాయింపులు ఖండించిన విషయం ప్రతికలలో చూస్తున్నాము. సంపాదకీయాలు వ్రాసాయి. ప్రజాభిప్రాయాన్ని పెంపొందించాయి. తెలుగు దేశం చేసిన మొదటి తప్పిదాన్ని వెనుకకు తీసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేయలేదు. వీటన్నింటి బట్టి వారికి చిత్తశుద్ధి లేదని ఈ పార్టీ ఫిరాయింపులు నిరసించడానికి పని చేసే అసక్తి లేదని స్పష్టమవుతుందని తమ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాము. హర్యానాలో మొదలు వచ్చిన ఈ జబ్బు దేశంలోని రాష్ట్రాలన్నింటికీ ప్రాకే ఆంధ్రప్రదేశ్ ను ఒక ఊపు ఊపిన సంగతి మనకు తెలుసు. గత శాసన సభలో జనతా పార్టీ టికెటుపై 60 మంది పోటీ చేసి గెలిచారు. తరువాత జనతా పార్టీ చిన్నాభిన్నం అయిపోయిన తరువాత కేంద్రంలో ఆ పార్టీ దెబ్బతిని జనతా పార్టీలో భాగస్వాములుగా ఉన్న ఐదు మంది విడిపోయిన తరువాత విడిపోయిన వ్యక్తులలో మిగిలిపోయిన వారందరి బలం కలిపేస్తే 14 మంది మాత్రమే ఉన్నారు. చాలా మంది వెళ్లిపోయారు, కాంగ్రెసులో చేరిపోయారు. స్పీకరు ఫలాచా మంజరు కాంగ్రెసులో చేరాడని ప్రకటిస్తుంటే ఆ బెంచ్ మండి కరతాళాధ్యక్షులు వినిపించేవి. వారి బలం పెరుగుతున్నది కదా అని బెంచీలు మోగుతున్నాయి. బలం మరి పెరుగుతోంది, పి పార్టీ బోటుకే ప్రమాదం లంత బరువు అని వేసంట్ట చాలా మంది హాకీలే చేపారు ప్రతిపక్షం నుంచి మాలో చేరిపోవచ్చునని దాదాపు తున్నావా అని. కాని జరిగింది ఏమిటి? ఎవరైతే ఇటువైపు నుంచి అటువైపులో, వారే అధికార పక్షంలోని వ్యక్తులను అధికారాన్ని నడిపించే అచ్యుత్తమైన ప్లాన్ లో ఉన్నవారికి ఎదురు పెట్టి పార్టీ నామ రూపాలు లేకుండా చేయడానికి పూర్తిగా సహకరించారా లేదా అని అడుగుతున్నాను. ఈ విషయం అధికార పక్షంలోని పార్టీలు గొర్తుంచుకోవాని కోరుతున్నాను. అర్జుమెంటు చెప్పచ్చు, రీజన్లు చెప్పచ్చు. అధికారంలో లేకుండా బయట ఉన్నప్పుడు అందరిపై రాళ్ళు పోడం చాలా సుఖం. అధికారంలో ఉన్నప్పుడు అచరించడం చాలా కష్టం. జనతా పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు రాజ్య సభకు సంబంధించి ఫిరాయింపులు చేసిన వారికి టికెటు ఇవ్వద్దని అనుకున్నాం. మా నాయకత్వం పెడచెవిని పెట్టింది, ఫలితం అనుభవించింది. అందరికీ గుర్తున్న విషయం. కాంగ్రెసు వారు పోలపోలు చేపారు కాంగ్రెస్ జనతా పార్టీ వారు పోలపోలు చేపారు కనుక మేము కూడా అదే చేస్తామంటే మంచిది, మీరు కూడా వారు పోయిన మార్గంలోనే పోయే ప్రమాదం ఉందని హెచ్చరిక చేస్తున్నాను. గ్రామ సీమల్స్ కాంగ్రెసులో ఉండి అధికార పక్షంలో ఉండి ప్రజల కోపానికి గురి అయిన వ్యక్తి క్రొత్త పార్టీ రాగానే ఆ పార్టీలో చేరి మరల ఆ పార్టీ గెలిస్తే అక్కడ మంత్రి అవుతున్నాడు ఏమిటి ఈ విచిత్రం? సిద్ధాంతాన్ని నమ్ముకుని ఒక కార్యక్రమాన్ని నమ్ముకుని ఆశ్చర్య పక్షపాతం, అవినీతి, అంధుత్వం లేకుండా ప్రభుత్వం అత్యాచారాలకు వ్యతిరేకంగా పోరాటం సాగించిన వ్యక్తులకు గుర్తింపు లేకుండా పోతున్నది. ఫిరాయింపు దారులు, స్పీకర్ల వర రాజకీయ వేత్తల సుధ్య పైకి రాలేక సిద్ధాంతాలను నమ్ముకున్న

వారు ఇదేమిటి అని అలోచిస్తున్నారు. 20—30 సంవత్సరాలకాలం ఆనేక ఉద్యమాల్లో పని చేసి ఎమర్జెన్సీని వ్యతిరేకించి జైలులో ఉన్న వాడు ఈ రోజున అలోచనలో పడుతున్నాడు. ఎమర్జెన్సీ పెట్టినప్పుడు ఎమర్జెన్సీ మంచిది, తీసివేసినప్పుడు ఎమర్జెన్సీ చెడ్డది అని ఏ ఎండుకు ఆ గొడుగు పట్టే మహానుభావులు ప్రజలను చేయడం జరిగింది. ఈ విధమైన భావ దాస్యం పెరిగింది. అధికారం కోసం ఎంత మంది మేధావులో మేతావులు అయిపోతున్నారు. ఒకరు బాగా చదువుకున్నవారు, గొప్ప కవిత్వమును అంజయ్య గారు మాట్లాడిన తెలుగే అసలైన తెలుగు అని ప్రవదించాడు. ఇక్కడ అంజయ్య గారి గురించి ఆయన తెలుగు గురించి కాని ప్రస్తావన అంత ముఖ్యం కాదు. అధికారంలో ఉన్న వ్యక్తియొక్క ప్రాపకం పొందడం కోసం చదువుకున్న వాడు, మేధావి అయిన వాడు, ప్రతిభా విశేషాలున్నవాడు అధికారం ఎదురు యోచించడానికి ఏ పరిస్థితికి దిగిజారిపోతున్నాడనేది నేను చెప్పదలచుకున్నది. ఈ జాడ్యాన్ని ప్రజాభిప్రాయాన్ని పెంపొందించి తద్వారా అంతం చేద్దామా, లేదా, జరుగుతున్నది కదా, అందరితో పాటు మనమూను, అనుకుందామా అనేది మనం యోచించవలసి ఉంది. సిద్ధాంత పరంగా కమ్యూనిస్టు పార్టీలో చూకు తీవ్రమైన విభేదాలున్నాయి. వారి కార్యక్రమాలకు చూకు ఏ మాత్రం పాతన కుదరదు. At the same time I respect them for the simple reason that they have got some principles. ఈ రోజున రాజకీయాల్లో క్రొత్తగా వచ్చిన క్రొత్త జాడ్యాన్ని క్రొత్త బీదను సిద్ధాంత పరమైన రాజకీయాలు లేకుండా ఏ పార్టీ అధికారంలోనికి వస్తే ఏ ఎండుకు ఆ గొడుగు పట్టే పరిస్థితి మన ప్రజాస్వామ్యాన్ని కూకటి వేళ్ళతో పెకిలించే పరిస్థితి అని గుర్తుంచుకోవాలి. నన్ను ఎగతాళి చేస్తుండేవారు మీరు గోడలపై కాగితాలు అంటించుకోవలసిందే, వ్రాసుకోవలసిందే ఎవరు అధికారం లోనికి వచ్చినా మేమే అధికారంలో ఉంటాము, ఏ పార్టీ గెలిచినా మేమే అధికారంలో ఉంటాము తప్ప మీ లాంటి వారికి ఆహారాలు వుండవని, నిజమే. జనతా పార్టీ హయాంలో ఉన్నప్పుడు కూడా కాంగ్రెసు పార్టీ అధికారంలో ఉండగా ఎవరు పెత్తనం సాగించారో జనతా పార్టీ హయాంలో కూడా వారే పెత్తనం సాగించారు. నాతో ఒక పెద్ద మనిషి చెప్పాడు. ఎక్కడ ఉన్నా మాడే పెత్తనం అని. ఈ వింద ఎవరిపైననో వేయడం నా ఉద్దేశం కాదు. సమాజంలో ఒక భాగంగా కొన్ని ప్రిన్సిపుల్స్ యూక్స్ చేసి వాటికై నిరంజనీ పోరాడి ఎన్నికైన తరువాత మరొక పార్టీలోనికి ఇంతకాలం భామ ద్వితీయ కంగా ఉన్న పార్టీలోనికి ఫెరాయించాడంటే ఏమి చేయాలి? బద్ధ ఉక్కును భార్య యుద్ధ భూమి నుండి తిరిగి వచ్చిన భర్తకు ప్నానం వేయడానికి వస్తువు పోడి ఇచ్చింది. అని వింటుంటాము ఏమి చేస్తాడు, కొన్ని యుభుండులున్నాయి అందు వల్ల ఆటలు ప్రక్క చేరాడు, పరిస్థితుల ప్రభావం వల్ల చేరవలసి వచ్చింది, అనే ఎడ్లవల్లూర్ మెంటాలిటీని సమాజంలో తయారు చేసారు. మరీ పత్తిడి బద్ధించ లేక చేరాడంటే ఏమి, తినడానికి తిండి లేదా, ఉండడానికి ఇల్లు లేదా, ప్రతివజ్రాల్లో ఉంటే బతకనే లేదా? అధికారు అలోచన. పైరవీలు, పరిక్రమలు, లై సెన్సరులు

కావాలి. అటువంటి వారు పెట్టుబడిదారీ వర్గంగా తయారై వారే బయట ప్రచారం చేస్తుంటారు—ఏం చేస్తాడు, సర్, అధికారంలో ఎవరుంటే అటు చేరాలని.

ఈ మధ్య ఒక చదువుకొన్న ఆయన వచ్చి చెప్పాడు, వాయుడూ నీవు చాల పైకి రావసినవాడవు, ఉత్సాహవంతుడవు, మంచి లక్షణాలు కలవాడవు. కాని సముద్రానికి ఎదురు ఈడుతున్నావు అన్నాడు. నేను సముద్రానికి అసలు పోను నేను సముద్రానికి ఎదురు ఈడడం ఏమిటి, కొలనులు కట్టుకొని ఈత కొడతాను. కాని సముద్రానికి పోవలసిన అవసరం నాకు లేదే అంటే నీవు అధికారానికి వ్యతిరేకముగా తల వగులకొట్టు కొంటున్నావు అన్నారు. ఏ మనిషి అయితే నాకు అలాంటి సలహా చెప్పారో ఆ మనిషి అధికారములో వున్న వ్యక్తిని విమర్శిస్తున్నాడు ఇన్ఫర్మేషన్ యిచ్చి అసెంబ్లీలో రెయిజ్ చేయమన్నాడు. అంటే సందర్భాన్ని బట్టి, అవసరాలను బట్టి, కన్వీనియెన్స్ బట్టి రాజకీయాభిప్రాయాలను మార్చుకోవాలనే ప్రయత్నం జరుగుతోంది. ఈ మధ్య ఒకానొక పత్రికలో నేను తెలుగుదేశం పార్టీలో చేరుతున్నట్లు వ్రాశారు. నా శిలాన్ని శంకించే మరొకరు ఆంధ్రరాష్ట్రములో వున్నారు అంటే నాకు సంతోషము వచ్చింది. స్థిరమైన రాజకీయాభిప్రాయాలు కలిగి నేను పార్టీ మారకూడదు అనే ఆశించేవారు వున్నారని నేను సంతోషించాను నాకు మిత్రులు చాలా మంది జవాబులు వ్రాశారు. వాయుడూ, పత్రికలలో యిలా వచ్చింది ఏది వాస్తవము అని గత 10 సంవత్సరాలుగా రాజకీయాలలో పని చేస్తూ రాజకీయ పార్టీ కార్యక్రమాలలో పాల్గొని, ఎమర్జెన్సీకి వ్యతిరేకముగా పోరాటము జరిపి 15 నెలలపాటు జైలులో వున్నవాకు మిత్రుల ఉత్తరాలు చూసినపుడు వా మనస్సు తరుక్కుపోయింది. కారణము, రాజకీయవాతావరణం ఈ విధంగా కలుషితం చేయబడింది. ప్రతివారిని అనుమానించే విధంగా, గట్టిగా మాట్లాడకపోతే వారికి ఏదో కారణము వున్నట్లుగా అనుమానించే అదోగతికి రాజకీయాలు దిగిపోయినాయి. ఆ విధంగా మిన్ ఆండర్ స్టాండ్ చేసుకొనడం జరిగింది. ఎన్. టి. రామారావుగారు రాజకీయాలలోకి ప్రవేశించారు. వారు తిరిగి ఈ నూతన వాతావరణమును, ఈ స్థిరమైన రాజకీయ వ్యవస్థను పట్టివ్వము చేస్తారా లేక అసంతృప్తి జీవులను, పార్టీ ఫిరాయించువారు అను తాత్కాలిక రాజకీయ ప్రయోజనాలకోసము గడుపుకొంటారా అని రాష్ట్రమంతా ఎదురుచూస్తున్నది, యువకులకు ఉత్సాహాన్ని, ప్రోత్సాహాన్ని యిచ్చి కొత్త రక్తాన్ని తీసుకువచ్చి నిలబెడతారా అని ఎదురు చూస్తున్నారు. లేక అసంతృప్తి జీవులతోనే రాజకీయాలను నడుపుతారా అనేది తెలుపవలసినది ముఖ్యమంత్రిగారు. ఈ రోజు అధికార పార్టీకి సంఖ్యాబలము వుంది కాబట్టి తీర్మానాలను పాస్ చేయడంవల్ల ప్రమాదము లేదు. విజయితీ, చిత్రశుద్ధి ఋజువు కావాలి, కాంగ్రెస్ పార్టీకి ప్రత్యామ్నాయముగా నూతనమైన రాజకీయ వాయకునిగా రంగములోనికి వచ్చారు. 60 సంవత్సరాలు గుమ్మన వుండి రాజకీయాలలోకి వచ్చినప్పటికీ దీనిని మేమంతా హర్షించాము. For the simple reason he was never in politics, మేము అధికారములోకి రాకపోయినప్పటికీ స్థిరమైన కాంగ్రెసేతర పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిందని సంతోషము. కాని ఆ సంతోషం నానాటికి తగ్గి పోతుందని అధికారపక్షానికి మనవిచేస్తున్నాను. నాకేకాదు, ఈ రాష్ట్రములో వున్న యువకులు కాంగ్రెస్ అంటే విసిగి వేసారిపోయారు.

Government Resolution:
re: Prohibition of Defections from
Political Parties by the Mem-
bers of the State Legislature.

మాతన రాజకీయ పంథా కావాలని అనుకున్నారు. వారు ఎన్నికలలో ఉపయోగించుకొన్న యువకులలో నిరుత్సాహము ఎక్కువవుతోంది వారుచేసే పనులవల్ల. కాంగ్రెస్ మంచి వచ్చిన వ్యక్తులకు యిచ్చే ప్రాధాన్యము యిస్తూ లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్ లో పార్టీ ఫిరాయింపు దార్శనము ప్రోత్సహించడం, సమితి అధ్యక్షులు తెలుగు దేశం పార్టీలో చేరుతున్నట్లుగా ప్రకటనలు వస్తున్నాయి. తెలుగు దేశం పార్టీలో చేరితే మంచిదే. చేరమనండి. అట్లాగే కాంగ్రెస్ పార్టీవారిమంచి జిల్లా పరిషత్తులను తప్పించడము మంచిదే అను కొంటున్నాను కాని అది ప్రజాస్వామిక పద్ధతుల ద్వారా, వారి పార్టీ సభ్యులు తమ అభిప్రాయాలను మార్చుకోవాలి తప్ప అధికార పార్టీకి మెజారిటీ వుందని శాసనసభ చట్టములో తారుమారు చేస్తూ డిస్టెబిలిజ్ చేసే కార్యక్రమాన్ని ఎవరూ హద్దించరు. అది మంచి కార్యక్రమం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. సిద్ధాంతపరముగా కొనసాగించాలే తప్ప ఎప్పటికప్పుడు సమయాన్ని బట్టి, అవకాశాన్ని బట్టి, కస్టమైజ్ చేసి బట్టి రాజకీయాలు మారాలి అనేది సీరియస్ గా ఆలోచించవలసి వుంది. ఇప్పటికైనా ఈ జరిగిన పొరపాటును గుర్తించవలసివుంది. శాసనమండలి సభ్యులను తెలుగుదేశంలో చేర్చుకొనడం మొదటి తప్ప అది ఇప్పుడైనా ఒప్పుకొని దానిని సరిదిద్దుకొనడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. అని తెలుగుదేశం పార్టీ నాయకత్వానికి విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను. లేకపోతే మాయిష్టము. మా పార్టీలోకి ఎవరినైనా చేర్చుకొనవచ్చును అంటే ఎవరినైనా చేర్చుకొనవచ్చు కాదనడానికి వీలులేదు, ఇదివరకు రాజీవ్ గాంధీ రాజకీయాలలోకి వస్తున్నాడు అంటే, సంజయ్ గాంధీ రాజకీయాలలోకి వస్తున్నాడు అంటే వారు ఎవరో తెలియకుండా చాలమంది గోడూమీరా నేషన్ వెక్ కమ్ రాజీవ్ గాంధీ, నేషన్ వెక్ కమ్ సంజయ్ గాంధీ అని బ్యానర్ కట్టారు. అదే ప్రమాదము తెలుగుదేశం పార్టీకి వస్తున్నది. ముఖ్యమంత్రిగారి అల్లుడు, కాంగ్రెస్ పార్టీ తరపున పోటీ చేసి ఓడిపోయిన కాంగ్రెస్ పార్టీ అభ్యర్థి చంద్రబాబు నాయుడుగారు కాంగ్రెస్ సిద్ధాంతాలవల్ల నాకు పూర్తి విశ్వాసము వుంది నేను కాంగ్రెస్ పార్టీలోనే వుంటాను, ప్రతిపక్షాలను ఎదిరించే ఓర్పు, నేర్పు, వయస్సు నాకు వుంది అని ప్రకటనలు చేశారు. ఒక అడుగు ముందుకు వెళ్లి ఎన్. టి. రామారావుగారితో ఇంకా అవసరమైతే వెంకయ్యనాయుడు, జైపాల్ రెడ్డిగారితో పోరాడడానికి ఎన్నికలలో నిలబడతాను అంటే మేము చాలా సంతోషించాం. కాంగ్రెస్ పార్టీ సిద్ధాంతాలు నాకు నచ్చవు. నాకు ప్రధాన శత్రువు ఎవరు అంటే కాంగ్రెస్ బి అని మనవిచేస్తున్నాను. అట్లా మాటలు చెప్పి ఎన్నికలయి 15 రోజులైనా కాకముందే చంద్రబాబునాయుడుగారు తెలుగు దేశం పార్టీలో చేరాలనుకొనడం, దానిపైన నేను, జైపాల్ రెడ్డిగారు మా పార్టీ సభ్యసభము కాకపోయినా అధిక ప్రసంగము చేయడం, సిద్ధాంతాలవల్ల వున్న ప్రేమతో ఎవరైనా మంచిగా వుండాలనే బాధతో ప్రకటన చేశాము. తెలుగు దేశం వాయుకుడు దీనికి సమాధానముగా ఒక స్క్రీవింగ్ కమిటీని వేశాము. వారు పరిశీలించిన తరువాతనే తీసుకొనడం జరుగుతుంది అని అన్నారు. వారి పార్టీలోని 10 మంది సభ్యులు చంద్రబాబునాయుడుగారు చాలా గొప్పవారు, మా పార్టీలో బెస్ట్ తగ్గ వ్యక్తి, పార్టీలోకి తీసుకోవాలి అని ఒక ప్రకటన చేశారు. నాకు చంద్రబాబునాయుడుపైన

ఎలాంటి మరొక అభిప్రాయము లేదని అందరకు తెలుసు. విద్యార్థి ఉద్యమాలలో కలిసి పనిచేశాము. అసలు ఇస్కూ అది కాదు. పీఠమైన రాజకీయాభిప్రాయాలను కల్గిన వారిని పార్టీలో కొనసాగనిద్దామా లేక స్వార్థపర రాజకీయ ప్రయోజనాల కోసము మాకు కొనేవారిని కొనసాగనిద్దామా? ఇంకా కాంగ్రెసువారు ఎవరైనా వస్తామంటే చేస్తున్నావని పొక్కుతుంది. ఎవరూ పోదలచుకొనలేదని సంతోషరెడ్డిగారు చెబుతున్నందుకు చాలా సంతోషము. నిండుగా మా బెంచీలు ఈ 5 సంవత్సరాలూ కలకలలాడుతూ వుంటుంటే మేము ఏకాకిగా వుండడానికి వీలులేదు. చంద్రబాబునాయుడుగారు అధికారములో లేరు వారికి ఏ బాధ్యతలు లేవు. కాని కొన్ని నైతిక సూత్రాలను మేము కోరుతున్నాం. We want to raise some moral standards. When one want to teach some standards, he must set up good examples. అనే విషయంవిగ్రహ మాట్లాడుతున్నాము. 10 మంది శాసనసభ్యులు ప్రకటించారు అంటే ఏదో ఏలూరులోవున్న వెంకయ్య, నెల్లూరులో వున్న నాగయ్య, చిత్తూరు లో వున్న పుల్లయ్య ప్రకటన ఇస్తారు. అందరూ ఎందుకు ఈ ప్రకటన చేశారు అని అడుగుతున్నాను, వారి మంచికోసమే చెబుతున్నాను. ఇలాంటివారికి ఉపయోగిస్తారా లేక వల్లకి స్టాండర్డ్స్ని రెయిట్ చేయడానికి ప్రయత్నిస్తారా? తనవరకు వస్తే గాని తెలియదు. అధికారములోకి వచ్చినతరువాత ఈ ఇబ్బందులు తెలిసినప్పటికీ ఇప్పటికైనా తెలుగుదేశం పార్టీ నాయకులు ఈ తప్పులను దిద్దుకొంటారో లేదో, మామూలుగా వారి దారిని వారు పోతే, మా దారిని మేము పోతామని అనుకొంటారా ప్రజలు వారికి యిప్పుడున్న పార్టీకి తేడాను గమనించరనీ, వారి చర్యలను శ్రమించరని మనవిచేస్తూ సభానాయకులు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని హృదయపూర్వకంగా బలవరంపై పెంపు తీసి కొంటున్నాను.

(శ్రీ యమ్. కిషన్ రావు (సికిందరాబాదు) :- అధ్యక్షా, ఈనాడు శాసన సభలో పార్టీ ఫిరాయింపులకు సంబంధించిన తీర్మానం ప్రవేశపెట్టడం ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజకీయ చరిత్రలో విప్లవాత్మకమైన మార్పుగా నేను అభివర్ణిస్తున్నాను. తెలుగుదేశం పార్టీ ఏర్పడిన తరువాత అనేకమంది శాసన సభ్యులు ఈ తెలుగు దేశం పార్టీలో చేరటానికి ఉత్సుకత చూపించారు. మాపార్టీ తిరుపతి సభలో మా పార్టీలో చేరదలచుకొన్నవారు ముందుగా వారు వున్న పార్టీలకు, పదవులకు రాజీనామా చేసిన తరువాతనే చేరాంవే విధ్యయం చేసింది. కనుక పార్టీ ఫిరాయింపులనేది తెలుగు దేశం ఈ రోజు చెబుతున్నది కాదు. పార్టీ ఏర్పడిన వెంటనే ఈ విషయాన్ని సుస్పష్టంగా చర్చించి మాపార్టీ అధ్యక్షులైన అన్నగిరితో ఏ పార్టీ చిహ్నంపై గెలిచారో వారు ఆ పార్టీకి రాజీనామా చేయకుండా మన పార్టీలో చేర్చుకొనటం మంచిది కాదని చెప్పుకొని ఆ విధ్యయం తీసి కొన్నాము ప్రజాస్వామ్యానికి అత్యధిక విలువ ఇచ్చే వెంకయ్యనాయుడుగారు వ్యక్తి పార్టీలు మారకుండా అనే విషయం లేవదీశారు. ఏ వ్యక్తికి అయినా తను వమ్మి పార్టీలో చేరే హక్కును ఆపటానికి వీలులేదన్న విషయం గుర్తించాలి. చంద్రబాబు నాయుడుగారు ముఖ్యమంత్రి గారికి అల్లుడు కావచ్చు. అయినంతమాత్రాన అయినా వుండే స్వాతంత్ర్యం ఆయనకు వుంది. ఆ స్వాతంత్ర్యాన్ని ఎవరూ అవలంబించే విషయాన్ని అందరము ఒప్పుకోవాలి. కాని వారు ఏ పార్టీ చిహ్నంతో ఎన్నిక అయ్యారో

అపార్థికి రాజీనామా చేయాలి. ఆ తరువాతనే మాపార్టీలో చేరాలి. ఈనాడు కొత్తగా ఏర్పడిన తెలుగుదేశం పార్టీలోకి అన్ని పార్టీలకు చెందినవారు వచ్చి చేరారు. కాని వారు తాము ఇంతకాలంపున్న పార్టీకి రాజీనామా ఇచ్చి చేరారు. తెలుగుదేశం పార్టీ మీద గెలిచిన వారు ఆ పార్టీ సీద్ధాంతాలకు కట్టుబడి, ఆ పార్టీ ఎంజన్ మానిఫెస్టోమీద విశ్వాసం వుంచి, ఓటర్ల మద్దతు పొందిన వారు ఒక పార్టీపై నమ్మకం, విశ్వాసం వుండి గెలిచాక పార్టీ ఫిరాయింపకూడదని తెల్పటం ప్రజాస్వామ్య వ్యతిరేక చర్యకాదని వ్యక్తి హక్కులను హరించటం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. జయప్రకాష్ నారాయణ్ గారు కూడా బాగా ఆలోచించి రీకాల్ అనే సిస్టం పెట్టారు. జనతా పార్టీ కూడా పార్టీ ఫిరాయింపులను అనుచేస్తామని చెప్పారు కాని అటువంటి తీర్మానం ప్రవేశపెట్టక ముందే అధికారం కోల్పోవడం జరిగింది. తెలుగుదేశం పార్టీ కూడా ఎన్నికలలో అదే వాగ్దానం చేసింది. ఈ రోజు మాకు మనుష్యులు కావాలంటే చేరటానికి చాలామంది శాసన సభ్యులు సిద్ధంగావున్నారు. కాని అలా ఎన్నికైన శాసన సభ్యులను తీసికోవటం మా లక్ష్యం కాదు. దీని లీగలిటి గురించి ఒక మాట చెప్పవలసివుంది. మన రాష్ట్రానికి సంబంధించి ఈ శాసనసభకు ఇలాంటి తీర్మానం చేసే అధికారం వుంది. అరున్నర కోట్ల ప్రజలకు సంబంధించిన ఈ విషయాన్ని కేంద్రం కూడా గుర్తించి దీనిని గౌరవించవలసిన అవసరం వుంది. ఇక్కడ ఇది పాటైన పీదవ కేంద్రం దీనిని ఆమోదించకపోతే ఇది అప్రజాస్వామ్యమే అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. మేము దీనిని తీసుకురాకపోయినా మమ్మల్ని అడిగేవారులేరు. అయినా మేము చిత్త శుద్ధితో సత్, సాం ప్రదాయాన్ని నెలకొల్పటానికి దీనిని తీసుకు వచ్చాము. పార్టీల మార్పు అనేది ఏ పరిస్థితికి దారితీసిందంటే మనం హఠాసాన ఉదాహరణగా తీసికోవచ్చు. అక్కడ జరిగిన పరిస్థితి చూస్తే దేశంలో ప్రజాస్వామ్యం నిలబడుతుందా లేదా అన్న సందేహం కూడా ఉంది. అదే విధంగా ఒక మస్తిరమైనటువంటి ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేయడానికి పటిష్టమైనటువంటి ప్రతిపక్షం వుండడానికి యీ ఫిరాయింపులను ఆపు జేయడం అత్యంత అవసరమని మనవి చేస్తున్నాను. అధికార పార్టీ బాధ్యతే గాక ప్రతిపక్ష పార్టీల బాధ్యత కూడా వుంటుంది. ప్రతిపక్షము ఎంతవరకైతే గట్టిగా వుండదో ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో సరైన విధానాలు వుండవు. ప్రతిపక్షములో వుండి అధికారదాహం కొరకు వచ్చేవారిని ఆపు చేయడానికి యీ బిల్లు వుందని చెబుతున్నాను. ఆనాడు 60 సీట్లు గెలిచిన జనతా పార్టీ మిగతా ప్రతిపక్షాలు, కాంగ్రెస్ (ఎన్) 30 మంది ఖచ్చితంగా వుండి వుంటే చక్కని ప్రతిపక్షముగా వుండి గత శాసనసభలో జరిగిన అరాచకాలు, అవ్యాయాలు జరిగే వుండేవి కావు. కాని ఫిరాయింపుల ఆవుదల చట్టం లేకపోవడం వల్ల ఆనాడు జనతాపార్టీ వారు కాంగ్రెస్ (ఎన్) వారు అధికార పక్షములో చేరారు. అలాంటి పరిస్థితి లేకుండా వాస్తవములో చక్కని ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థను విర్మాణం చేయడానికి ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో చక్కని విశ్వాసం కలిగించడానికి మేము ఏ పార్టీద్వారా అయితే ఎముక్కుకోబడ్డామో ఆ పార్టీ విధానాలను సక్రమంగా అమలు చేయడానికి కృషి చేస్తామనే చమకం కలిగితే

దానికి యీ రెజల్యూషను ఎంతైనా అవసరం. దీనిని కేంద్రం కూడ అంగీకరించాలి. ఆంధ్ర దేశ ప్రజలు ఏకగ్రీవంగా పాసు చేస్తున్న తీర్మానం గాబట్టి దీనిని అందరూ అంగీకరించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ యం. ఓంకార్ :- అధ్యక్షా, ఆంగ్లములో ఒక సామెత వుంది. సవ్ థింగ్ యాజ్ బెటర్ డ్యాన్ నథింగ్ అని. ఏమైనప్పటికీ యితవరకు శాసనసభ చరిత్రలో యీ రకంగా రాజకీయంగా పార్టీయొక్క ఫిరాయంపులను నిరోధించడానికి కేంద్రానికి సిఫారసు చేస్తూ అధికారపక్షము నుండి తీర్మానం రావడం మొదటిసారిగా జరిగింది. దానికి పరిమితులు ఏమైనప్పటికీ హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను. రాజ్యాంగ చట్టములోని 191 వ ఆర్టికల్ క్రింద 'ఎ' నుండి 'సి' వరకు ఒక సభ్యుడియొక్క డిస్క్వాలిఫికేషన్లు గురించి విర్ణయించారు. ఈ డిస్క్వాలిఫికేషన్లకు సంబంధించిన విషయము కంకరెంటు లిస్టులో లేదు, స్టేటు లిస్టులో లేదు. అది ప్రత్యేకంగా సెంటరు లిస్టులో వుంది. Article 191 (e). — "If he is so disqualified by or under any Law made by Parliament." అనేది స్పష్టంగా వున్నప్పుడు పార్లమెంటు చేయవలసింది తప్ప మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము చేయడానికి వీలు లేని పరిస్థితిలో వున్నాము. అయితే పార్లమెంటులో చట్టం తీసుకురావడానికి గతములో కొన్ని ప్రయత్నాలు జరిగినవి. ఒక విధంగా చెప్పాలంటే, అప్పుడు ఏదో ఒక చట్టమును అడ్డం పెట్టుకొని అది పాసు గాకుండా అడ్డుకున్నారు. ఆర్టికల్ 19 క్రింద ప్రీడం ఆఫ్ స్పీచ్ కు యిది అడ్డం వస్తుందనే కుంటిసాకులు చెబుతూ ఆపుదల చేశారు. కాని అది వాస్తవం కాదు. వాస్తవం అందుకు భిన్నంగా వుంది. మన సమాజ అవసరాలను బట్టి చట్టాలు మార్చుకోవాలి గాని చట్టాల అవసరాలనుబట్టి సమాజాన్ని మార్చుకోలేము. కాని దురదృష్టవశాత్తు బూర్జువా భూస్వామ్య పార్టీలకు తాము చేసేవాటికి సూత్రాలు వుండవు, నీతి నియమాలు వుండవు. నైహూగారు, మొదటిసారిగా భారతరాజకీయాల్లో యీ రకంగా రాజకీయ పార్టీల ఫిరాయంపులను ప్రోత్సహించి మచ్చ తెచ్చుకున్న వ్యక్తి. ఆ తరువాత ఇందిరా గాంధీ గారి కాలములో తారాస్థాయికి పోయింది. అయితే చెడు సాంప్రదాయాన్ని అరికట్టడానికి జనతా పార్టీ అధికారములోకి రాకముందు వచ్చిన తరువాత జనతాపార్టీ అధికారయుతంగా ఏమి ప్రకటించింది అనే దానితో నిమిత్తం తేకుండా కాంగ్రెస్ (ఐ) కి వ్యతిరేకంగా వున్నటువంటి అఖిల భారత స్థాయిలో వున్న రాజకీయ పక్షాలు జయప్రకాశ్ నారాయణగారు బతికి వున్నప్పుడు అనేక సమావేశాలు జరిపి ఒక విధానాన్ని రావడం జరిగింది. అందులో తారుకుండే ప్రముఖ పాత్ర వహించారు. అప్పుడు విర్ణయించింది ఏమంటే, మొదటిది ఎవరైనా ఒక పార్టీ టిక్కెట్టు మీద ఎన్నుకోబడినప్పుడు ఆ పార్టీకి శాసనసభలో గానీ పార్లమెంటులో గానీ బయటగాని ప్రజలలో వాటికి ఒక నిర్మాణ కార్యక్రమం ఆధారం చేసుకొని వున్నారు. ఎన్నుకోబడిన తరువాత ఆ పార్టీని వదలుకోవాలంటే పార్లమెంటు పభ్యత్వానికి గాని శాసనసభ పభ్యత్వానికి గాని రాజీనామా యివ్వవలసిందే. ఓటర్ల ముందుకు కొత్త కార్యక్రమముతో ముందుకు పోవాలి. అంతేగానీ, అంతకుముందున్న నిర్మాణ, విధాన ప్రాతిపదిక మీద

గెలిచిన వ్యక్తి తన యిష్టం వచ్చినట్లు మార్పుకోడానికి చట్టం. స్మృతం అంగీకరించ కూడదని చెప్పారు. ఏ దైనా ఒక రాజకీయ పార్టీ తనంతట తాను రద్దు పరుచు కున్నప్పుడు, రద్దుకాబడిన పార్టీ టేకెట్టుమీద ఎన్నుకోబడి వుంటే అతనికి యిది వర్తించదు. కారణం ఏమంటే సిద్ధాంతపరంగా అది రద్దు కాబడింది గాబట్టి వర్తించదు అన్నారు. అట్లా రద్దు అయిన తరువాత వారు యిండిపెండెంటుగా వుండవచ్చు, లేకపోతే వేరే పార్టీలో విలీనంకావచ్చునని చెప్పారు. ఈ ప్రమాణాలను ఆధారము చేసు కొని తయారు చేసిన బిల్లును కేవలము అనాడు జనతా పార్టీ కూడ సరిగా కాంగ్రెస్ గర్భంలో నుండి వచ్చింది గాబట్టి కుళ్లు సాంప్రదాయంలో కక్కుర్తి బుద్ధితో అధికారాన్ని విలబెట్టుకోడానికి యీ ఫీరాయింపులను ప్రోత్సహించడం ఆ తరువాత పతనం అయిపోవడం మనంచూశాము. ఇప్పుడు తెలుగు దేశం పార్టీ అవతరించింది దాని సిద్ధాంత కార్యక్రమాలను ప్రజలకు తెలిపింది. నేను మొదటి రోజే మనవి చేశాను ఇది బూర్జువా భూస్వామ్య ప్రభుత్వం కాదని నిరూపించుకోవలసిన బాధ్యత తెలుగు దేశము పార్టీ మీద వుందని. ఇప్పటికి ఆ బాధ్యత వుందని చెబుతున్నాను. మాది బూర్జువాభూస్వామ్య పార్టీ కాదని త్రికరణశుద్ధిగా ఋజువు చేసుకోవలసిన బాధ్యత వుంది. పార్టీ ఏర్పడిన రోజులలో కాంగ్రెస్ నుండి ఆదయ్య, రత్నయ్య, నారాయణ గార్లు చేరారు. అనాడు మీ శాసనసభ సభ్యత్వానికి రాజీనామా యిస్తే తప్ప చేరడానికి లేదని అంటే ఒక్క నాదెండ్ల భాస్కర రావుగారు యిచ్చారు. వారేమా ఏమైనా గాని అధికారం పోగొట్టుకోవడం అంత మంచిది కాదని శుభ్రంగా తెలుగు దేశముకు ఒక దండం అన్నారు.

శ్రీ నాదెండ్ల భాస్కర రావు :— వారు రాజీనామా గురించి చెబుతున్నారు. పార్టీ పెట్టింది మార్చి 29 నాడు, నాదెండ్ల భాస్కర రావు పార్టీకి శాసనసభ సభ్యత్వానికి రిజైన్ చేసింది 23 వ తేదీనాడు, ప్రెస్ కాన్ఫరెన్సులో కూడ ఎనవున్స్ చేయడం జరిగిందని గౌరవసభ్యులకు గౌరవంగా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :— సంతోషం, డిస్ట్రబ్యుట్ చేయడం లేదు. రెండు రోజులు ముందు అయితేనేమి వెనుక అయితేనేమి. ఒక స్మృతాన్ని అంగీకరించారు, దాని ప్రకారం పోవాలనుకున్నారు. అదే పద్ధతిని ఎన్నికలు అయిన తరువాత నిలబెడు తారనే ఆశ మాకు కూడ కలిగింది. కాని తరువాత జరిగిన పరిణామాలు గమనిస్తూ వుంటే, అన్నింటికంటే వారికి శాసనసభలో వచ్చిన మెజారిటీ ద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అధికారాన్ని చేపట్టిన తరువాత కొన్ని ఆలోచనలు బాగా పాడనూపాయి. మొదటిది కాన్సిల్లో మెజారిటీ బలాన్ని సాధించడం ఎట్లా? సమితుల్లో జిల్లా పరిషత్తుల్లో తెలుగు దేశము పేరుతో కార్యక్రమాలు అమలు జరిగేది ఎట్లా అని. దీని కొరకు అడ్డ దారులు త్రొక్కడం, చేపట్టడం జరిగింది వారు, మాటలు, స్మృతాలు ఏమి చెప్పి నప్పటికీ ఆచరణలో వచ్చేప్పటికీ స్మృతం ఆ విధంగా జరిగింది. తెలుగు దేశము నాయకులకు తెలియదా? పంచాయతీ సమితులకు డైరక్టు ఎలక్షన్లు జరిగినవి. పేరుకు ఏ పార్టీ అని లేకపోయినప్పటికీ పోటీ ఎలా వుండినది స్థానిక ఎం ఎల్ ఎ లకు శుభాకూలురు గెలిచినా అననుకూలురు గెలిచినా పోటీ ఎట్లా జరిగింది. ఎవరు గెలిచినా

వారు కాంగ్రెస్ వారేనని తెలియదా ? ప్రతి పక్షాల్లో మార్క్సిస్ట్ కమ్యూనిస్టులు, సి పి ఐ, బి జె పి, వుండవచ్చు. మొత్తం మీద రకరకాల అపోజిషను పార్టీలు ఒక వైపు అధికార కాంగ్రెస్ ఒక వైపు వుండి పోటీ చేసినవి. మరి కొంత మంది యిండె పెండెంటుగా గెలిచినా, ఆ యిండె పెండెంటు గెలిచిన పరువాత మేము అందరం కాంగ్రెస్ లో చేరుతున్నామనడం, అనాడు వున్న ముఖ్యమంత్రి, అంజయ్యగారు ఇందరు మూరారే అనడం — ఏ మందలో కట్టినా మా మందలో యీనితే సరిపోతుందనే పద్ధతిలో వ్యవహరించడం జరుగుతూ వచ్చింది. ఈ రోజున వారికి పార్టీ టికెట్టు లేవు కదా అనే కారణంచేత వారు తమ పార్టీలో చేరుకొనడం చాలా అపవ్యమైన విషయం. కావాలని అనుకుంటే వారిని సమితి అధ్యక్ష పదవులకు రాజీనామా ఇవ్వ మనండి, ఫ్రెన్చ్ ఎలక్షన్లు పెట్టండి. అట్లాగే మునిసిపాలిటీస్, జిల్లా పరిషత్స్ చైర్మన్ వచ్చినా, ఇంకెవ్వరు వచ్చినా వారి పదవులకు రాజీనామా ఇవ్వమనండి, తరువాత ఎలక్షన్లులోకి పామ్మని చెప్పండి. ప్రజా తీర్పు తీసుకొని రమ్మనండి. అది బాగా ఉంటుంది. మన రాష్ట్ర స్థాయిలో లోక్ దళ్ పార్టీవారు తమ పార్టీని రద్దు చేసు కున్నారు. అది అఖిం భారత స్థాయిలో ఒక పార్టీగా లేదు. అనేక గ్రూపులుగా ఉంది. మన రాష్ట్ర స్థాయిలో లోక్ దళ్ పార్టీ రద్దు అయి వారు తెలుగు దేశం పార్టీలో చేరడం పార్టీ ఫీరాయింపు కాదు. మిగిలినటువంటి వారు—కాంగ్రెస్ నుంచి వచ్చినటువంటి వారిని, అంతకుముందు కాంగ్రెస్ నుంచి వచ్చి ఇండె పెండెంటుగా ఉన్నటువంటి వారిని పేర్చుకొనడం చాలా అపవ్యమైన విషయం. త్వరలో ఒక కొత్త చిక్కు ఎదురు కాబోతున్నది. తెలుగు దేశం పార్టీవారు దాదాపుగా రాష్ట్రంలో అన్ని స్థానాలకు పోటీ చేశారు. పోటీచేసిన ప్రతిచోట కాంగ్రెస్—ఐ అధికార పక్షంనుంచి కాంగ్రెస్—ఐ వారు సమితి అధ్యక్షులకు వ్యతిరేకంగా నిలిచారు. వారు వ్యతిరేకంగా నిలిచి తెలుగు దేశం పార్టీ వారిని గెలిపించుకున్నారు. మీకు వ్యతిరేకంగా ఉన్నవారు ఈ రోజున వస్తూ ఉంటే వారికి వ్యతిరేకంగా నిలచిన ఒరిజినల్ తెలుగు దేశం పార్టీ కార్యకర్తల గతి ఏమి కావాలి ? అమ్మగారి వ్యక్తి పూజతో నెగ్గుతామని అనుకున్నారు. అమ్మ చెప్పినట్లు అందరూ నోరు మూసుకొని ఉంటారని అనుకున్నారు. కాని అమ్మగారి కంట్రోలు ఎక్కడికక్కడే చిన్నాల్సిన అయిపోయింది, చిరిగిన గుడ్డ ఏ రకంగా విచ్చివం అయిపో తుందో ఆ రకంగా విచ్చివం అయిపోయింది. అమ్మగారి వ్యక్తిగత ఆకర్షణ ఎక్కువ కాంం నిలువలేదు. ఇప్పుడు అన్నగారి వ్యక్తి పూజ కాని వ్యక్తిగత ఆకర్షణ కాని భిన్నాభి ప్రాయాలు కలిగిన తెలుగు దేశం పార్టీ వారిని ఐక్యతగా ఉంచ గలుగుతుందని అనుకుంటే తప్పు. శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీగారి వ్యక్తి పూ జ, ఆకర్షణ ముందు శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు — అన్న గారి వ్యక్తి పూజ, ఆకర్షణ అతి తక్కువ అని మరచి పోకండి. ఇటువంటి పరిస్థితులలో వారి పార్టీ దగ్గరకు చేరేవారంతా ఎవరు ? కాంగ్రెస్—ఐ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ముఖ్యమైన పందర్బాలలో మేము చెబుతూ వచ్చాము. కాంగ్రెస్ పార్టీ అంటే ఏమిటి? ఎవరు ప్రధానమంత్రిగా ఉంటే వారి పార్టీ అది. ఎవరు ముఖ్యమంత్రిగా ఉంటే అది వారి పార్టీ. ముఖ్యమంత్రి పదవి దిగిపోయిన తరువాత బజారులో నమస్కారం పెట్టే పరిస్థితి లేని పరిస్థితి ఉంది, అధికారంలో

ఉన్నప్పుడు తాడిచెట్టు ఎత్తు సాగుడుతూ తరువాత అమాంతం నేల కూల ద్రోయడం ఇదివరకు జరుగుతూ వచ్చింది. ఇప్పుడు మీకు ఆ అనుభవమే ఎదురు కాబోతున్నది. జిల్లా పరిషత్ స్థాయిలో, సమితిస్థాయిలో మునిసిపాలిటీ స్థాయిలో, లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిలు స్థాయిలో ఇంకొక స్థాయిలో కాని కొత్తవారిని ఎవరిని ఒక పార్టీ నుంచి తెలుగుదేశం పార్టీలోకి చేర్చుకో వలసిన అవసరం లేదు. అటువంటి వారిని రాజీనామా ఇచ్చి తిరిగి ప్రజలలోకి ఎలక్షనులోకి పామ్మనిచ్చేస్తుంది. అప్పుడు వారిని తీసుకోండి. అది అమలు చేసినప్పుడు ప్రభుత్వం తీసుకొని వచ్చిన తీర్మానానికి విలువ ఉంటుంది గౌరవం ఉంటుంది, నిజాయితీగా చేసినట్లు భావించడానికి వీలు ఉంటుంది. అది చేయకపోతే ఇది అయ్యవారి ఉల్లిగడ్డ శాస్త్రం లాగ ఉంటుంది. ఊరందరికి ఉల్లిగడ్డ వద్దని ఆయన ఉపన్యాసం ఇచ్చి ఇంటికి పోయేప్పటికీ అతని భార్యగారు వచ్చి పులుసు ఉల్లిగడ్డ లేకుండా చేసింది. ఇందులో ఉల్లిగడ్డ లేదేమిటి అంటే వద్దని ఉపన్యాసం ఇచ్చారు కదా అని అంటుంది. వద్దన్న మాట ఊరందరి కోసం కాని మన కోసం కాదన్నట్లుగా వారు దిగజార కూడదు. వారి నైతిక ప్రమాణాలను అంత త్వరగా పతనం చేసుకోకూడదని కోరుతున్నాను. తెలుగు దేశం పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత కొన్ని పునాది విషయాలు ప్రభుత్వపు స్థాయిలో వారు ప్రజల దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నారు. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఉన్న అధికారాలు ఎంత పరిమితంగా ఉన్నాయి. సర్వాధికారులు చేబట్టిన కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏవిధంగా మనకు అడ్డు తగులుతున్నదనే విషయాలు తీసుకొని వస్తున్నారు. ఇది శుభశూచకం. కేంద్రానికి, రాష్ట్రానికి ఉన్నటువంటి పరిమితులు ఏమిటి? రాష్ట్ర ప్రజలు సర్వతోముఖభివృద్ధి కావాలని అంటే కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క నియంతృత్వపు పాలనా లేక కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క కేంద్రీకృత అధికారాలు ఏ విధంగా అడ్డు పడుతున్నాయనే సంగతి చెప్పకుండా, ప్రజలను చైతన్యవంతులుగా చేయకుండా, ఆ పాతిపదిక మీద ఆందోళనోద్యమాలు నడపకుండా, ఒక్క అడుగు పూడా ప్రగతి పథాన నుండుకు తెలుగు జాతి పురోగమించడం సాధ్యం కాదు. తెలుగుదేశం పార్టీ వారు దానికి నాంది ప్రసాదన చేస్తున్నారు. మేము హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాము. విన్ననే మనకు ఇక్కడ ఒక సమస్య వచ్చింది. స్త్రీలకు సంబంధించి సమాన హక్కులు కల్పించే బిల్లు విషయంలో. వారు అంగీకరిస్తారా లేదా అని కాదు. ఇది చారిత్రాత్మకమైన బిల్లు. మీరు అధికార పక్షం నుంచి తీసుకొని వచ్చారు. మేము హృదయపూర్వకంగా బలపరిచాము. ఈ రోజున తీసుకొని వచ్చిన తీర్మానం కూడా చారిత్రాత్మకమైన తీర్మానం. దీనిని మేము హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాము. నా మిత్రుడు శ్రీ సమరసింహారెడ్డిగారు ఆడ్వకేటు, సేను ఆడ్వకేటును కాదు. చట్ట రీత్యా ఏమైనా చేయవలసి ఉంటుందా అంటే ఇంతన్నా చేయగలిగింది ఏమీ లేదని తమకున్నటువంటి అనుభవంతో చెప్పారు. తీర్మానం మూడు ముక్కలు ఏమీ పెట్టారని కాదు. శ్రీ వెంకయ్యనాయుడుగారు, శ్రీ జై పాల్ రెడ్డిగారు చెప్పినట్లు ఒక తీర్మానం ప్రవేశ పెట్టేప్పుడు ఒక నోటును మీరు వ్రాసి పెడితే బాగుండేది. ఏ కారణాలచేత, ఇప్పుడున్నటువంటి రాజకీయ వాతావరణంలో ఈ పార్టీల ఫిరాయింపులు సాధికరం అని భావిస్తున్నది. ప్రజాస్వామ్య అభివృద్ధికి

పురోగమనానికి ఏ రకంగా హానికరంగా ఉందో, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థను పరిపుష్టం చేయడానికి మనకున్నటువంటి పరిధిలో ఇంతకన్నా చేసేది లేదని మీరు చెప్పగలిగితే మాకు బాగా ఉండేది. లేకపోతే వారి నోటితో అయినా ఎక్స్ ప్లెంసో ఉపన్యాసం ఇచ్చినా కూడా అందంగా ఉండేది. ఏమీ లేకుండా కట్టె, కొట్టె, లెచ్చె అని మీరు చెబితే దీనివల్ల ఎవరికి ఉపయోగం లేదని మనవిచేస్తున్నాము. మన పరిధిలో కేవలం తీర్మానం పాన్ చేయడమే కాదు, మీకున్నటువంటి శక్తియుక్తులన్ని ఉపయోగించి కేంద్ర ప్రభుత్వంద్వారా దీనిని ఆమోదించజేయడానికి కృషి చేయవలసిన అవసరం ఉంది. పార్లమెంటు సభ్యులద్వారా పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టండి. ఈమధ్య దక్షిణాది ముఖ్యమంత్రుల సమావేశం జరగడం హర్షించవలసిన పరిణామం అని మనవి చేస్తున్నాము. మేము దానిని బలపరుస్తున్నాము. పార్లమెంటు సభ్యులద్వారా, ఇతర రాష్ట్రాల పార్టీల ప్రతినిధులద్వారా పార్లమెంటులో లేపండి. ఈ రాష్ట్రంనుంచి మాకు పార్లమెంటు సభ్యులు ఎవరూ లేకపోయినా మాకు ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి గెలిచిన సభ్యులు పార్లమెంటులో ఉన్నారు. మీరు కూడా దానిని అక్కడ మున్ చేయండి, ఈ బిల్లు త్వరగా వచ్చేట్లు చేయండి మేము వారికి చెబుతాము. దీనిని తీవ్ర స్థాయిలో చేసు వలసి ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాము. తెలుగు దేశం పార్టీ అరమరికలు లేకుండా తాము ఇదివరకు చేసిన తప్పలను ఒప్పుకోవలసిన నైతిక బాధ్యత ఉంది. ఏ పార్టీ అయినా దానిని సమర్థించుకోవద్దు. చేసిన తప్పలను ఒప్పుకోవడం బూర్జువా పార్టీలకు ఇష్టం ఉండదు. మీరు బూర్జువా పార్టీ కాదు అని అనిపించుకోవలసిన బాధ్యత ఉంది. అందుచేత ఇప్పటివరకు మీరు ఎవరెవరినైతే ఫలానావారు కాంగ్రెస్ వారు అని తెలిసి ఉండి చేర్చుకున్నారో, మీరు తిరుపతిలో చేసుకున్న నిర్ణయం బుట్టదాఖలా చేసిన దానిని మీరు ఖండించుకోని ఇకముందు అటువంటివి జరుగకుండా చూస్తామని చెప్పవలసి ఉంటుంది. అప్పుడే దీనికి సరైన విలువ ఉంటుందని మనవిచేస్తూ ఈ తీర్మానాన్ని మేము హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నామని చెబుతూ పెంపు తీసుకొంటున్నాము.

శ్రీ వి. రామభూపాల చౌదరి (కర్నూలు) :— అధ్యక్షా, పార్టీ ఫిరాయింపు లను నిషేధించే ఈ తీర్మానాన్ని హృదయ పూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాము. ప్రస్తుతం ఉన్నటువంటి కలుషిత రాజకీయ వాతావరణంలో ఈ పార్టీ ఫిరాయింపుల తీర్మానం ఎంతైనా అవసరం ఉంది. ఎందుకంటే గత చరిత్ర మనకు చాటి చెబుతుంది. జనతా పార్టీలో 40 మంది సభ్యులు ఉన్నప్పటికీ రెడ్డి కాంగ్రెస్ లో 30 మంది సభ్యులు ఉన్నప్పటికీ చివరకు మిగిలింది ఏమిటంటే శ్రీ వెంకయ్య నాయుడుగారు చెప్పినట్లు జనతా పార్టీలో 14 మంది, రెడ్డి కాంగ్రెస్ కూడా దాదాపు సున్న, ఒక్క సభ్యుడు కూడా లేనటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడింది. అలాంటి కలుషితమైన వాతావరణం ఉండ బట్టే ఈ రోజు ప్రజలలో రాజకీయనాయకులు అంటే ఒక హీన భావం ఉంది. ఈ నైతిక విలువలు క్షీణించినటువంటి వాతావరణంలో ఒక గౌరవ ప్రదమైన స్థానం కల్పించాలి అంటే తప్పకుండా ఈ పార్టీ ఫిరాయింపులు నిరోధించే బిల్లు అవసరం ఎంతైనా ఉందిగాని గౌరవ సభ్యులు వెలిబుచ్చినది ఇది మన శాసన సభలో తీర్మానం చేస్తే చాలమ అని. కాని ఈ ఘనత మన ముఖ్యమంత్రి రామారావుగారికే దక్కుతుంది. ఎందు కంటే ఇది చరిత్రాత్మకమైన తీర్మానం. మొట్టమొదటి సారిగా ఈ ఆంధ్రప్రదేశ్

ఎసెంబ్లీ ఈ తీర్మానాన్ని మున్ చేపింది కాబట్టి ఈ ఘనత తెలుగుదేశం పార్టీకి దక్కుతుంది. శ్రీ రామారావుగారికే దక్కుతుంది. తెలుగుదేశం పార్టీ అన్ని పార్టీల మిక్చరు అని వెంకయ్య నాయుడుగారు అన్నారు. ఒప్పుకుంటాను. ఎందుకంటే బి. జె. పి. పార్టీ నుంచి తెలుగుదేశం పార్టీకి వచ్చారు. కమ్యూనిస్టు పార్టీ నుంచి కూడా తెలుగుదేశం పార్టీకి వచ్చారు. జనతా పార్టీ నుంచి కూడా ఎన్ బి టి కుగా తెలుగుదేశం పార్టీకి వచ్చారు. కానీ ఒకటి మాత్రం నిజం. ఈ రోజు తెలుగుదేశం పార్టీలో ఉన్న సభ్యులు అందరి 90 శాతం తెలుగు దేశం సభ్యులు కాంగ్రెస్ (ఐ) కి వ్యతిరేకము. కాంగ్రెస్ (ఐ) బడియాలజీకి (పిన్) పులుకుకి వ్యతిరేకము. కాబట్టి తెలుగు దేశం పార్టీ స్వచ్ఛందమైన సభ్యుల చేతనే ఏర్పాటు చేయబడిన పార్టీ. అయినప్పటికీ ఈ ప్రస్తుత కలుషితమైన వాతావరణంలో ఈ ఫిరాయింపులను నిషేధించడానికి ఈ తీర్మానం చాల అవసరం. ఈ తీర్మానాన్ని హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తూ శంభు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జైపాలరెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఈ తీర్మానాన్ని మేమైతే సరే అనుకోండి ఈ భారత దేశంలో ఏ పార్టీలో ఉన్నవారు కూడా వ్యతిరేకించరు. ఎందుచేతనంటే మన దేశంలో కొత్త వరదాని ప్రవేశపెట్టాము: సిద్ధాంతాలను సూత్రప్రాయంగా అంగీకరించడము ఆచరణలో ఏటన్నిటిని అందరము వమ్ముచేయడం. అధ్యక్షా, ముఖ్య మంత్రిగారు ఈ తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. అనవామికి భిన్నంగా ఇంత చరిత్రాత్మకమైన విప్లవాత్మకమైన తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టిన ముఖ్యమంత్రిగారు మరి విప్లవాత్మకమైన ఉపన్యాసము ఏమీ చేయలేదు. ఒకకార్ గారు చెప్పారు, ఈ తీర్మానంలో వేరే విషయాలు పొందు పరచేందుకు వీలు లేదని. నేను అనుకున్నా. తీర్మానంలో ఎన్ని విషయాలైనా పొందుపరచవచ్చు. ఈ పార్టీ ఫిరాయింపుల విషయంలో పార్లమెంటు ఏదైనా శాసన బద్ధమైన చర్య తీసుకోవాలి. ఒక ఎం. ఎల్. ఏ అయిన వాడు తన పార్టీ మార్చినప్పుడు ఆ ఎం. ఎల్. ఏ సీటుకి రాజీనామా చేసే టెట్టుగా చట్టాన్ని మార్చాలి అనే సూచన దీంటో లేదు. ఎలాంటి సూచన? కనీసం ఏ వద్దతిలో ఈ తీర్మానాన్ని తేవాలి అని కూడా దీంటో సూచన లేదు. తెలుగుదేశం పార్టీ వారు ఎన్నికల ముందు. ఏమీ చేశారో ఒకసారి మీరు గమనించాలి. మా జిల్లాలోనే కాదు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో అన్ని జిల్లాల్లో కొందరు అభ్యర్థులు కాంగ్రెస్ (ఐ) అభ్యర్థులుగా నామినేషన్ వేసిన తరువాత ఇండిపెండెంటు అభ్యర్థులుగా మారిన తరువాత అధికార తెలుగు దేశం అభ్యర్థులుగా అవతరించారు. నేననేది ఏమిటంటే ఈ ఫిరాయింపులు అనేది శాసన సభకు ఎన్నికైన వారికే కాదు. ఏ రాజకీయ పార్టీ కార్యకర్తకు అయినా ఇది మంచిది కాదు అనేటటువంటి భావాన్ని సుస్థిరం చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. తెలుగుదేశం సిద్ధాంతాన్ని నమ్మిన వ్యక్తి అయినట్లయితే నామినేషన్ లాస్టు డేటు వరకు ఇందిరా కాంగ్రెస్ టికెట్ ఆశించి ఇందిరా కాంగ్రెస్ అభ్యర్థిగా నేను పోటీ చేస్తాను అని చెప్పి రిటర్నింగు ఆఫీసరుకి (వాసి) ఇచ్చిన వ్యక్తికి ఏ విధంగా తెలుగుదేశం టికెట్లు ఇవ్వబడినవో చెప్పవలసిన అవసరం ముఖ్యమంత్రిగారికి ఉందని చెప్పి నేను అంటున్నాను. ఇటీవల ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక కొత్త సిద్ధాంతాన్ని ప్రవచించారు. అది ఏమిటంటే వ్యతంత్రంగా ఎన్నుకో బద్ధులను ఏ పార్టీలో అయినా చేరవచ్చు అని చెప్పారు. ఈ పార్టీ ఫిరాయింపు సమస్యపై

ఇది వరకు కొన్ని సంఘాలు నివేదికలు సమర్పించాయి. వై. బి. చవాన్ కమిటీ ఒక నివేదిక సమర్పించింది. మనదేశంలో ఈ ఫిరాయింపుల యొక్క స్థితి 1967 తరువాత విషమించిన విషయం మీకు తెలుసు. వారి సంఘ నివేదిక ప్రకారంగా ఇండిపెండెంట్లు అనే వారు వేరే పార్టీకి మారి నప్పుడు అది ఫిరాయింపు అవుతుంది అని చెప్పి ఆ నివేదిక నిర్వచించింది. అంతేకాదు మొరార్జీ దేశాయ్ గారు ప్రధాన మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు జనతా పార్టీ తరపున ఈ ఫిరాయింపులను నిషేధిస్తూ ప్రవేశ పెట్టినటువంటి బిల్లులో ఇండిపెండెంట్లుగా వారు వేరొక పార్టీలో చేరినప్పుడు వారి యొక్క సీటుని కోల్పోతారని ఒక అంశం బిల్లులో పొందుపరచారు. కాబట్టి ఈ విచిత్రమైన వివరీతమైన సిద్ధాంతం మరి మన ముఖ్యమంత్రి గారు ఏల ప్రవచించారో నాకు ఏమీ తెలియదు. ఈ భారత దేశంలో మొట్టమొదటి సారిగా పార్టీ మారగానే సీటుకి రాజీనామా చేసిన మొదటి వ్యక్తి ఎవరయ్యా అంటే ఆచార్య నరేంద్రదేవ్. వారు రాజీనామా ఇచ్చిన తరువాత ఏమి జరిగింది? ఉప ఎన్నికలలో పోటీ చేసినప్పుడు జహూర్లాల్ నెహ్రూ కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకుడుగా ఉన్నప్పుడు ఆ పార్టీవారు కూడా వారిని ఓడించేందుకు ఒక స్వామి పెట్టి ఈ ఆచార్య నరేంద్రదేవ్ వాస్తవం చెప్పి ప్రచారం చేసి ఓడించడం జరిగింది. అయితే ఈ పద్ధతిని మనం ప్రోత్సహించకుండా ఉండాలి అంటే రాజకీయ పార్టీల నిర్మాణం పటిష్ఠంకావాలి. సమితి అధ్యక్షులు లేక మునిసిపల్ కౌన్సిలర్లు స్వతంత్రంగా పార్టీ చిహ్నాలు లేకుండా గెలిచి సప్పటికి కూడా, గెలిచిన అనంతరం, ఒక పార్టీలో చేరిన తరువాత, వారిని చేర్చుకోవచ్చు అనేటువంటి విశ్లేషణ, వివరణ ఇవ్వడంలోనే మీ మనస్తత్వంలో కలిగిన మార్పుకి తార్కాణం అని చెప్పి నేను మనవి చేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, సંపుల్ మెజారిటీ రూలు పెట్టారు. జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్లను తీసి

(Mr. Deputy Speaker in the Chair.)

వేయాలి అన్న మున్సిపల్ చైర్మన్లను తీసివేయాలి అన్న సంపుల్ మెజారిటీలో తీసి వేయవచ్చు. ఎందుకు? ఫిరాయింపులు చేసేందుకు ఇబ్బందులు ఏర్పడినట్లయితే ఈ చట్టములో వచ్చే సవరణ ద్వారా అయినా వాటన్నిటిని కై వశం చేసుకోవచ్చు అనేటువంటి ఆలోచన. వెంకయ్య నాయుడుగారు చంద్రబాబు నాయుడుగారి ఉద్దేశం కూడా చెప్పారు. నేను మరల చెప్ప దలచుకోలేదు. కానీ వారితోబాటు రి మండి సమితి అధ్యక్షులు, జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్ పార్టీ మార్చారు. ఇందిరా కాంగ్రెస్ జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్గా ఉండి అమాంతం అర్ధరాత్రి తెలుగుదేశం జిల్లా పరిషత్తు అధ్యక్షులుగా శ్రీమతి కుతూహలమ్మగారు మారిపోయారు. హరియానాలో భజనలాల్ గారు జనతా పార్టీ ముఖ్యమంత్రిగా ఉండి అమాంతంగా ఇందిరా కాంగ్రెస్ ముఖ్య మంత్రిగా అవతరించినట్లు శ్రీమతి కుతూహలమ్మగారు కూడా అలాంటి పని చేశారు. కానీ శ్రీమతి కుతూహలమ్మ జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్ కావడానికి ఎలాంటి పూర్వావరాలు ఉన్నవో ఒకసారి మీరు పరిశీలించండి.

ఆనాడు కాంగ్రెసు ఐ పార్టీలో సి. దాస్, చంద్రబాబునాయుడు వర్గం అమరనాథరెడ్డి వర్గం రెండు వర్గాలు ఉన్నాయి. శ్రీమతి కుతూహలమ్మగారు జిల్లా పరిషత్తు అధ్యక్షురాలుగా యెన్నిక అయిన తర్వాత కూడా ఇందిరా కాంగ్రెసు ఐ పార్టీ కమిషనరుకు లోబడి తిరిగి రాజీనామా యిచ్చి మరల పోటీ చేసి గెలవ వలసి వచ్చింది.

376 23rd March, 1983.

Government Resolution:
re: Prohibition of Defections from
Political Parties by the Mem-
bers of the State Legislature.

అంత కాంగ్రెసు ఐ పార్టీ క్రమశిక్షణకు బద్ధురాలు అయిన శ్రీమతి కుటూపాలమ్మ ఆమె సమితికి అధ్యక్షురాలుగా, కోఆపర్స్ మెంబరుగా గెలిచినప్పుడు పార్టీ చిహ్నం లేదు. కనుక ఆమె పార్టీ మారిస్తే తప్పు లేదని విశ్లేషణ అందించే ముఖ్యమంత్రి ప్రవేశపెట్టిన బిల్లులో లేక తీర్మానంలో యంత చిత్తశుద్ధి ఉందో మనసు ఆలోచించాలి. అటువంటి ఫిరాయింపులు ప్రోత్సహిస్తే అది తెలుగుదేశానికి తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానికి ప్రమాదం అని నేను సభామంత్రిగా హెచ్చరిస్తున్నాను Nobody can beat Congress I and its supreme—Mrs. Indira Gandhi, at the game of defections.

This Government is no doubt successful. కాంగ్రెసు ఐ లో ఉన్న సమితి అధ్యక్షులు మీ పార్టీలో చేరితే మీ పార్టీలో వైరుధ్యాలు, వ్యాపారాలు పెరుగుతాయి, సంక్షోభం పెరుగుతుంది తప్ప మీ పార్టీ నిర్మాణం కాని మీ పార్టీ ఒకం కాని పెరుగదన్నది గ్రహించాలి. అందువల్ల యీ పంచాయితీ సమితులు, జిల్లా పరిషత్తులు, మున్సిపాలిటీలు కాంగ్రెసు ఐ వారి చేతిలో ఉన్నా ప్రజలు మీ పార్టీ వైపు ఉన్నంతవరకు మీకు ప్రమాదములేదు. వారు మీ పార్టీలో చేరితే ప్రజలందరూ మీ పార్టీ నుంచి వెళ్లి యే పార్టీలోకి వెడతారో నాకు తెలియదు కాని మీ పార్టీ వెంబడి ఉండడానికి వీలులేదు. జనతా పార్టీ 1978 అసెంబ్లీ ఎన్నికలలో 60 సీట్స్ గెలుచు కున్నది. ఆనాడు కాంగ్రెసు నాయకులు యీ జనతాపార్టీ వైపున ఉన్న కాంగ్రెసు రెడ్డి శాసనసభ్యులు యొక్క ఫిరాయింపులను ప్రోత్సహించినట్లయితే, ఆ నాడు ఉన్నటు వంటి 120 శాసన సభ్యులు ప్రతిపక్షంలో మిగిలినట్లయితే యీ నాడు ఒక రాజకీ యేతర శక్తి మూల్యంలో ప్రవేశించి కాంగ్రెసును ఓడించేట్లువంటి పరిస్థితి ఉండేది కాదు. కాంగ్రెసు ఓడిపోయినా మరొక రాజకీయ శక్తి వచ్చేది తప్ప ఒక బ్రహ్మాండ మైన శూన్యం యేర్పడి ఒక రాజకీయేతర శక్తి వచ్చే అవకాశం ఉండేది కాదు. ఈ నాడు చాలామంది కాంగ్రెసు మిత్రులు మాకు యే జాతీయ పక్షం వచ్చినా బాధపడే వారము కాదని నాకు చెప్పినారు. నిజమే. కాని జాతీయ పక్షం కూడా రాజకీయ రంగంలో పటిష్టంగా ఉండకుండా మీరు పన్నిన పన్నాగాలు వల్ల యిటువంటి విపర్యయ పరిస్థితి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో యేర్పడిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు చంద్రబాబు నాయుడు గారిని ఆహ్వానిస్తూ 10 మంది తెలుగుదేశం శాసన సభ్యులు ప్రకటన చేశారు. మరి సంజయ్ గాంధీగారు వరమనదించిన తర్వాత రాజీవ్ గాంధీగారు రాజకీయ రంగ ప్థలానికి ప్రవేశించాలని 350 మంది ఇందిరా కాంగ్రెసు పార్టీ ఎం. పి. యి మహాజర్నల్ల సమర్పించినప్పుడు మేమంతా విమర్శించినాము. ఆ ప్రక్రియ మధ్య యీ పద్ధతి మధ్య ఉండే వైతికమైన గుణాత్మక మైన తేడా యేమిటో ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. అందువల్ల ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలుగుదేశం నాయకత్వానికి యీ సందర్భంగా హెచ్చరిక చేస్తూ మీరు యే తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టినారో అది ఒక తంతుగా అది ఒక లాంఛనంగా భావించ కుండా, హృదయపూర్వకంగా యీ ఫిరాయింపులను ప్రోత్సహించ కుండా యీ రాష్ట్రంలో ఆరోగ్యకరమైన రాజకీయ వాతావరణానికి కృషి చేయవలసిందిగా మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ డి. సత్యనారాయణ (నిజామాబాదు):— అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన ముఖ్య మంత్రిగారు పార్టీ ఫిరాయింపుల బిల్లును శాసన సభలో ప్రవేశపెట్టిన దానిని నేను విమర్శించి విమర్శిస్తున్నాను. ఏ నక్షత్ర ఆలులే ఒక పార్టీ నేరు మీద ఆ పార్టీ యొక్క

సిద్ధాంతాల మీద కార్యక్రమాల మీద ప్రజల దగ్గరకు వెళ్లి ప్రచారం చేసికొని ఆ ప్రజల చేత ఓట్లు వేయించుకొని గెలిచి వస్తాడో ఆ వ్యక్తి ఆ పార్టీ అధికారంలో లేకపోతే కేవలం తన స్వలాభం కోసం తాము ప్రజలకు చెప్పకున్న సిద్ధాంతాలను మరచిపోయి అధికార పార్టీలోకి చేరుతూ వస్తున్నారు. అది యిప్పుడే కాదు మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పటి నుంచి జరుగుతూ వస్తోంది. దీనిని మార్చడానికి మన రాష్ట్రం ముందంజ వేస్తూ యీ నాడు మన దేశంలో మొట్టమొదట పార్టీ యీ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో తెలుగుదేశం పార్టీ సగర్వంగా చెప్పుకుంటున్నాను. ఆ పార్టీయే యీ నాడు శాసనసభలో యీ బిల్లును ప్రవేశపెట్టిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇతర పార్టీల వాడు కూడా యీ బిల్లు శాసనసభలో పాస్ అయిన తర్వాత, పార్లమెంటులో ఉన్న సభ్యులకు చెప్పి పార్లమెంటులో కూడా యీ బిల్లును పాస్ చేయడానికి దోహదపడతారని ఆశిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ జి. ప్రకాశరావు :— అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన యీ తీర్మానానికి మా విచార్ మంట్ పార్టీ సంపూర్ణంగా బలపరుస్తూ దీనితో కొన్ని సూచనలు చేయడం జరుగుతుంది. తెలుగుదేశం పార్టీ కాని, మా విచార్ మంట్ పార్టీ కాని యింకా యే యితర పార్టీ కాని అందరం యీ తీర్మానం పాస్ చేయడమే కాని యీ పవర్ పార్లమెంటుకే ఉంది. పార్లమెంటులో ఇందిరా కాంగ్రెసు యీ బిల్లును పాస్ చేసే సమస్య లేదు. ఎందుచేతనంటే 1977 లో జనతా ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత 1978 లో కర్ణాటక, ఆంధ్రప్రదేశ్ యీ రెండు రాష్ట్రాలే యీ ఇందిరా కాంగ్రెసుకు లైన్ యివ్వడం జరిగింది. అయితే యీ నాడు కర్ణాటక, పరిస్థితి యేదై యితే ఉందో ఇందిరా కాంగ్రెసుకు వచ్చే అవకాశాలు ఉన్నాయని మనము పేపర్లో చూస్తూనే ఉన్నాము. అట్లాగే మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కూడా మొన్ననే పేపర్లో చదివినాము కొందరు తెలుగుదేశం ఎం. ఎల్. ఏబి యెవరి నాయకత్వంతోనో పోతారని యీ విధంగా పుకార్లు యేవైతే ఉన్నాయో దానివల్ల ఇందిరా కాంగ్రెసు పార్లమెంటులో యీ బిల్లును పాస్ చేసే సమస్య లేదు. మా కరీంనగర్ జిల్లాలో యీ తెలుగుదేశం పార్టీని వ్యతిరేకించిన వారిని, తర్వాత యీ 35 సంవత్సరముల నుంచి యే ముఖ్యమంత్రి వచ్చినా వారి చుట్టూ తిరిగిన వారిని తెలుగుదేశంలో ప్రవేశానికి అనుమతించినారు. ఇంకా ముఖ్యమంత్రి చుట్టూ తిరుగుతున్నారు. ఈ విధంగా వచ్చేది ఉంటే రాజకీయం యే విధంగా ఉంటుందనేది చూడాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు యీ నిర్ణయం తీసుకున్నందుకు సంపూర్ణ మద్దతును యిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీమతి ఎన్. రాజకుమారి (సత్తెనపల్లి) :— అధ్యక్షా, మా తెలుగు దేశం 5-30 p. m.
ప్రభుత్వము ప్రవేశపెట్టిన ఈ పార్టీ ఫిరాయింపు బిల్లు చాలా హర్షదాయకంగా, సంతోషకరంగా వుందని నేను భావిస్తున్నాను. ఎవరైనా పార్టీని మార్చాలని అనుకున్నప్పుడు ప్రజలచే గెలిచినందువల్ల, ప్రజలయొక్క అభిప్రాయాన్ని, వారి గౌరవాన్ని కించపరచే విధంగా, అదే సింబల్ మీద వచ్చిన మీరు, శాసన సభ్యత్వాన్ని అలాగే వుంచి, యింకో పార్టీలో శాసన సభ్యులుగా కొనసాగడం అనేది హరింపరాని విషయం. అది ప్రజలను

Government Resolution:
re: Prohibition of Defections from
Political Parties by the Mem-
bers of the State Legislature.

అనమానపరచే విషయమని భావిస్తున్నాను. అలా కాకుండా, శాసన సభ్యత్వానికి రాజీనామా చేసి, పార్టీని మార్చవచ్చనేదాన్ని నేను అంగీకరిస్తున్నాను. ఇది కేవలము శాసన సభ్యులకు మాత్రమే వర్తిస్తుందని నెను అనుకొంటున్నాను. సమితి ప్రెజిడెంట్లు కానివ్వండి, గ్రామ సర్పంచులు కానివ్వండి, మిగతా ప్రజలు కాని, వాళ్లకు అనంతప్రతి పున్నపుడు. ఒక పార్టీ మీద పూర్తి విశ్వాసము ఏర్పడినపుడు, ప్రజా అభిప్రాయాన్ని మెజారిటీతో తీసుకొని గౌరవించినపుడు తప్పకుండా యింకో పార్టీలోకి రావచ్చని నా అభిప్రాయం. ఎందువల్లనంటే, వారు ఒక పార్టీలో గెలిచినవారు కాదు కాబట్టి, వారు ప్రజలతో సంప్రతించి, వారికి వచ్చవెప్పి, అప్పుడు తప్పనిసరిగా యింకో పార్టీలో రావటానికి అవకాశముండాలని నేను అనుకొంటున్నాను. శాసన సభ్యులు మాత్రం ఈ విషయంలో మాటిమాటికి యింకో పార్టీ మార్చవద్దు. ప్రజలలో వారికి బలము పడి పోయినపుడు, ఆ పార్టీ అనవ్యవహరంగా లేదా ప్రజలు అసహ్యించుకునే విధంగా వున్నపుడు, ఆ పార్టీ ప్రజలకు ద్రోహం చేసినపుడు మాత్రం, యింకో రాజకీయ పార్టీకి తప్పనిసరిగా నిజాయితీ పరులు రావచ్చని నా అభిప్రాయం. ప్రజలు ఎంతో నమ్మకముతో ఒక పార్టీ సీద్దాంతాన్ని నమ్మి ఆ పార్టీని గెలిపించినపుడు, యింకో పార్టీకి వెళ్లి, ప్రజల అభిప్రాయాన్ని అగౌరవపరచడం మంచిది కాదు. ఎందుకంటే కొంత మందికి మాత్రం ఈ పార్టీని మార్చడం అనేది లోగడ జయప్రకాశ్ నారాయణ గారిని తీసుకోండి. పెద్ద పెద్ద నాయకులంతా కాంగ్రెసు నుండి, కమ్యూనిస్టు పార్టీ నుండి, సోషలిస్ట్ పార్టీ నుండి, జనతా పార్టీ నుండి వచ్చినవారే. ఈనాడు ప్రతిపక్షంలో వున్నవారు గాని, ఎవరయినా గాని, వెంకయ్య నాయుడు గారు గాని, మేము కాని, రజ రకాలుగా లోకేందర్ నుండి, భారతీయ జనతా పార్టీ నుండి వచ్చినవాళ్లమే. అయితే శాసన సభ్యులుగా రాలేదు. కేవలము కార్యకర్తలుగా వచ్చాము. ఎందుకంటే ఆ పార్టీ చిన్నాభిన్నమై పోయింది కాబట్టి ఆ పార్టీపై ప్రజలలో అసంతృప్తి ప్రజలలో వున్నదా వల్ల, వచ్చిన వారమే. కాబట్టి, కేవలము మామూలు, వాళ్ల ప్రజలకు సేవ చేయూ ణని అనుకొన్నపుడు, ఒక పార్టీ ప్రజలకు ఏదయినా సేవ చేసే పరిస్థితిలో వున్నపుడు తప్పనిసరిగా ఆ పార్టీలోకి మామూలు వాళ్ల రావచ్చు. కాని శాసన సభ్యులు మాత్రం ఆ పదవికి రాజీనామాచేసి రావలెను. ఇంతకు ముందు అవినీతిపరులు ఏదయినా ఒక పార్టీ లో ప్రజల పూర్తి మద్దతు కోల్పోయిన వారిని చేరుకోవడంలో ఆలోచన చేయాలని చెబుతూ, ఇటువంటి బిల్లును ప్రవేశపెట్టినందుకు సంతోషిస్తూ దీనికి నా పూర్తి మద్దతును ప్రకటిస్తూ, సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

(శ్రీ పి. రంగనాయకులు:—అధ్యక్షా, 30 సంవత్సరాల తరువాత మొట్టమొదటి సారిగా, కాంగ్రెసేతర ప్రభుత్వము అంధ్ర రాష్ట్రములో అధికారానికి రావడం పార్టీ ఫిరాయింపులను నిరోధించాలని ఒక నిర్ణయం తీసుకోవడం ఒక చరిత్రాత్మకమైన విషయం. ఓంకారు గారు చెప్పినట్లుగా “Something is better than nothing — but it is not something, it is a great thing that our Telugu Desam Government has taken, అని మీకు మనవి చేస్తున్నాను. ఎందు కంటే మా పార్టీ తన ఆశయా లను, ఆదర్శాలను ఈనాడు వెరవేరుస్తున్నది. అనాడు తిరుపతిలో మా సభ జరిగితే ఆ సభకు ఎంతో మంది ప్రజాప్రతినిధులు హాజరయినారు. ఆ పార్టీకి అనాడు ఎటు

వంటి శాసన సభ్యుల మద్దతులేకుండా, వున్న పరిస్థితులలో, ముగ్గురు సభ్యులు, ఆద్యక్ష గారు, నారాయణ గారు, రత్నయ్య గారు వచ్చి, తెలుగు దేశములో చేరుతామని అంటే, అటువంటి పరిస్థితిలో కూడా మా నాయకుడు, మీకు మా పార్టీలో చేరాలని అభిప్రాయం వుంటే, మీ సభ్యత్వానికి రాజీనామాచేసి చేరాలని ఆనాడే చెప్పారు. అదే ఆశయాలను మా ఎన్నిక ప్రణాళికలో చెప్పారు. అధికారంలోకి రాగానే చరిత్రాత్మకమైన ఈ నిర్ణయం తీసుకోవడం చాలా మంచిది. ఎందుకంటే గత చరిత్ర చూస్తే, ఎన్నో అవకతవకలు జరిగిన సంఘటనలున్నాయి. జనతా ప్రభుత్వం అధికారంలో వున్నప్పుడు, అది సుస్థిరమైన పరిపాలన సాధించడానికి అవరోధాలు కల్పించిన విషయం తెలియనిది కాదు. పార్టీ ఫిరాయింపులవల్లనే అది విచ్ఛిన్నమైంది. హర్యానాలో ఇదే పద్ధతి కొనసాగడంవల్ల, మూకుమ్మడిగా చావుదెబ్బతీయడంతో హర్యానాలో ప్రభుత్వం కుప్పకూలిపోవడం అందరికీ తెలుసు. మన తెలుగు దేశ ప్రజలు ఎంతో నమ్మకముతో, ఎంతో ఆశతో, మనకందరికీ మేలు చేస్తారని, అన్ని సౌకర్యాలు కలుగి జేస్తారని, ఈ సభ్యులను ఏనుష్యకౌన్డం అంటికి తెలుసు. వారి ఆశలను మనస్ఫూర్తిగా సభ్యులు దృష్టిలో వుంచుకొని వారికి సేవ చేస్తారు. అధికార దాహముతో ప్రజలను మోసముచేసి పార్టీ ఫిరాయింపు చేయడం చాలా ద్రోహం అనే విషయంగా భావించిన మా తెలుగు దేశం ప్రభుత్వము, ఈ పార్టీ ఫిరాయింపులను నిరోధించాలని తీసుకొన్న నిర్ణయం చాలా సమంజసమైన తీర్మానంగా నా అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేస్తూ పెలవు తీసు కొంటున్నాను.

శ్రీమతి కె. ప్రసూన :- అధ్యక్షా, పార్టీ ఫిరాయింపులను నిరోధించే ఈ బిల్లు అంధ్రప్రదేశ్ చరిత్రలోనే ఈనాడు ఎదురుచూస్తున్న విమాతనమైన చర్యగా పేర్కొన వచ్చు. ఇంతకు ముందు ప్రతిపక్ష నాయకులు మాట్లాడుతూ, దీన్ని మేములా సమర్థిస్తున్నాము. కాని ఇంతకు ముందు ఏవిధమైన తప్పిదాలు ఏ చట్టములోగాని, ఏ తీర్మానములో గాని ఏర్పడి, తద్వారా పార్టీ ఫిరాయింపు అవకాశాలు ఏర్పడు తున్నాయో, ఎలాంటి వాటిని మీ ప్రభుత్వములో లేకుండా, విస్మర్తించిన, స్వచ్ఛ మైన, నిష్కళంక మైన, సిద్ధాంతపరమైనటువంటి వరవడి కలిగినటువంటి వ్యక్తులకు ప్రభుత్వాన్ని కల్పించేరకంగా మీ తీర్మానాలుండాలని వారు కోరడం జరిగింది. ఆ రకమైన వరవడిని, ఆ రకమైన ఒక సాంప్రదాయాన్ని తీసుకొని రావడం కోసం, ఈ నాడు పార్టీ ఫిరాయింపు నిరోధపు తీర్మానాన్ని ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. ఇలాంటి మా ఎన్నికల నాగ్దానాలతో మా పార్టీ ఏర్పడింది. కూడా ఇదే సిద్ధాంతము మీదే. మా పార్టీ నాయకుడుగా, వచ్చిన ఎన్. టి. రామారావు గారు ఆనాడు ఏ రాజకీయముతో సంబంధములేని వ్యక్తి, ఆ రామారావు గారికి చేయూతనిచ్చిన మన నాదెండ్ల భాస్కర రావు గారు, ఇంతకు ముందే ఎవరో అన్నట్లుగా, ఆయన శాసనసభ సభ్యత్వానికి రాజీనామా చేసిన తరువాతనే, తెలుగు దేశం పార్టీలోకి వచ్చారు. అంతేగాని శాసన సభ్యుడుగా వారు మా పార్టీలోకి రాలేదు. ఇంకా అనేక మంది, వెంకయ్య నాయుడు గారు కూడా అన్నారు. ఎక్కడ అధికారముంటుందో, ఎక్కడ బలముంటుందో, ఎక్కడ నరువు, హోదా దొరుకుతుందని ఆశ వుంటుందో, అక్కడికి ప్రతి వ్యక్తి వస్తూ

వుంటారు. పాత వాల్డె కొత్త ప్రభుత్వములో వుంటారు. వారే పరిపాలన సాగిస్తారు. అవి ఇటువంటి పరిస్థితులలో వారు, వారి భావాలు, ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. దానితో నేను కూడా సంపూర్ణంగా ఏకీభవిస్తున్నాను. ఎందువల్లనంటే, ఎప్పుడు కూడా, అధికారము ఎక్కడ వుంటుందో, ఆ అధికారము చుట్టూ దానిమీద వ్యామోహముగల వ్యక్తులు చేరుతూ వుంటారు. ఎప్పుడు ఏ కొత్త పార్టీ వస్తే, ఆ పార్టీలో చేరాలనే వుద్దేశాన్ని చూపుతూ, ఆ తరువాత ఆ పదవులను కూడా వారే హస్తగతం చేసుకొని, అక్కడ కూడా తమ స్వార్థముతో తమ హోదాలను చెలాయిస్తూ వుంటారు. కనుక, అవిధంగా కాకుండా ఒక స్పష్టమైన రాజకీయ సిద్ధాంతముతో ఒక మంచి అవగాహనతో, ఒక సత్సాంప్రదాయమైన సిద్ధాంతముతో మేము నిలబడతాము. ఈ సిద్ధాంతము కోసము మా జీవితాలను త్యాగము చేస్తాము అనే ఉద్దేశముగల వ్యక్తులను తీసుకోవడమే ఈ పార్టీ ఫిరాయింపు నిరోధపు చట్టంలో వుండే మా ముఖ్యమైన లక్ష్యము. ఈరోజు ఈ తెలుగు దేశములో వున్న ప్రతి వ్యక్తి ఏదో ఒక పార్టీకి చెందినప్పటికీ కూడా, అలాంటి హోదాలను, పదవులను ఇతరత్రావాటిని వదలుకొని, తెలుగు దేశం పార్టీ కొత్తగా వచ్చింది. కనుక, ఈ పార్టీ సిద్ధాంతము మీదనున్న నమ్మకముతో, ముందుకు వచ్చాము. ఈ పార్టీని ప్రజలందరూ ఆకర్షించారు కనుక, ఈ పార్టీ మీద ప్రజలకు అభిమానం వచ్చింది. ప్రజా తీర్పు ప్రకారం, తెలుగు దేశం శాసన సభ్యులుగా మే మిక్కడకు వచ్చాము. స్వచ్ఛమైన మా ద్వేయముతో, మా లక్ష్యముతో ఈ తెలుగు దేశం పార్టీ సిద్ధాంతాన్ని బలపరుస్తూ, ఈ పార్టీ సిద్ధాంతాలకు స్పష్టమైన అవగాహన వచ్చేవిధంగా మేము వుంటాము. ఒకవేళ మేము పార్టీని మారాలని అనుకొంటే, ఏదైనా సిద్ధాంతము మీద మాకు నమ్మకముంటే, ఈ సిద్ధాంతము మీద మాకు ఎందుకు నమ్మకము లేదన్నది వివరించడం జరగాలి. ఆ తరువాత ఈ సిద్ధాంతాల మీద ఎన్నికయిన మాకు ఈ శాసనసభలో కూర్చోనే హక్కులేదని, ఒక నైతిక పద్ధతితో, రాజీనామా చేయాలన్నది ఈవాడు ఈ చట్టములో ఘనముంటుంది మా లక్ష్యము. అందువల్ల ప్రతి వ్యక్తికీ ఒక నైతికమైన బాధ్యత, ప్రవర్తన లేకపోతే యీ సమాజం అభివృద్ధి చెందదు. అట్లాగే వ్యక్తులు కూడా అభివృద్ధి చెందరు. ముఖ్యంగా యీవాడు సమాజంలో చదువు కున్న వ్యక్తులు సంస్కారవంతులు కూడా పదవులకోసము ఆశపడుతున్నారు, ఆరాటపడుతున్నారు. ఆ పదవుల కోసమే తమ జీవిత ఆశయాలను కూడా వదలుకొంటున్నారు. ఈ విషయంలో అరిస్టాటిల్ ఏమి అన్నాడంటే

An educated man is a two-tongued fellow అని The same principle is applicable to the society also. కాబట్టి ఆ రకమైన విద్యావంతులైన, సంస్కారం ఉందనిచెప్పబడే వారు వారి సిద్ధాంతం కోసము కట్టుబడి ఉంటామని చెప్పేవారు యీ తెలుగుదేశం పార్టీలో ఉన్నారు. దాని కోసము నిలబడగల శక్తి మాకు ఉంది. ఆ శక్తితో మేము పదవులు ఉన్నా లేకపోయినా ముందుకు పోగలము. ఈ భారత దేశంలోని పార్లమెంటు వ్యవస్థలో నూతన వరసడి ప్రవేశ పెట్టాలని, ఆయారాం, గయారాం అనేది కాకుండా అధికారంలో ఉన్నా లేకపోయినా హోదాఉన్నా లేకపోయినా సర్వస్వాన్ని త్యాగం చేస్తామని, ఏ సిద్ధాంతంలో అయితే

ప్రజలముందు ఉంచి గెలిచామో ఆ ప్రకారం యిప్పుడు యీ రిజల్యూషన్ తీసుకువచ్చాము కాబట్టి దీని ప్రకారంగా ఒక నైతిక బాధ్యత శాశనసభ్యులకు వస్తుంది కాబట్టి ఆ బలాన్ని యిక్కడ శాశనసభ్యులు పెంపొందించుకోవాలి. అందువల్ల యీ పార్టీ మార్పిడి అనేది నిషేధం చేయడం వల్ల భారత రాజ్యాంగంలో ఒక కొత్త మలుపు చర్యగా బానిస్తూ యీ రిజల్యూషన్ కు నేను సంపూర్ణ మద్దతు అందిస్తూ శలవుతీసుకుంటున్నాను.

(మిస్టర్ స్పీకర్ షా ది ఛైర్)

(శ్రీ బి. హెచ్. భూపతిరావు :— అధ్యక్షా, యీ బిల్లు తీసుకు వచ్చిన ఉద్దేశ్యం మంచిదే. మేము కాదనడంలేదు. దీనిని బంపరుస్తున్నాము. అయితే దీనికి సంబంధించి కొన్ని విషయాలు చెప్పాలి. తెలుగుదేశం ఎం.ఎల్.ఏ. లు కొంతమంది ప్రతిపక్షమువారు యీ రిజల్యూషన్ విూద మాట్లాడేరు. మాకు సంబంధించి మొన్న జరిగిన 5 తేది ఎన్నికల తరువాత కాంటింగు రోజున గుడివాడలో వోటుమేస్తా ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పిన విషయం యిక్కడ చెప్పాలి. వారు ఏమన్నారంటే మాకు సంపూర్ణ మెజారిటీ రాకపోతే ప్రతిపక్షాలవారి సహాయం కూడా కోరుతాము అని చెప్పడం జరిగింది. ఇప్పుడు యీ ఎన్నికల ఫలితాలు నమానంగా గాని, 10, 15 ఎక్కువ తక్కువలతో గాని తెలుగుదేశం పార్టీ గెలిచి ఉంటే లూ ఫిరాయింపులు అనేదానికి వేరే అర్థం ఉండేది. కాని ముఖ్యమంత్రిగారికి కావలసిన మెజారిటీ వచ్చింది. కాబట్టి ఆయన ముఖ్యమంత్రి అయినారు. తరువాత ప్రతిపక్ష నాయకులు మదన్ మోహన్ గారు చూట్టాడుతూ కనీసం 35 మంది శాసన సభ్యులు దాకా కాంగ్రెసు పార్టీలో టిక్కెటు లభించక తెలుగుదేశం పార్టీలో చేరినవారేనని అన్నారు. ఎన్నికలలో అటునుంచి యిటు, యిటునుంచి అటు మార్పులు జరిగాయి. మా అభిప్రాయం ఏమిటంటే భారతదేశంలో రెండు పార్టీల సిస్టమ్ అమలు జరిగి అది కాంగ్రెసువారిది కాని, జనతా వారిది కాని చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు 60 మంది జనతా సభ్యులు కాంగ్రెసులో చేరారు అంటే అది కారం ఎక్కడ ఉందో అక్కడ యీ సభ్యులు ఉంటారు. ఆ సంగతి యీ దేశంలో ప్రజానీకానికి, రాజకీయ నాయకులకు అందరికీ తెలుసు. ఈ రెండుపార్టీల సిస్టమ్ లో అటువంటిది జరగడం సహజమే. ఇప్పుడు యీ బిల్లు సరిగా అమలుజరిపితే మంచిదే. రానున్న పరిణామాలు తెలుగుదేశంపార్టీ వారు అంచనా వేసుకోవాలని చెబుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ బి. గోపాల్ (పుంగనూరు):— అధ్యక్షా, ముఖ్యంగా నేను చిత్తూరు జిల్లాలో యిటీవల జిల్లా పరిషత్తు ఛైర్మన్ విషయంలోనూ, చంద్రబాబునాయుడుగారు పార్టీ మార్చటం విషయంలోనూ ప్రతిపక్షములవారు మాట్లాడిన విషయం విూద మాట్లాడడం చూస్తున్నాను. తెలుగుదేశం పార్టీ వారు చంద్రబాబునాయుడుగారిని కాంగ్రెసు పార్టీ నుంచి ఆహ్వానించారని వారు అన్నారు. మేము తెలుగుదేశం పార్టీలోకి కాంగ్రెసుపార్టీ నుంచి 10 మంది సభ్యులం కాకుండా 11 మంది సభ్యులం కంటే ఆహ్వానించాము. ఎందుకు చంద్రబాబునాయుడుగారిని ఆహ్వానించామంటే వారు సదిరికుప్పం సంఘటన విూద జరిగిన అవాంఛనీయ సంఘటనలుగా కాంగ్రెసు పార్టీని స్వీకరించేవారు కాబట్టి, కాంగ్రెసుపార్టీ ద్వారా తమ ఎన్నికల ఓటమిని అంగీకరించారు కాబట్టి ఆ విధంగా చంద్ర

బాబునాయుడుగారిని ఆహ్వానించడం జరిగింది. వారు తెలుగుదేశం పార్టీలోకి వస్తున్నారని కాబట్టి వారికి కీలకమైన స్థానం యిస్తామని కాని మంత్రివదన యిస్తామని కాని దాని ఆయనను ఆహ్వానించలేదు. రామారావుగారు పార్టీని పెట్టుకుంటున్నందున కూడా చంద్రబాబునాయుడుగారిని ఆహ్వానించలేదు. పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొని చంద్రబాబునాయుడుగారిని ఆహ్వానించాము.

శ్రీ ఎన్. జైపాల్ రెడ్డి :— ఇప్పుడు చంద్రబాబునాయుడుగారు ఏదింటివ్వడం నంబుటను సమర్థించాడని వారిని పార్టీలోనికి తెలుగుదేశం పార్టీ వారు ఏమి కావాలంటే చంద్రబాబునాయుడుగారు వారిజనుల దూరాన్ని సమర్థిస్తున్నారా? గొప్పమనిషి చంద్రబాబునాయుడుగారు సెంటర్లో రాజీవ్ గాంధీగారి వలే ఈ ఆంగ్లప్రదేశంలో ఎక్స్ ప్రెస్ కోన్ స్టిట్యూషన్లో హెడ్ గా ఉన్నారనే వదంతులు వస్తున్నాయి. అది నిజమా?

శ్రీ ఎం. వెంకయ్య నాయుడు :— నేను ఏమంటున్నానంటే చంద్రబాబు నాయుడు గారి విషయం చెప్పడం లేదు. ఆ విషయం అవసరం లేదు. రామారావు గారు హాజరునైతే అయిన తరువాత చంద్రబాబు నాయుడు గారి విషయం సమస్య కాదు. వారు ఓటమిని గుర్తించారని అంటున్నారు. ప్రతి ఓటమిని గుర్తించాలి అని అంటే అంతకంటే చేసేది ఏమీ లేదు. కనుక తొందర పడి, ఏ కారణంచేత ఏ ప్రాజెక్టు కోసం సమర్థించారో అది మంచిది కాదని అంటున్నారు. పార్టీ మారే మనస్తత్వం అభినందిస్తే, నేను మాత్రము వారిని అభినందించను.

శ్రీ ఎ. మధన్ మోహన్ :— అధ్యక్షా, చంద్రబాబునాయుడు గారిని ఎవరో చాలా మంది మాట్లాడారు. గోపాల్ గారికి చంద్రబాబునాయుడు గారి విషయంలో అంత అభిమానం ఉందో నాకు తెలియదు కాని నాకు చాలా అభిమానం ఉంది. ఆ సంగతి కూడా తెలుసు. వారి విషయంలో ఇక్కడ నుంచి ఏమీ అంటే అవసరం లేదు. వాస్తవం ఏమిటో నేను వాదిస్తు వచ్చాను, He is an youngster with integrity. My sentiments would be more than Chandrababu Naidu or his near relative. వారి విషయంలో అనవసరంగా ప్రస్తావించడం మరచిపోయింది. It is the philosophy that has been prevented by the Telugu Desam leader, Mr. N. T. Rama Rao. ఎంత వరకూ వారు దీనిని ఆచరణలో పెట్టారు? ఎన్. టి. రామారావు గారు రెలవెంట్ ఫాక్టర్ కావీ, చంద్రబాబునాయుడు కానే కాదు. ఇతర ప్రతిపక్ష నాయకులు కాంగ్రెసు యొక్క పార్టీపై మాట్లాడిన విమర్శలకు నేను జవాబు ఇవ్వడం మరచిపోలేదు. ఒక విషయం వచ్చినప్పుడు ఓకార్ గారు చెప్పారు. వారు కూడా మీ కాంగ్రెసు వారే కదా అని వారన్నారు, భారత దేశ చరిత్ర చూస్తే నిజంగా ఈ నాడు ఉన్న కమ్యూనిస్టులు మొదలుకొని అందరూ కూడా 1930 కంటే ముందు నుంచి కూడా కాంగ్రెసు వారే. కనుక మాట మాట్లాడు కాంగ్రెసు వారు అంటే, కాంగ్రెస్ ఫేరరులకు, కాంగ్రెసు వ్యతిరేకులకు, క్రిత క్రిత గానా, నాస్తికతకు, కాంగ్రెసు చరిత్ర తెలియదు. వారు చేసిన త్యాగాలు తెలియదు, ఏ సీటుకు ఆ

Government Resolution :
re: Prohibition of Defections from
Political Parties by the Mem-
bers of the State Legislature.

23rd March, 1983. 83

గొడుగు వచ్చే అలవాటు నమాజంలో మామూలు. సమాజంలో కొంత విలువైనది తగ్గింది. స్వచ్ఛత వచ్చింది. మారుతున్న పరిస్థితుల్లో ఎప్పటికప్పుడు పార్లమెంటు వారి కాని ఎవరైనా కాని పరిస్థితులు సృష్టి కప్పుడు రిజ్యుకోలేక వాటిని అధిగమించడానికి రాజకీయ పార్టీలు వేయడం జరుగుతోంది. ఒక పక్షానికి ఆ విధంగా చేస్తే, అందరూ చేస్తే, దీనికి మేము వ్యతిరేకం. ఎంత పరకు ఇది ఆచరణ దృఢంగా ఉంటుంది? దీనిని క్రొత్త ప్రభుత్వం ఎన్ ఫోర్స్ చేస్తుందా? చేయవద్దు అనే నా విశ్వాసం. ఈ తీర్మానానికి మేము వ్యతిరేకం కాదు. కాని రెండు ముఖాలుగా ప్రభుత్వం అపరిమితిన్న పరిస్థితిని చూస్తే, మరే రైనిగా పట్టా, చిరకు పర పట్టా వాన, దానికంటే పర పట్టయంతో వాన ఇంకేమి బట్టెట్టుకోత, విద్యుచ్ఛక్తి విషయంలో కోత మొదలైనవి చూస్తే, ఏవో కొన్ని విషయాలలో మాత్రమే ప్రజలు అమానుషత్వంతో హర్షిస్తారు కానీ ఒక స్టేబిలైజర్ వచ్చిన పరిస్థితి, ఇదే రకంగా సాగితే, ఈ ప్రభుత్వం రైనిని బాధ్యతగా విస్మరిస్తోంది. మాటలు చెప్పడమే కానీ మన చేయడం జరగలేదు. కేంద్ర ఎన్నికలలో వోట్లు వేయించుకుని, అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఆచరణ బాధ్యతను ఎదుర్కొంది అని ప్రజలు ఎప్పటికైనా గుర్తించక తప్పదు. అధ్యక్షా, ఈనాడు లెగిస్లేటివ్ పార్టీలకు తెలిదా? ఇది సాధ్యమేదో పడెదా? అండ్ డిమోక్రెసీ రెజిస్ట్రేషన్ పాస్ చేసినంత మాత్రంలో, పార్లమెంటు అంగీకరిస్తుందా? వెరీ రాష్ట్రాలు కూడా అంగీకరించాలి. ఆనాడు జనతా పార్టీ, ఈ తెలుగు దేశం పార్టీ మొదలైనవి ఉన్నప్పుడు వచ్చింది. వారు అవేళువారితోగా పార్లమెంటు సమక్షం వారు సెంటర్ లో అధికారంలో ఉన్నప్పుడే అది విధిమయన సంగతి తెలిదా? రాజకీయంగా వారు స్వలిప్సయినా, ఎదుటి వారిలో ఏదైనా సుంచి ఉంటే గెలవించడం మా కౌగిలం వారికి ఉంది. మా పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు కూడా చాలా ముందు జరిగింది దానిలో గెల ప్పెట్టే మూడు న్యాయ శాస్త్రవేత్తలకు, పార్లమెంటరీ డిజిటల్ లో అభిరుచి కలిగిన వారికి రాజకీయ వారసులు అదే దిక్కు తెలుసు. In the growing democracy and in the process of growing democracy one is bound to commit mistakes. it applies equally to all the political parties. We shall be able to grow to a certain prospective view. We cannot be expected to be on their side. ఒక ప్రత్యేక పరిస్థితులలో ఆనాడు ఆ పార్టీ అవలంబిస్తున్న లక్ష్యాలు, కార్యక్రమాలు సమీక్షించే, ఆ పక్షానికి చేయగలిగిన ప్రతిస్పంది ఏమిటి? ఆ పార్టీని పదలివేయాలి లేక దానిలోనే ఉండాలి? ఇది అన్ని షార్ట్ లో ఉన్నదే. ఆ పరిస్థితిని ఎట్లా అవుతారు? నేనూ, మా పార్టీ దీనికి వ్యతిరేకం కాదు. కానీ ఇది ఆచరణ సాధ్యమా? తెలుగుదేశం పార్టీ చిత్రశుద్ధి గురించి ఒక్కమాట చెప్పాలి. తెలుగుదేశం పార్టీ వచ్చినప్పటి నుండి యువకులూ, తర కార్యకర్తలను ఆకర్షించడానికి ఉపన్యాసాలు బాగా ఇచ్చారు. అధికారంలోకి వస్తే ఫిరాయింపులను అలవ్ చేయడం అని అన్నారు. ప్రజలకు సంతోషించారు. పారపాట్లు మా పార్టీలోనూ ఉంటాయి. My friend, Venkaiah Naidu went into that and I am not going into that.

Government Resolution:

కాని లెబుగు దేశం సాగ్లీ లభికాం వేట్టిన్ బంగారు పుష్పము గాదు. పుష్పములతో చేసిన పా:పాలు నిరసించి రామరావు గారిని ప్రక్కటెట్టి. రాత సభ్యుడు ఆశక్తి నిమిగ్న చేసుకుంటే ఒకం అవుతుంది.

6-00 p. m Would you like to make the case of Mr. Chandrababu Naidu as an exception to Telugu Desam Party and welcome him because of various other considerations other than political considerations, and political values? If you still say like that and try to justify that by saying that we are here to bring out a sacracent Resolution, nobody in this State is prepared to accept this. I am saying that this is an act of bankruptcy and ill-motivated approach. మరీ మరీకీ ఈ విషయం చెబితే బాధపడతారు. చెప్పకపోతే ఈ విధమైన అంతరాయాలు కలుగజేస్తారు. ఈ రోజున ప్రజా దానాశ్రయ మీ సెట్లు ఉండి. ప్రజలందరూ ఏం చూడాలి మీకు అధికారం ఇచ్చారు. 200 మంది ఒం మీకు ఉండగా టెల్లె ఫులిట్టలు, పంచాయతీ సమితులు గురించి మీరు ఇంకా ఎంచుకు రక్కుర్తి పడుతున్నారా? సెంట్రల్ కౌన్సిల్లో ఎవరిని సెంట్రలైజ్ చేశారు? ఇందులో ఉండే వైరిక వియవలు, సిద్ధాంతాలు ఏమిటి అడుగుతున్నాను. కౌన్సిల్లో డిప్యూటీ గురించి వెంకయ్య నాయుడు గారు చెప్పారు. ఈ తీర్మానానికి మేము ఏమీ వ్యతిరేకులము కాము కాని మీరు చిత్ర శుద్ధితో దీనిని తీసుకు రాలేదని మాకు స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నది.

Now, Conditions of admissibility of resolution.

Under Rule 79 of the Assembly Rules, it is very clear. I will read out the relevant portion.

"79. (v) It shall not relate to any matter which is under adjudication by a Court of Law having jurisdiction in any part of India."

అదే ఉద్దేశంతో మేము చెబుతున్నామే అప్పటికి మేము స్పష్టముగా కాదు. వివరము ఒక విషయం చెబితామని లీగల్ గూస్సెక్స్ విషయంలో స్పష్టముగా నమరదించారెద్దె గారు చెప్పడానికి హెబిటెట్ చేస్తారు. నా ప్రార్థన తెచ్చారు. సబ్జెక్ట్ లు కరెక్ట్ నేనుచెప్పేది ఏమిటంటే—యూంటి-డిస్టెన్స్ బిల్లు జమ్ము స్థేటు లెజిస్లేచరులో తీసుకువచ్చారు. జమ్ము హైకోర్టులో దీనిని క్వశ్చన్ చేశారు. It was questioned in the Jammu High Court. అది ఒక రాష్ట్రపతికి సంబంధించిన విషయం కాదు. మొత్తం దేశానికి, యావద్భారత దేశానికి సంబంధించినది. This State Legislature is do inadequate to pass any such Resolution and even if it is passed, probably, it will not have any sanctity unless it is agreed to by other States more particularly the Parliament. This aspect should also be borne in mind before you undertake to put this Resolution to vote.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:— కాశ్మీరుకు సవరణ రాజ్యాంగం ఉంది. సుప్రీంకోర్టు జారీచేసిన ఉన్నప్పటికీ కొన్ని విషయాలలో వారి రాష్ట్రానికి సంబంధించి వారు నిర్ణయించుకున్నారు.

Sri A. Madan Mohan:—May I to presume that the High Court of Jammu is not associated and is not under the Supreme Court?

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:— అధ్యక్షా, ప్రతి పార్టీకి నైతిక విలువలు కాపాడకోవలసిన ధర్మం ఉంది. ఈనాడు నేను ఎవరి చేర్చు చెప్పడంను కోలేదు. ఎవరు, ఏవిధంగా జరిగింది అనేది చెప్పాలన్నప్పుడు ఈ గౌరవమైన హౌస్‌లో పెర్సన్ చెప్పకుండానే పాలసీ మాత్రమే చెప్పడంకున్నాను అని మనవి చేస్తున్నాను. సహజంగా, ఎప్పటికప్పుడు మారుతున్న సమాజంలో, అనేకమైన మార్పులు వస్తున్న సమాజంలో ఎవరికి వారే మేమున్న పార్టీ ఏమిటి, మేము చేస్తున్న విధానం ఏమిటి, మాపార్టీ పద్ధతులు ఏమిటి, మేము అనుకున్నవి ఏమిటి అని జరుగు తున్నవి, జరిపించబడుతున్నవి సరిగా జరిపించబడడం లేదా అని ఎప్పటికప్పుడు ఆలోచించుకొంటూ ఆ పార్టీని పదిలిపెట్టవలసి వస్తే అది వారి విజ్ఞతకు చిహ్నమే. కాని మరొకటి కాదని ఎవరైనప్పటికీ ఆత్మ ద్రోహము చేసుకొని ఆ పార్టీలోనే ఉండవలసిన పని లేదని నేను భావిస్తున్నాను. మరొక పార్టీ లోనికి వచ్చి ఆ సిద్ధాంతాలను పట్టుదంతో చేయడానికి ఉపక్రమిస్తున్నట్లు నమ్మకం కలిగినప్పుడు ఆ పార్టీలో చేరడానికి ఎవరికైన హక్కు ఉందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. తెలుగుదేశం పార్టీలోనికి వచ్చిన వారు ఏకొద్దీమందో ఏ మాత్రం అంటూ సొంటు లేకుండా ఉన్న వారున్నారు. మిగిలిన వారు ఏప్పటికప్పుడు ఎదో ఒక పార్టీలో నుంచి వచ్చిన వారేనని సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. అంత మాత్రం చేత వారి చిత్తశుద్ధిని శంకించడానికి వీలు లేదు. ఒక నెల ముందు వచ్చిన వారు, ఒక నెల తరువాత వచ్చిన వారు అనే భేదం తప్ప ప్రత్యేకంగా ఎవరికి రాజకీయమైన అంటూ సొంటూ లేదని అనుకోవడానికి వీలు లేదు. మేము తెలుగుదేశం పార్టీ పెట్టినప్పుడు వచ్చిన వారందరూ చాలా మంది ఇదివరకు ఎదో ఒక పార్టీలో ఉండి వాటి సిద్ధాంతాలు నమ్ముకుని కొంత కాలం అక్కడ ఉండి తరువాత తమ భావాలు మార్చుకొని ఆపార్టీ వారు అనుకున్న విధంగా ప్రజా సమన్వయం పరిష్కరించ లేక పోయిందని ప్రజా సేవ చేయవలసిన రీతిగా చేయలేక పోయిందని, ఉద్దేశంతోనే మా పార్టీలోనికి ఆదిలోనే వచ్చారు. తరువాత వచ్చిన వారు చాల పెద్ద మనుష్యులు, వయోవృద్ధులు. వారందరూ ఆనాడు మేము తెలుగుదేశం పార్టీలో చేరి సేవ చేయదలచుకున్నాం, మాకు పదవులు అక్కరలేదు, కావాలంటే వ్రాసి ఇస్తాం అని ముందుకు వచ్చిన వారిని ఎందుకు కాదనాలి? మీరు ముందుకు వెళుతున్నారు, మేము ఎవరి రాజకీయ జీవితాలను నమ్ము చేయదలచుకోలేదు, మేమున్న పార్టీ సిద్ధాంతాలు మాకు పచ్చడం లేదు. ప్రజలు మీకు మాండేటు ఇచ్చారు, మీరు ప్రజలకు మరింత దగ్గరగా వెళుతున్నారని తెలుసుకుని మీకు అండదండలుగా ఉంటామని పదవులు అక్కరలేదని వ్రాసి ఇచ్చినవార్లు అటువంటి వారిని నిరోధించడానికి ఎవరికి హక్కు లేదని సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఎవరైనా ఒక పార్టీ వదిలి మా పార్టీలో చేరడానికి వచ్చినప్పుడు ఆ పార్టీ మెంబర్‌షిప్‌తో పాటు

Government Resolution:
re: Prohibition of Defections from
Political Parties by the Mem-
bers of the State Legislature.

పార్టీ ద్వారా వారికి సంక్రమించిన పదవులు కాని అధికారాలు కాని పదవిపైట్ట రావాలని మేము చేసుకొన్న నిర్ణయం. ఆ నిర్ణయం ప్రకారమే ఈ నాటికి ఆ పద్ధతిలోనే నడుస్తున్నామని సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. సమితి ప్రతినిధులను నేను ఎవరిని ఆహ్వానించలేదు, రమ్మని కాగిలించుకోలేదు. ఈ ఆరోపణ నిరాధారమైనది, ఎవరిని చేర్చుకో దలచుకోలేదని మనవి చేస్తున్నాను. మా పార్టీలో చేరినంత మాత్రం చేత ఎవరికి ఏ పదవులు రావు. మానవ సేవ చేయడానికి చేయదలచుకుంటే ఎవరికైనా పరిపూర్ణమైన స్వచ్ఛలక్షణం ఉంది. మా పార్టీలో కాక పోయిన, మరొక విధంగానైనా సేవ చేయ వచ్చు. మా అనుభవం పూర్తిగా చేసుకోదలచు కోలేదు, మా అధిష్టాధికారులకు సిద్ధాంతాలకు అనుగుణంగా చెప్పిన విధంగా నడుచుకోవడం లేదు, నైషమ్యాలలో రాజకీయ ద్వేషాలలో ఈనాడు వ్యవహరిస్తున్నారు. కనుక ఆ పార్టీలో ఉండడానికి ఇష్టం లేదు, మీ సిద్ధాంతాలు నచ్చాయి. కనుక సేవ చేస్తామని ముందుకు వచ్చారు. గత చరిత్రలో పదవులలో ఉంటూ పార్టీలలో ఉంటూ సేవలు చేసిన వారే ఈనాడు సభ్యత్వంతో పాటు పదవులు రాజీనామా ఇచ్చి వచ్చారు. వారందరూ ఈనాటికి సేవ చేస్తున్నారు. పరిగణింపు వారికి కలగడం లేదు. మా పార్టీ ఇవ్వడం లేదు. ఏ పదవులు వారికి కట్టబెట్టడం లేదు. వారు ఏమీ ఆశించకుండానే ఈ విధంగా ప్రజా సేవలో విమగ్నమై ఉన్నారని సోదరులందరికీ మనవి చేస్తున్నాను. బాంధవ్యము వున్నంత మాత్రం చేత యిలా చేస్తున్నామని ఆరోపణ చేయడం భావ్యము కాదు. ఒక పద్ధతి ప్రకారం జరుగుతున్నది. ఏదో పదవులను ఆశించి తెలుగుదేశం పార్టీలోకి వస్తే పదవులను కట్టబెట్టే చురుకైనగా మా పార్టీ లేదు. ఈ విధంగా వచ్చిన వారికి ఎవరికి ఏ పదవి కాని, ఏ సభ్యత్వం కాని మా పార్టీ యివ్వ లేదు. ఇది తెలుగుదేశం పార్టీ చిత్తశుద్ధికి ఒక తార్కాణమని తెలియచేస్తున్నాను. మంచి సంప్రదాయాన్ని వెలకొల్పాలనే ఆలోచన తప్ప మరేమీ కాదు. ఏ రాజకీయ పార్టీ అయినా ఒక్కటే. ఈ సంప్రదాయం మాకు వర్తించదు, మీకు వర్తిస్తుంది. అనే భావములో ఈ తీర్మానమును తీసుకురాలేదు. రాజకీయ జీవనములో వున్న ప్రతి నాలుగు గుర్తించే విధానమని మనవి చేస్తున్నాను. ఒకరికి వర్తిస్తుంది, మరొకరికి వర్తించదనే భావము లేదు. మా పార్టీ తప్ప చేసినప్పటికీ ఆ చేసిన తప్పులను ఒప్పుకోంటాము. మానవ సేవ చేయడానికి ప్రతి వారికి అధికారము వుంది. రాజకీయ వాతావరణం కలుషితం కాకుండా ప్రజా సేవ చేయవచ్చుననే విధానమును బలపరచడానికి ఈ తీర్మానము ఉపయోగపడుతుంది. ఎవరైన ఒక పార్టీ నుంచి మారి ఇంకొక పార్టీలో చేరాలనుకొన్నప్పుడు అంతకు ముందున్న పదవిని పదవి ఇంకొక పార్టీలో చేరుతున్నారు అంటే అది త్యాగము క్రిందకు వస్తుంది. అటువంటి సేవా ధర్మము లేకపోతే రాజకీయ వాతావరణములో తిరిగి యిమడ లేదు. కాబట్టి సేవా ధర్మముతో చేరుకొనడమే తప్ప ఏదో బంధుప్రీతితోనో ఆశ్రిత పక్షపాతముతోనో చేర్చుకొన లేదు. ఈ తీర్మానమును మన రాజకీయ పరిత్రతకు ఒక రూపుగా తీర్చిదిద్దుకొందామని మనవి చేస్తూ ఈ తీర్మానమును పరి వికగ్రీవముగా ఆమోదించాలని తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— వేరే పార్టీలో సంక్రమించినా పదవులను పదులు కోకుండానే శాసన పరిషత్తు సభ్యులను వారి పార్టీలో చేర్చుకొన్నారా అనే విషయం వారు వినివుంటారు. దానికి వారి దగ్గర సమాధానము వుందా?

శ్రీ ఎన్.టి.రామారావు :— విధానపరిషత్తును రద్దు చేయబోతున్నాము మేము దానిపైన ఆశ పెట్టుకొనలేదు. విధానపరిషత్తు సభ్యులు మా పార్టీని బలపరచాలనేది లేదు. సేవే పరమార్థముగా పెట్టుకొన్నవారు పెద్దవారు వచ్చారు. సుంకర సత్యనారాయణ గారు మా పార్టీలోకి వచ్చారు. అంటే అంత వయస్సులో తెలుగుదేశం పార్టీలోకి ఎందుకు వచ్చారు అనేది సభ్యులు గుర్తించాలి. ఏదైనా పదవికోసము ఆశించి వస్తే వారి దగ్గర సేవా ధర్మము వుంటుందా? నిస్వార్థముతో పార్టీ ఆశయాలతో పని చేస్తున్నారనేది గుర్తించడం అందరి ధర్మము. స్వార్థము వుంటే మొదలంటా నరకడం అందరి ధర్మము.

శ్రీ ఎస్.జైపాల్ రెడ్డి :— చిత్తూరు జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్ కుతూహలమ్మ గారు కాంగ్రెస్ పార్టీ విప్ ద్వారా ఎన్నికయినారు. వారికి వీరి పార్టీలో ప్రవేశము దొరికినదా?

శ్రీ ఎన్.టి.రామారావు :— అన్ని ఆధికారాలను పదులుకోవాలని మా పార్టీ చెబుతున్నది. మేము ఇంతవరకు ఆమెను సపోర్ట్ చేయలేదు. అధ్యక్షులుగా అంగీకరించేదని తెలియచేస్తున్నాను.

Mr. Speaker :—The question is :

“Whereas, it is the considered view of this Assembly that the matter relating to “Prohibition of Defections from Political Parties by the Members of the State Legislature” should be regulated by Parliament by Law under sub-clause (e) of clause (1) of Article 191 of the Constitution of India, in the interests of effective functioning of democracy on sound lines;

Now, therefore, this Assembly resolves that a Law providing for matters connected with the Prohibition of Defections from Political parties by the Members of the State Legislature be made by Parliament immediately.”

The Resolution was adopted.

Mr. Speaker :—The House adjourned till 8-30 a.m., tomorrow, 6-16 p. m. the 24th March, 1983.

(The House, then adjourned till 8-30 a.m., on 24th March, 1983.)

